

T.C.
MUĞLA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN KONUŞMA BECERİLERİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ - MUĞLA İLİ ÖRNEĞİNDE

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

MUSTAFA SARGIN

Tez Danışmanı

DOÇ. DR. M. VOLKAN COŞKUN

EYLÜL, 2006

MUĞLA

MUĞLA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRKÇE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN KONUŞMA BECERİLERİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ - MUĞLA İLİ ÖRNEĞİNDE

Hazırlayan

MUSTAFA SARGIN

Sosyal Bilimler Enstitüsünde
“Yüksek Lisans”
Diploması Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih :

Tezin Sözlü Savunma Tarihi : 08.09.2006

Tez Danışmanı : Doç. Dr. M. Volkan COŞKUN

Jüri Üyesi : Doç. Dr. Hasan ÜNDER

Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Nilgün AÇIK ÖNKAŞ

Enstitü Müdürü : Prof. Dr. Ömer GÜRKAN

EYLÜL, 2006

MUĞLA

TUTANAK

Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün 04 / 09 / 2006 tarih ve 337 sayılı toplantısında oluşturulan jüri, Lisansüstü Eğitim - Öğretim Yönetmeliği'nin 23/b maddesine göre, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Mustafa SARGIN'ın "**İlköğretim Öğrencilerinin Konuşma Becerilerinin Değerlendirilmesi – Muğla İli Örneğinde**" adlı tezini incelemiş ve aday 08 / 09 / 2006 tarihinde saat 14:30'da jüri önünde tez savunmasına alınmıştır.

Adayın kişisel çalışmasına dayanan tezini savunmasından sonra 60 dakikalık süre içinde gerek tez konusu, gerekse tezin dayanağı olan anabilim dallarından sorulan sorulara verdiği cevaplar değerlendirilerek tezin kabul olduğuna oy birliği ile karar verildi.

Tez Danışmanı

Doç. Dr. M. Volkan COŞKUN

Üye

Doç. Dr. Hasan ÜNDER

Üye

Yrd. Doç. Dr. Nilgün AÇIK ÖNKAŞ

YEMİN

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “**İlköğretim Öğrencilerinin Konuşma Becerilerinin Değerlendirilmesi – Muğla İli Örneğinde**” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlâk ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden olduğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

08 / 09 / 2006

MUSTAFA SARGIN

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU DOKÜMANTASYON MERKEZİ
TEZ VERİ GİRİŞ FORMU

YAZARIN MERKEZİMİZCE DOLDURULACAKTIR

Soyadı : SARGIN

Adı : MUSTAFA

Kayıt No :

TEZİN ADI

Türkçe : “İlköğretim Öğrencilerinin Konuşma Becerilerinin Değerlendirilmesi – Muğla İli Örneğinde”

Y. Dil : “The Evaluation of the Primary School Students’ Speaking Skills – Muğla Province Example”

TEZİN TÜRÜ : Yüksek Lisans

Doktora

Sanatta Yeterlilik

TEZİN KABUL EDİLDİĞİ

Üniversite : MUĞLA ÜNİVERSİTESİ

Fakülte : EĞİTİM FAKÜLTESİ

Enstitü : SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Diğer Kuruluşlar :

Tarih :

TEZ YAYINLANMIŞSA

Yayınlayan :

Basım Yeri:

Basım Tarihi :

ISBN :

TEZ YÖNETİCİSİNİN

SOYADI, ADI : COŞKUN, M. VOLKAN

ÜNVANI : DOÇ. DR.

TEZİN YAZILDIĞI DİL : TÜRKÇE

TEZİN SAYFA SAYISI : 252

TEZİN KONUSU (KONULARI) :

1. İlköğretim 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin, hazırlıklı konuşma beceri seviyelerinin durumu
2. Konuşma ilkelerinin, dil bilinci çerçevesinde uygulanıp uygulanmaması

TÜRKÇE ANAHTAR KELİMELER :

1. Hazırlıklı Konuşma
2. Dil Bilinci
3. Parçalar üstü Birimler
4. Konuşma İlkeleri
5. Sözlü Anlatım (Konuşma)
6. Konuşma Değerlendirme Formu

İNGİLİZCE ANAHTAR KELİMELER :

1. Prepared talk
2. Language consciousness
3. Prosodic components
4. Speaking principles
5. Rhetoric
6. Speaking Evaluation Form

- 1- Tezimden fotokopi yapılmasına izin vermiyorum
- 2- Tezimden dipnot gösterilmek şartıyla bir bölümünün fotokopisi alınabilir.
3. Kaynak gösterilmek şartıyla tezimin tamamının fotokopisi alınabilir.

Yazarın İmzası :

Tarih : / /

ÖZET

Toplumun her kesimiyle iletişim kurmanın gerekliliği yadsınamaz. İnsanlar arasında etkili bir iletişimin sağlanabilmesi, birtakım şartların gerçekleştirilmesine bağlıdır. İletişimin sağlıklı bir şekilde kurulabilmesi için, bireyleri hayata hazırlayan eğitim kurumlarındaki öğretmenlere büyük sorumluluklar düşmektedir.

Bu araştırma, ilköğretim 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıfta okuyan öğrencilerin sözlü anlatım becerilerinin durumunu tespit etmeyi amaçlamaktadır.

2004 – 2005 eğitim – öğretim yılı bahar yarısında yapılan araştırmanın örneklemini, Muğla il merkezindeki dokuz ilköğretim okulundan 144’ü kız, 63’ü erkek olmak üzere, toplam 207 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırmada veriler, öğrencilerin seviyelerine uygun konularda yaptıkları konuşmaların, görüntü ve ses kayıtlarının alınmasıyla elde edilmiştir. Kayıtlar, Muğla Üniversitesi Fonetik Araştırma ve Uygulama Merkezi Dr. Atilla KIRAL Fonetik Laboratuvarı’nda* bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Konuşmalar, metin hâline getirilip, görüntü kayıtları da izlenerek, Likert tipi “Konuşma Değerlendirme Formu”na göre değerlendirilmiştir. Sonuçlar, SPSS 10.0 istatistik paket programında analiz edilerek frekans, aritmetik ortalama ve yüzde istatistik işlemleri uygulanmıştır.

Araştırmada elde edilen bulgular, ilköğretim okullarında, Türkçe eğitiminin beceri alanlarından konuşma eğitimi geliştirmeye yönelik çalışmaların beklenen seviyede olmadığını göstermektedir.

* Fonetik Araştırma ve Uygulama Merkezi Dr. Atilla Kiral Fonetik Laboratuvarı’nda, bana çalışma imkânı sağladığı için, Fonetik Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü hocam Doç. Dr. M. Volkan COŞKUN’a teşekkürü bir borç olarak bilirim.

ABSTRACT

The necessity to be in communication with each section of the society can not be denied. Being able to provide an effective communication among people is due to realize some of the conditions. Teachers in education foundations, who prepare the individuals to life, have great responsibilities in order the communication to be well founded.

This research aims to determine the condition of oral expression skills of the 3rd, 4th, 5th, 6th, 7th and 8th grade students in primary education.

The sample of the research which was made in 2004-2005 education-teaching year, spring semester, involves the 144 female, 63 male, totally 207 students from nine primary schools in Muğla province centre.

Datas of the research were obtained by taking the records of talks, video-tape and voices of the students that they made about the subjects that are appropriate to their levels. Records were transferred to computer environment at Muğla University Phonetics Research and Practice Centre, Dr. Atilla KIRAL Phonetics Laboratory*. Talks were transformed to text, video-tape records were watched and evaluated according to Likert type "Speaking Evaluation Form". Results were analyzed in SPSS 10.0 statistics package programme and frequency, arithmetic medium and percentage statistics operations were applied.

Findings, obtained from the research, indicates that studies aiming to progress speaking education which is one of the skill areas of Turkish education, are not the expected level.

* Thanks to the Phonetics Research and Practice Centre Administrator, Ass. Prof. M. Volkan COŞKUN as he let me use the Phonetics Research and Practice Centre, Dr. Atilla KIRAL Phonetics Laboratory.

ÖNSÖZ

İnsanı diğer varlıklardan ayıran en önemli hususlardan biri de, konuşma becerisine sahip olmasıdır. Ana dili edinimi, ilk olarak bireyin doğduğu ailede başlar. Birey büyüyüp geliştikçe, akrabalarını, komşularını, oyun arkadaşlarını ve yaşadığı mahalleyi da içine alacak şekilde geniş bir sosyal çevrenin içine girmesi, dilin her türlü kullanım imkânlarından yararlanma fırsatını doğurur. Söz konusu çevrelerde, standart dilin konuşulması, bireyin dili kullanma becerisinin de daha üst seviyelerde olmasını sağlar. Ancak bu, ana dili eğitiminde yine de yeterli olmamaktadır. Çünkü, ana dili eğitimi ve öğretimi, asıl olarak plânlı, programlı ve sistemli bir yapı teşkil eden eğitim kurumlarında verilmektedir.

Eğitim kurumlarımızın ilk basamağı olan ilköğretimin birinci sınıfında, bilindiği gibi öncelikle okuma – yazma öğretilmekte ve bu konuya daha çok ağırlık verilmektedir. Bu durum, dil eğitiminin özellikle dinleme ve konuşma becerilerinin ihmal edilmesine sebep olmaktadır. Oysa birey, toplumdaki iletişiminin çoğunluğunu konuşarak ve konuşulanları da dinleyerek gerçekleştirir.

Böyle bir düşünceden yola çıkılarak hazırlanan bu çalışmada, ilköğretim kurumlarındaki 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin, sözlü anlatım beceri seviyelerinin belirlenmesine çalışılmıştır.

Söz konusu alanla ilgili çalışmaların henüz başlangıç aşamasında olması, birçok güçlüklerle karşılaşmamıza yol açmıştır. Bunlardan en önemlisi, sözlü anlatımın değerlendirilmesinde kullanılacak herhangi bir ölçeğin tam anlamıyla bulunmamasıdır. İlgili kaynaklar taranmış, ancak, sözlü anlatımı değerlendirebilecek ayrıntılı bir ölçek bulunamamıştır. Mevcut olanların da, basit düzeyde oldukları, araştırmamızda öğrencilerin konuşmalarını değerlendirebilecek nitelikte olmadıkları görülmüştür. Bu nedenle, geliştirdiğimiz *Konuşma Değerlendirme Formu*, alanında ayrıntılı olması bakımından ilk olma özelliği taşımaktadır. *Konuşma Değerlendirme Formu*'nun, SPSS 10.0 istatistik paket programında, güvenilirlik katsayısının 0.89 olarak tespit edilmesi, ölçeğin güvenilir ve kullanılabilir nitelikte olduğunu

göstermektedir. Bu nedenle araştırmanın, gelecekte yapılacak çalışmalara yol gösterici olacağı düşünülmektedir. Muhtemel hatalarımız ve eksikliklerimizle ilgili her türlü eleştiri ve öneriler, daha nitelikli çalışmalar yapmamızı teşvik edecektir.

Tez konusunun belirlenmesinde, “Konuşma Değerlendirme Formu”nun hazırlanmasında ve araştırmanın her safhasında, yardımlarını esirgemeyen danışman hocam Doç. Dr. M. Volkan COŞKUN’a; eleştirileriyle beni yönlendiren Yrd. Doç. Dr. Nilgün AÇIK ÖNKAS’a; tezin istatistik verilerinin elde edilmesinde emeği geçen Yrd. Doç. Dr. Hasan ŞEKER’e; araştırmanın uygulama safhasında, ilgilerinden dolayı okul müdürlerine, Türkçe ve sınıf öğretmenlerine, maddî manevî destek veren aileme, eşim Meğrem SARIN’a ve emeği geçen herkese gönülden teşekkür ederim.

Mustafa SARGIN

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖNSÖZ	I
İÇİNDEKİLER	III
TABLolar LİSTESİ.....	VI
GRAFİKLER LİSTESİ.....	VII

BÖLÜM I

GİRİŞ

1. Giriş	1
1.1. Problem Durumu	2
1.2. Alt Problemler	2
1.3. Araştırmanın Amacı	3
1.4. Araştırmanın Önemi	3
1.5. Varsayımlar	3
1.6. Sınırlılıklar	3
1.7. Tanımlar.....	4

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Kuramsal Çerçeve	5
2.1.1. Dil	5
2.1.2. Konuşmanın Tanımı ve Önemi.....	7
2.1.3. Konuşmanın Unsurları.....	10
2.1.4. Etkileyici ve Güzel Konuşma Nedir?.....	10
2.1.5. Etkileyici ve Güzel Konuşma İlkeleri.....	11

2.1.6. Konuşmada Beden Dilinin Kullanımı.....	12
2.1.7. Konuşma Türleri	13
2.1.7.1. Hazırlıksız Konuşma.....	13
2.1.7.2. Hazırlıklı Konuşma.....	13
2.1.8. Konuşma Becerisi İle Diğer Beceriler Arasındaki İlişki.....	14
2.1.9. Konuşma Yetersizlikleri ve Yanlışlıkları.....	14
2.2. İlgili Araştırmalar.....	15

BÖLÜM III YÖNTEM

3. Yöntem.....	19
3.1. Araştırma Modeli.....	19
3.2. Evren.....	19
3.3. Örneklem.....	20
3.4. Verilerin Toplanması.....	20
3.5. Verilerin Analizi.....	21
3.6. Konuşma Değerlendirme Formu.....	22

BÖLÜM IV BULGULAR VE YORUM

4. Bulgular ve Yorum.....	25
4.1. Konuşma Süreleriyle İlgili Bulgular.....	25
4.2. Konuşma Anında Üretilen Kelime Sayılarıyla İlgili Bulgular.....	27
4.3. Konuşma Değerlendirme Formu'ndaki Maddelerle İlgili Bulgular.....	30

BÖLÜM V
SONUÇ ve ÖNERİLER

5.1. SONUÇLAR.....	145
5.2. ÖNERİLER.....	147
6. KAYNAKÇA.....	151
7. EKLER.....	162
EK – 1 : Araştırma İzin Belgesi.....	163
EK – 2 : Konuşma Değerlendirme Formu.....	164
EK – 3 : 3. Sınıf Öğrencilerinin Konuşmalarından Örnekler.....	166
EK – 3 : 4. Sınıf Öğrencilerinin Konuşmalarından Örnekler.....	180
EK – 3 : 5. Sınıf Öğrencilerinin Konuşmalarından Örnekler.....	191
EK – 3 : 6. Sınıf Öğrencilerinin Konuşmalarından Örnekler.....	203
EK – 3 : 7. Sınıf Öğrencilerinin Konuşmalarından Örnekler.....	220
EK – 3 : 8. Sınıf Öğrencilerinin Konuşmalarından Örnekler.....	235

TABLolar LİSTESİ**Sayfa No**

TABLO 1 : Evreni oluşturan öğrencilerin okullara, cinsiyete ve sınıflara göre dağılımı.....	19
TABLO 2 : Örnekleme oluşturan öğrencilerin cinsiyete ve sınıflara göre dağılımı	20
TABLO 3 : Konuşma süresinin dakikalara ve öğrenci sayısına göre dağılımı	25
TABLO 4 : Sınıflara göre, en az, en çok ve ortalama konuşma süresi.....	26
TABLO 5 : Cinsiyete göre, ortalama konuşma süresi ve ortalama kelime sayısı.....	27
TABLO 6 : Konuşma anında üretilen kelime sayısının sınıf ve öğrenci sayısına göre dağılımı.....	27
TABLO 7 : Sınıflara göre, konuşma anında üretilen en az, en çok ve ortalama kelime sayısı.....	28

GRAFİKLER LİSTESİ

Sınıf Durumlarını Gösteren Grafikler30 -135

Öğrencilerin Genel Durumunu Gösteren Grafikler..... 136-144

ABSTRACT

The necessity to be in communication with each section of the society can not be denied. Being able to provide an effective communication among people is due to realize some of the conditions. Teachers in education foundations, who prepare the individuals to life, have great responsibilities in order the communication to be well founded.

This research aims to determine the condition of oral expression skills of the 3rd, 4th, 5th, 6th, 7th and 8th grade students in primary education.

The sample of the research which was made in 2004-2005 education-teaching year, spring semester, involves the 144 female, 63 male, totally 207 students from nine primary schools in Muğla province centre.

Datas of the research were obtained by taking the records of talks, video-tape and voices of the students that they made about the subjects that are appropriate to their levels. Records were transferred to computer environment at Muğla University Phonetics Research and Practice Centre, Dr. Atilla KIRAL Phonetics Laboratory*. Talks were transformed to text, video-tape records were watched and evaluated according to Likert type "Speaking Evaluation Form". Results were analyzed in SPSS 10.0 statistics package programme and frequency, arithmetic medium and percentage statistics operations were applied.

Findings, obtained from the research, indicates that studies aiming to progress speaking education which is one of the skill areas of Turkish education, are not the expected level.

* Thanks to the Phonetics Research and Practice Centre Administrator, Ass. Prof. M. Volkan COŞKUN as he let me use the Phonetics Research and Practice Centre, Dr. Atilla KIRAL Phonetics Laboratory.

ÖZET

Toplumun her kesimiyle iletişim kurmanın gerekliliği yadsınamaz. İnsanlar arasında etkili bir iletişimin sağlanabilmesi, birtakım şartların gerçekleştirilmesine bağlıdır. İletişimin sağlıklı bir şekilde kurulabilmesi için, bireyleri hayata hazırlayan eğitim kurumlarındaki öğretmenlere büyük sorumluluklar düşmektedir.

Bu araştırma, ilköğretim 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıfta okuyan öğrencilerin sözlü anlatım becerilerinin durumunu tespit etmeyi amaçlamaktadır.

2004 – 2005 eğitim – öğretim yılı bahar yarıyılında yapılan araştırmanın örneklemini, Muğla il merkezindeki dokuz ilköğretim okulundan 144’ü kız, 63’ü erkek olmak üzere, toplam 207 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırmada veriler, öğrencilerin seviyelerine uygun konularda yaptıkları konuşmaların, görüntü ve ses kayıtlarının alınmasıyla elde edilmiştir. Kayıtlar, Muğla Üniversitesi Fonetik Araştırma ve Uygulama Merkezi Dr. Atillâ KIRAL Fonetik Lâboratuvarı’nda* bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Konuşmalar, metin hâline getirilip, görüntü kayıtları da izlenerek, Likert tipi “Konuşma Değerlendirme Formu”na göre değerlendirilmiştir. Sonuçlar, SPSS 10.0 istatistik paket programında analiz edilerek frekans, aritmetik ortalama ve yüzde istatistik işlemleri uygulanmıştır.

Araştırmada elde edilen bulgular, ilköğretim okullarında, Türkçe eğitiminin beceri alanlarından konuşma eğitimi geliştirmeye yönelik çalışmaların beklenen seviyede olmadığını göstermektedir.

* Fonetik Araştırma ve Uygulama Merkezi Dr. Atillâ Kiral Fonetik Lâboratuvarı’nda, bana çalışma imkânı sağladığı için, Fonetik Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü hocam Doç. Dr. M. Volkan COŞKUN’a teşekkürü bir borç olarak bilirim.

BÖLÜM I

GİRİŞ

1. Giriş

İnsanlar arasında iletişim vasıtası görevini üstlenen dilin öğrenilmesi ve öğretilmesi konusunda bilim adamları, “Nasıl, ne şekilde, bir dil eğitimi verelim ki, insanlar arasındaki iletişim daha sağlıklı olsun?” sorusunun cevabını bulmaya çalışmaktadır.

Her toplumun kendine has bir dili ve bu dilin de yine kendine has bir fonetik, morfolojik, sentaks ve semantik yapısı vardır. Dilin bu özelliklerinin öğretimi, onu doğru bir şekilde kullanmanın da temelini oluşturmaktadır. Ancak, bunların yanı sıra, dili etkili, anlaşılır bir biçimde kullanabilmek için dinleme, okuma, yazma ve konuşma becerilerinin de geliştirilmesi gerekmektedir.

İnsanlar arasında sağlıklı bir iletişimin gerçekleştirilmesi, dilin bilinçli kullanımına bağlıdır. Bu da ancak iyi bir dil eğitimiyle mümkündür.

Kişinin, toplum ilişkilerinde ve iş hayatında başarılı olabilmesi, dilini bilinçli etkili kullanıp kullanmamasına bağlıdır. Eğer kişi, öğrenim hayatı boyunca, ana dilinin özelliklerini, inceliklerini sağlıklı edinirse ve bunu da etkili bir şekilde kullanabilirse, hem diğer insanlarla olan ilişkilerinde hem de mesleğinde başarılı olacaktır.

İnsanlar, öğrenim hayatını devam ettirsin ya da ettirmesin, dilin temel becerilerinden (dinleme, konuşma, okuma ve yazma) en çok, konuşma becerisini kullanmaktadır. Çünkü insan, toplum denen gerçeğin içinde her an bulunmaktadır. Dolayısıyla iletişiminin çoğunu konuşma ile gerçekleştirir. Bu da bize, insan ilişkilerinde konuşma becerisinin ne kadar önemli olduğunu gösterir.

Bu bölümde, araştırmanın problemi, amacı, önemi, varsayımları ve sınırlılıkları üzerinde durulmuş olup, araştırmada önemli görülen bazı kavramların tanımları ve kısaltmalar verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Araştırmamız, dil öğretiminin etkinlik alanlarından biri olan konuşma becerisini kapsamaktadır. Türkçe eğitiminde dinleme, konuşma, okuma ve yazma olarak bilinen becerilerin öğretime gereken önemin yeterince verilmediği söylenebilir. Çünkü, ilköğretimden yüksek öğretime kadar geçen eğitim sürecinde, dil eğitimi verilmesine rağmen, söz konusu temel becerilerde, hedeflenen başarıya ulaşamadığı bilinen bir gerçektir.

İlköğretim kurumlarında konuşma eğitiminin ihmal edildiği düşüncesinden hareketle, araştırmamızın temel problemleri şunlardır:

1. Konuşma plânlı olarak gerçekleştirilmekte midir?
2. Konuşmacının, bilgi ve dili kullanma becerisi hangi seviyededir?
3. Konuşmacının psikolojik durumu, anlatımı etkilemekte midir?

1.2. Alt Problemler

Araştırmaya konu olan öğrencilerde, fertlerin kendilerini ifade etmesini, dolayısıyla toplumun diğer fertleriyle sağlıklı iletişim kurmasını sağlayan konuşma unsurlarını doğru olarak yansıtamama problemleri mevcuttur. Problemlerin başında, konuşma becerisinin gerçekleşmesinde temel görevi üstlenen öbek-anlam ilişkisini algılayamamak gelmektedir. Buna göre; a) Konuşma esnasında, konuşma kurallarına ve dilimizin fonetik kurallarına uyulup uyulmaması; b) Dil bilinci çerçevesinde, dilin iç ve dış yapı unsurlarının uygulanıp uygulanmaması; c) Dinleyicileri etkilemesi bakımından önemli bir husus olan beden dili ile söz dili arasındaki uyumun sağlanıp sağlanmaması; d) Konuşmada sözün anlamlı, konuşmanın canlı ve etkili olmasını sağlayan parçalar üstü birimlerin doğru bir şekilde uygulanıp uygulanmaması; e) Konuşmacının, heyecanını kontrol altına alıp alamaması, araştırmamızın alt problemlerini oluşturmaktadır.

1.3. Araştırmanın Amacı

Konuşma eğitimine, örgün öğretim kurumlarımızda gereken önemin verilmediği herkes tarafından bilinen bir gerçektir. Ülkemizde, bu alanla ilgili çalışmaların henüz başlangıç aşamasında olduğu söylenebilir. Konuyla ilgili sınırlı araştırmaların bulunması ve önerilerin de daha çok teorik olması, uygulamalı çalışmaların yapılmasını gerektirmektedir. Amacımız, ilköğretim öğrencilerinin konuşma becerilerini, lâboratuvar ortamında değerlendirmek ve yapılan araştırmalara farklı bir boyut kazandırmaktır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Araştırma, ilköğretim seviyesinde uygulamalı olması ve fonetik lâboratuvarında incelenmesi bakımından ayrı bir değer taşımaktadır. Çünkü, böyle bir çalışma sonucunda elde edilecek nesnel bulgular, ilköğretimde konuşma becerisini yeteri derecede kazandırmak ve geliştirmek için verilen eğitime farklı öneriler getirmemize imkân sağlayacaktır.

1.5. Varsayımlar

1. Araştırma için belirlenen örneklemin, evreni temsil etmek için yeterli olduğu;
2. Belirlenen konuşma konularının, öğrencilerin seviyelerine uygun olduğu;
3. Öğrencilerin konuşma becerilerini ölçmek için hazırlanan Konuşma Değerlendirme Formu'nun, konuşmaları yeterli düzeyde ölçeceği varsayılmaktadır.

1.6. Sınırlılıklar

Araştırma, 2004 – 2005 eğitim – öğretim yılı bahar yarı yılı; Muğla il merkezindeki ilköğretim okulları; konuşma becerisinin, hazırlıklı konuşma boyutu ve araştırmada toplanan verilerle sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Dil : “İnsanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabî bir vasıta, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli anlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimaî bir müessesedir” (Ergin, 2002 : 3).

Dil Bilinci : Dilin kurallarının, inceliklerinin bilinmesi; bunların da bilinçli ve etkili bir şekilde kullanılmasıdır.

Konuşma (Sözlü Anlatım) : İnsanların duygularını, düşüncelerini, isteklerini, hayallerini karşısındakilere anlatma eylemidir.

Hazırlıklı Konuşma : Belli bir konuda, önceden hazırlık yaparak plânlı bir şekilde, insanın duygu ve düşüncelerini bir topluluk karşısında anlatmasıdır.

Parçalarüstü Birimler : “Sevinç, korku, şaşkınlık, kızgınlık, neşe, hayret gibi duygularımızı dile getirmemizi sağladığı gibi, emir ve isteklerimizi de daha etkin bir şekilde ifade etmemizi sağlayan, anlamı etkileyen süre, sınır, durak, vurgu, ton, ezgidir” (Coşkun, 2000 : 126).

Beden dili : Konuşmada, anlatımın anlamlı ve etkili olmasını sağlayan beden hareketlerinin, sözlü ifadelerle uyumlu olacak biçimde kullanılmasıdır.

Öbek – Anlam İlişkisi : Konuşma anında, Türkçenin sözdizimiyle ilgili olan kelime ve kelime gruplarının anlamlı bir biçimde ifade edilmesidir.

Konuşma Değerlendirme Formu : Hazırlıklı bir konuşmanın ayrıntılı bir biçimde değerlendirilmesinde kullanılan ölçek.

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE ve İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde, araştırma konusu ile ilgili kuramsal çerçeve ve ilgili araştırmalar üzerinde durulmuştur.

2.1.1. Dil

İnsanoğlunu diğer canlılardan farklı kılan özelliği, onun dil becerisine sahip olmasıdır. İnsanlar bu beceri sayesinde başkalarıyla konuşur, anlaşır; duygu, düşünce, hayal ve isteklerini diğer insanlara aktarır ve başkalarını da anlamaya çalışır. Dil vasıtasıyla, bir toplumun geçmiş hafızası geleceğe aktarılır. Söz konusu aktarma işi ise yazı ve konuşma diliyle gerçekleştirilir. Dilin belli başlı tanımlarına baktığımızda, anlaşma vasıtası olduğu, yerleşmiş kurallarının bulunduğu özellikle vurgulanmaktadır.

Türkçe Sözlük'te (TDK, 2005 : 526) dil şöyle tanımlanmaktadır: “İnsanların düşündüklerini ve duyduklarını bildirmek için kelimelerle veya işaretlerle yaptıkları anlaşma, lisan.”

Ergin'e (2002 : 3) göre dil “ İnsanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli anlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimaî bir müessesedir.”

Aksan (1995 : 55) “ Dil, düşünce, duygu ve isteklerin, bir toplumda ses ve anlam yönünden ortak olan öğeler ve kurallardan yararlanılarak başkalarına aktarılmasını sağlayan, çok yönlü, çok gelişmiş bir dizgedir.” şeklinde tanımlamaktadır.

Güneş (2003 : 7) dili, “Bir işaret sisteminden yararlanarak bir bilginin ya da bir duygunun bir yerden başka bir yere, bir zihinden başka bir zihne aktarılması” şeklinde

tanımlayarak, dilin, iletişimde kullanılan en gelişmiş bir vasıta olduğunu belirtmektedir.

Aktaş (2004 : 8)'a göre dil, “ Sözcüklerin mantıkî bir diziliş içinde bir araya gelmesinden oluşmuş iletişim vasıtasıdır.”

İnsanların, karşılıklı olarak anlaşma ve birbirlerini anlama işlevini yerine getiren dilin, nasıl ve hangi şartlar altında ortaya çıktığı henüz ispat edilememiştir. Ancak bu hususta çeşitli teoriler ortaya atılmıştır (Başkan, 1997 : 38). Kimileri dilin, tabiattaki seslerin taklit edilmesiyle ortaya çıktığını, kimileri, insanın çıkardığı seslerden ve ünlemlerden meydana geldiğini, kimileri, insanların bir arada çalışırken çıkardığı seslerden oluştuğunu, kimileri de, insanın yaratıldığı andan itibaren varolduğunu ileri sürmüşlerdir (Aksan, 1995: 94-100 ; Demirel, 2003 : 3-5 ; Güneş, 2003: 3-5).

Hangi şartlarda ve ne şekilde meydana gelmiş olursa olsun, insanların ilk önce konuşma yeteneğine sahip olduğu bir gerçektir. Çünkü insanlık tarihinin; yeryüzünde milyonlarca yıl önce başladığı antropoloji ve arkeoloji incelemeleri sonucunda ortaya konmuştur. Oysa insanlık konuştuğu sesleri, kaya parçaları, ağaç kabukları, mağara duvarları gibi yerlere çeşitli sembollerle ifade etmeye, çok yakın diyebileceğimiz bir zamanda, yaklaşık beş bin yıl önce başlamıştır.

İnsanlar, artık konuşmanın yanında yazılı sembollerle de anlaşmaya başlamış; bunun sonucunda “başkaları”nın da söz konusu işaretleri öğrenme ihtiyacı doğmuştur. Böylece dil öğretimi de başlamıştır denilebilir. İnsanlığın yazılı ifade etme becerisi sayesinde bilgiler kalıcı olmaya başlamış; sonra gelen nesiller, geçmişte üretilenlere yenilerini de eklemişlerdir. Bu birikimler, bugünkü medeniyet seviyesine ulaşılmasını sağlamıştır.

Teknolojinin hızla geliştiği günümüzde, sınırlar neredeyse ortadan kalkmakta, insanlık birbirine daha da yakınlaşmakta ve böylece bilginin hızlı dolaşımı insanlar arasındaki iletişime önem kazandırmaktadır. Bu durum, bireyin başka kişilerle ve toplumla olan iletişiminin daha sağlıklı olması gerektiğini ortaya koymaktadır. Modern çağda, kişi, ilişkilerinin çoğunu konuşmayla, yani sözlü iletişimle gerçekleştirmektedir. İnsanların karşılıklı anlaşabilmeleri, sahip olduğu konuşma

becerisinin derecesi ve sözü etkili kullanabilmesiyle yakından ilgilidir. Kişi duygu ve düşüncelerini açık, anlaşılır ve anlamlı bir şekilde ifade edemediği takdirde muhtemel anlaşmazlıkların doğmasına yol açabilir. Anlaşma olmadığı zaman ise kişiler arasında çatışma ortamının doğma ihtimali yüksek olur. Bunun sonucunda, toplum, hatta toplumlar arasında büyük anlaşmazlıklar doğabilir. Böyle durumlarla karşılaşmamak için, ilk basamağından son basamağına kadar bütün eğitim kurumlarında konuşma eğitimine geeken önem verilmelidir.

2.1.2. Konuşmanın Tanımı ve Önemi

İnsanların duygularını, düşüncelerini, isteklerini, hayallerini karşındakilere anlatma eylemi olan konuşma, bireyin toplum içinde yaşamasının bir sonucudur.

Konuşma, Türkçe Sözlük'te (TDK, 2005 :1212-1213) “ Dinleyicilere bilim, sanat, edebiyat vb. konularda bilgi vermek amacıyla yapılan söyleşi, konferans” şeklinde açıklandıktan sonra, yan ve mecâzî anlamlarıyla birlikte on beş ayrı biçimde tanımlanmaktadır.

Konuşmayı, “ Düşünce, fikir, duygu ve hayallerimizi, dinleyicilerimize iletmek için, kelimeleri iyi seçebilmekten, ses ve vücut hareketlerimizden yararlanmak” olarak ifade edenler (Kantemir, 1997 : 51) olduğu gibi; “ Konuşma, insanın kendisini, sağladığı birikimlerden de yararlanarak kusursuz bir söz diliyle dinleyicilere yansıtmasıdır (Ağca, 1999 : 71).” biçiminde açıklayanlar da vardır.

“Konuşma, düşüncelerin, duyguların ve bilgilerin seslerden oluşan dil aracılığıyla aktarılmasıdır (Demirel, 2003 : 88)”. Konuşma duygu, düşünce, ve dileklerin görsel, işitsel öğeler aracılığı ile karşımızdakine iletmek, açıklamak, dışa vurmaktır (Taşer, 2000 : 27).

Bazı kaynaklarda ise, “Konuşma – Sözlü Anlatım – Hitabet” terimleri aynı anlamda kullanılmaktadır. Örneğin, Güneş (2003, 202), “ Etkili ve kolay anlaşılır sözlerle gerçekleştirilen konuşma faaliyetine hitabet / sözlü anlatım sanatı denir.” şeklinde ifade etmektedir.

Hitabetin sözlük anlamı olan “etkili söz söyleme sanatı, söz sanatı” dikkate alındığında, her üç terimin de aynı şeyi kastettiği görülür. Çünkü, konuşma eyleminin kapsamı (sözlü anlatımda), sözün etkili olmasını gerektirir.

Konuşmanın temelinde şüphesiz ki ses yatmaktadır. Konuşmayı fonetik biliminin verileri ışığında ele alan Coşkun (2000, 126-130) “ Fonetikte konuşma, seslerin bir araya gelmesiyle oluşan bir olaydır. O halde konuşma, ses dalgalarının toplamıdır.” demektedir. Bundan dolayı konuşmanın, seslerin doğru bir şekilde üretilmesiyle çok yakın ilişkisi bulunmaktadır.

Yukarıdaki tanımların hepsinde de duygu, düşünce ve hayallerin kolay, anlaşılır ve etkili bir biçimde aktarılmasının önemi vurgulanmaktadır. Bu nedenle toplum hayatının her alanında nitelikli konuşma becerisine sahip olmak önem taşımaktadır.

Teknolojinin hızla geliştiği günümüzde iletişim sınırları neredeyse ortadan kalkmaktadır. Dolayısıyla sağlıklı ilişkilerin kurulabilmesi için kişinin konuşma becerisini en üst seviyeye çıkarması gerekmektedir.

Güzel söz söyleme ve etkili konuşma üzerinde yapılan araştırmaların eski çağlara kadar uzandığı bilinmektedir. Eski Yunan Medeniyetinde halkın toplandığı geniş meydanlarda, toplum meseleleri tartışılarak kararlar alınıyordu. Bu sebeple konuşmacının karşısındakini ikna edebilmesi için iyi hatip olması gerekiyordu. Bunun için iyi hatip yetiştirmek amacıyla okulların açıldığı bilinmektedir (Dervişoğlu,2004:9).

Antikçağda, geniş anlamıyla ‘dili ikna edecek biçimde kullanma sanatı’ olarak bilinen ‘retorik’i Aristo üçe ayırmıştır (Dürüşken, 2001:2-6):

1. Siyasî toplantılar için yapılan konuşmalar,
2. Mahkeme önünde savunmalar,
3. Törenlerde yapılan konuşmalar.

Romalıların da konuşma sanatına önem verdikleri bilinmektedir. İmparator Sezar tarafından, ‘Forum’ denilen meydanda hatipler için kürsü konmasını sağlamıştır. Halka açık olarak düzenlenen toplantılarda, temsilciler tartışıyor ve kararlar alıyordu.

Bu sebeple temsilcilerin ikna kabiliyetlerinin güçlü olabilmesi için hatiplikte iyi olmaları gerekiyordu.

İslam öncesi Arap medeniyetinde de hitabetin büyük önem taşıdığı görülmektedir. Şiire düşkün olan Araplar, belli dönemlerde panayırılar düzenleyerek şiir ve hitabet yarışmaları yapmışlardır. Her kabilenin şairi, kendi kabilesi öven şiirler yazarak yarışmalara katılır; birinci olan şiir Kâbe duvarına asılırdı. Bu sebeple şairlerin aynı zamanda çok iyi hatip olmaları gerekiyordu.

Sözlü edebiyatın çok gelişmiş olduğu Türklerde de sagu ve koşuklar, bir çeşit hitabet şiirleridir. Türk edebiyatının ilk yazılı ürünlerinden Orhun Yazıtları, aynı zamanda hitabet ilk örneklerindedir. Türk devlet adamları da halkı yönetebilmek ve yönlendirebilmek için iyi hatip olmak zorundadır. Malazgirt Savaşı'nda Sultan Alpasla'nın; İstanbul'un fethi sırasında Fatih Sultan Mehmet'in; yakın tarihimizde Mustafa Kemal Atatürk'ün Onuncu Yıl Nutku bunun güzel örneklerindedir.

Osmanlı kültüründe, batı dillerindeki 'retorik' teriminin karşılığı olarak kullanılan 'belâgat', üç bölümde incelenmektedir (Kurudayıoğlu, 2003:289):

1. Maani : Cümle kuruluşları, cümlenin genel yapısı,
2. Bedi : Söz sanatları olan mecaz, istiare, mübalağa vb. anlatım biçimleri,
3. Beyan : Açık ve etkileyici bir dille karşıdaki insanı inandırma ve etkileme.

Buna göre belâgatı, günümüzde konuşma (sözlü anlatım) için yapılan tanımlamayla da örtüşecek biçimde bir duyguyu, düşünceyi en açık şekilde ifade etmek olarak tanımlayabiliriz.

Görüldüğü gibi güzel ve etkileyici biçimde konuşmak, en eski zamanlardan beri insanların önem verdiği bir konudur. Bu amaçla da, daha ilk çağlardan itibaren retorik / hitabet / belâgat / konuşma eğitimi verilmeye başlanmıştır.

2.1.3. Konuşmanın Unsurları

Konuşma, insanlar arasında bir iletişim olduğuna göre, bu eylemin gerçekleşmesi için, Ağca (1999 : 9)'nın da ifade ettiği gibi şu temel unsurları içermektedir:

Konuşan (Konuşmacı) : İletişimde “gönderen” olarak ifade edilen konuşmacı, bilgiyi, fikri ve düşüncüyü üreten ve bunları başkalarına iletmek isteyen kişi / kişiler, yani kaynaktır.

Dinleyen (Dinleyici) : Gönderilen fikir, düşünce ve bilgiyi alan ve bunların içeriğine göre tavır sergileyen kişi veya kişilerdir.

Konuşulan (Konu) : Konuşmacının fikir, düşünce, duygu, bilgi ve her türlü ürettiğidir.

Konuşma Biçimi : Kaynak kişinin, iletmek istediği bilgi, fikir, düşünce veya duyguların gönderilme biçimidir. Bu da yazı, işaret ve herhangi bir şekilde kullanılan sözlü anlatım biçimleriyle olmaktadır.

Mekân : Konuşmacının, dinleyicilerin ve iletilmek istenenlerin aktarıldığı ortamdır.

Konuşma ve dinleme eylemi, söz konusu unsurlara bağlı olarak gerçekleşir. Dinleyenler ile konuşmanın gerçekleştirildiği ortam, aynı zamanda konuşmacı üzerinde etkili olan unsurlardır. Konuşmacı, bu unsurları dikkate alarak konuşmasını gerçekleştirmelidir.

2.1.4. Etkileyici ve Güzel Konuşma Nedir?

Güzel konuşma, bir kimsenin başkaları karşısında, önceden plânlanmamış olsa bile duygu, dilek ve düşüncelerini etkili bir biçimde anlatma becerisidir. Bu yüzden güzel konuşma, tıpkı okumada olduğu gibi, beyinden başlayarak vücudumuzdaki birçok organın birbiri ile uyum içinde çalışması ile oluşan bir yetenek, alışkanlık, beceri ve sanat olarak tanımlanabilir (Yalçın, 2002 : 97).

2.1.5. Etkileyici ve Güzel Konuşma İlkeleri

Toplumda saygın bir kişiliğe sahip olabilmek için, insanlarla kurulan iletişimde uyulması gereken birtakım kurallar vardır. Bunların başında, topluluk karşısında ya da her hangi bir kişiyle yapılan konuşmalarda, anlatılanların açık, anlaşılır, inandırıcı ve etkileyici olması gerekir. Konuşmacı, ifadeleriyle karşısındakine güven vermelidir. Bu nedenle etkileyici ve güzel konuşma ilkelerini hayatın her alanında kurulan ilişkilerde uygulamak gerekmektedir.

Etkileyici ve güzel konuşma ilkelerini Dervişoğlu (2004 : 18-21) şu şekilde sıralamaktadır :

- Doğru ve güzel konuşmanın ilk şartı dinlemesini bilmektir.
- İkinci şartı, konuşmanın sağlam ve sistemli bir fikre dayanmasıdır. Düşünerek konuşma esas olmalıdır.
- Konuşmanın planlanması, dikkat çekici şeylerle donatılması şarttır.
- Konuşma ne bıktırarak kadar yavaş, ne de anlaşılmayacak kadar hızlı olmalıdır.
- Konuşma ile nefes alıp verme arasında bir ahenk olmalı, nefes almadan konuşulmamalıdır.
- Sesin önemli bir unsur olduğu unutulmamalıdır. Zira ses; dalgınlık, korkaklık, mahcupluk, kibirlilik, tatsızlık vb. birçok özellikleri yansıtır.
- Ses tonu sözün, fikrin ve duygunun mahiyetine uygun bir şekilde ayarlanmalıdır.
- Zengin bir kelime kadrosu kullanılmalı, tekrarlanan belli kelimelerden kaçınılmalıdır.
- Kelimeleri doğru söylemeye özen gösterilmelidir. Şive ve ağız özellikleri gerekmedikçe yansıtılmamalıdır.
- Konuşma, veciz denecek şekilde ölçülü olmalı, söz, konuya, mekâna ve duruma uygun düşmelidir.
- Söz, fikri açık ve net ifade edebilmeli, anlaşılır ve tatmin edici bir özellik taşımalıdır.

- Cümleler düzgün olmalı, cümle yanlışı yapılmamalıdır. Çok uzun cümleler yerine, kısa cümleler kurulmalıdır.
- Doğrunun yanında güzel anlatım da ihmal edilmemelidir. Yerine göre sanatkârâne ifadeler kullanılmalıdır.
- Konuşmacı, konuştuğuna önce kendisinin inandığını gösterir tavırlar sergilemeli, yani inandırıcı olmalıdır.
- Konuşmada mimik ve jestlerden, sözün ve fikrin âhengine uygun bir şekilde, ölçülü ve bilinçli olarak yararlanılmalıdır.
- Bakışlarımız, dinleyenlerin hepsini kapsamalı, tüm mekâna hitap edilmelidir.
- Konuşma, ne doyurmayan bir kısalıkta, ne de sabır taşıracak uzunlukta olmalıdır.
- Konuşma yapılırken dinleyenlerin yüz ve beden ifadeleri de gözlemlenmelidir.

2.1.6. Konuşmada Beden Dilinin Kullanımı

Hazırlıklı veya hazırlıksız konuşmalarda, ifade edilen kelimelerle beden hareketlerinin uyumlu birliktelik oluşturması ve ses tonuyla desteklenmesi, konuşmanın etkili ve güzel olmasının ilk adımıdır.

Sözlü iletişimin ana unsurlarından biri de, beden dilinin etkili bir biçimde kullanılmasıdır. Özellikle Türkçe derslerinde, temel dil becerilerinden biri olan konuşma alanında, beden dilinin kullanımı önemli bir yer tutmaktadır. Kullanılan sözlü ifadelerin bir nevi somutlaştırılması diyebileceğimiz beden dilinin sağlıklı ve etkili kullanımı, hiç şüphesiz sözlü anlatımda iletişime son derece önemli katkılar sağlamaktadır.

Beden dilinin, konuşma esnasında, dinleyicilerin dikkatini çekme, konuya yoğunlaşmalarını sağlama, anlatımda tekdüzeliği ortadan kaldırma, kullanılan ifadeleri somutlaştırma gibi önemli işlevleri vardır. Bu işlevlerin tam olarak yerine getirilmesinde, öncelikle beden dilinin doğru şekilde kullanılması gerekir. Yani beden dili, sözlü ifadelerle uyum içinde olmalıdır. Anlatılanlarla uyumlu olmayan bir beden dilinin, dinleyiciler üzerinde etki bırakması ve bunun sonucunda başarılı bir iletişimin

gerçekleştirilmesi mümkün değildir. Söz konusu unsur ancak yerinde ve zamanında kullanıldığı takdirde beklenen etkiyi gösterir.

2.1.7. Konuşma Türleri

2.1.7.1. Hazırlıksız Konuşma

Kişinin günlük hayatı içinde herhangi bir ön hazırlık yapmadan okulda, sokakta, iş yerinde, evde, dinlenme zamanlarında, ikili ilişkilerin gerçekleştiği her türlü ortamdaki konuşmalarıdır. Bu tür konuşmalarda, herhangi bir ön hazırlık olmadığı için, ifade edilen her türlü duygu ve düşünceler, kişinin o zamana kadar edindiği bilgi birikimine dayanmaktadır.

Günlük hayatın birçok anında hazırlıksız konuşuruz. Böyle durumlarda sözün karşıdaki kişileri etkileme ihtimali bizim bilgi seviyemize bağlıdır. Eğer kişinin genel kültürü genişse, konuşmaları can kulağıyla dinlenebilir, ilgi çekebilir ve karşıdakileri etkileme oranı da daha yüksek olur. Öyle insanlar vardır ki, konuşurken “ağzından bal akıyor” derirtecek kadar güzel konuşurlar. Onun için, günlük yaşantıda saygın bir kişi olmak insanın kendi elindedir.

Söz konusu konuşmalarda da uyulması gereken bilgi ve görgü kuralları vardır. Saygılı, hoşgörülü olmak, nezâket kurallarını unutmamak, karşıdaki kişi konuşurken sabırla dinlemek, olur olmaz anda konuşanın sözünü kesmemek, argo konuşmamak, herkesin anlayabileceği bir tarzda konuşmak, Standart Türkçeyi kullanmak, halk arasında adlandırıldığı şekliyle laf ebeliği yapmamak bunlardan bazılarıdır.

2.1.7.2. Hazırlıklı Konuşma

Belli bir konu hakkında araştırmalar yapıp, bilgi, belge ve çeşitli kaynaklara dayanarak, teknik detayları belirlenip plânlanmış bir şekilde sunulan konuşmalarıdır. Hazırlıklı konuşmaların, hazırlıksız yapılan konuşmalara göre, dinleyicileri etkileme, onlar üzerinde olumlu izlenimler bırakma ve onları yönlendirme ihtimali daha yüksektir. Bu tür konuşmaların, belli bir zaman harcanarak hazırlanması, konuşmanın

defalarca provasının yapılabilmesi ve konu hakkındaki eksikliklerin giderilmesi konuşmanın etkileyciliğini artıran özelliklerdendir.

Hazırlıklı konuşmalarda, konuşmacı 5N kuralını çok iyi bilmeli ve bunları uygulamalıdır. Konuşmacı kendisine, “ **Ne konuşacağım? Ne için konuşacağım? Nasıl konuşacağım? Nerede konuşacağım? Ne zaman konuşacağım?** ” sorularını sormalıdır.

Konferans, panel, açık oturum, brifing vb. hazırlıklı konuşma türlerinden bazılarıdır.

2.1.8. Konuşma Becerisi İle Diğer Beceriler Arasındaki İlişki

Konuşma becerisinin diğer becerilerle sıkı bir ilişkisi olduğu unutulmamalı ve onlardan tamamen bağımsız bir beceri olarak düşünülmemelidir. İyi bir konuşmacı, aynı zamanda iyi bir okuyucu, iyi bir yazar ve iyi bir dinleyicidir. Konuşabilmenin temelinde sağlam bir bilgi birikimi yatar. Bunun yolu da çok okumaktan geçer. Okumak, insana birikim kazandırdığı gibi, insanın düşüncelerini, duygularını, hayallerini, isteklerini sözlü ve yazılı olarak anlatma ihtiyacı hissettirir.

2.1.9. Konuşma Yetersizlikleri ve Yanlılıkları

İnsanın konuşmasını olumsuz olarak etkileyen birtakım faktörlerin varlığından söz edilebilir. Bunlar, kişinin fizyolojik, psikolojik yapısından, bilgi ve beceri yetersizliğinden kaynaklanabileceği gibi, bireyin içinde bulunduğu çevreden, sosyal, kültürel ve ekonomik şartlardan da kaynaklanabilmektedir. Bu özellikler, konuşmacının hem günlük hayatında hem de topluluk karşısında yapacağı konuşmaları olumsuz etkileyecek ve vermek istediği mesajı dinleyicinin eksik ya da yanlış anlamasına sebep olacaktır. Bu durum, kişiler arası ilişkilerde iletişimi olumsuz etkileyebileceği gibi birey saygınlığını ve özgüvenini yitirmesine de yol açabilir. Söz konusu olumsuzlukları aşağıdaki şekilde sıralayabiliriz:

- Bilgi eksikliği ve yanılılığı
- Bilgilerin mantıksal düzensizliğinden meydana gelen dağınıklık

- Kısa ve yetersiz konuşma
- Gereksiz şeyler söyleme
- Sözcük dağarcığının fakirliği
- Konuşurken kelimeleri yanlış yerde , yanlış anlamda kullanma
- Kelimelerin yanlış telaffuz edilmesi
- Ezbere dayalı olarak konuşmak (hazırladığı konuşma metnini okumak)
- Konuşurken anlamsız sesler (eeee, ııı, ıııııı, aaa vb.) çıkarma
- Konuşurken gereksiz duraklamalar yapma
- Kimi zaman bağırarak, kimi zaman da çok alçak ses şiddetiyle konuşma.
- Konuşurken vurgu ve tonlama yapmama
- Gereksiz el, kol ve gövde hareketleri yapma
- Konuşurken heyecanlanma
- Çekingenlik
- Kendini beğenmek ya da yetersiz görmek
- Konuşma sırasında karşıdakinin sözünü sürekli kesmek
- Konuşma sırasında başkalarıyla alay etmek
- Yapmacık davranışlarda bulunmak
- Saygılı, hoşgörülü ve sabırlı olmamak
- Argo kullanma
- Yerel ağızla konuşma

2.2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Konuşma eğitimiyle ilgili çalışmaların, ülkemizde henüz başlangıç aşamasında olduğunu söyleyebiliriz. Konuyla ilgili uygulamalı araştırmaların sınırlı sayıda olmasının yanı sıra bir çok makalenin bulunması bunun bir göstergesidir.

Konuşma (sözlü anlatım) konusuyla ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında, bunların daha çok derslerde veya dışarıda gözlemlenen, duyulan konuşma yanlışlıkları üzerine olduğunu görmekteyiz. Dil eğitimi ve öğretimi üzerine yapılan araştırmalarda ve yayınlanan eserlerde, özellikle konuşma eğitiminin yetersizliğinden, öğrencilerdeki konuşma becerisinin eksikliğinden, konuşmalardaki telâffuz yanlışlıklarından söz

edilmektedir. Konuyla, doğrudan veya dolaylı olarak ilgili olan araştırma, çalışma ve yayınlanan eserlerden ulaşılabilenler sunulmuştur.

Öztürk (2002)'ün, üniversite öğrencilerinin sözel anlatım becerilerini tespit etmek amacıyla gözleme dayalı yaptığı araştırmaya, 95 öğrenci katılmıştır. Söz konusu çalışma, “Söyleyiş”, “Anlamlandırma”, “Plân” ve “Sözel Olmayan Anlatım Becerileri” başlıkları altında toplanarak öğrencilerin konuşmaları değerlendirilmiştir.

Araştırma sonucunda, öğrencilerin, en çok “Söyleyiş” başlığı altında toplanan özelliklerde hata yaptıkları; daha sonra sırasıyla “Anlamlandırma”daki yanlışlıkları, “Sözel Olmayan Anlatım Becerileri”ni yeterince kullanamadıkları ve “Plân”da dağınıklık yaptıkları tespit edilmiştir.

Kılıç (2000) makalesinde, konuşmanın unsurlarını açıklayarak konuşma eğitimi sırasında dikkat edilmesi gereken hususları belirttikten sonra, devlet okullarında verilemeyen bu eğitimin, tecrübeli sunucular ve tiyatro sanatçıları tarafından verildiğini, ancak, bu kursların belli bir programının olmadığını; **“konuşma eğitimi dersi”**nin müstakil ve zorunlu olarak müfredat programına konulmasını ifade etmektedir.

Etiz (1996), çeşitli panel, sohbet ve toplantılar ile radyo ve televizyon programlarındaki telâffuz yanlışlıkları üzerinde durarak, özellikle **a, â, ā** sesleriyle kapalı ve açık **e** seslerinin yanlış söylenişinden doğan anlam değişikliklerinin olduğunu belirtmiştir. Bu yanlışlıkların giderilmesinde, toplum karşısında çok sık bulunan sanatçı, politikacı, sporcu, bilim adamı ve sunuculara büyük görevlerin düştüğü belirtilerek okullarda diksiyon derslerinde değişik alıştırmalarla telâffuz becerilerinin pekiştirilmesi gerektiğini ifade etmektedir.

Tural (1986), Türkçe'deki telâffuz yanlışlıklarını millî bir mesele olarak ele aldığı makalesinde, dilin toplum hayatındaki önemini vurgulayarak konuşma dili ile yazı dili ayırımına dikkati çekmektedir. Telâffuz hatâlarının hangi durumlarda ortaya çıktığını örnekleriyle verdikten sonra, toplum olarak her alanda (sokakta, işyerinde, televizyon ve radyoda, okullarda vs.), doğru telâffuz üzerinde durulması ve bu hususta da hassasiyetli davranılması gerektiğini vurgulamıştır.

Kaya (2004)'nın yaptığı araştırma, 53 kişilik bir sınıfta, üniversite öğrencilerinin Türkçe'deki ünlülerin yanlış sesletimlerini belirlemeye yöneliktir. Dikkat edilmediği takdirde, yanlış söylenmeleri neticesinde anlam değişikliklerine yol açabilecek ünlülerin ses özellikleri belirtilerek, öğrencilerde gözlemlenen yanlışlıklar ortaya konmuştur. Bu yanlış sesletimlerin daha çok **a, e, o, u** ve **i** ünlülerinde olduğu örneklerle açıkladıktan sonra, en çok yanlışlığın **uzun ā**'nın söylenişinde yapıldığı; **uzun ā** ile **ince â**'nın karıştırıldığı; **ince û**'nun çok az tanındığı ve **ince ô**'nun ise hiç tanınmadığı belirlenmiştir.

Özbay (1997) ve Taş (2002), konuya farklı bir açıdan bakarak, öğrenci başarısını ölçmek için kullanılan test tekniğinin, Türkçe ile Türk Dili ve Edebiyatı dersleri için uygun olup olmadığını tartışarak söz konusu tekniklerin, Türkçe eğitiminin amacına uygun olmadığını ifade etmişlerdir. Anlamaya ve bilgi ölçmeye yönelik durumlarda kullanılacak test tekniğinin, öğrencilerin yazılı ve sözlü anlatım becerilerini ölçemediğini vurgulamaktadırlar.

Kurudayıoğlu (2003) makalesinde, konuşma eylemi ve önemini, konuşma eğitimi ve Türkçe Programı'nda öğrencilere kazandırılacak davranışlar ile konuşma eğitiminin temel kavramlarını açıkladıktan sonra, öğrencilerin sözlü anlatım becerilerini geliştirmek amacıyla sınıf ortamında yapılabilecek etkinlikleri ve bunların nasıl uygulanacağını belirtmektedir.

Gürses (2001), düzeltme, inceltme ve uzatma işareti olarak adlandırılan ' ^ ' işareti'nin, hem yazı hem de konuşma dilinde anlam farkı yarattığı üzerinde durarak her üç durum için de aynı işaretin kullanılmasının doğru olmadığını belirtmektedir. Bu sebeple, her üç durum için de ayrı ayrı işaretlerin belirlenmesi ve bir imlâ birliğinin sağlanmasının gerekliliğini vurgulamaktadır.

Aynı konu üzerinde düşüncelerini dile getiren Sefercioğlu (2001) da, Türkçenin doğru telâffuzunun öğretilmesi meselesinde, sadece Türkçe öğretmenlerinin değil, diğer branş öğretmenlerinin de dikkat etmesi gerektiğini ifade etmektedir.

Temizyürek (2004), Türkçe öğretiminde konuşma eğitiminin yeri ve önemini belirten makalesinde, etkili ve güzel konuşma becerisine sahip olmanın birey ve

toplum açısından önemine değinerek, gerek eğitim-öğretimin her kademesinde gerekse günlük hayatın bütün alanlarında konuşma becerine gereken önemin verilmediğini; konuşma becerisinin diğer dil becerileriyle içi içe olduğunu; bu sebeple Türkçe öğretmenlerine büyük sorumluluklar düştüğünü ve söz konusu becerinin geliştirilmesi için öğretmen ve öğrencilerin yapabilecekleri etkinlikleri ayrıntılı bir şekilde açıklamıştır.

Konuşmanın temelinde, insanın çıkardığı sesler vardır. Çıkarılan bu seslerin birleşmesi sonucunda söze anlam yüklenmektedir. Günümüzde, teknolojideki hızlı gelişmeler ve geliştirilen programlar, insan sesinin lâboratuvar ortamında incelenebileceğini göstermiştir. Sesin çıkarılmasında etkili olan organların yapısı, işlevleri, çıkarılan seslerin özellikleri, söze anlam katan vurgu, ton, ezgi, süre, durak gibi prosodik unsurlar, lâboratuvar ortamında güvenilir bir biçimde tespit edilebilmektedir. Bu bağlamda, standart Türkiye Türkçesindeki **parçaların** (ünlüler, ünsüzler, yarı ünlüler, ikiz ünlüler) ve **parçalar üstü birimlerin** (vurgu, ton, ezgi, durak, sınır, süre) özellikleri, Coşkun (2000a , 2000b , 2000c, 2000d, 2002a, 2002b, 2003a , 2003b , 2003c)’un lâboratuvar araştırmaları sonucu ortaya konmuştur.

İnsan konuşmasının, fonetik bakımından parçalar ve parçalar üstü birimlerden oluştuğunu belirten Coşkun (2000a : 126-130), “Konuşmada anlam ve duygunun ifade edilebilmesi, ancak bu iki unsurun bir arada kullanılmasıyla mümkündür.” diyerek, lâboratuvar destekli yapılacak bir dil eğitimi sonucunda, bireylerin daha doğru, daha etkili bir Türkçe kullanabileceklerini ifade etmektedir

BÖLÜM III

YÖNTEM

3. Yöntem

Bu bölümde, araştırmanın modeli, araştırma grubu, veri toplama araçları, verilerin nasıl toplandığı ve verilerin nasıl analiz edildiği üzerinde durulmuştur.

3.1. Araştırma Modeli

İlköğretim 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin konuşma becerilerinin seviyelerini belirlemeye yönelik olan araştırmada, betimsel yöntem (survey tipi), yapılandırılmış ve yarı yapılandırılmış gözlem tekniği kullanılmıştır. Mevcut durumun betimlenmesi ve araştırma konusu, kendi şartları içinde, olduğu gibi tanımlanmaya çalışıldığından, betimsel yöntem modelinin, araştırmaya uygun olduğu düşünülmüştür.

3.2. Evren

Araştırmanın evrenini, Muğla il merkezindeki dokuz ilköğretim okulunun 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmaya, söz konusu okullardaki öğrencilerin tamamının alınması mümkün olmadığından örneklem grubu alma yoluna gidilmiştir.

Tablo 1

Evreni oluşturan öğrencilerin okullara, cinsiyete ve sınıflara göre dağılımı

Okul	3. Sınıf		4. Sınıf		5. Sınıf		6. Sınıf		7. Sınıf		8. Sınıf		Toplam	
	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E
Türdü 100. Yıl İ.O.	61	50	50	51	58	64	53	54	57	60	50	65	329	344
Emirbeyazıt İ. O.	32	42	74	57	47	57	100	93	115	110	83	91	451	450
Sabri Acarsoy İ.O.	28	21	28	19	35	24	16	24	26	26	20	32	153	146
Şehbal Baydur İ.O.	11	9	8	17	13	11	14	7	10	11	13	17	69	72
Nazmi Z. İyibilir İ.O.	14	24	19	18	25	32	23	27	27	24	19	23	127	148
Atatürk İ.O.	26	25	32	22	20	34	31	38	53	41	48	52	210	212
Koca Mustafendi İ.Ö.	49	62	36	65	51	38	51	57	52	61	62	74	301	357
Cumhuriyet İ.Ö.	29	24	30	29	29	33	31	38	22	28	19	24	160	176
75. Yıl İ.Ö.	46	39	55	55	59	56	52	63	53	35	47	58	312	306
	296	296	332	333	337	349	371	401	415	396	361	436	2112	2211
Toplam	592		665		686		772		811		797		4323	

3.3. Örneklem

Araştırmanın örneklemini, 2004-2005 eğitim-öğretim yılı bahar yarı yılında, Muğla il merkezindeki Atatürk İlköğretim Okulu, Türdü 100. Yıl İlköğretim Okulu, Cumhuriyet İlköğretim Okulu, Koca Mustafendi İlköğretim Okulu, Sabri Acarsoy İlköğretim Okulu, Nazmi Zehra İyibilir İlköğretim Okulu, Emirbeyazıt İlköğretim Okulu ve Şehbal Baydur İlköğretim Okulu'nun 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflarından belirlenen toplam 207 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklemin seçiminde tercih, Türkçe ve sınıf öğretmenlerine bırakılmış olup özellikle iyi öğrencilerin belirlenmesi istenmiştir. Çünkü belirlenen iyi öğrencilerin konuşma becerilerinin hangi seviyede olduğunun tespiti, evrenin durumunu da ortaya koyacağı düşünülmüştür.

Tablo 2

Örnekleme oluşturan öğrencilerin cinsiyete ve sınıflara göre dağılımı

Cinsiyet	3. Sınıf	4. Sınıf	5. Sınıf	6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf	Toplam
Kız	25	21	23	27	24	24	144
Erkek	9	13	14	14	6	7	63
Toplam	34	34	37	41	30	31	207

3.4. Verilerin Toplanması

Önceden belirlenen birçok konu arasından, konuyla ilgili uzmanların da görüşleri alınarak, öğrencilerin seviyelerine uygun olanları belirlenmiştir. 3. sınıf öğrencilerinden **çevre temizliği**, 4. sınıf öğrencilerinden **orman sevgisi**, 5. sınıf öğrencilerinden **anne sevgisi**, 6. sınıf öğrencilerinden **yalan söylemek (yalancılık)**, 7. sınıf öğrencilerinden **kitap sevgisi** ve 8. sınıf öğrencilerinden de, **dostluk ve arkadaşlık** konularında konuşmaları istenerek, konuşmaların ses kayıt cihazı ve kamerayla kaydedileceği bildirilmiştir. Öğrencilerin konuşmaları, belirlenen tarihlerde kendi sınıf ortamlarında kaydedilmiştir.

3.5. Verilerin Analizi

Ses kayıt cihazıyla yapılan kayıtlar, Muğla Üniversitesi Fonetik Araştırma ve Uygulama Merkezi Dr. Atillâ Kırıl Fonetik Lâboratuvarı'nda, bilgisayar ortamına aktarılarak dilin parçalar ve parçalarüstü birimleri açısından analiz edilmiştir.

Konuşmalar, metin hâline dönüştürüldükten sonra görüntü kayıtları da izlenerek, Likert tipi Konuşma Değerlendirme Formu'na göre incelenmiştir.

Konuşma Değerlendirme Formu, aşağıdaki şekilde derecelendirilmiştir :

Tamamen Gözlendi	: 5
Gözlendi	: 4
Kısmen Gözlendi	: 3
Gözlenmedi	: 2
Hiç Gözlenmedi	: 1

Konuşma Değerlendirme Formu'ndaki olumsuz maddeler, yukarıdakinin tersi olacak şekilde derecelendirilmiştir. Elde veriler, SPSS 10.0 istatistik paket programında analiz edilerek frekans, aritmetik ortalama ve yüzde istatistik işlemleri uygulanmıştır.

Uzman görüşü alınarak hazırlanan **Konuşma Değerlendirme Formu**'nun güvenilirlik katsayısı, yapılan analiz neticesinde 0,89 olarak tespit edilmiştir.

Öğrencilerin konuşmalarının değerlendirilmesinde, toplam elli bir maddeden oluşan aşağıdaki ölçek kullanılmıştır.

3.6. KONUŞMA DEĞERLENDİRME FORMU

1. KONUŞMA DÜZENİ

1.1. Konuşmaya Başlangıç

1. Konuşmaya, uygun hitap tarzıyla başlıyor.
2. Konuşma konusunun başlığını sunuyor.
3. Konunun bölümlerini kısaca tanıtıyor.

1.2. Konuşmanın Giriş Bölümü

4. Giriş bölümünü oluşturuyor.
5. Konuşmaya ilgi çekici ifadelerle (atasözü, şiir, tasvir, hatıra vs.) giriş yapıyor.
6. Giriş bölümünü normal uzunlukta sunuyor.

1.3. Konuşmanın Gelişme Bölümü

7. Konuşmayı ilgi çekici hâle getirmek için uygun araçlardan (resim, grafik, fotoğraf, afiş vb.) yararlanıyor.
8. Konuya uygun atasözü, deyim ve özdeyiş kullanıyor.
9. Konuya uygun hikâye, masal, fıkra vb. anlatıyor.
10. Konuyla ilgili günlük hayattan örnekler veriyor.
11. Konuyu güncelleştiriyor.
12. Konuya uygun söz sanatlarından (kişileştirme, mecaz vs.) yararlanıyor.
13. Konuşurken, dinleyenlere ara hitaplar yapıyor.
14. Konuşurken konu dışına çıkıyor.
15. Konuyla ilgili duygu ve düşünce zenginliği oluşturuyor.
16. Ana düşünceyi yardımcı düşüncelerle destekliyor.
17. Ana düşünceyi yansıtıyor.

1.4. Konuşmanın Sonuç Bölümü

18. Sonuç bölümünü oluşturuyor.
19. Sonuç ifadelerini, ana düşünceyle örtüştürüyor.
20. Şiir, atasözü, özdeyiş vb. edebî ürünleri kullanıyor.
21. Konuşmayı, etkileyici bir ifadeyle bitiriyor.

1.5. Konuşmayı Bitiriş Şekli

- 22. Konuşmayı özetliyor.
- 23. Konuşmayı, nezâket ifadelerini kapsayan cümlelerle bitiriyor.

2. DİL BİLİNCİ (BİLGİ ve DİLİ KULLANMA BECERİSİ)

2.1. Dilin Dış Yapı Unsurlarını Uygulayabilme

- 24. Sesleri doğru çıkarıyor.
- 25. Sesleri, gereksiz yere uzatıyor.
- 26. Konuşma esnasında kelimelerdeki sesleri yutuyor.
- 27. Akıcılığı sağlamak için gerekli yerlerde ulama yapıyor.
- 28. Kelime ya da cümle tekrarı yapıyor.
- 29. Sürekli devrik cümle kuruyor.
- 30. Ezbere konuşuyor.
- 31. Standart Türkçe ile konuşuyor.
- 32. Konuşma akışını bozan gereksiz sesler (eeee, ıııı, ıımıım vs.) çıkarıyor.
- 33. Konuşma hızını dinleyenlerin anlayabileceği bir şekilde ayarlıyor.
- 34. Dinleyenlerin duyabileceği ses şiddetiyle konuşuyor.
- 35. Doğal konuşuyor.

2.2. Dilin İç Yapı Unsurlarını Uygulayabilme

- 36. Kelimeler arasındaki anlam ilişkisini kuruyor.
- 37. Gereksiz kelimeler kullanıyor.
- 38. Anlamlı cümleler oluşturuyor.
- 39. Cümleler arasındaki anlam ilişkisini kuruyor.
- 40. Cümleyi toparlıyor.
- 41. Anlamını algılatmak istediği kelimelere vurgu yapıyor.
- 42. Kelimelerdeki duygu ve düşünceyle ilgili fonetik akışı, dil bilinci çerçevesinde yönlendiriyor.

43. Kelime ve kelime gruplarının anlamını vurgulayacak şekilde uygun yerlerde duruyor.
44. Gereksiz duraklamalar yapıyor.
45. Konuşma dili ile beden dili arasındaki uyumu sağlıyor.

3. KONUŞMACININ PSİKOLOJİK DURUMU

46. Duruşuyla kendine güveni ifade ediyor.
47. Sempatik davranışlar sergiliyor.
48. Dinleyenlerle göz teması kuruyor.
49. Dinleyenlerin çeşitli tavırlarından etkileniyor.
50. Gereksiz hareketler yapıyor.
51. Sesi titriyor.

BÖLÜM IV

4. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, öğrencilerin konuşma süreleri, ürettikleri kelime sayıları ve Konuşma Değerlendirme Formu'na göre elde edilen verilerin istatistik analizleri, tablolar ve grafikler oluşturularak yorumlanmıştır.

4.1. Konuşma Süresiyle İlgili Bulgular

Tablo 3

Konuşma süresinin dakikalara ve öğrenci sayısına göre dağılımı

Sınıflar	1 dakikadan az		1-2 dakika arası		2-3 dakika arası		3-4 dakika arası		4 dakikadan fazla		Sınıf Toplam
	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	
3. sınıf		----	%59	20	%29	10	%9	3	%3	1	34
4. sınıf	%15	5	%38	13	%38	13	%3	1	%6	2	34
5. sınıf	%8	3	%59	22	%27	10	%3	1	%3	1	37
6. sınıf	%10	4	%44	18	%32	13	%12	5	%2	1	41
7. sınıf		----	%43	13	%37	11	%13	4	%7	2	30
8. sınıf	%6	2	%45	14	%26	8	%13	4	%10	3	31
Genel	14		100		65		18		10		207
Toplam	%7		%48		%31		%9		%5		%100

Ses ve görüntü kayıtlarının incelenmesi sonucu, her bir öğrencinin konuşma süresi belirlenerek, en az ve en çok konuşma sürelerinin arası dilimlenmiştir.

Tablo 3 incelendiğinde, hem sınıflar bazında hem de genel olarak, konuşma sürelerinin 1-2 dakika arasında yığılma gösterdiği dikkat çekmektedir. Söz konusu birimi, %31 oranla 2-3 dakikalık dilimin takip ettiği görülmektedir. Bunların dışında kalan süre dilimlerindeki oranların düşük olması, konuşmaların kısa tutulduğunu göstermektedir. 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin konuşma sürelerinin, alt sınıflara göre,

daha uzun olacağı beklenmesine rağmen, oranların birbirine çok yakın olduğu görülmektedir.

Buna göre, öğrencilerin yeterli hazırlık yapmadıkları, konuşmayı bir an önce bitirme gayretleri, bilgi dağarcıklarının zengin olmaması konuşma süresini kısa tutmalarında etkili olmuş olabilir.

İlköğretim 6, 7, 8 Türkçe Programı'nda (MEB, 2000 : 15), sözlü anlatımla ilgili kazandırılacak davranışlar arasında yer alan, “Herhangi bir konu üzerinde, bir topluluk karşısında tekrarlara düşmeden ve yanlışlık yapmadan 5–10 dakika konuşabilme” hedefine ulaşamadığı görülmektedir.

Tablo 4

Sınıflara göre, en az, en çok ve ortalama konuşma süresi

Sınıflar	En az konuşma süresi (saniye)	En çok konuşma süresi (saniye)	Ortalama konuşma süresi (saniye)
3. sınıf	61	402	128
4. sınıf	48	258	176
5. sınıf	35	266	105
6. sınıf	45	240	120
7. sınıf	62	478	151
8. sınıf	46	351	145

Tablo 4'te, sınıfların en az, en çok ve ortalama konuşma süreleri görülmektedir. Konuşma sürelerinin ortalamasına göre, sınıflar arasındaki (5. sınıf dışında) oranların birbirine yakın olduğu görülmektedir. Oysa üst sınıflarda söz konusu oranlar yüksek olmalıydı. Tablodaki en uzun ve en kısa sürelerin, sınıflarda birer öğrenciye ait olduğunu belirtmek gerekir.

Tablo 5**Cinsiyete göre, ortalama konuşma süresi ve ortalama kelime sayısı**

Cinsiyet	Öğrenci Sayısı	Ortalama Konuşma Süresi (Saniye)	Üretilen Ortalama Kelime Sayısı
Kız	144	90	188
Erkek	63	86	179

Tablo 5'te, üretilen kelime sayılarının ve konuşma sürelerinin ortalamasının, cinsiyete göre farklılık oluşturmadığı görülmektedir.

4. 2. Konuşma Anında Üretilen Kelime Sayılarıyla İlgili Bulgular

Tablo 6**Konuşma anında üretilen kelime sayısının sınıf ve öğrenci sayısına göre dağılımı**

Sınıflar	100 kelimedен az		100-200 kelime arası		200-300 kelime arası		300-400 kelime arası		400 kelimedен fazla		Sınıf Öğrenci Sayısı
	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	
3. sınıf	%32	11	%50	17	%15	5	%3	1	----	----	34
4. sınıf	%26	9	%50	17	%18	6	%3	1	%3	1	34
5. sınıf	%16	6	%76	28	%5	2	----	---	%3	1	37
6. sınıf	%12	5	%46	19	%27	11	%10	4	%5	2	41
7. sınıf	%10	3	%33	10	%40	12	%7	2	%10	3	30
8. sınıf	%13	4	%32	10	%23	7	%16	5	%16	5	31
Toplam	38		101		43		13		12		207
Öğrenci	%18		%49		%21		%6		%6		%100

Tablo 6’da, öğrencilerin % 49’unun kelime üretiminin 100–200 arasında olduğu görülmektedir.

Buradan, öğrencilerin kelime dağarcıklarının zengin olmadığı, kelime üretmekte sıkıntı yaşadıkları söylenebilir. “Konuyla ilgili duygu ve düşünce zenginliği oluşturabilme” (15.madde, s. 58-59) bilgi ve becerisindeki oranların düşük çıkması da, kelime dağarcığını zenginleştirici çalışmaların yetersiz olduğunu göstermektedir.

Tablo 7

Sınıflara göre, konuşma anında üretilen en az, en çok ve ortalama kelime sayısı

Sınıflar	En az kelime sayısı	En fazla kelime sayısı	Ortalama kelime sayısı
3. sınıf	45	385	143
4. sınıf	48	430	151
5. sınıf	57	448	143
6. sınıf	57	457	195
7. sınıf	61	830	240
8. sınıf	65	550	249

Tablo 7 incelendiğinde, üretilen kelimelerin ortalamasının, üst sınıflarda arttığı görülmektedir. Fakat, tablo 3’te de görüldüğü gibi, konuşmaların 1-2 dakika arasında yığılma göstermesine rağmen, üst sınıf öğrencilerinin daha fazla kelime üretebildikleri söylenebilir. Burada görülen en düşük ve en yüksek kelime sayılarının, sınıflarda birer öğrenciye ait olduğunu belirtmek gerekir.

Tablodaki en az ve en çok kelime sayıları, üretilen bütün kelimeleri ifade etmektedir. Konuşmalardaki, kelime çeşitliliğine bakıldığında ise, sayının daha az olduğu görülmektedir.

Örneğin, 830 kelime üreten 7. sınıf öğrencisinin kullandığı kelime çeşidi, %77 oranında azalarak 270 olmaktadır. Ürettiği 830 kelimenin, %33’lük çeşitliliğe sahip olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu öğrencinin en çok, **kitap** (45 defa), **bir, bu** (33

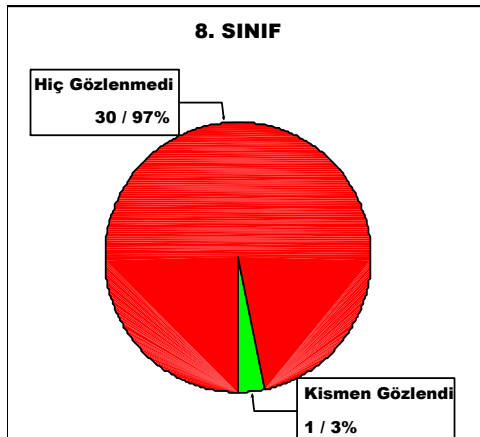
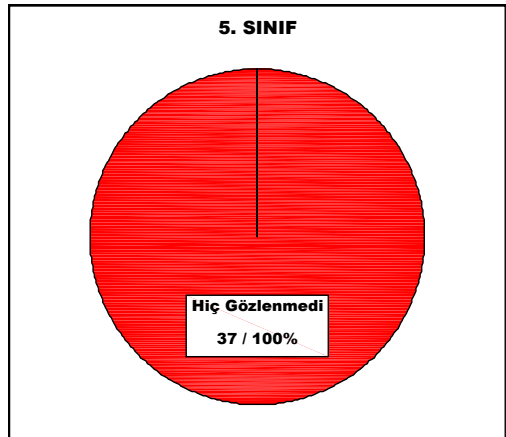
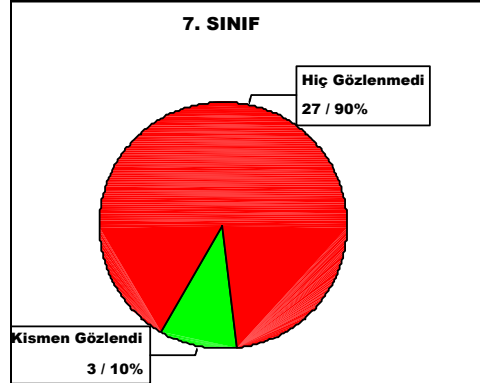
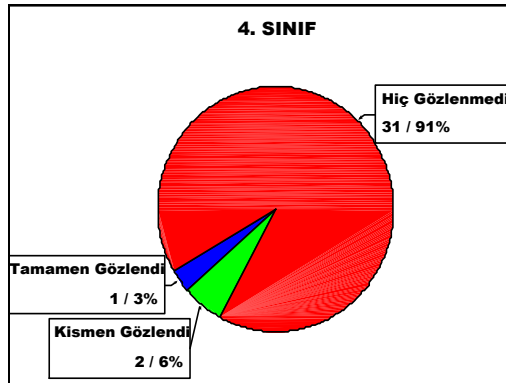
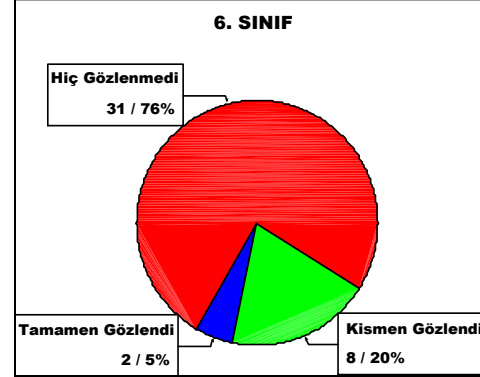
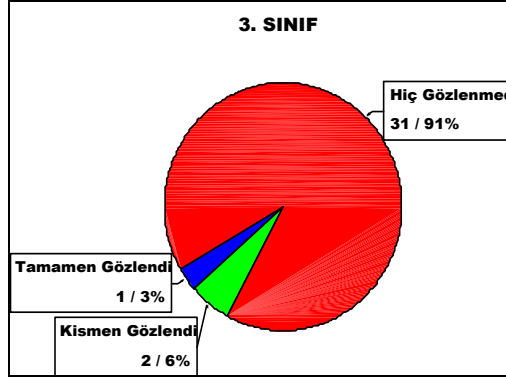
defa), **de, da, insan** (28 defa), **okumak** (25 defa), **olmak, ki** (22 defa), **çok, daha, ve** (20 defa) kelimelerini tekrar ettiği tespit edilmiştir.

Buna göre öğrencilerin, kelime çeşitliliği sağlayabilme hususunda sıkıntı çektikleri, sık sık kelime ve cümle tekrarı yaptıkları (28. madde, s. 85-86) ve sözcük dağarcıklarının zengin olmadığı söylenebilir.

1. KONUŞMA DÜZENİ

1.1. Konuşmaya Başlangıç

1. Konuşmaya, uygun hitap tarzıyla başlıyor mu?

1. KONUŞMA DÜZENİ

1.1. Konuşmaya Başlangıç

1. Konuşmaya, uygun hitap tarzıyla başlıyor.

Herhangi bir konuda, topluluk karşısında hazırlıklı bir konuşma yapılacağı zaman konuşmacının, topluluğa uygun olacak biçimde hitap tarzıyla başlaması çok önemlidir. Çünkü konuşmacının, dinleyicilerin sosyal statülerine göre hitap ederek konuşmaya başlaması, dinleyicilere olan saygısının bir ifadesidir ve onların dikkatlerini de konuşmaya yoğunlaştırır. Konuşmaya uygun hitap tarzıyla başlamak, aynı zamanda bireyler arasındaki kaynaşmayı da sağlar. Konuşma anında, dinleyicilerle konuşmacı arasındaki samimî bir havanın oluşmasında ilk adım olma özelliğini taşır. Böyle bir alışkanlığa sahip birey, ister hazırlıklı ister hazırlıksız olsun, bütün konuşmalarında nezâket kurallarını uyguladığı için daha saygın bir kişiliğe sahip olur.

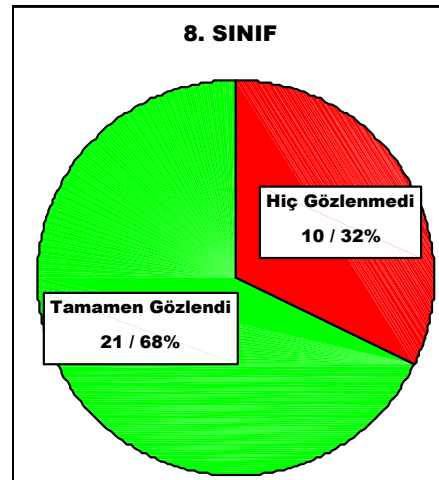
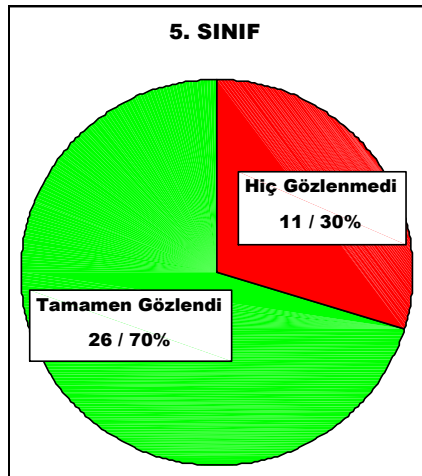
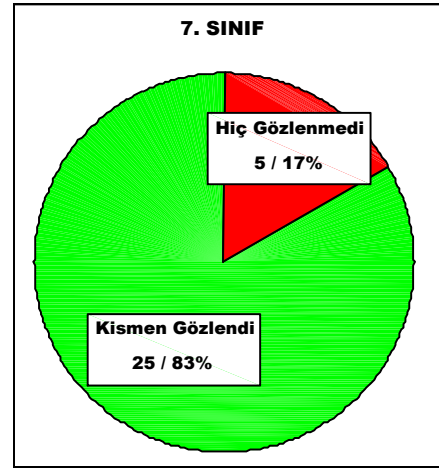
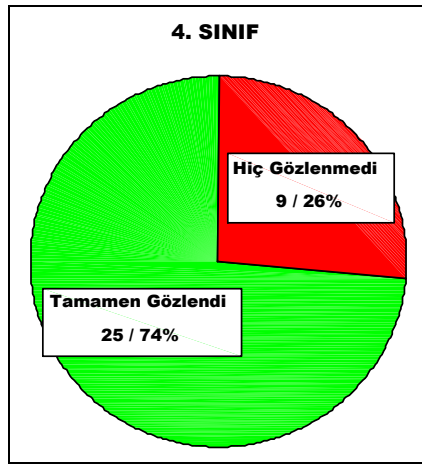
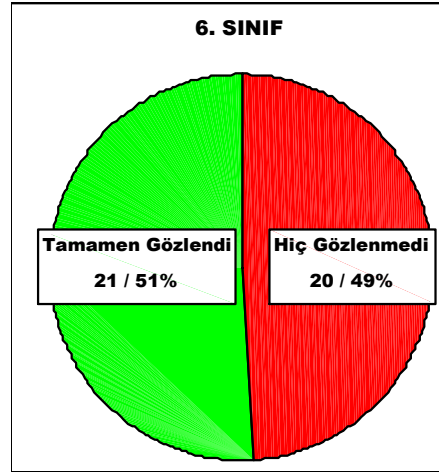
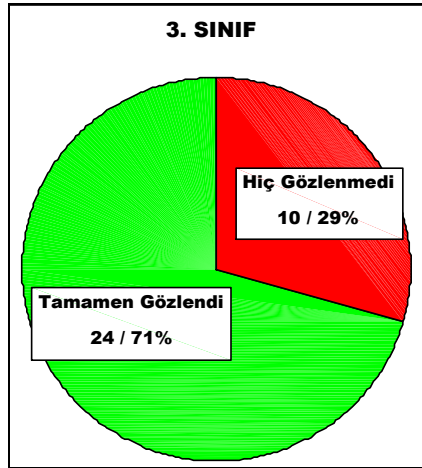
Araştırmamız, öğrencilerin kendi sınıf ortamlarında gerçekleştirildiği için, konuşmaya, “Değerli öğretmenlerim, sevgili arkadaşlar” gibi ifadelerle başlamaları beklenmiştir.

Ancak elde edilen verilere göre, araştırmamıza katılan öğrencilerin %90’ında, söz konusu davranış gözlenmemiştir (bkz. s. 136).

3 ve 4. sınıf öğrencilerinin %91’inin, 5. sınıf öğrencilerinin tamamının, 6. sınıf öğrencilerinin %76’sının, 7. sınıf öğrencilerinin %90’ının ve 8. sınıf öğrencilerinin de %97’sinin, konuşmaya, uygun hitap tarzıyla başlayamadıkları gözlenmiştir.

Çok kolay bir şekilde yapılabilecek böyle bir davranışın dahi, hiç gözlenmemesi, söz konusu becerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalara yeterince yer verilmemesinden kaynaklanmaktadır. Çünkü, bu davranışın yapılabileceğinin örnekleri de görülmüştür. Meselâ, 3. sınıf öğrencilerinden bir tanesi, konuşmaya başlarken, “Değerli öğretmenim ve sevgili arkadaşlarım || şimdi konuma başlamadan önce | sizlere kendimi tanıtacağım.” ifadesini kullanabilmiştir.

2. Konuşma konusunun başlığını sunuyor mu?

2. Konuşma konusunun başlığını sunuyor.

Yazılı anlatımda başlık, metni okuyanların; sözlü anlatımda ise dinleyenlerin konuya ilgilerinin çekilmesi bakımından önemlidir. Bir yazının başlığı, metnin içeriği hakkında okuyucuya, sözlü anlatımda da, konuşmaya başlarken konuşma konusunun ne olduğunu söylemek, konuşmanın içeriği hakkında dinleyiciye bir fikir verebilir.

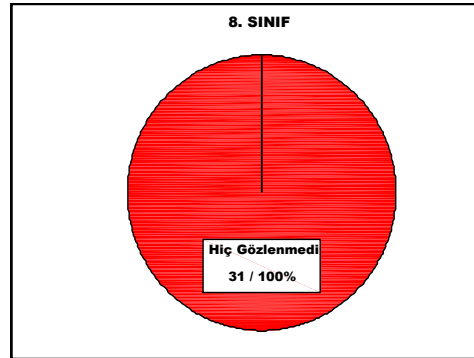
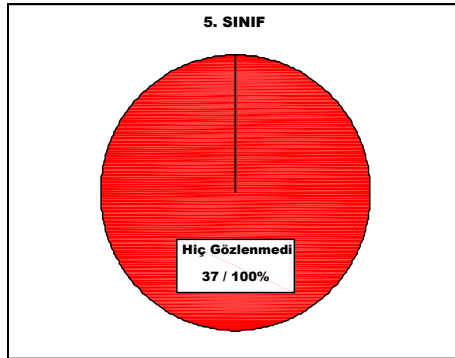
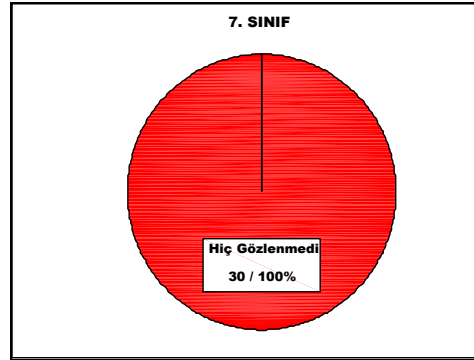
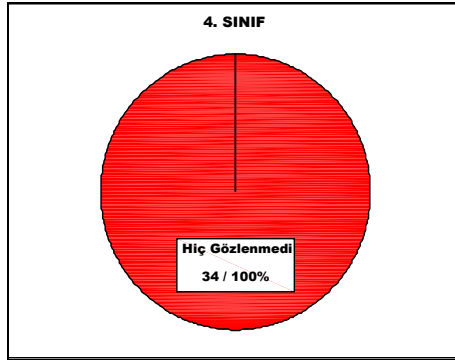
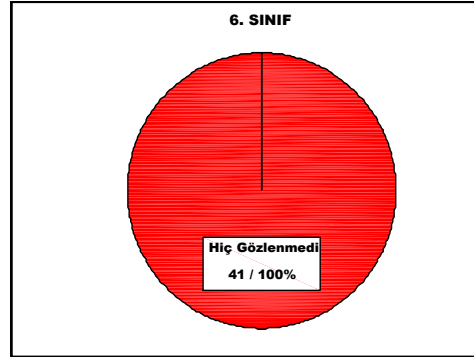
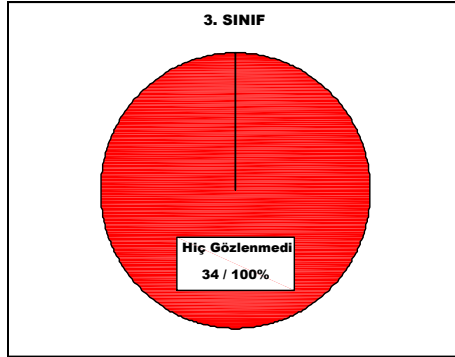
Araştırmamıza katılan öğrencilerden, konuşmanın başlangıcında, hangi konuda konuşacaklarını söylemeleri; örneğin, 3. sınıf öğrencisinden, “Sizlere, çevre temizliği hakkında bazı düşüncelerimi aktaracağım.” ya da “Konumuz çevre temizliği” gibi ifadeler kullanması beklenmiştir. Diğer sınıflardaki öğrencilerden de benzer ifadeleri kullanması beklenmiştir.

3. sınıf öğrencilerinin %71’inde, 4. sınıf öğrencilerinin %74’ünde, 5. sınıf öğrencilerinin %70’inde, 6. sınıf öğrencilerinin %51’inde, 7. sınıf öğrencilerinin %83’ünde ve 8. sınıf öğrencilerinin %68’inde, konuşmaya başlarken, söz konusu davranışın gerçekleştirildiği gözlenmiştir.

Öğrencilerin %69’unun, konuşmanın başlangıcında, hangi konuda konuşacaklarını söyledikleri gözlenmiştir (bkz. s. 136).

Buna göre, öğrencilerin genel olarak, belirtilen özelliği ifade edebilme hususunda başarılı olduklarından söz edilebilir. Fakat, üst sınıf öğrencilerinde, yukarıdaki oranların daha yüksek olması gerekirken, verilere göre tersine bir işleyişin olduğu düşünülebilir. Bunun yanında, bazı öğrencilerin, konuşma konusunun ne olduğunu söylemeyip doğrudan konuşmaya başlamaları, bu davranışın önemini bilmemelerinden ya da heyecanlanarak, söz konusu ifadeyi söylemeyi unuttuklarından kaynaklanmış olabilir.

3. Konunun bölümlerini kısaca tanıtıyor mu?

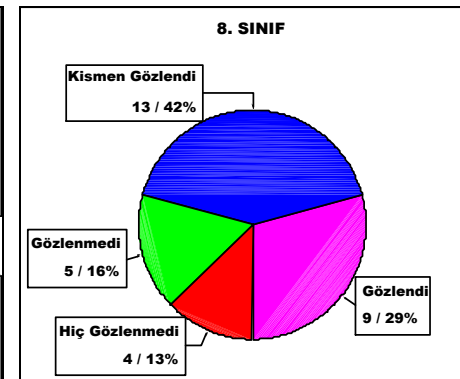
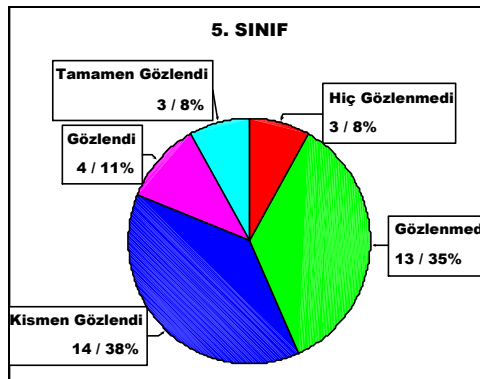
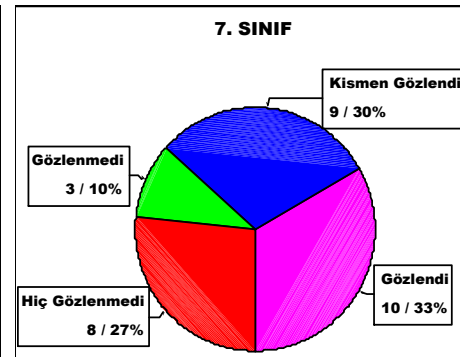
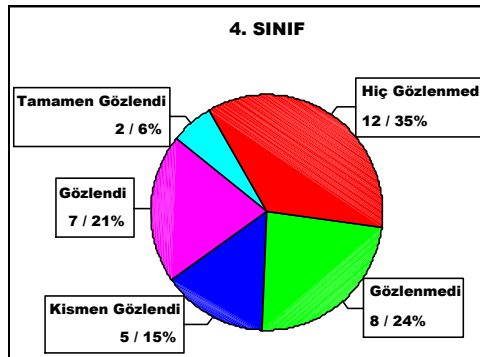
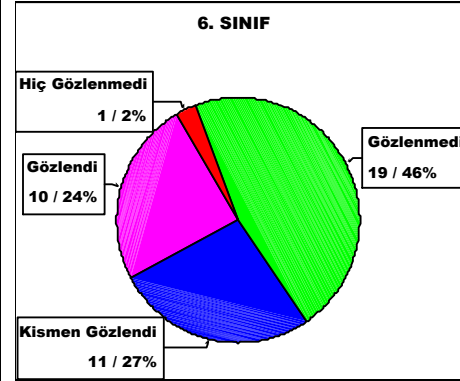
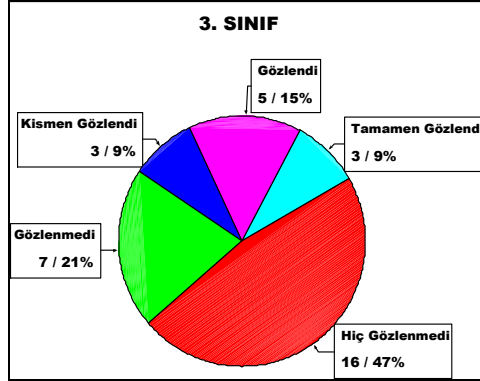
3. Konunun bölümlerini kısaca tanıtıyor.

Konuşmaya başlarken, ayrıntılarına girilmeden, konunun hangi açılardan ele alınacağına dinleyicilere kısaca ifade edilmesi, konuşmanın ilgi çekiciliği bakımından son derece önemlidir. Bunun için iyi bir plânlama yapmak gerekmektedir. Konunun kaç bölümde ele alınacağını ve hangi yönlerine değinileceğini belirtmek, konuşmacının sunumunu rahat bir şekilde gerçekleştirmesini; dinleyicilerin de konuya ve konuşmaya odaklanmasını sağlamaktadır. Konunun sınırlandırılması, bölümlere ayrılması, konuşurken konu dışına çıkmayı da engelleyerek, konuşmanın daha anlaşılır, daha açık hâle gelmesini mümkün hâle getirir.

Söz konusu becerinin, sınıf seviyelerinin hiçbirinde gözlenmediği, ilgili grafikler (bkz. s. 136) incelendiğinde görülmektedir. Buna göre, öğrencilerde plânlı konuşma alışkanlığının yerleştirilemediği söylenebilir. Özellikle ikinci kademe öğrencilerinde, bu davranışın hiç gözlenmemesi düşündürücüdür. Derslerde bu tür çalışmalara yeterince yer verilmemesi, öğretmenlerin bu konuda öğrencilerin algılamalarına yönelik olarak uygun model olamayışları, yani derse başlarken, ders süresince yapılacak çalışmaları tanıtılmaları, öğrencilerde, bu becerinin yerleşmemesinin sebepleri arasında sayılabilir.

1.2. Konuşmanın Giriş Bölümü

4. Giriş bölümü oluşturulmuş mu?

1.2. Konuşmanın Giriş Bölümü

4. Giriş bölümünü oluşturuyor.

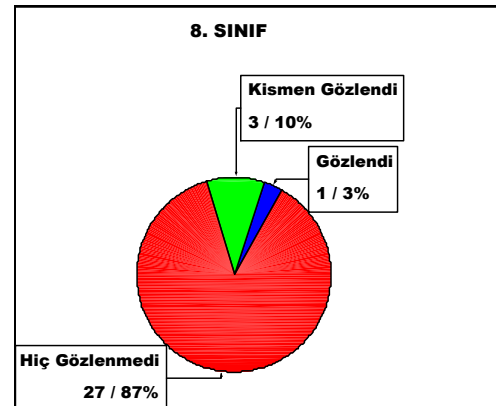
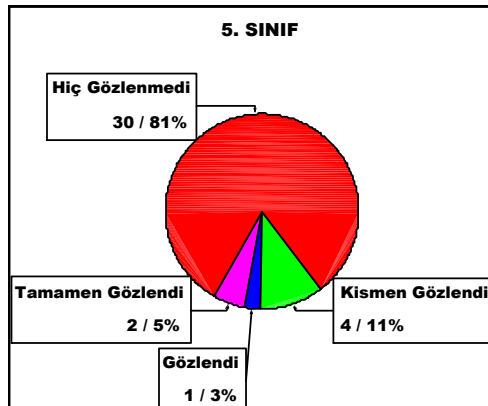
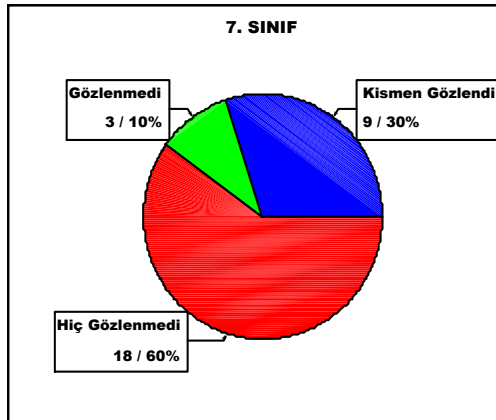
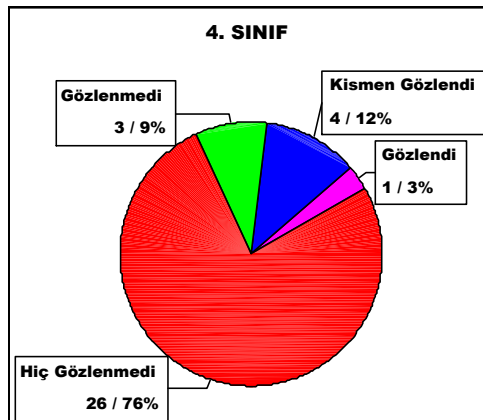
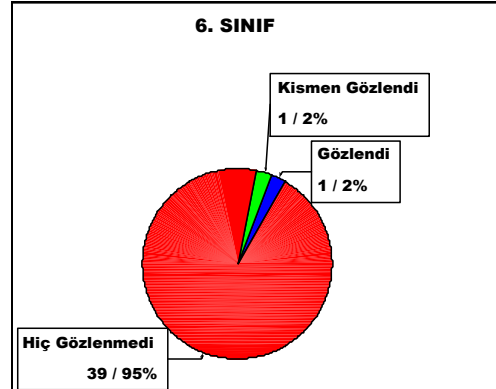
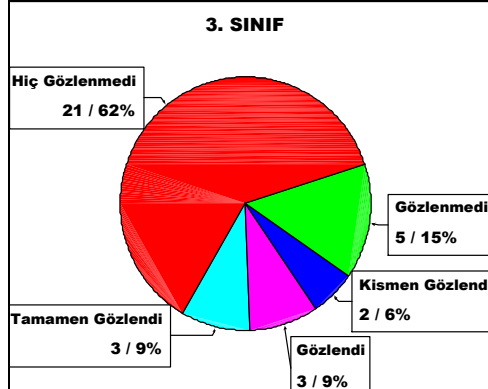
Yazılı ve sözlü anlatımda, düşüncelerin, duyguların belli bir plâna göre aktarılması gerekir. Kompozisyon çalışmalarında giriş, gelişme ve sonuç bölümü olarak bilinen plânlamanın iyi yapılması, konuşmacının anlatımını kolaylaştırarak dinleyicilerin konuyu daha iyi anlamalarını sağlar. Eğitim kurumlarında, öğrencilerin plânlı bir anlatım becerisini kazanmaları yazılı ve sözlü anlatım çalışmalarına önem verilmesi gerekmektedir. Konuşmacının, olayları, durumları, hayalleri, duyguları, düşünceleri birbiriyle ilişkili olacak biçimde düzenlemesi, onun âhenkli bir konuşma gerçekleştirmesini ve dinleyicileri etkilemesini sağlar.

3. sınıf öğrencilerinin %68'inin, 4. sınıf öğrencilerinin %59'unun, 5. sınıf öğrencilerinin %43'ünün, 6. sınıf öğrencilerinin %48'inin, 7. sınıf öğrencilerinin %37'sinin ve 8. sınıf öğrencilerinin %29'unun, anlatımlarında giriş bölümünü oluşturamadıkları gözlenmiştir.

Söz konusu beceri, öğrencilerin genel olarak %48'inde gözlenmemiştir (bkz. s. 136).

Yukarıdaki oranlara göre, öğrencilerin, konuşmaya giriş yaparak başlama hususunda yeterli olamadıkları söylenebilir. Üst sınıflara doğru, söz konusu becerinin gözlenmeme oranlarındaki azalma, öğrencilerin yazılı ve sözlü anlatım çalışmalarında, plân yapma bilgi ve becerilerinin gelişmekte olduğunu göstermektedir.

5. Konuşmaya ilgi çekici ifadelerle (atasözü, şiir, tasvir, hatıra vs.) giriş yapıyor mu?

5. Konuşmaya ilgi çekici ifadelerle (atasözü, şiir, tasvir, hatıra vs.) giriş yapıyor.

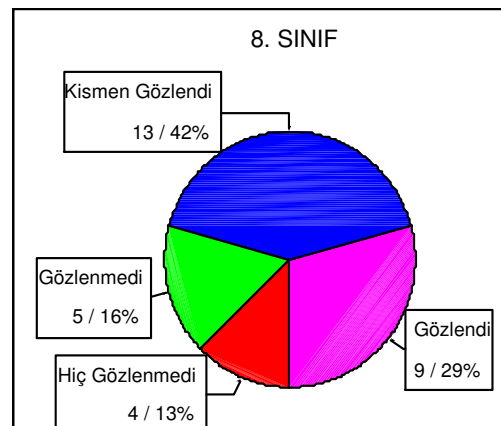
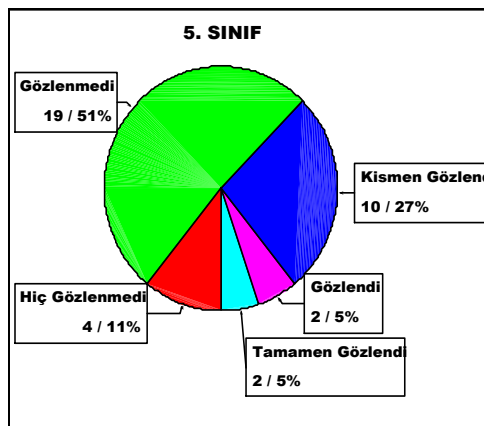
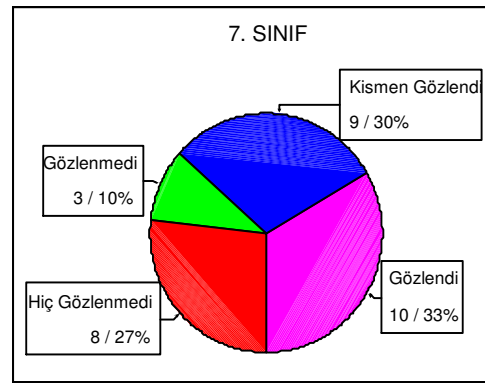
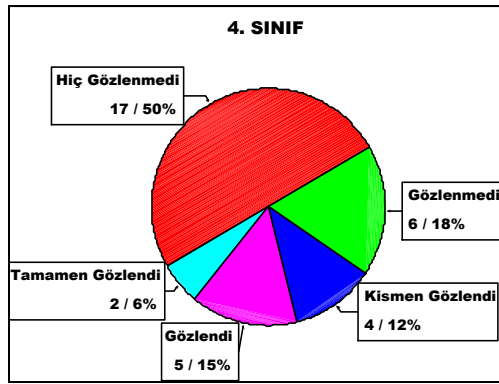
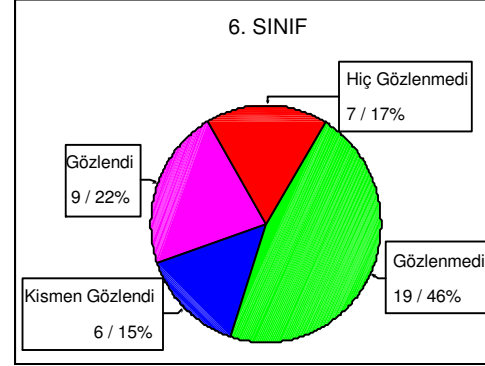
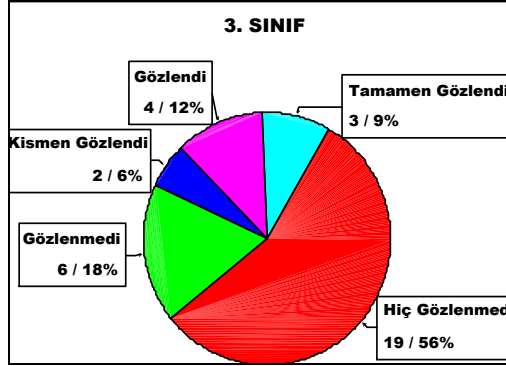
Bir konuşmayı başarılı kılan etkenlerden biri de, konuşmanın giriş bölümünde, konuşmacının dinleyiciler tarafından dikkatli bir şekilde izlenmesini sağlayan şiir okumak, anı, fıkra anlatmak ve çeşitli tasvirler yapmaktır. Bu ifadeler aynı zamanda, konuşmanın akışını da belirlemektedir. Çünkü, konuşmaya ilgi çekici ifadelerle giriş yapmak, dinleyicilerdeki merak duygusunu uyandırır. Giriş kısmında, konuyla ilgili atasözlerinden, anılardan, fıkralardan bahsetmek ve çeşitli şiirler okumak, dinleyicileri konuşmaya odaklar ve konuşmayı durağanlıktan kurtarır.

3. sınıf öğrencilerinin %77'sinde, 4. sınıf öğrencilerinin %85'inde, 5. sınıf öğrencilerinin %81'inde, 6. sınıf öğrencilerinin %95'inde, 7. sınıf öğrencilerinin %70'inde ve 8. sınıf öğrencilerinin %87'sinde, konuşmaya ilgi çekici ifadelerle giriş yapma becerisinin gözlenmediği ilgili grafiklerden de anlaşılmaktadır. Söz konusu beceriyi, alt ve üst sınıf öğrencilerinin gerçekleştirme oranları arasında, önemli farklılığın olmadığı görülmektedir.

Söz konusu davranış, araştırmaya katılan öğrencilerin genel olarak %83'ünde, gözlenmemiştir (bkz. s. 136).

Öğrencilerin, konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini hemen açıklamaya başladıkları, giriş bölümüne özen göstermedikleri gözlenmiştir. Bu hususta öğrencilere, yaratıcı düşünme etkinlikleri çerçevesinde verilen eğitimin yeterli olmadığı söylenebilir.

6. Giriş bölümünü normal uzunlukta sunuyor mu?

6. Giriş bölümünü normal uzunlukta sunuyor.

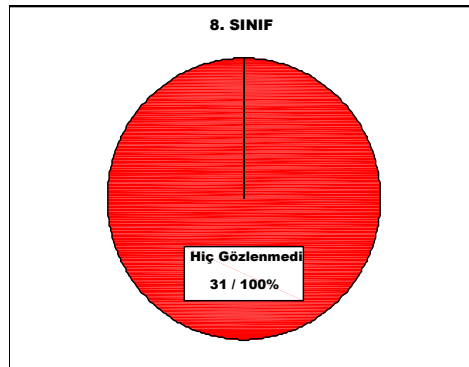
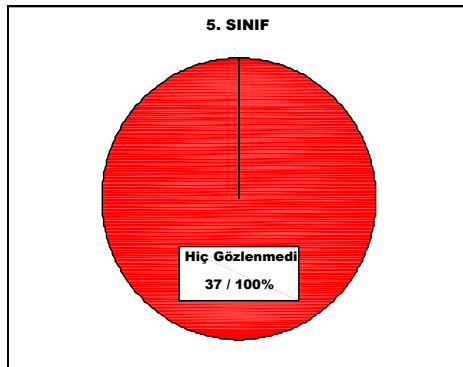
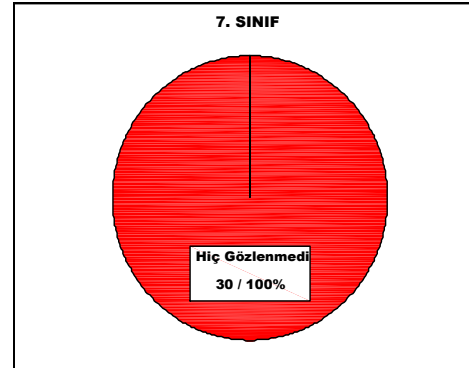
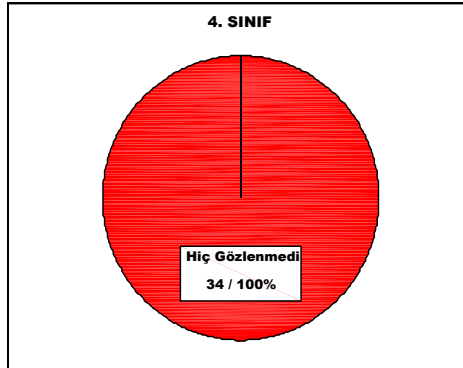
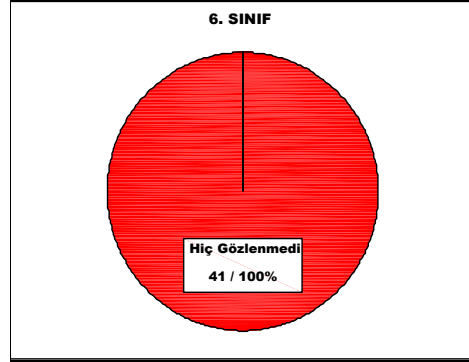
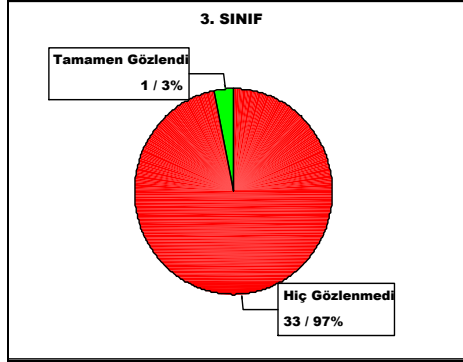
Sözlü anlatımda giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinden oluşan bir plânın uygulanması gerektiğini yukarıda belirtmiştik. Anlatımda, “Giriş bölümünü oluşturuyor (4. madde, s. 36-37). ” maddesiyle de yakından ilişkili olan bir diğer madde de “ Giriş bölümünü normal uzunlukta sunuyor.”dur. Giriş bölümünün gereğinden fazla uzatılması ya da hiç yapılmaması plânsızlık belirtisidir. Bu durum ise, anlatımın dağınık olmasına, sözlerin birbiriyle bağlantılı olmamasına yol açar. Bir anlatımın giriş kısmı, birkaç cümleden oluşabileceği gibi, bahsedilecek konunun özelliğine veya sınırlandırılmasına bağlı olarak daha fazla cümleden de oluşabilir.

Araştırmada, 3. sınıf öğrencilerinin %74’ünün, 4. sınıf öğrencilerinin %68’inin, 5. sınıf öğrencilerinin %62’sinin, 6. sınıf öğrencilerinin %63’ünün, 7. sınıf öğrencilerinin %37’sinin ve 8. sınıf öğrencilerinin %29’unun, giriş bölümünü normal uzunlukta oluşturamadıkları gözlenmiştir. Bulgulara göre, üst sınıflara çıktıkça, söz konusu özelliği gerçekleştirme oranında belli bir artma olduğu görülmektedir. Bu durumla ilgili olarak, ikinci kademe öğrencilerinde, plân yapma becerisinin gelişmekte olduğu ve yazılı anlatım çalışmalarındaki giriş, gelişme ve sonuç bölümü oluşturma becerilerini konuşmaya da aktarabildikleri düşünülebilir.

Söz konusu beceri, öğrencilerin genel olarak %57’sinde gözlenmemiştir (bkz. s. 136).

1.3. Konuşmanın Gelişme Bölümü

7. Konuşmayı ilgi çekici hâle getirmek için uygun araçlardan (resim, grafik, fotoğraf, afiş vb.) yararlanıyor mu?

1.3. Konuşmanın Gelişme Bölümü

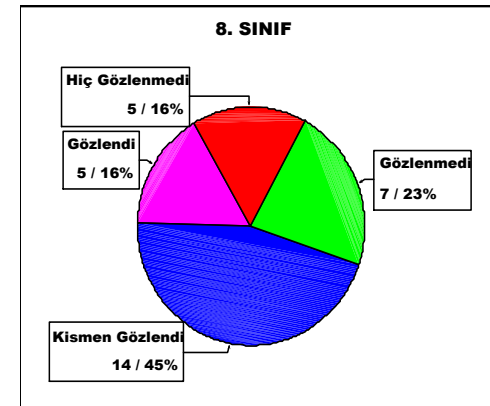
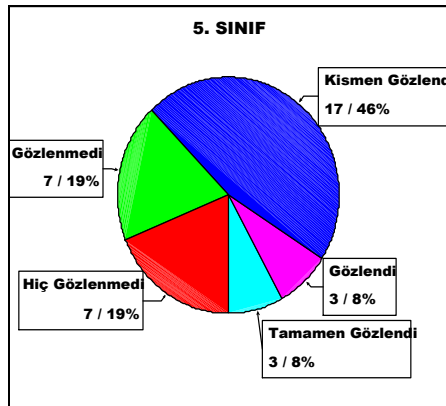
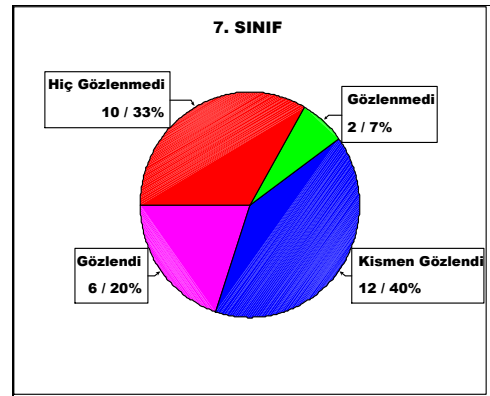
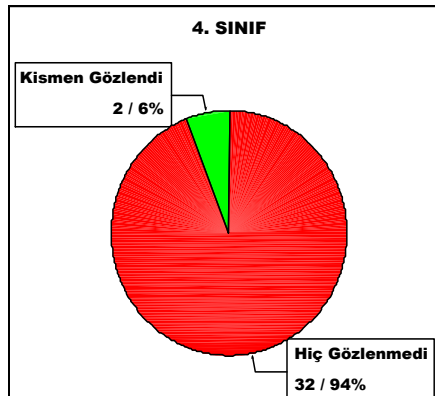
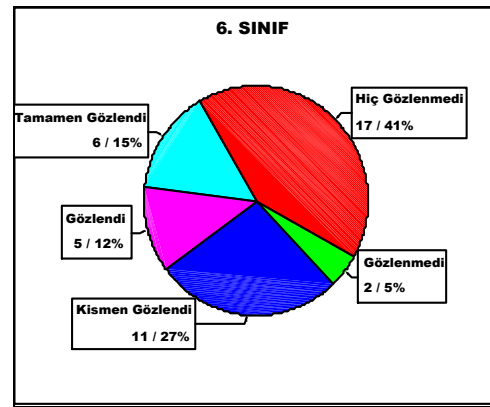
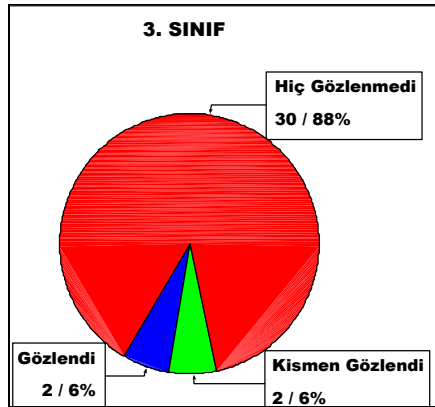
7. Konuşmayı ilgi çekici hâle getirmek için uygun araçlardan (resim, grafik, fotoğraf, afiş vb.) yararlanıyor.

Hazırlıklı bir konuşmada, konunun ayrıntılarının açıklandığı gelişme bölümünde konuşmacının, düşüncelerini, duygularını desteklemek amacıyla bazı hususlara dikkat etmesi gerekmektedir. Eğer konuşmacı, konusuna iyi bir plânlama yaparak hazırlanmışsa; neyi, nerede, ne zaman söyleyeceğini ve fikirlerini nasıl kanıtlayacağını da bilir.

Bir konuşmanın etkili ve başarılı olmasını sağlayan unsurlardan biri de, düşünceleri, duyguları destekleyici resim grafik, afiş, fotoğraf gibi göze hitap eden materyallerin kullanılmasıdır. Konuşmalarda görsel araçlardan yararlanmak, duygu ve düşüncelerin somutlaştırılmasını; konuşmanın daha anlaşılır hâle gelmesini; ortama canlılık kazandırılmasını; dinleyicide merak duygusunu uyandırarak onların dikkatlerini konuya ve konuşmacıya vermelerini sağlar.

Araştırmada, öğrencilerin konuştuğu konuların hepsinde de görüntüye dayalı malzemeler kullanılabilir. Ancak, 3. sınıftaki bir öğrenci dışında, hiçbir öğrencinin görsel materyal kullanmaması (bkz. s. 137), eğitimde görsel araçlardan yararlanma konusunun eksik olduğunu göstermektedir.

8. Konuya uygun atasözü, deyim ve özdeyiş kullanıyor mu?

8. Konuya uygun atasözü, deyim ve özdeyiş kullanıyor.

Yazılı ve sözlü anlatımda, konunun ayrıntıları açıklanırken, duyguların düşüncelerin desteklenmesi amacıyla çeşitli özlü ifadelerden yararlanır. Bunlar, yüzyıllardan beri hâlkın derin tecrübelerine dayanılarak oluşturulan atasözleri, deyimler olabildiği gibi, ünlü kişilere ait sözler de olabilmektedir. Söz konusu ürünlerin anlatımda kullanılması, konunun anlaşılabilirlik seviyesini artırarak anlatıma çeşitlilik de kazandırmaktadır.

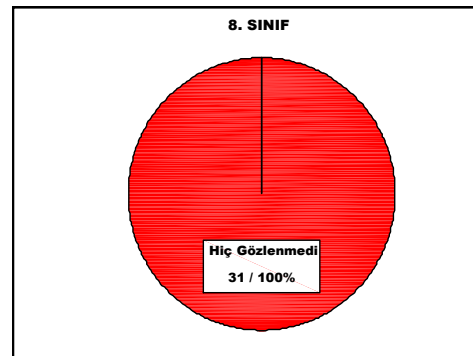
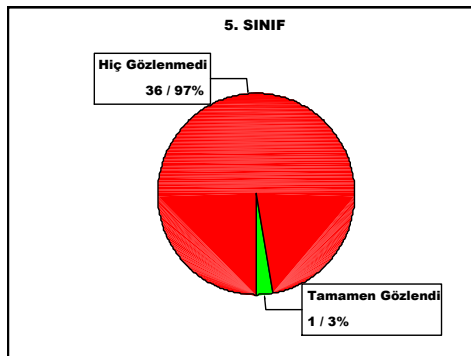
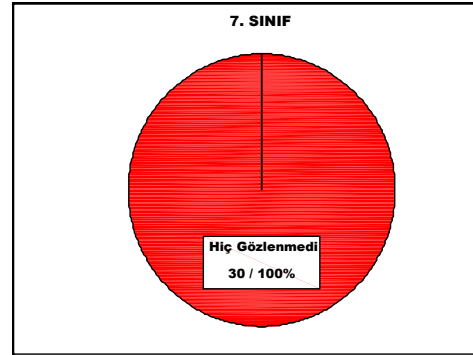
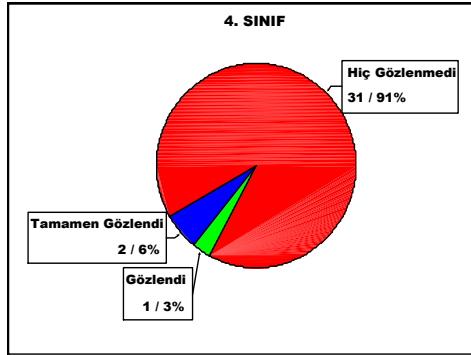
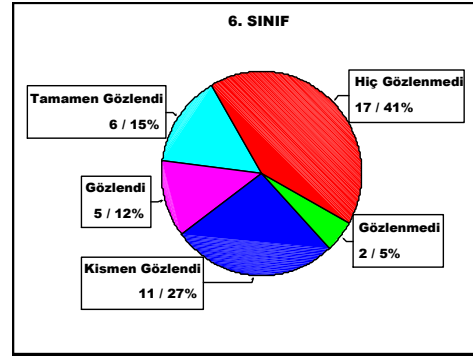
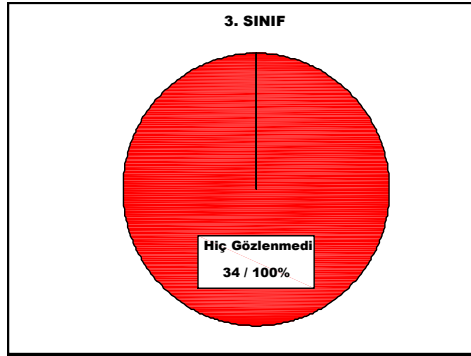
Hemen her konuda örnek olarak verilebilecek bir atasözü, deyim ya da özdeyiş bulmak mümkündür. Öğrencilerin, konuşma konularıyla ilgili olarak kullanabilecekleri çok sayıda atasözlerinin, deyimlerin, özdeyişlerin bulunduğu görülmektedir.

3. sınıf öğrencilerinin %88'inin, 4. sınıf öğrencilerinin %94'ünün, 5. sınıf öğrencilerinin %38'inin, 6. sınıf öğrencilerinin %46'sının, 7. sınıf öğrencilerinin %40'ının ve 8. sınıf öğrencilerinin %39'unun, konuşmalarında atasözü, deyim ve özdeyiş kullanmadıkları gözlenmiştir.

Öğrencilerin genel olarak %58'inin konuşmalarında, söz konusu edebî ürünlerden yararlanılmadığı gözlenmiştir (bkz. s. 137).

Buradan öğrencilerin atasözü, deyim ve özdeyiş hazinelerinin çok düşük olduğu; konuyla ilgili kaynakların etkili bir şekilde kullanılmadığı sonucuna ulaşılabilir.

9. Konuya uygun hikâye, masal, fıkra vb. anlatıyor mu?

9. Konuya uygun hikâye, masal, fıkra vb. anlatıyor.

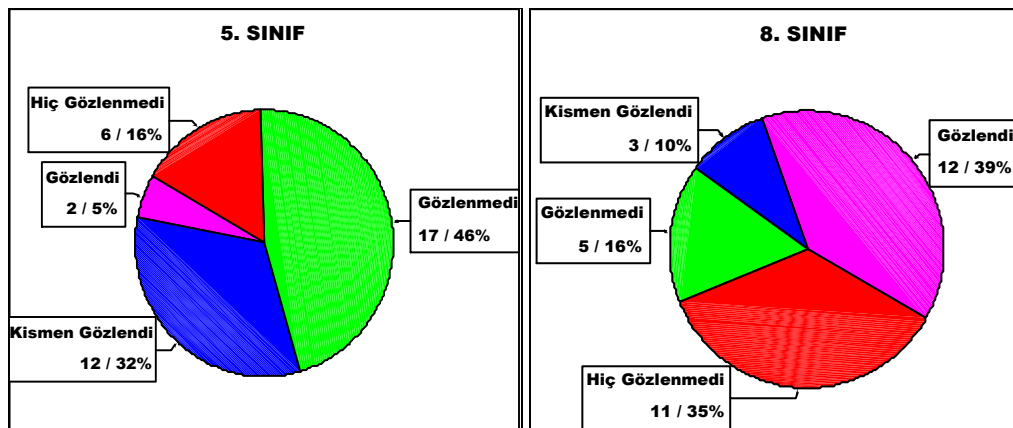
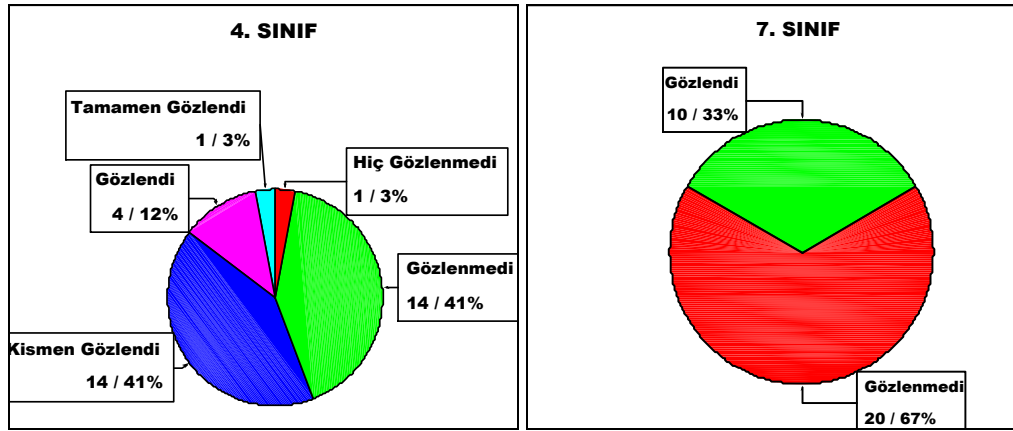
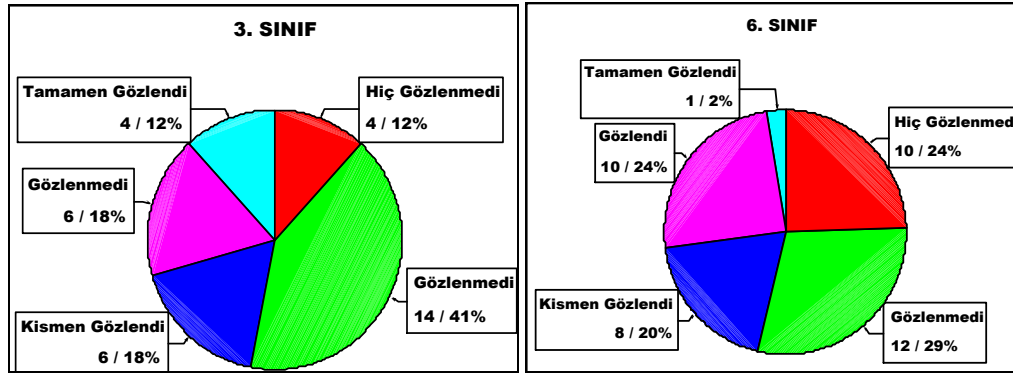
Yazılı ve sözlü anlatım çalışmalarında, anlatımı canlı, etkili ve anlaşılır kılmanın yollarından biri de, konuya uygun biçimde yerine göre masal, fıkra, hikâye anlatmaktır. Dinleyicileri sıkmamak, dikkatlerini konuya yoğunlaştırmak ve anlatıma zenginlik kazandırmak amacıyla söz konusu unsurlardan yararlanmak etkili bir yöntemdir. Konunun kalıcılığına ve kolaylıkla hatırlanmasına da yardımcı olmaktadır.

3, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin tamamında, 4. sınıf öğrencilerinin %91'inde, 5. sınıf öğrencilerinin %97'sinde, 6. sınıf öğrencilerinin %80'inde, söz konusu unsurlardan yararlanılmadığı gözlenmiştir.

Öğrencilerin genel olarak %94'ünün, konuşmalarında masal, fıkra, hikâye vb. unsurlarına yer vermediği gözlenmiştir (bkz. s. 137).

Buradan, konuya yeterli hazırlık yapılmadığı ve anlatımı güçlendirmeye yönelik çalışmaların yetersizliği sonucuna ulaşılabilir.

10. Konuyla ilgili günlük hayattan örnekler veriyor mu?

10. Konuyla ilgili günlük hayattan örnekler veriyor.

Konuşmanın etkili ve başarılı olmasını sağlayan önemli hususlardan biri de, günlük hayattan kesitlerin sunulmasıdır. Hayata yönelik bu kesitler, dinleyiciler için de ilgilendirdiği için konuşmaya onların düşünceleri de yansıtılmış olur.

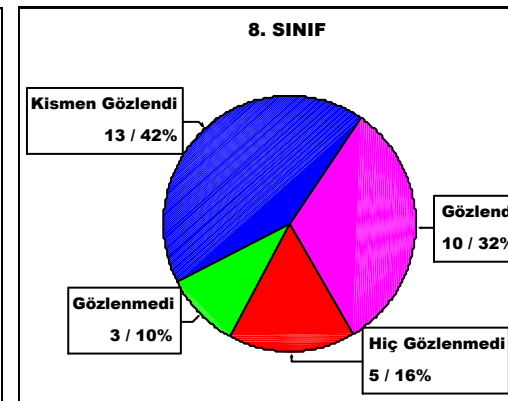
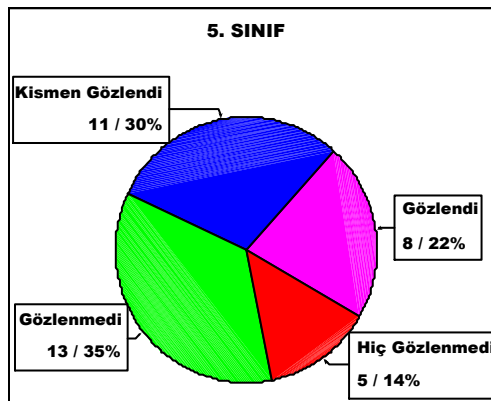
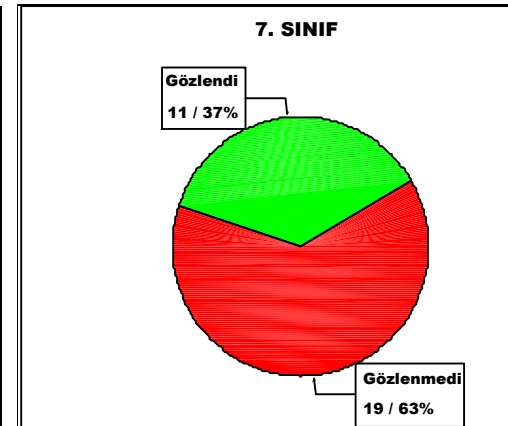
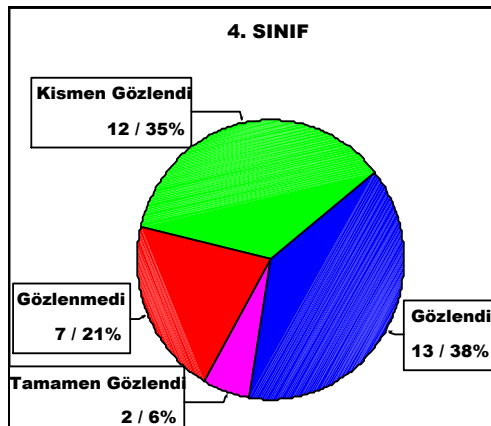
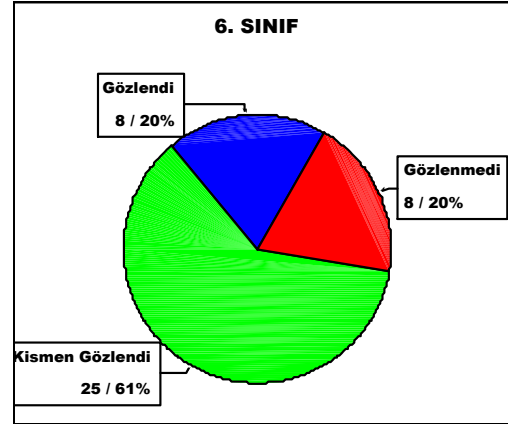
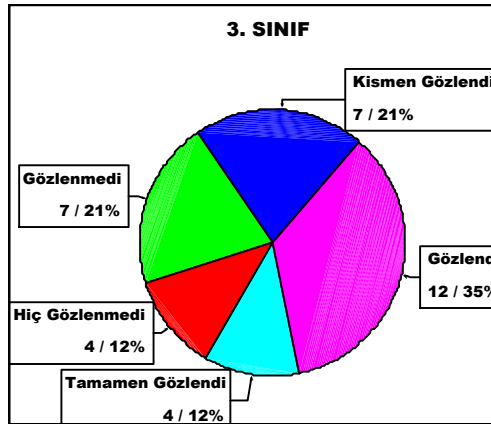
Günlük hayattan alıntılar, konuşmacının inandırıcılığını artırarak konunun daha somut hâle gelmesini sağlar ve konuşmaya canlılık kazandırır.

3. sınıf öğrencilerinin %53'ünün, 4. sınıf öğrencilerinin %44'ünün, 5. sınıf öğrencilerinin %62'sinin, 6. sınıf öğrencilerinin %53'ünün, 7. sınıf öğrencilerinin %67'sinin ve 8. sınıf öğrencilerinin %51'inin, konuya uygun olacak biçimde günlük hayattan örnekler veremediği gözlenmiştir.

Öğrencilerin genel olarak %55'inin, günlük hayattan örnekler veremediği ilgili grafikten de anlaşılmaktadır (bkz. s. 137).

Buradan, öğrencilerin, anlatımlarında sadece teorik bilgilere bağlı kaldıkları, öğrendiklerini günlük yaşantılarıyla ilişkilendiremedikleri söylenebilir.

11. Konuyu güncelleştirebiliyor mu?

11. Konuyu güncelleştiriyor.

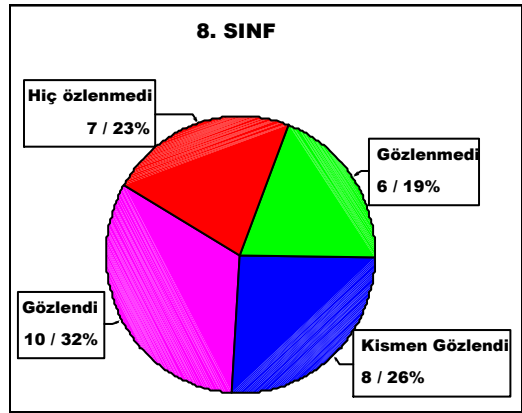
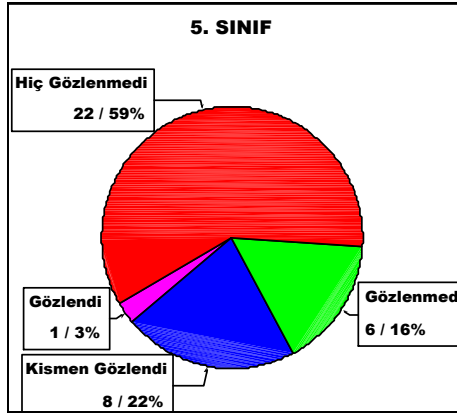
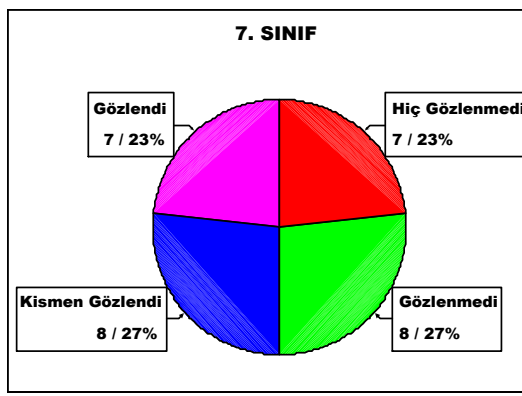
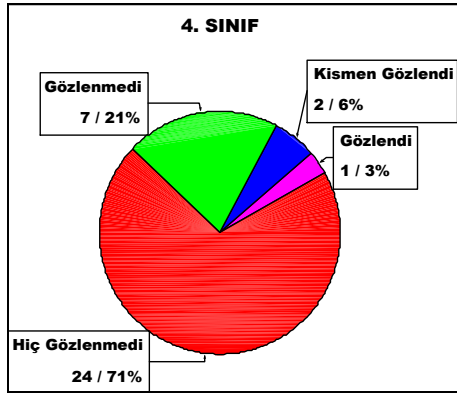
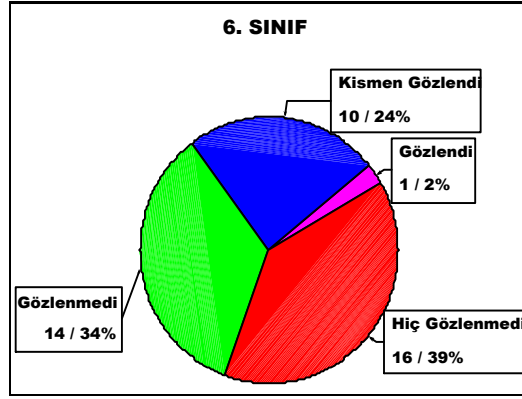
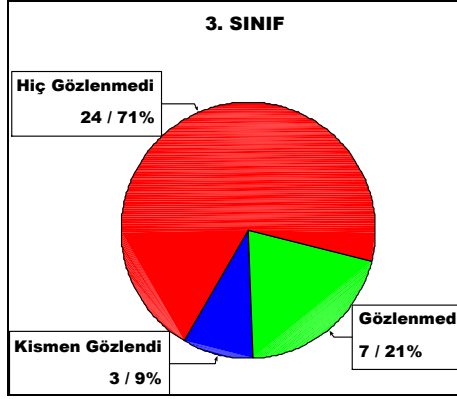
Bir anlatımda konuyu güncelleştirmek, anlatımın açıklığını sağlar. Konuyla ilgili günlük hayattan örnekler vermek gibi, bu özellik de konunun canlılık kazanmasına yardım eder. Konuşma anında, olayları, durumları düşünceleri güncelleştirmek, dinleyicilerin dikkatlerini çekerek onların da konuşulanlardan ders çıkarmalarına yardımcı olur. Konuyla ilgili herkesin sorumluluk duyması da sağlanır.

Araştırmamıza katılan 3. sınıf ğrencilerinin %47'sinde gözlenmiş, 4. sınıf ğrencilerinin %44'ünde gözlenmiş, 5. sınıf ğrencilerinin %49'unda gözlenmemiş, 6. sınıf ğrencilerinin %61'inde kısmen gözlenmiş, 7. sınıf ğrencilerinin %63'ünde gözlenmemiş ve 8. sınıf ğrencilerinin %42'sinde de kısmen gözlenmiştir.

Öğrencilerin genel olarak %33'ünde, söz konusu davranışın gözlendiği ilgili grafikten de anlaşılmaktadır (bkz. s. 137).

Buna göre, öğrencileri, anlatımlarını günlük hayatla ilişkilendirememektedir. Söz konusu duruma yönelik çalışmaların yeteri kadar yapılmaması, öğrencilerin çoğunlukla test tekniğine yönlendirilmesi, ilgili becerilerinin istenen nitelikte olmamasına yol açmaktadır.

12. Konuya uygun söz sanatlarından yararlanıyor mu? (Kişileştirme, mecaz vs.)

12. Konuya uygun söz sanatlarından (kişileştirme, mecaz vs.) yararlanıyor.

Bir konuyu açıklarken onun çeşitli özellikleri bazen bir benzetmeyle, bazen de mecazlı bir anlatımla zenginleştirilir. Konuşmada, bu tür söz sanatlarının kullanılması, anlatımı güçlendirir ve konuşma ortamına samimî bir hava katar.

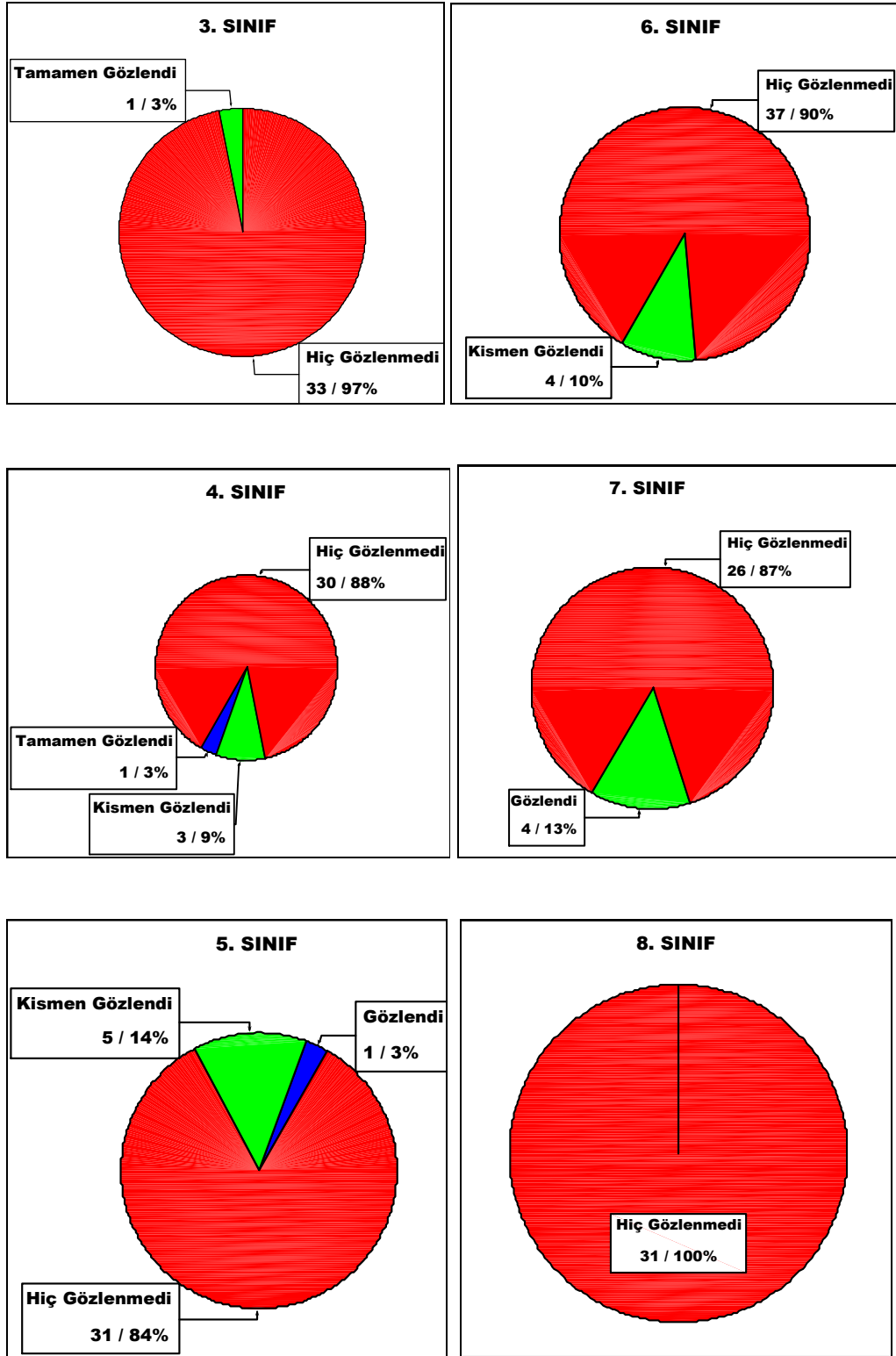
Eğitim kurumlarımızın ilk basamağı olan ilköğretim okullarında, özellikle mecaz, kişileştirme ve intak gibi onların seviyelerine uygun söz sanatlarının kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Türkçe ders kitaplarında da masal, fıkra gibi edebî türlerin yer alması, ilgili söz sanatlarının kullanılmasına imkân sağlamaktadır.

Yapılan istatistik sonuçlarına göre, 3. sınıf öğrencilerinin %92'sinde, 4. sınıfların %92'sinde, 5. sınıfların %75'inde, 6. sınıfların %73'ünde, 7. sınıfların %50'sinde ve 8. sınıfların %42'sinde, söz konusu beceri gözlenmemiştir.

Öğrencilerin genel olarak %71'i söz konusu davranışı gerçekleştirememişlerdir (bkz. s. 137).

Elde edilen bulgularda, üst sınıflara doğru, söz konusu davranışın gözlenmeme derecesinde belli bir azalmanın olduğu görülmektedir. Bu da, üst sınıflardaki öğrencilerin soyut düşünme yeteneklerinin geliştiğini ve ilgili söz sanatlarından yararlanabildiklerini göstermektedir.

13. Konuşurken, dinleyenlere ara hitaplar yapıyor mu?

13. Konuşurken, dinleyenlere ara hitaplar yapıyor.

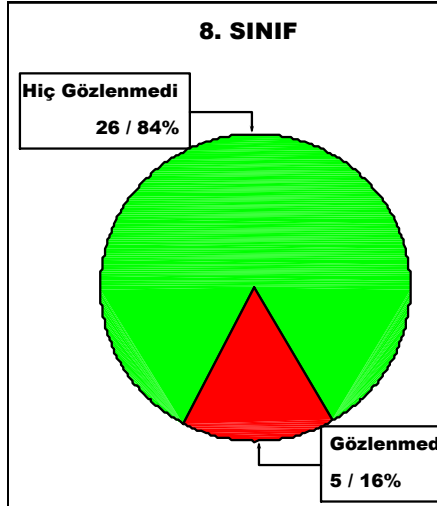
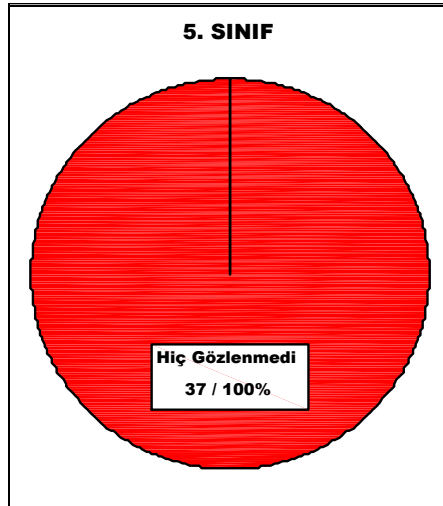
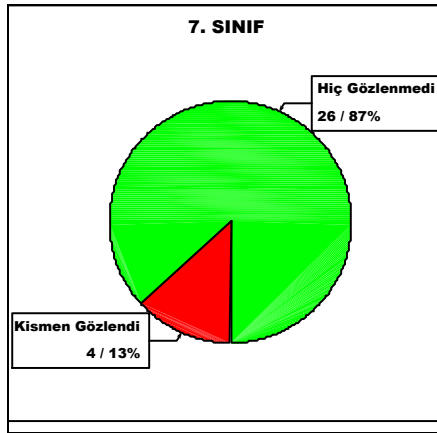
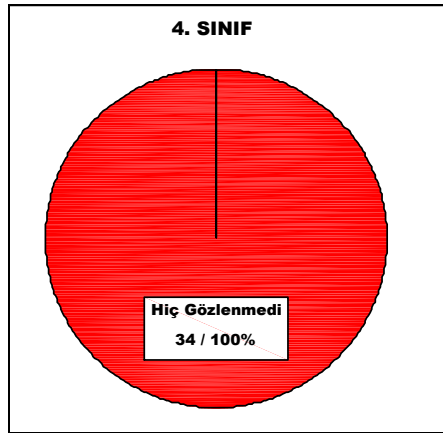
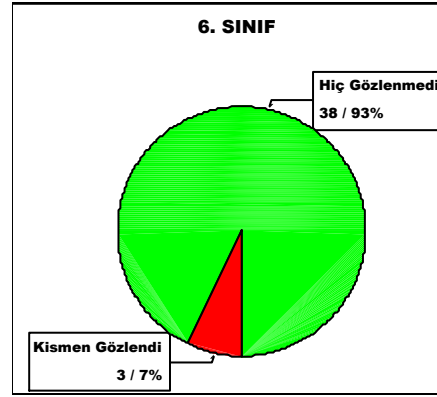
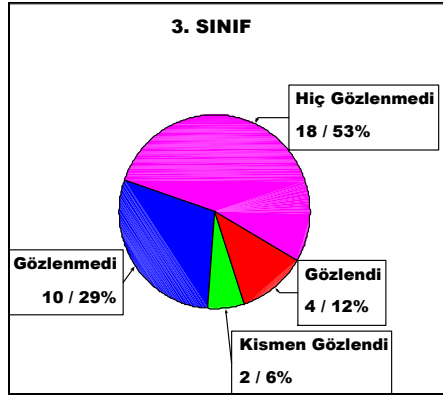
Topluluk karşısında konuşurken dinleyicilerin önemsendiğinin en büyük göstergelerinden biri, konuşmada onlara hitap edilmesidir. Konuşmanın uygun yerlerinde, “Değerli konuklar, saygıdeğer misafirler, sevgili arkadaşlar, sizler...” gibi ifadelerden uygun olanının kullanılması, samimî bir havanın oluşmasını sağlar ve konuşmacı dinleyiciler tarafından dikkatli bir şekilde izlenir. Bunun yapılabilmesi, konuşma çalışmalarının önceden sık sık tekrar edilmesine bağlıdır. Eğer bu tür seslenmeler yapılmazsa, dinleyiciler kendilerinin önemsenmediği düşüncesine kapılabilir. Böyle bir durumda konuşmanın başarıya ulaşması da beklenemez. Konuşmacıya olan saygınlık da azalır.

Öğrencilerin, konuşmalarını kendi sınıf ortamlarında, arkadaşlarına hitâben gerçekleştirdikleri göz önüne alındığında, “Sevgili arkadaşlar, sizlerin de bildiği gibi, değerli arkadaşlar, sizler...” gibi ifadelerden uygun olanını zaman zaman kullanmaları beklenmektedir.

Ancak, söz konusu davranış, 3. sınıf öğrencilerinin %97’sinde, 4. sınıf öğrencilerinin %88’inde, 5. sınıf öğrencilerinin %84’ünde, 6. sınıf öğrencilerinin %90’ında, 7. sınıf öğrencilerinin %87’sinde ve 8. sınıf öğrencilerinin tamamında gözlenmemiştir. Öğrencilerin genelinde ise bu oranın %91 olduğu görülmektedir (bkz. s. 138).

Öğrencilerin, konuşmalarında dinleyicilere hitap etme oranlarının bu kadar düşük olması, söz konusu becerinin geliştirilmesi için yapılan etkinliklerin yetersiz olduğunu göstermektedir. Konuşma anında bu tür davranışların sergilenmesi gerektiğini öğrencilerin bilmedikleri anlaşılmaktadır. Çok az da olsa, bazı öğrencilerin bu tür hitapları konuşmalarında kullanabilmeleri, ilgili çalışmalara ağırlık verildiği takdirde, söz konusu davranışın istenilen düzeyde gerçekleştirilebileceğini göstermektedir.

14. Konuşurken konu dışına çıkıyor mu?

14. Konuşurken konu dışına çıkıyor.

Konuşmanın başarılı olmasında en önemli etkenlerden biri de, anlatımın, konu dışına çıkmadan gerçekleştirilmesidir. Konuşmacı, eğer konusuna iyi bir hazırlık yapmışsa, konuşma başarılı bir biçimde tamamlanabilir. Aksi takdirde, konuşmacı, ya konuşurken ne söyleyeceğini unutacak ya hep aynı düşünceleri, duyguları tekrar edecek veyahut da konuyla ilgisi olmayan değişik olaylardan, durumlardan, fikirlerden söz açacaktır. Böyle bir durumda, dinleyicinin konuşmacıya saygı duyması beklenemez.

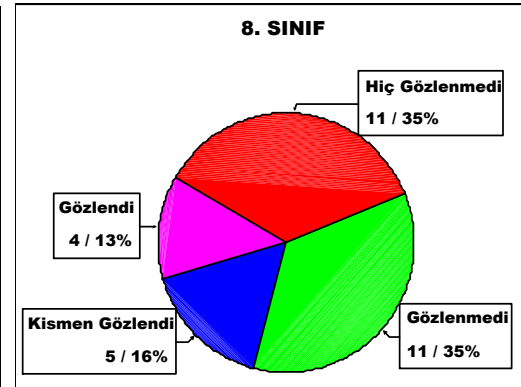
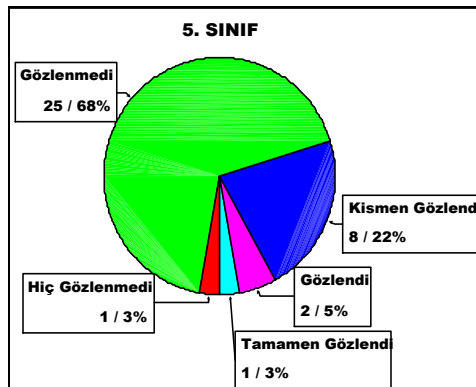
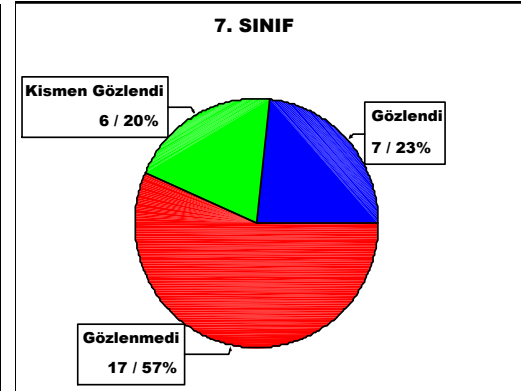
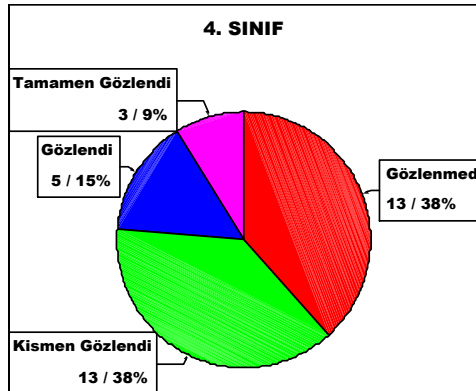
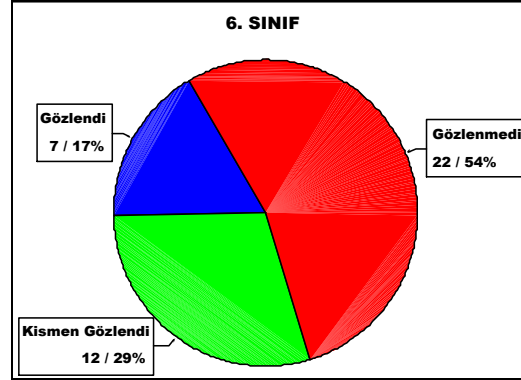
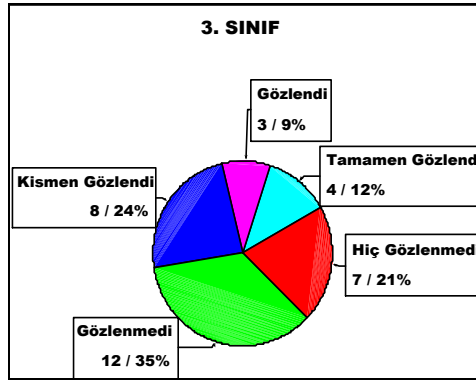
Araştırmamıza katılan öğrencilerin, genel olarak % 94'ünün, konuşmalarında konu dışına çıkmadıkları (bkz. s. 138) gözlenmiştir.

3. sınıf öğrencilerinin %82'sinin, 4, 5 ve 8. sınıf öğrencilerinin tamamının, 6. sınıf öğrencilerinin %93'ünün, 7. sınıf öğrencilerinin %87'sinin, konu dışına çıkmadıkları gözlenmiştir.

Ancak, burada şunu belirtmekte yara var: Öğrencilerin “konu dışına çıkmadan konuşmaları” ile “konuşma anında ürettikleri kelime sayıları (Tablo 6, s. 27)”, “konuşma süreleri (Tablo 3, s. 25)”, “konuyla ilgili duygu ve düşünce zenginliği oluşturabilmeleri (15. madde, s. 58-59)” ve “kelime ya da cümle tekrarı yapıyor (28. madde, s. 85-86)” arasında ters bir orantı olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin, konu dışına çıkmadan konuşma oranlarının yüksek olması, konuşmayı bir an önce bitirme çabası, heyecan, yeterli hazırlık yapmama ve konuyla ilgili düşünce dünyalarının zengin olmamasından kaynaklanmış olabilir.

15. Konuyla ilgili duygu ve düşünce zenginliği var mı?

15. Konuyla ilgili duygu ve düşünce zenginliği oluşturuyor.

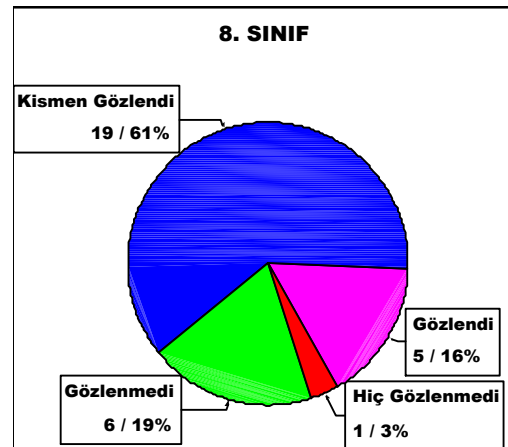
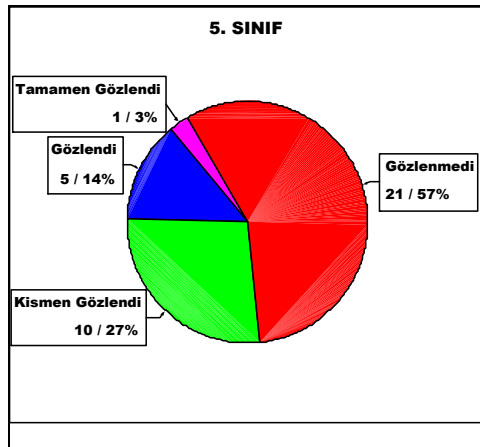
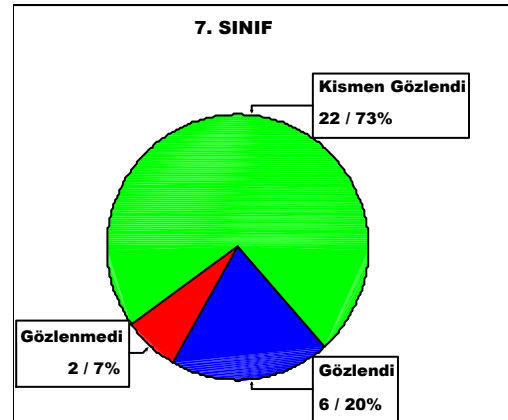
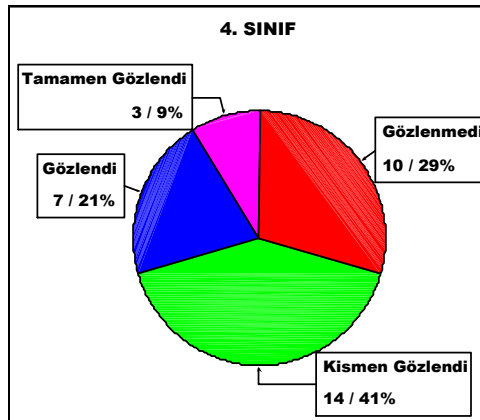
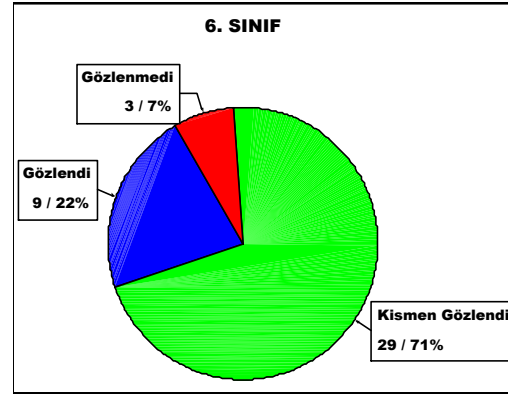
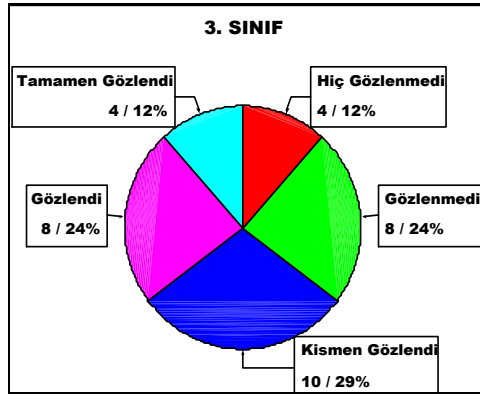
Konuşmanın etkileyici ve doyurucu nitelikte olmasını sağlayan özelliklerden biri de, konunun farklı bakış açılarından ele alınarak zenginleştirilmesidir. Konuşmanın içeriğini zenginleştirmek için, konuya çok iyi hazırlanmak gerekmektedir. Konuşmacının duygu ve düşünce dünyasının zengin olması, konuşurken aynı şeylerin tekrarlanmasını da engeller. Eğer konuşmacı, farklı şekillerde de olsa aynı şeyleri ifade ederse, tekrara düşeceğinden dinleyici tarafından sevilmeyen, hoş karşılanmayan bir durum ortaya çıkar. Bu durum, dinleyicinin konuşmacıya olan güveninin kaybolmasına sebep olur. Konuşmanın doyurucu bir nitelikte olması için, düzenli okuma alışkanlığına ve iyi bir gözlem gücüne sahip olmak gerekmektedir. Çünkü, bilgi birikimi ve düşünce zenginliği ancak çok okumakla geliştirilebilir.

Öğrencilerin, konuşmalarında duygu ve düşünce zenginliği oluşturup oluşturamadıklarına bakıldığında, olumlu bir durumla karşılaşmamaktadır. 3. sınıf öğrencilerinin %56'sının, 4. sınıf öğrencilerinin %38'inin, 5. sınıf öğrencilerinin %71'inin, 6. sınıf öğrencilerinin %54'ünün, 7. sınıf öğrencilerinin %57'sinin ve 8. sınıf öğrencilerinin %70'inin, konuyla ilgili duygu ve düşünce zenginliği oluşturamadığı gözlenmiştir.

Öğrencilerin genel olarak %57'sinin, konuşmalarını zenginleştirme hususunda sıkıntı yaşadıkları görülmektedir (bkz. s. 138).

Buradan, öğrencilerin düzenli olarak kitap okuma alışkanlığına sahip olmadıkları ve konuşma için yaptıkları hazırlığın eksik olduğu söylenebilir.

16. Ana düşünceyi yardımcı düşüncelerle destekliyor mu?

16. Ana düşünceyi yardımcı düşüncelerle destekliyor.

Yazılı ve sözlü anlatım çalışmalarında, açıklanmaya çalışılan her konunun bir ana fikri vardır. Bahsedilen bütün duygu ve düşünceler hep bu ana fikir etrafında şekillenir. Ana fikri destekleyen, onun anlaşılabilirlik düzeyini artıran, akılda kalıcılığını sağlayan ve bir sonuca ulaşmaya destek olan düşünceler üretilir. Yardımcı düşüncelerin sistemli bir biçimde birbirini izlemesi, ancak iyi bir plânlamayla oluşturulabilir.

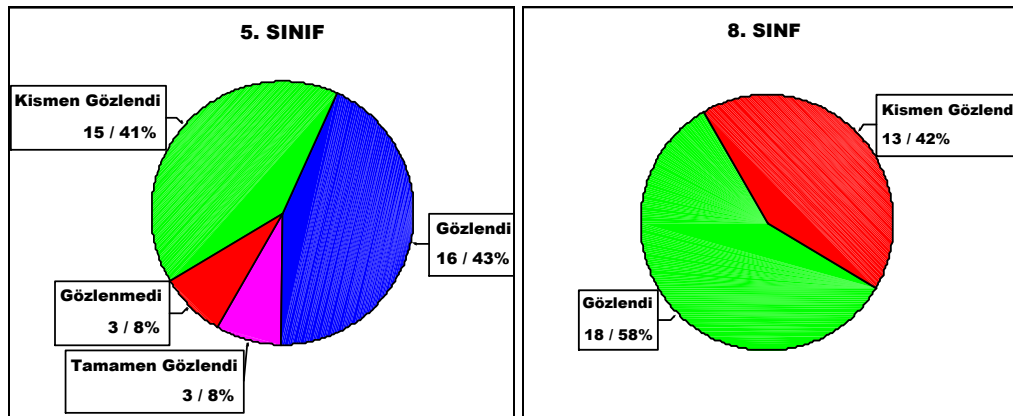
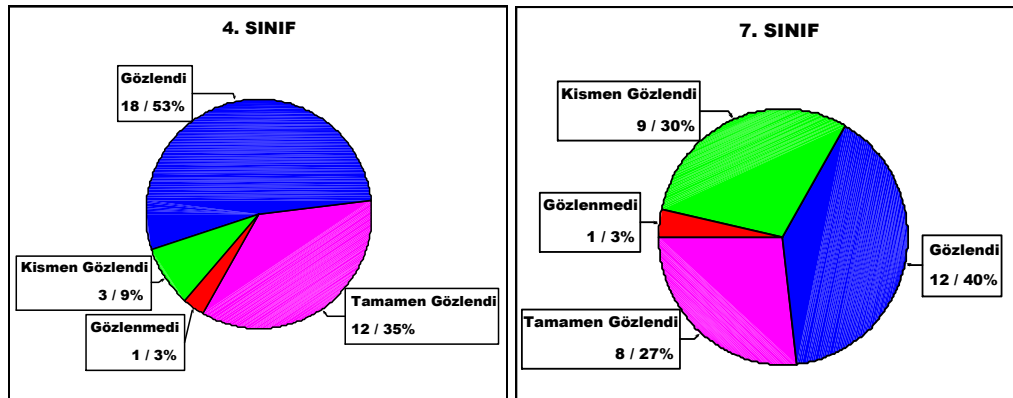
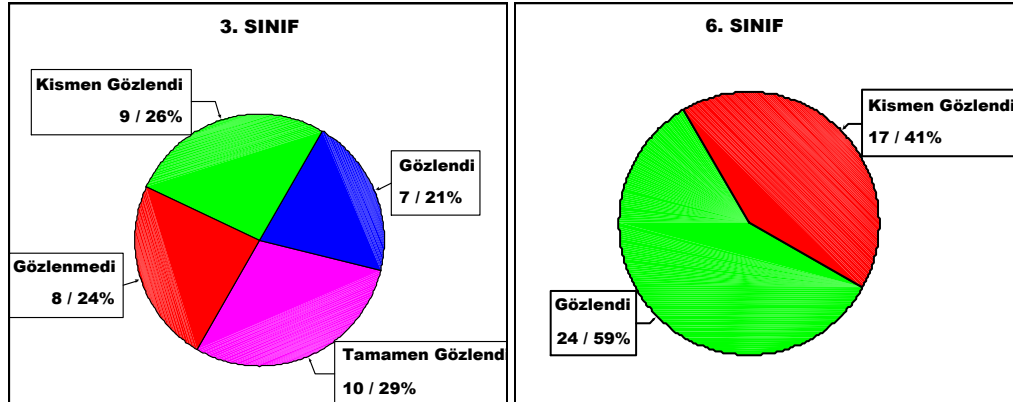
Bir konuşmada, konu dışına çıkmadan, konunun bütünlük içinde kalmasını sağlayan ve birbiriyle uyumlu olan her türlü düşünce konuşmayı da zenginleştirir.

Yapılan istatistik verilerine göre, 3. sınıf öğrencilerinin %36'sında gözlemediği, 4. sınıf öğrencilerinin %41'inde kısmen gözlemediği, 5. sınıf öğrencilerinin %57'sinde gözlenmediği, 6. sınıf öğrencilerinin %71'inde, 7. sınıf öğrencilerinin %73'ünde ve 8. sınıf öğrencilerinin de %61'inde kısmen gözlemediği sonucuna ulaşılmıştır.

Söz konusu özelliğin öğrencilerin genel olarak %50'sinde kısmen gözlemediği, ilgili grafikte de görülmektedir (bkz. s. 138).

Buna göre, öğrencilerin, konuşurken yardımcı düşünce üretme konusunda sıkıntı çektikleri söylenebilir. Buradan, derslerde ve ders dışında konuyla ilgili yapılan etkinliklerin yetersiz olduğu sonucu çıkarılabilir. Düşünce üretiminde çekilen bu sıkıntının temelinde, düzenli okuma alışkanlığının geliştirilememiş olması yatmaktadır. Çünkü bilgi birikimi ve üretimi, ancak çok iyi bir okuyucu ve gözlemci olmakla mümkündür.

17. Ana düşünceyi yansıtabiliyor mu?

17. Ana düşünceyi yansıtıyor.

Yazılı ve sözlü bir anlatımın sonunda, okuyucuya ya da dinleyicilere konunun ana düşüncesini iletmek son derece önemlidir. Çünkü, dinleyici ya da okuyucu, kendilerine verilmek istenen temel düşünceyi sorgular. Bu nedenle, mesajın açıkça ortaya konması gerekir. Dinleyici, konuşmanın sonunda “Konuşmacının ne anlatmak istediğini anlamadım? Ne demek istedi?” gibi sorular sormamalıdır. Konuşmacının ana düşünceyi yansıtabilme başarısı, konuşmanın amacına ulaşması bakımından önemlidir. Konuşma sonunda dinleyicilerin konu hakkında belli bir fikre ulaşması gerekir.

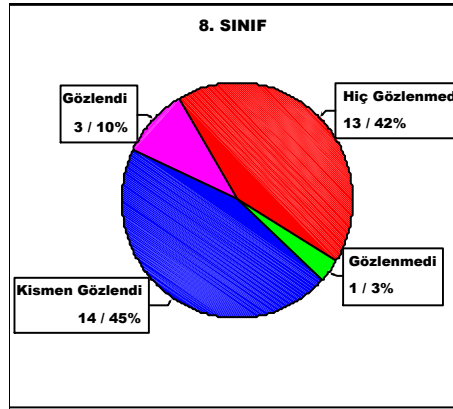
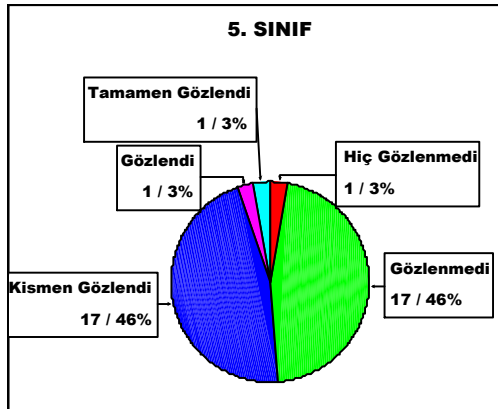
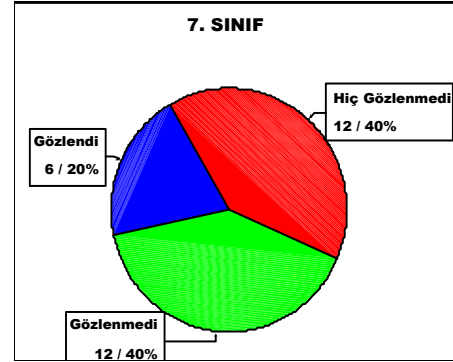
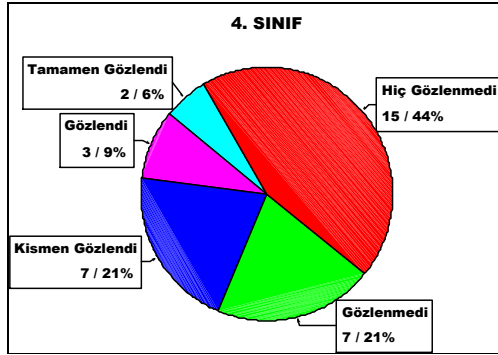
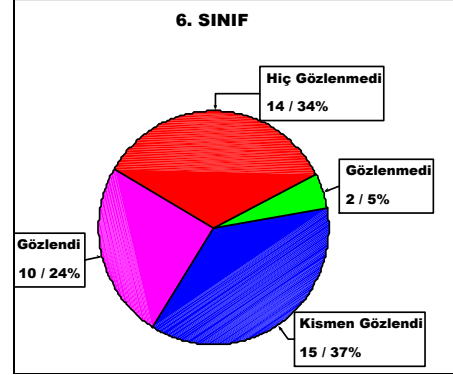
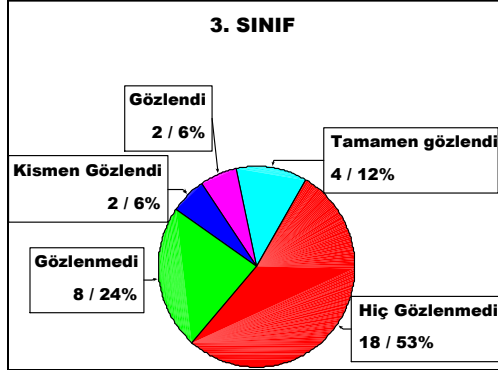
Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin genel olarak %62’sinin, konunun ana düşüncesini yansıttığı gözlenmiştir (bkz. s. 138).

3. sınıf öğrencilerinin %50’sinin, 4. sınıf öğrencilerinin %88’inin, 5. sınıf öğrencilerinin %51’inin, 6. sınıf öğrencilerinin %59’unun, 7. sınıf öğrencilerinin %67’sinin ve 8. sınıf öğrencilerinin %58’inin, ana düşünceyi yansıttığı gözlenmiştir.

Öğrencilerin ana düşünceyi yansıtabilme oranlarının yüksek olmasıyla, konuyu zenginleştirme ve konuşma anında üretilen kelime sayılarının ters orantılı olduğu görülmektedir.

1.4. Konuşmanın Sonuç Bölümü

18. Sonuç bölümü oluşturulmuş mu?

1.4. Konuşmanın Sonuç Bölümü

18. Sonuç bölümünü oluşturuyor.

Sözlü ve yazılı anlatımda, iyi bir plânlama, anlatımın başarılı olması açısından çok önemlidir. Plânlamanın iyi olması, anlatımın da etkili, anlaşılır ve başarılı sonuçlanmasını sağlar.

Anlatımda, belirtilen özelliklerin sağlıklı bir şekilde uygulanabilmesi ve söz konusu becerinin geliştirilmesi amacıyla, sık sık uygulamalı çalışmaların yapılması gerekmektedir. Bunun için, yazılı ve sözlü anlatım etkinliklerine gereken önemin verilmesi şarttır. Öğrencilerin seviyelerine uygun konularda yazmaları ve sözlü anlatım yapmaları sağlanmalıdır.

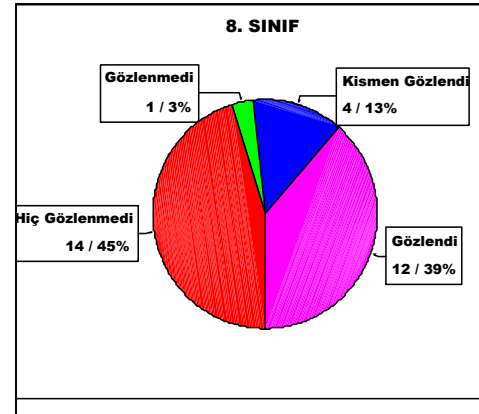
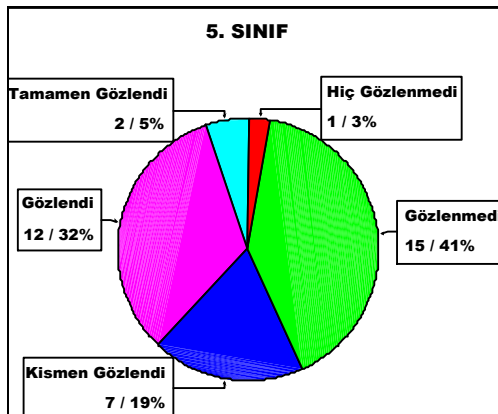
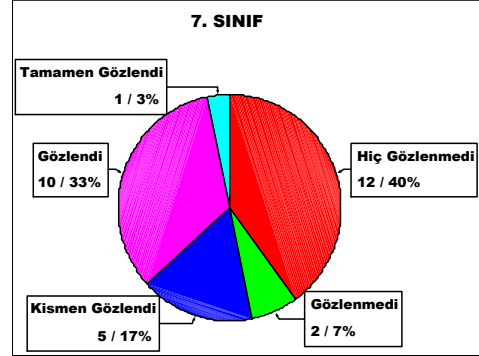
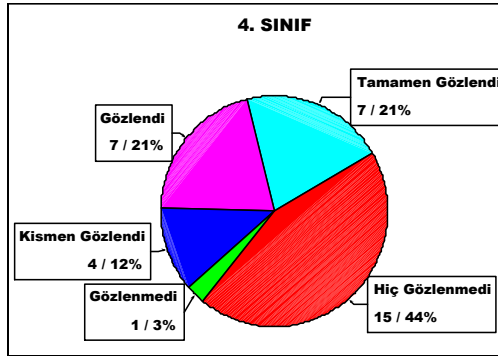
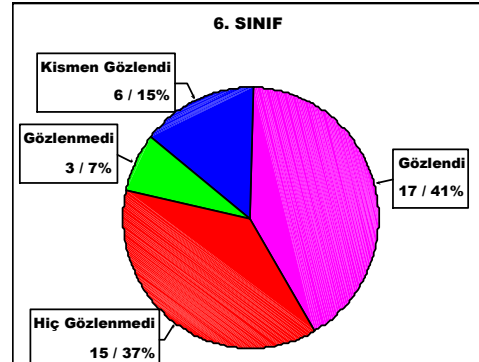
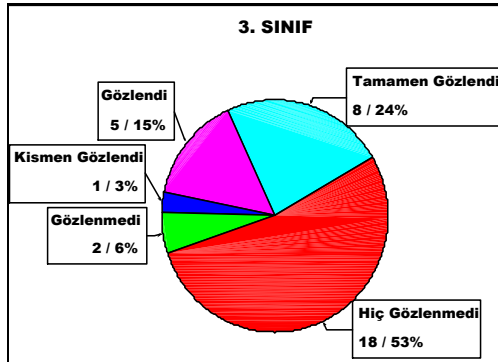
Konuşmanın başarıyla bitirilmesi, sonuç bölümünün etkili olmasıyla mümkündür. Sonuç bölümü, konuşmanın özünü oluşturacak biçimde düzenlenmelidir.

Araştırmamızın istatistik verilerine göre, 3. sınıf öğrencilerinin %77'sinin, 4. sınıf öğrencilerinin %65'inin, 5. sınıf öğrencilerinin %49'unun, 6. sınıf öğrencilerinin %39'unun, 7. sınıf öğrencilerinin %80'inin ve 8. sınıf öğrencilerinin de %45'inin, konuşmalarında sonuç bölümü oluşturmadıkları gözlenmiştir.

Söz konusu özellik, öğrencilerin genel olarak %58'inde gözlenmemiştir (bkz. s. 138).

Yukarıdaki verilere göre, öğrencilerin plânlama konusunda sıkıntıya düştükleri, yazılı ve sözlü anlatımı geliştirmek amacıyla yapılan etkinliklerin yeterli olmadığı söylenebilir. Ayrıca alt sınıf öğrencilerinde plânlama bilincinin henüz yerleşmediği de ifade edilebilir. Bunun yanında, konuşmayı bir an önce bitirme heyecanı da, öğrencilerin sonuç bölümünü ifade etmelerini engellemiş olabilir.

19. Sonuç ifadeleri, ana düşünceyle uyuyor mu?

19. Sonuç ifadelerini, ana düşünceyle örtüştürüyor.

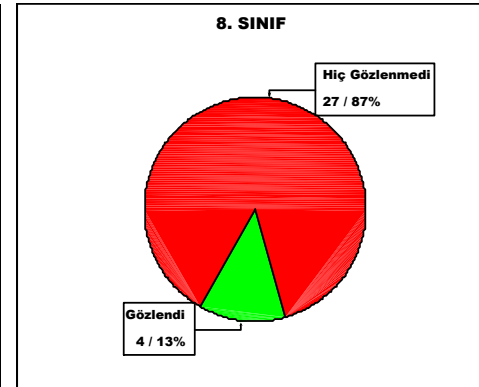
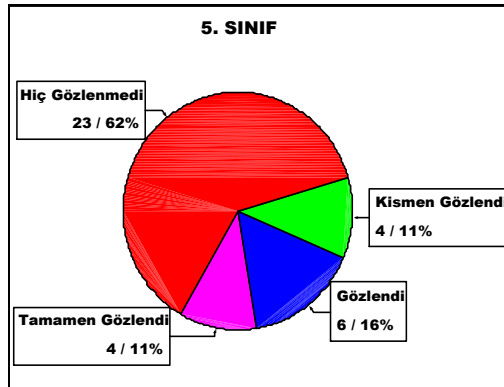
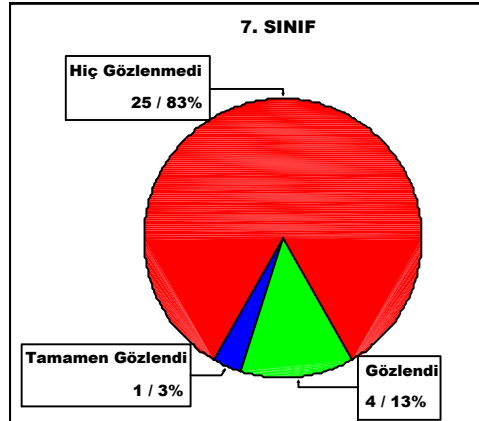
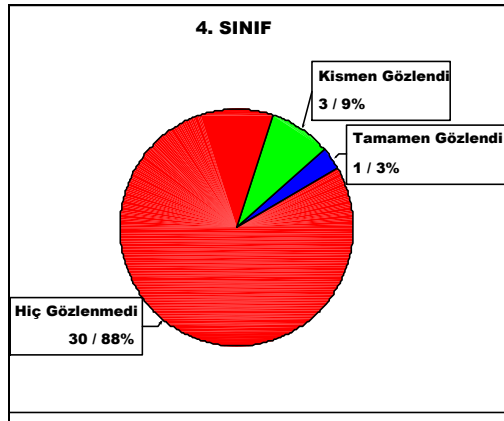
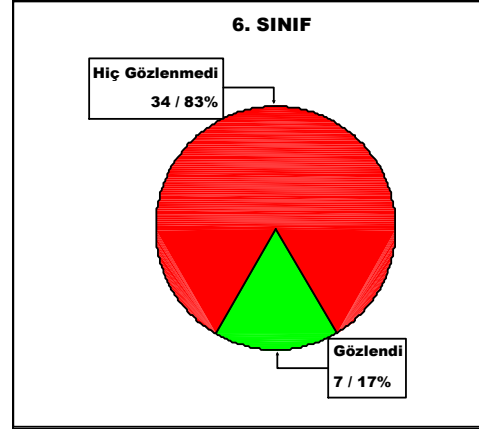
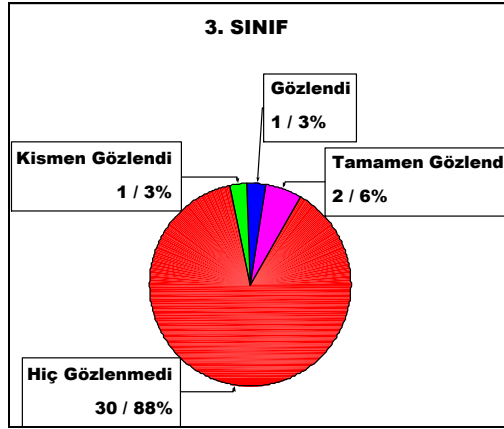
Bir anlatım sonunda söylenen ifadelerin ana düşünceyle ilişkili olması gerekir. Bu nedenle sonuçtaki ifadeler önemlidir. Yukarıda da belirtildiği gibi sonuç bölümü düşüncelerin, duyguların bir karara bağlandığı bölümdür. Dinleyicilerin konuşmadan bir çıkarımda bulunmaları, belli bir düşünce oluşturmaları, sonuç bölümünde ifadelerin açık seçik ortaya konmasına bağlıdır.

3. sınıf öğrencilerinin %59'unun, 4. sınıf öğrencilerinin %47'sinin, 5. sınıf öğrencilerinin %44'ünün, 6. sınıf öğrencilerinin %44'ünün, 7. sınıf öğrencilerinin %47'sinin ve 8. sınıf öğrencilerinin de %48'inin, sonuç ifadelerini ana düşünceyle örtüştüremediği gözlenmiştir.

Öğrencilerin genel olarak %48'inin, sonuç ifadelerini ana düşünceyle uyumlu hâle getiremediği gözlenmiştir (bkz. s. 139).

Bunda, bir önceki maddede belirtildiği gibi, öğrencilerin, sonuç bölümü oluşturmada konuşmalarını bitirmiş olmalarının etkili olduğu söylenebilir. Çünkü öğrencilerin çoğunluğunun, “Bu kadar.” veya “Benim söyleyeceklerim bu kadar.” gibi cümlelerle veya “Tamamladım” anlamına gelen işaretlerle konuşmayı aniden bitirdikleri gözlenmiştir.

20. Şiir, atasözü, özdeyiş vb. edebî ürünleri kullanıyor mu?

20. Şiir, atasözü, özdeyiş vb. edebî ürünleri kullanıyor.

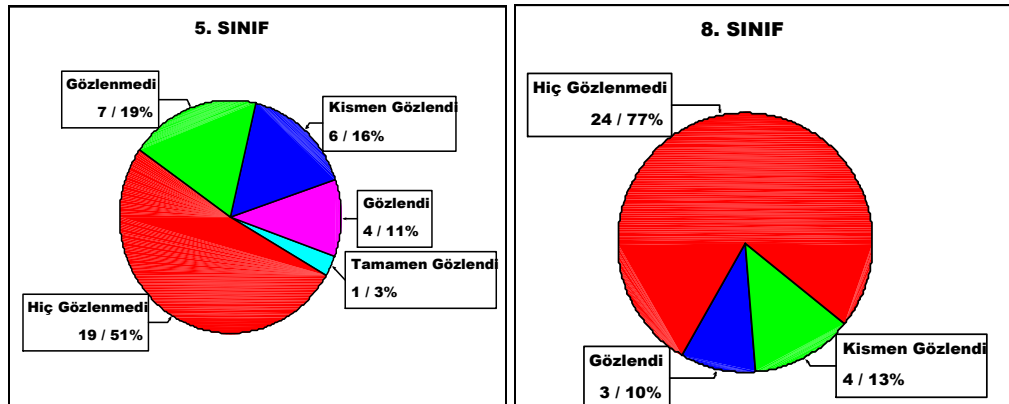
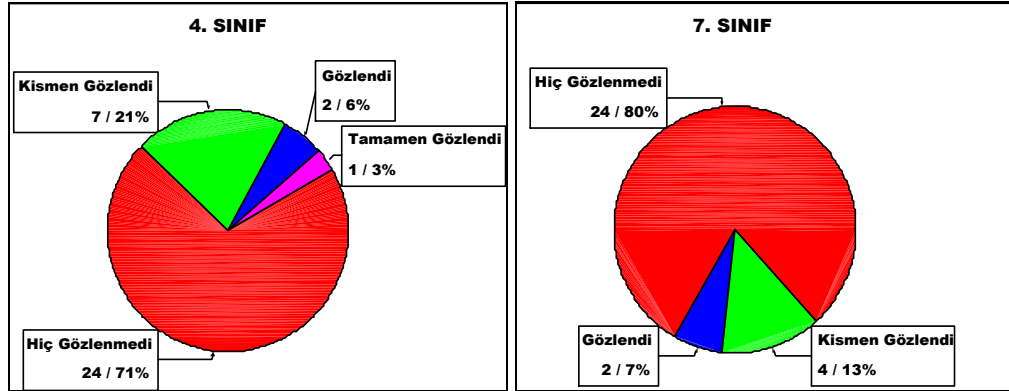
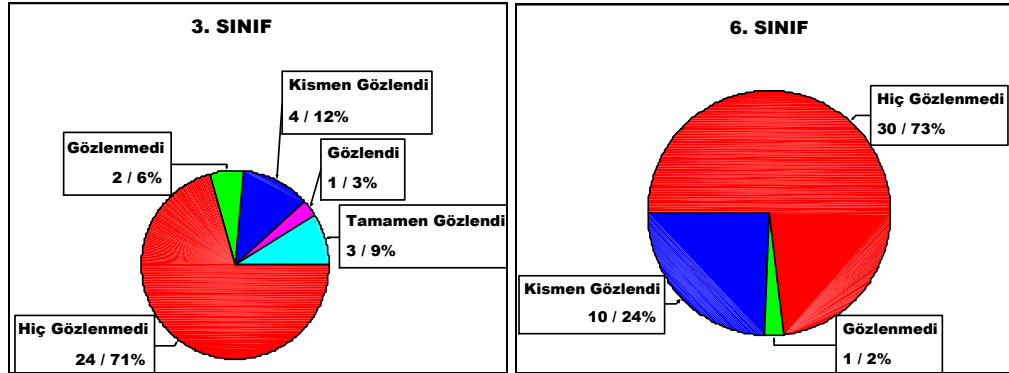
Konuşmanın sonuç bölümünde, duyguların, düşüncelerin daha açık bir şekilde anlaşılmasını sağlamak, ana düşünceyi daha etkili bir biçimde yansıtmak amacıyla, konuyla ilgili şiir, atasözü, özdeyiş vb. edebî ürünleri kullanmak, dinleyicileri etkilemenin yollarından biridir.

Söz konusu beceri, öğrencilerin genel olarak %82'sinde gözlenmemiştir (bkz. s. 139).

Yapılan istatistik verilerine göre, 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin %88'inin, 5. sınıf öğrencilerinin %62'sinin, 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin %83'ünün ve 8. sınıf öğrencilerinin %87'sinin, şiir, atasözü, özdeyiş vb. edebî ürünleri kullanmadığı gözlenmiştir.

Buradan, öğrencilerin bir konuşmayı bitirirken dikkat edilecek hususlar konusunda yeterli bilgi ve beceriye sahip olmadıkları ve bu konuda öğrencilere gerekli rehberliğin yapılmadığı sonucuna ulaşılabilir.

21. Konuşmayı, etkileyici bir ifadeyle bitiriyor mu?

21. Konuşmayı, etkileyici bir ifadeyle bitiriyor.

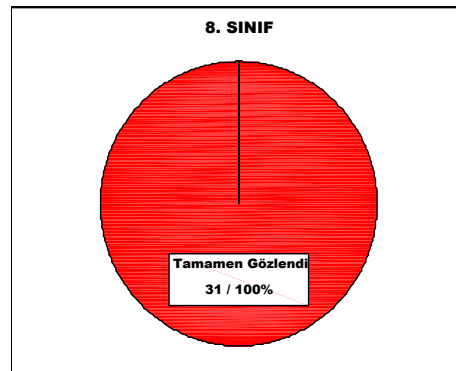
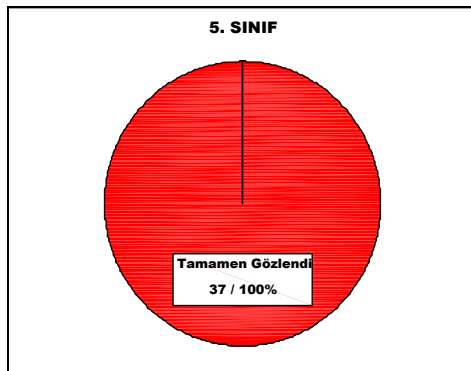
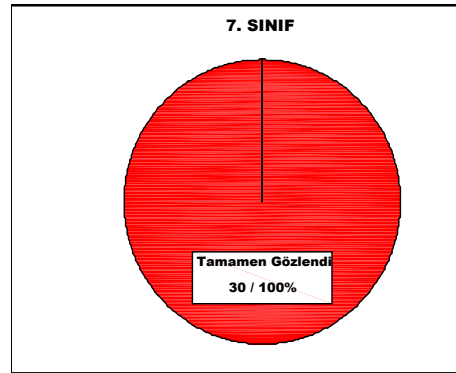
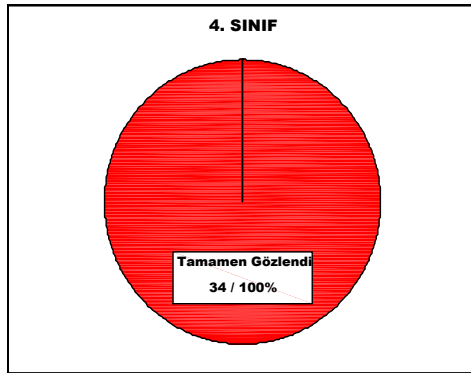
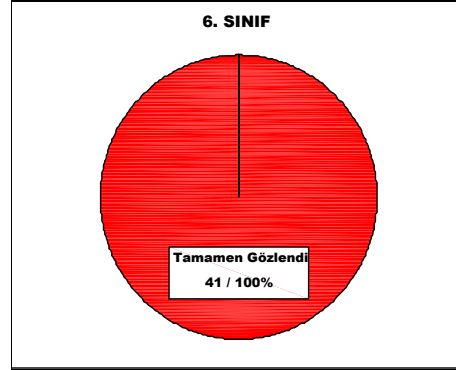
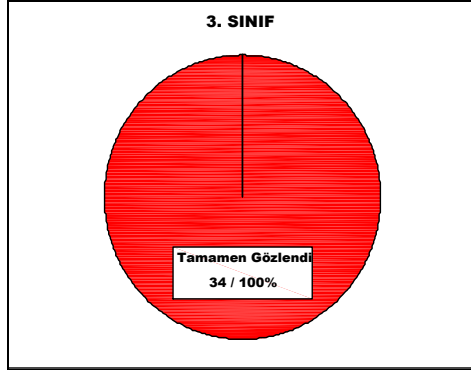
Bir konuşmanın başarılı olduğunun göstergelerinden biri de, konuşmayı etkileyici ifadelerle bitirmektir. Dinleyicilerde iyi bir izlenim bırakmak, konu hakkında belli düşünce birliğine ulaşmak için etkili sözlerin kullanılması gerekebilir. Konuşmanın başlangıcındaki ifadeler ne kadar önemli ise bitirirken kullanılan ifadeler de o kadar önemlidir.

Öğrencilerin genel olarak %75'inin, konuşmalarını etkileyici bir ifadeyle bitiremedikleri gözlenmiştir (bkz. s. 139).

Elde edilen verile göre, 3. sınıf öğrencilerinin %77'sinin, 4. sınıf öğrencilerinin %71'inin, 5. sınıf öğrencilerinin %70'inin, 6. sınıf öğrencilerinin %75'inin, 7. sınıf öğrencilerinin %80'inin ve 8. sınıf öğrencilerinin %77'sinin, konuşmayı etkileyici ifadelerle bitiremedikleri gözlenmiştir.

Öğrencilerin konuşmalarını etkileyici ifadeler kullanmadan aniden bitirdikleri görülür. Burada da, gerekli bilgi ve beceriye yönelik etkinliklerin yeteri kadar yapılmadığı söylenebilir.

1.5. Konuşmayı Bitiriş Şekli
22. Konuşmayı özetliyor mu?

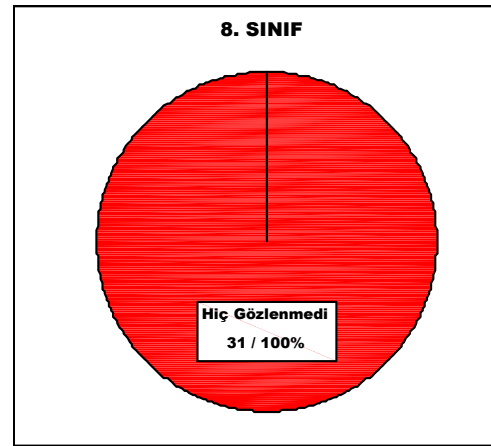
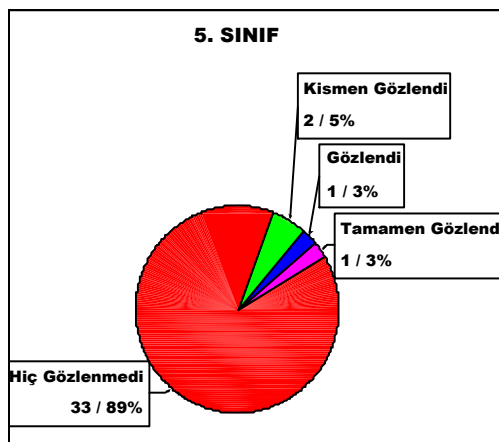
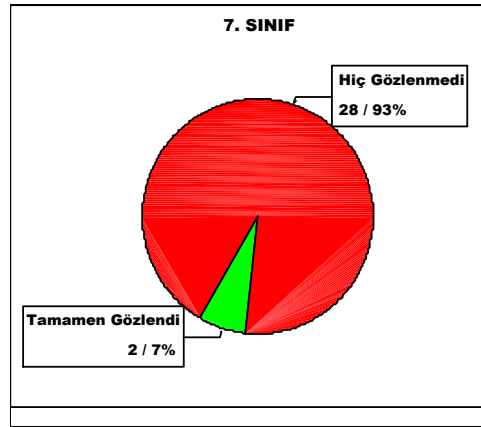
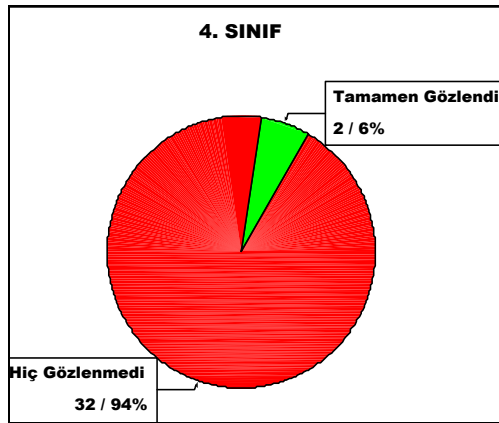
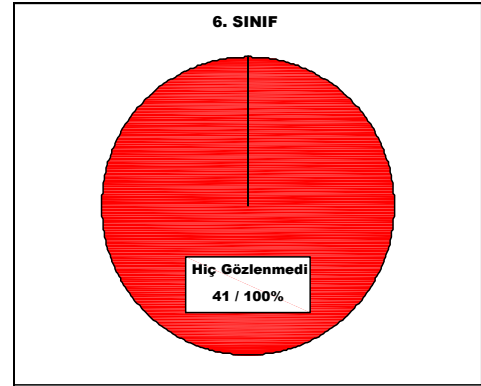
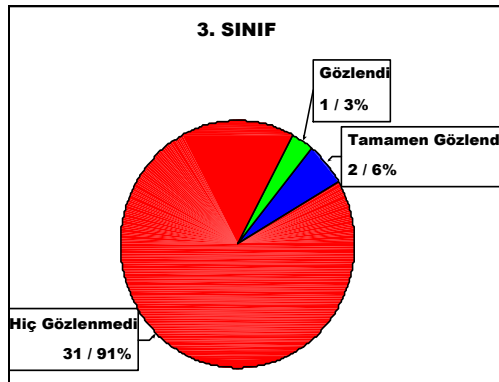
1.5. Konuşmayı Bitiriş Şekli

22. Konuşmayı özetliyor.

Konuşmanın başarıya ulaşması için, konuşmanın bitiriliş şekli de çok önemli bir husustur. Konuşmanın sonunda, konuşma süresince bahsedilenlerin kısaca özetlenmesi, konunun akılda kalıcılığını sağladığı gibi, belli bir fikir oluşmasına da yardımcı olmaktadır. Bu nedenle konunun önemli kısımlarının, çeşitli başlıklar altında toplanarak özetlenmesi, konuşmanın bitiriliş biçimi açısından önemlidir.

Araştırmamızda, söz konusu özelliğin, hiçbir öğrenci tarafından gerçekleştirilememiş olması (bkz. s. 139), bu konuda da verilen eğitimin ne kadar yetersiz olduğunu göstermesi bakımından ilginçtir. Özellikle ikinci kademe öğrencilerinde, bu davranışın gözlenmemesi son derece düşündürücüdür.

23. Konuşmayı, nezâket ifadelerini kapsayan cümlelerle bitiriyor mu?

23. Konuşmayı, nezâket ifadelerini kapsayan cümlelerle bitiriyor.

Konuşmacının, dinleyicilere saygı duyduğunu göstermesi bakımından konuşmasını nezâket ifadeleriyle bitirmesi önemlidir. Bu durum, konuşmacının kişiliğini de yansıtıcı bir özellik olarak karşımıza çıkmaktadır. Konuşmanın başından sonuna kadar dinleyicilerin önemsendiğinin, onlara değer verildiğinin her an hissettirilmesi, konuşma anında onlara ara hitapların yapılması, zaman zaman onlarla göz iletişiminin kurulması ve konuşmanın sonunda da onların statülerine göre nezâket ifadeleriyle hitap edilmesine bağlıdır. Bu tür davranışlar, dinleyicilerin gözünde konuşmacının değerini yükselten bir özelliktir. Dinleyicilere, “Beni dinlediğiniz için hepinize teşekkür ederim.” diyerek konuşmayı bitirmek, “Benim söyleyeceklerim bu kadar” demekten daha etkilidir.

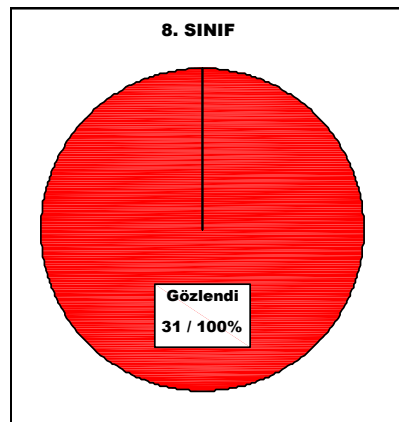
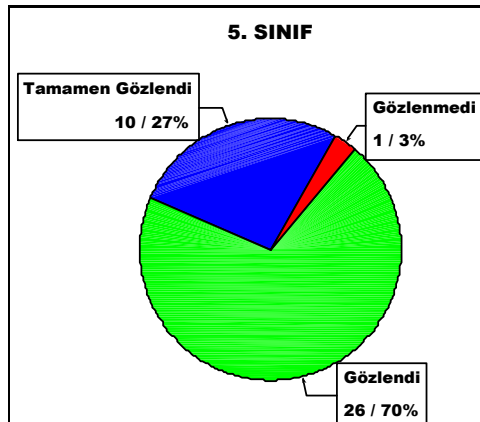
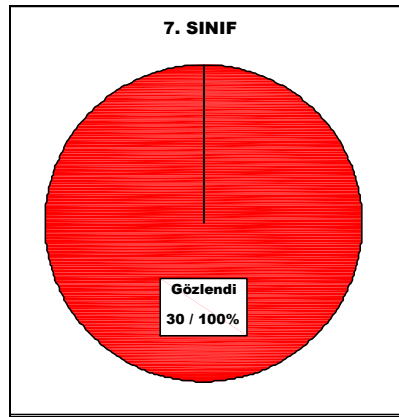
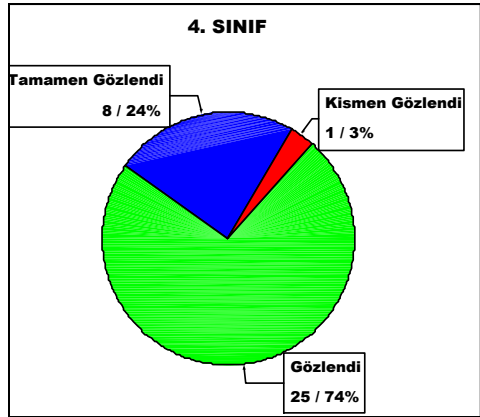
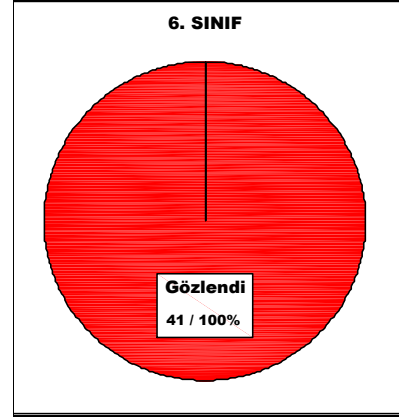
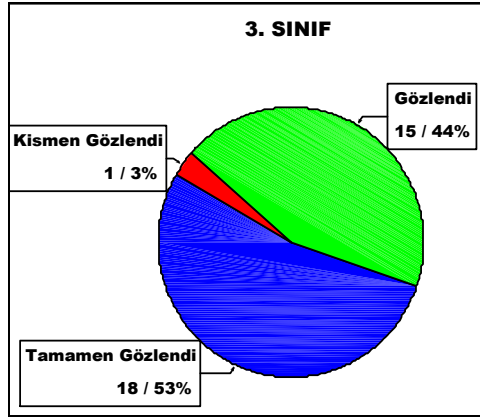
Söz konusu beceri araştırmamıza katılan 3. sınıf öğrencilerinde %91, 4. sınıf öğrencilerinde %94, 5. sınıf öğrencilerinde %89, 7. sınıf öğrencilerinde %93 oranında, 6. ve 8. sınıf öğrencilerinde ise hiç gözlenmemiştir.

Öğrencilerin genel olarak, %95’inin, konuşmayı, nezâket ifadelerini kapsayan cümlelerle bitiremediği gözlenmiştir (bkz. s. 139) .

2. DİL BİLİNCİ (BİLGİ ve DİLİ KULLANMA BECERİSİ)

2.1. Dilin Dış Yapı Unsurlarını Uygulayabilme

24. Sesleri doğru çıkarabiliyor mu?

2. DİL BİLİNCİ (BİLGİ ve DİLİ KULLANMA BECERİSİ)

2.1. Dilin Dış Yapı Unsurlarını Uygulayabilme

24. Sesleri doğru çıkarıyor.

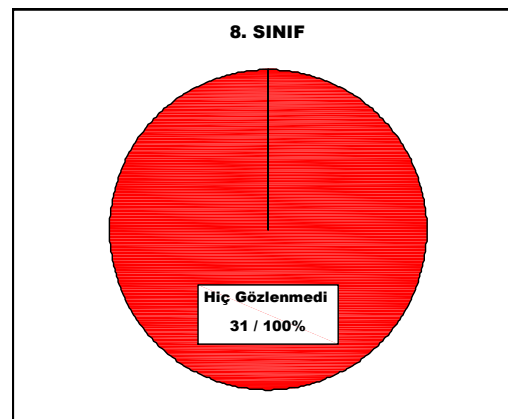
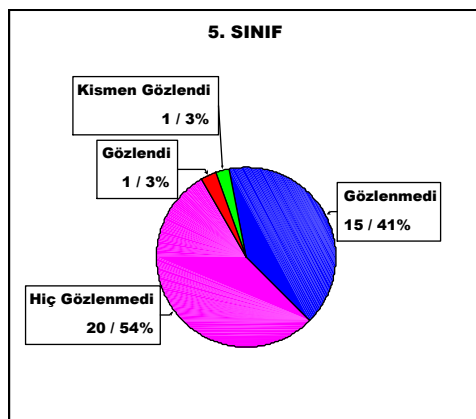
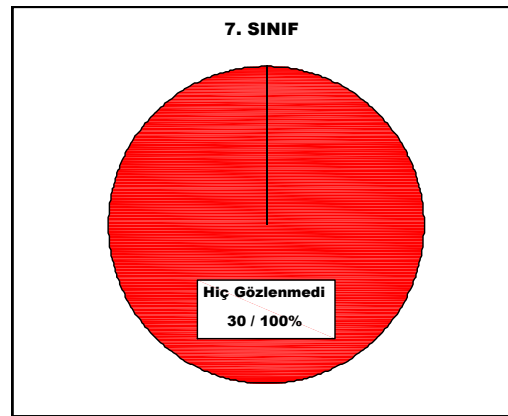
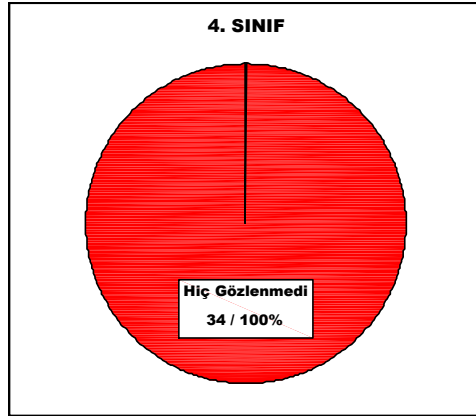
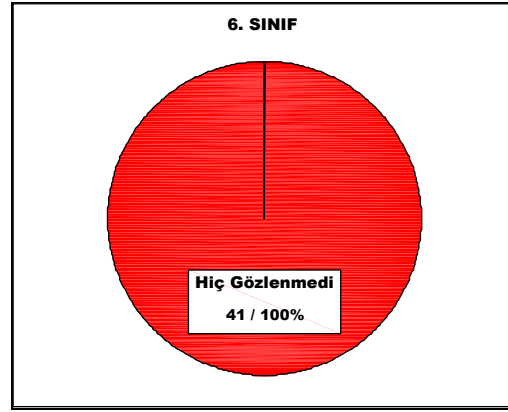
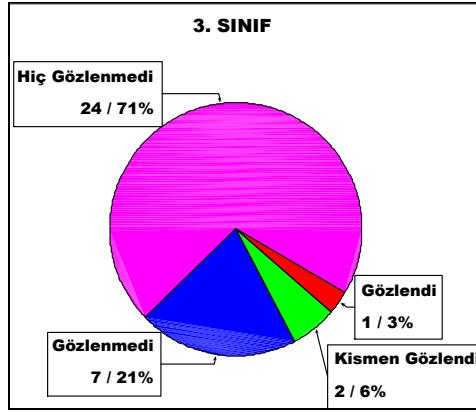
Sözlü anlatımda, anlatılanların anlaşılabilirlik düzeyi, dildeki seslerin doğru bir şekilde sesletimine, dolayısıyla kelimelerin doğru telâffuzuna bağlıdır. Bir konuşmanın başarılı olarak sonuçlandırılmasında, seslerin hakkının verilerek çıkarılması son derece önemlidir. Dilin en küçük birimi olan sesler, boğumlanma noktalarına özen gösterilerek oluşturulmalıdır. Kelimeleri oluşturan sesler, anlaşılmayacak şekilde çıkarılmamalıdır. Standart Türkçe’de kullanılan ve kurallarına uygun olarak çıkarılan sesler, konuşmanın da anlaşılır olmasını sağlar. Topluluk karşısında, yerel ağız özelliklerini yansıtmadan konuşmak gerekir. Ancak, bunun yanında, yazı dili ile konuşma dili arasında bazı farklılıkların olduğu da bir gerçektir. Standart Türkçe’de kullanılan bazı sesler, konuşma dilinde farklı şekilde seslendirilebilir. Örneğin, standart yazı dilinde “gittim” şeklinde kullanılan bir ifade, konuşma dilinde “giddim” olarak seslendirilebilir.

Araştırmamızda, öğrencilerin genel olarak %98 oranında sesleri doğru çıkardığı gözlenmiştir (bkz. s. 139).

6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin tamamının, 3. ve 5. sınıf öğrencilerinin %97’sinin ve 4. sınıf öğrencilerinin %98’inin, sesleri doğru çıkardıkları gözlenmiştir.

Öğrencilerin sesleri doğru olarak çıkarma oranlarının yüksek olması, onların şehir merkezinde eğitim görmeleri ve yetişme ortamlarından kaynaklanmış olabilir. Burada, ailelerin kültür seviyelerinin yüksek olması ve öğrencilerin Standart Türkçe’yi kullanmaya özen göstermeleri de etkili olabilir.

25. Sesleri, gereksiz yere uzatıyor mu?

25. Sesleri, gereksiz yere uzatıyor.

Standart Türkçe'deki seslerin, ağızda oluşum noktaları ve oluşma süreleri birbirinden farklıdır. Seslerin ayrı ayrı nitelik ve özellik kazanmasının sebebi de budur. Standart Türkçe'deki seslerin boğumlanma ve oluşum noktalarıyla meydana gelme süreleri, teknolojiye gelişmeler sayesinde artık l aboratuvar ortamında kesin olarak belirlenebilmektedir.

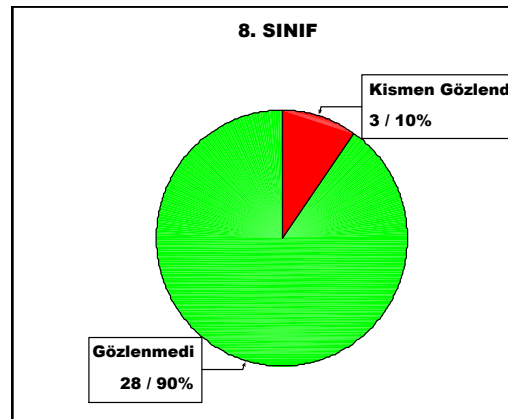
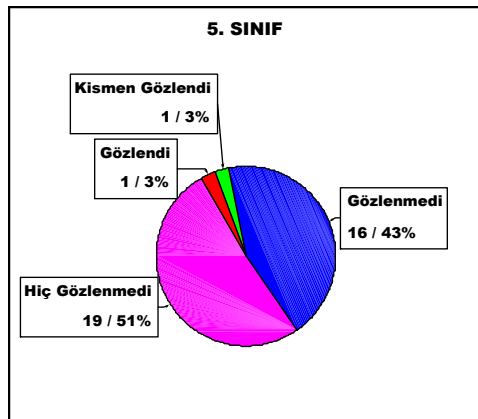
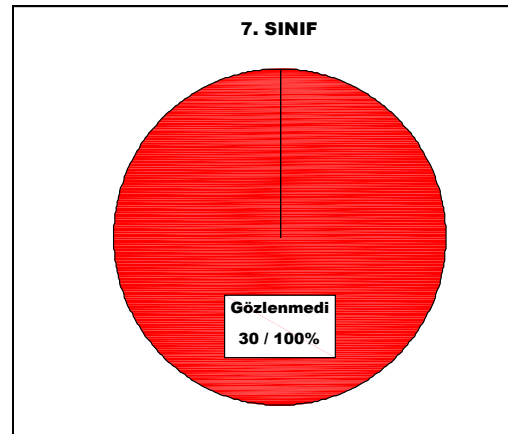
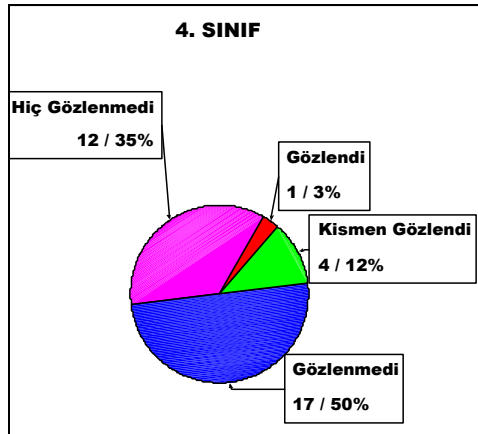
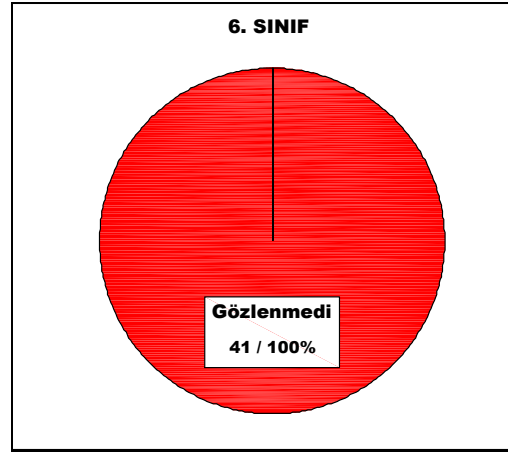
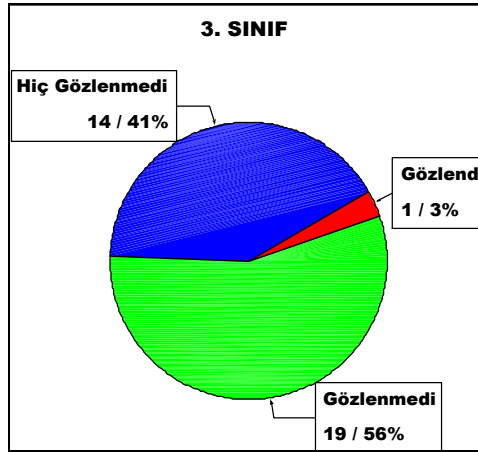
Herhangi bir yerde, bir topluluk karşısında, sesleri gereksiz yere uzatmadan çıkararak yapılan bir konuşma, kişinin yapmacılıktan uzak durmasını sağlar. Ancak bazı durumlarda, özellikle yabancı kökenli kelimelerdeki seslerin uzatılması gerekmektedir. Bu durum, seslerin ve kelimelerin ayırt edilmesini sağlar. Örneğin sayı, tane, miktar anlamındaki "adet" ile, gelenek görenek anlamındaki " adet" kelimesinin ayırt edilmesi için, ikinci kelimedeki "a" sesinin uzatılarak sesletilmesi gerekmektedir.

Bunun yanında, konuşma anında anlatıma canlılık kazandırmak, anlatımın duygu yoğunluğunu zenginleştirmek, içtenlik katmak, sevinç, korku, heyecan, üzüntü bildiren bazı kelimeleri  n plâna çıkarmak ve vurgulama yapmak amacıyla da seslerin uzatılması söz konusu olabilmektedir. Bunun dışındaki h llerde, sesleri gereksiz bir şekilde uzatarak konuşmak, seslerin yanlış olarak sesletimine yol açtığı gibi, anlatımın da zayıflamasına, yapmacık bir tavır sergilenmesine ve konuşmanın etkisiz olmasına sebep olmaktadır.

Araştırmamıza katılan öğrencilerin %98'nin (bkz. s. 140), konuşurken sesleri gereksiz yere uzatmadığı gözlenmiştir. 4, 6, 7 ve 8. sınıf  ğrencilerinin tamamında, 3. sınıf  ğrencilerinin %92'sinde, 5. sınıf  ğrencilerinin de %95'inde, sesleri uzatmadığı gözlenmiştir.

Bunda, okulda konuşmalarıyla öğrencilere örnek olan öğretmenlerin ve onların yetiştiği ortamın etkili olduğu söylenbilir.

26. Konuşma esnasında kelimelerdeki sesleri yutuyor mu?

26. Konuşma esnasında, kelimelerdeki sesleri yutuyor.

Bilindiği gibi dilin konuşma ve yazı dili olmak üzere iki yönü bulunmaktadır. Yazı dilinin, tarihî oluşum süreci içinde, konuşma diline dayanarak ve belli kurallar çerçevesinde oluşması, konuşma diliyle aralarında bir takım farklılıkların meydana gelmesine sebep olmuştur.

Yazı dilinin temelinde yine dilin konuşma boyutu yatmaktadır. Konuşulan dil, yüzyıllar içinde çeşitli değişikliklere uğrarken, bunun yazıya da yansıdığı görülmektedir. Yazı dilinin, oluşturulan bilgilerin kalıcılığını sağlamak, yazılı eserler vasıtasıyla iletişim kurmak gibi işlevleri bulunmaktadır. Oysa konuşma dilinde, yazı dilindeki gibi kesinleşmiş kurallar mevcut değildir. Ancak, konuşma dili de yazı dilinin kurallarına bağlı kalabilmektedir. Bu bakımdan, yazı dili ile konuşma dili, birbirinden bağımsız olarak düşünülemez.

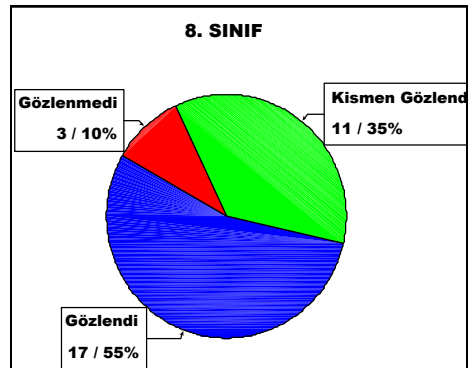
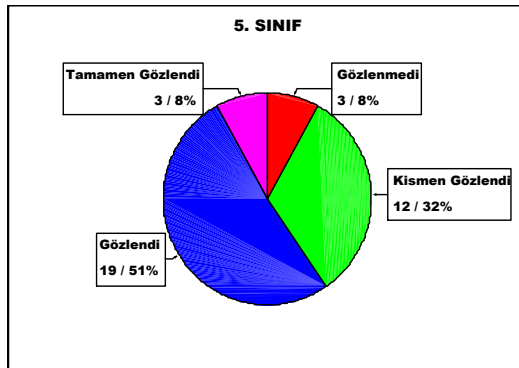
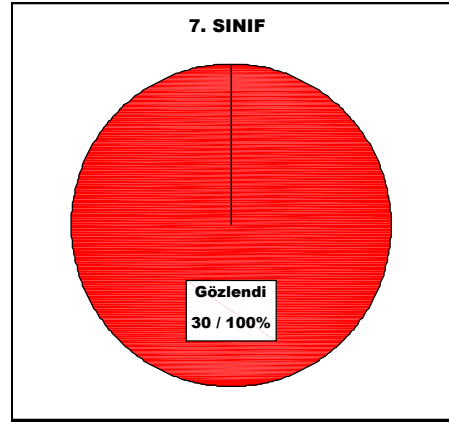
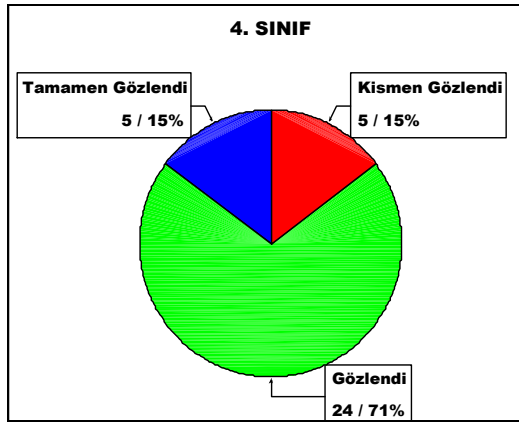
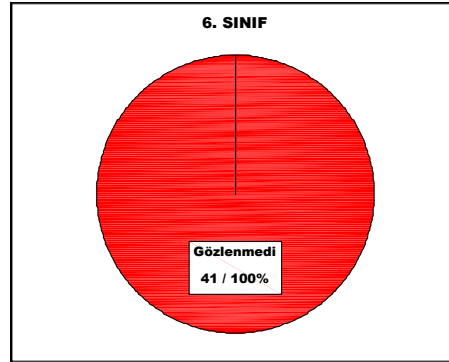
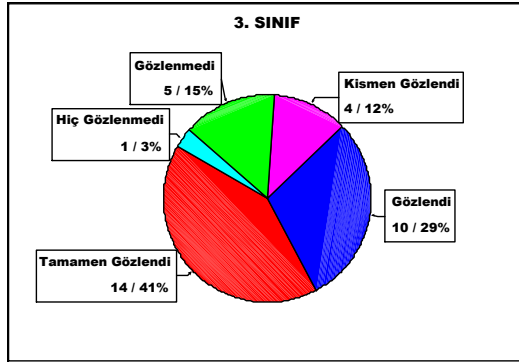
Türkçe, her ne kadar konuşulduğu gibi yazılan ya da yazıldığı gibi konuşulan bir dil olarak bilinse de, yazımı ile konuşulması arasında kimi durumlarda farklılıklar görülmektedir. Örneğin “geleceğim” diye yazılan bir kelimenin, Türkçenin en az çaba yasasına bağlı kalınarak, söyleyişte “gelcem” veya “gelicem” şekline girdiği bilinen bir gerçektir. Yine, hastahane > hastane, daha > da:, mehmet > me:met gibi kelimelerdeki / h / sesi; bir anda > bi anda, bir baktım > bi baktım, geliyor > geliyo gibi kelimelerdeki / r / sesi; çiftçi > çifçi, rastlamak > raslamak gibi kelimelerdeki / t / sesi; böyle > bö:le, şöyle > şö:le gibi kelimelerdeki / y/ sesi, konuşma dilinde yitirilen seslerden bazılarıdır.

Araştırmamıza katılan 3. sınıf öğrencilerinin %97'sinde, 4. sınıf öğrencilerinin %85'inde, 5. sınıf öğrencilerinin %94'ünde, 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin tamamı ile 8. sınıf öğrencilerinin % 90'ında, konuşurken kelimelerdeki sesleri yutmadıkları gözlenmiştir.

Söz konusu oranın öğrencilerin genelinde %95 olduğu, ilgili grafikte (bkz. s. 140) de görülmektedir.

Buradan, öğrencilerin Standart Türkçeyi doğru bir şekilde kullandıkları söylenebilir. Bunda, öğrencilerin şehir merkezinde eğitim görmeleri, okuldaki öğretmenlerin standart Türkçeyi kullanmada iyi örnek oluşturdukları ve öğrencilerin yetiştiği aile ortamının etkili olduğu düşünülebilir. Öğrencilerin konuşmalarında daha çok, yukarıda konuşma dilinde yitirilen seslere örnek olarak verilenlerde rastlanıldığını da belirtmek gerekir.

27. Akıcılığı sağlamak için gerekli yerlerde ulama yapabiliyor mu?

27. Akıcılığı sağlamak için gerekli yerlerde ulama yapıyor.

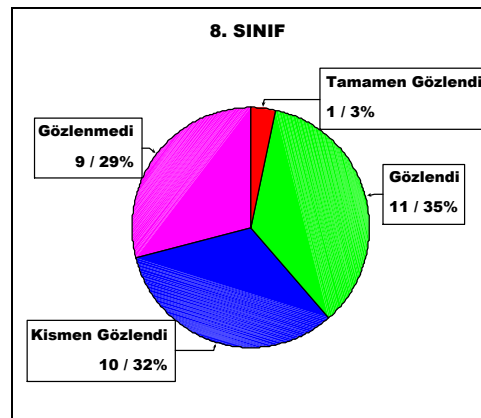
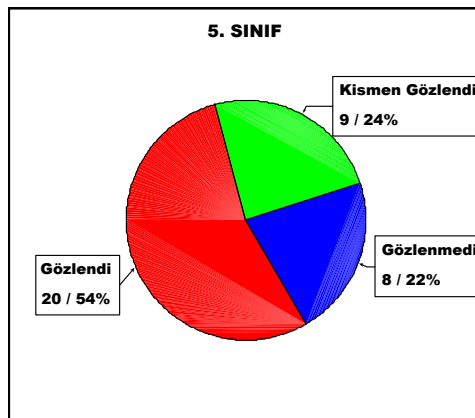
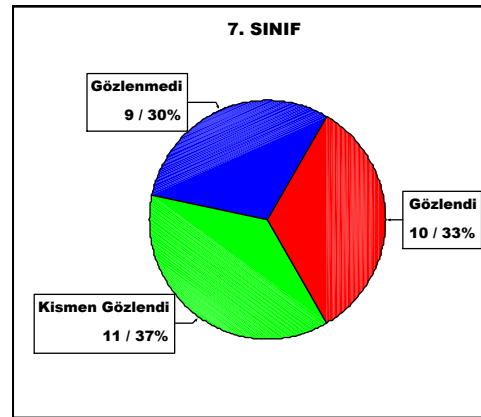
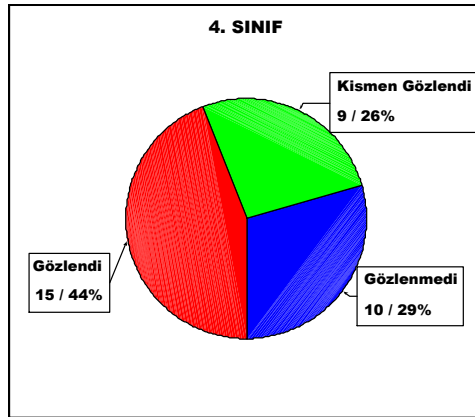
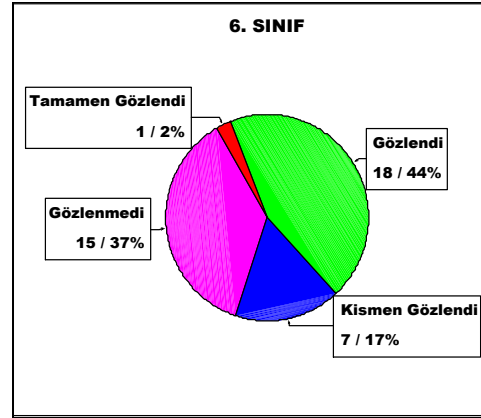
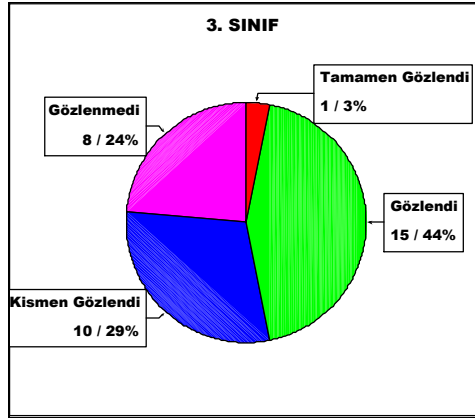
Konuşmanın akıcılığını sağlayan unsurlardan biri de, ünsüzle biten kelimelerden sonra ünlüyle başlayan kelimelerin gelmesi hâlinde, bunların birbirlerine ulanacak biçimde söylenmesidir. Ulama, daha çok konuşma ve bir metnin okunması sırasında kelimelerin sesletiminde görülen bir özelliktir. Okumada ve konuşmada akıcılık sağlar. Ancak söz konusu unsurun her zaman yapılması uygun olmayabilir. Örneğin; bir duyguyu belirtmek için yapılacak vurgu esnasında ulama yapılmayabilir. Ulama yapılırken de, kelimelerin anlaşılmayacak biçimde telâffuz edilmemesi gerekir. Konuşma anında, kelimelerin ya da kelime gruplarının ulama yapılmadan söylenmesi, anlatımın akıcılığını bozan bir unsurdur.

Örneğin “Dün akşam üstü arkadaşım ile birlikteydik.” cümlesinde, “dün akşam üstü” kelime grubunun ulama yapılarak söylenmesi sonucunda, “dü-nak-şa-müs-tü” gibi bir ifade biçimi ortaya çıkmaktadır. Bu durum ise, konuşmaya canlılık ve akıcılık kazandırır. Kelime grubu bu şekliyle, tek bir kelimenin söylenmesi gibi algılanarak hecelenir.

Öğrencilerin, genel olarak %79’unun, konuşurken ulama yaptıkları gözlenmiştir (bkz. s. 140).

3. sınıf öğrencilerinin %70’inin, 4. sınıf öğrencilerinin %86’sının, 5. sınıf öğrencilerinin %59’unun, 6 ve 7. sınıf öğrencilerinin tamamının ve 8. sınıf öğrencilerinin de %55’inin, söz konusu unsuru gerçekleştirdikleri gözlenmiştir. Ancak öğrencilerin, konuşurken ulama yapılması gereken yerde yapmamaları; yapılmaması gereken yerde ulama yapmaları, onların bu konuda bilinçli olmadığını göstermektedir.

28. Kelime ya da cümle tekrarı yapıyor mu?

28. Kelime ya da cümle tekrarı yapıyor.

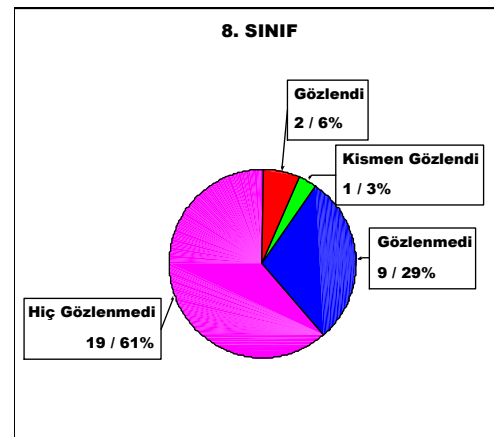
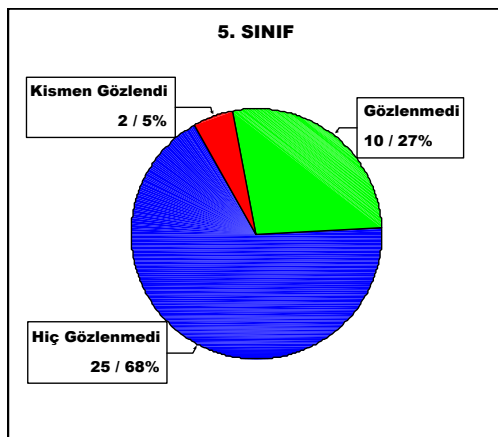
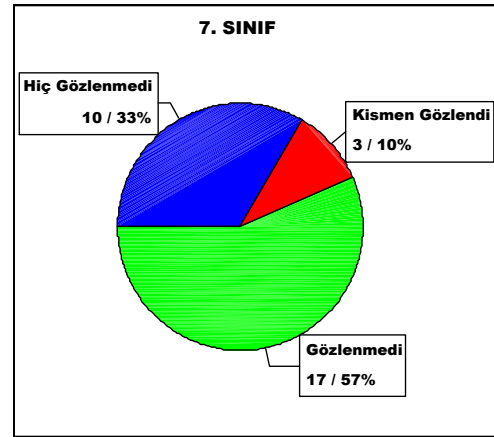
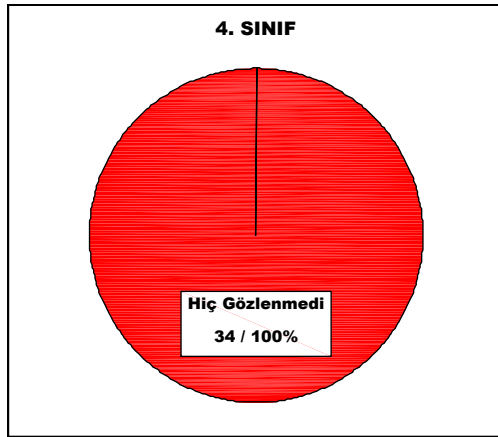
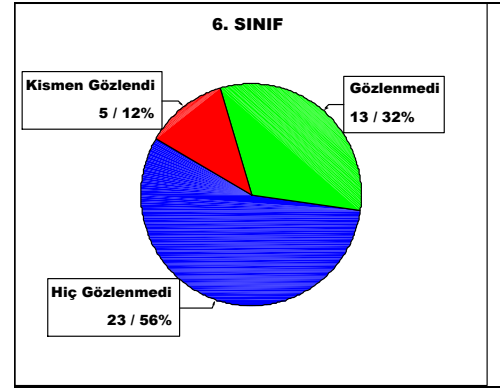
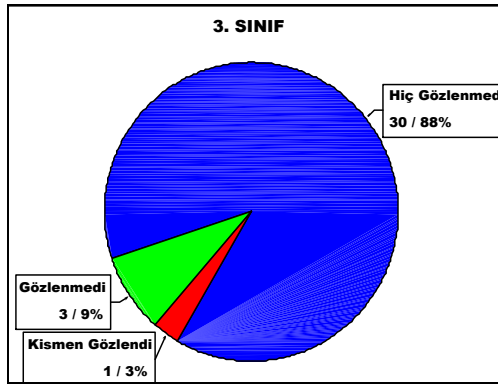
Yazılı ve sözlü anlatımda, içeriğin zenginliğine, anlatımın başarılı bir şekilde tamamlanmasına ve dinleyiciler üzerinde iyi bir etki bırakılmasına engel olan hususlardan biri de, sık sık tekrara düşmektir. Bu durum, bazen aynı kelime veya cümlelerin, bazen de aynı anlama gelen ifadelerin tekrar edilmesinden kaynaklanmaktadır. Bunun temelinde ise, konuyla ilgili gerekli araştırmanın yeterince yapılmaması, duygu ve düşünce dünyasının zengin olmaması yatmaktadır. Bilgi birikiminin temeli, düzenli okuma alışkanlığına ve iyi bir gözlem gücüne sahip olmakta yatar.

Araştırmamızda, öğrencilerin genel olarak %44'ünün, konuşmalarında kelime veya cümle tekrarı yaptıkları gözlenmiştir (bkz. s. 140).

3. sınıf öğrencilerinin %47'sinde, 4. sınıf öğrencilerinin %44'ünde, 5. sınıf öğrencilerinin %54'ünde, 6. sınıf öğrencilerinin %46'sında, 7. sınıf öğrencilerinin %33'ünde ve 8. sınıf öğrencilerinin %38'inde, kelime ya da cümle tekrarı yaptıkları gözlenmiştir.

Buradan, öğrencilerin konuyla ilgili duygu ve düşünce zenginliği oluşturamadıkları, konuya hazırlıklarının yetersiz olduğu, kelime üretiminde sıkıntı çektikleri ve okuma alışkanlıklarının az olduğu sonucuna ulaşılabilir.

29. Sürekli devrik cümle kuruyor mu?

29. Sürekli devrik cümle kuruyor.

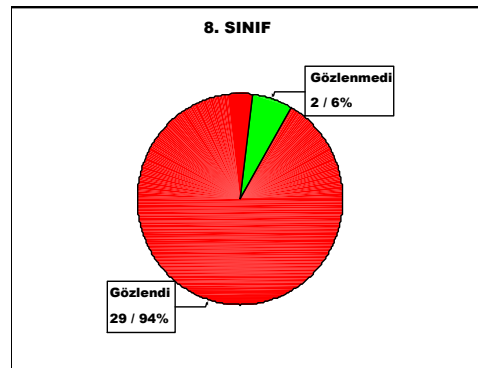
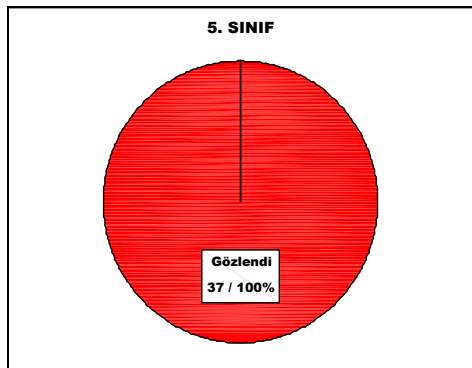
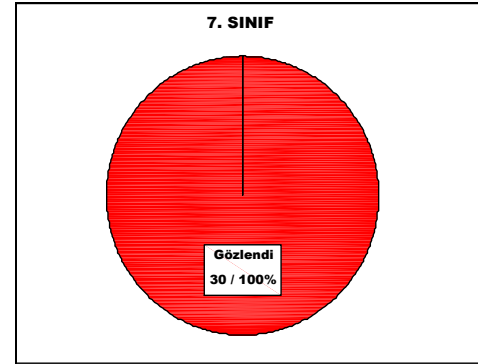
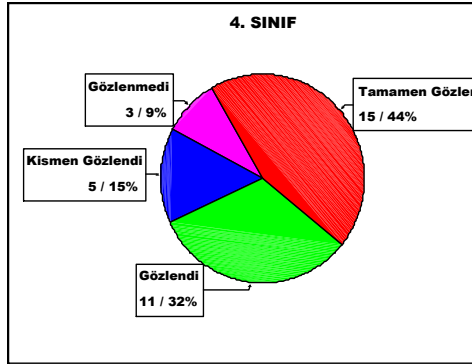
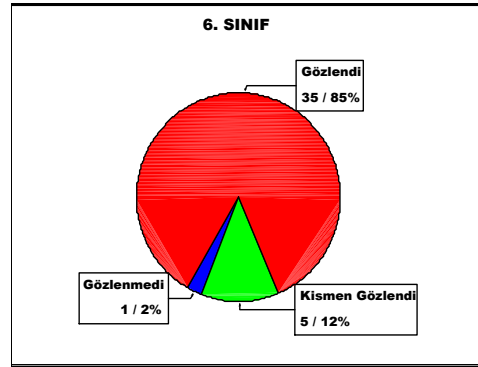
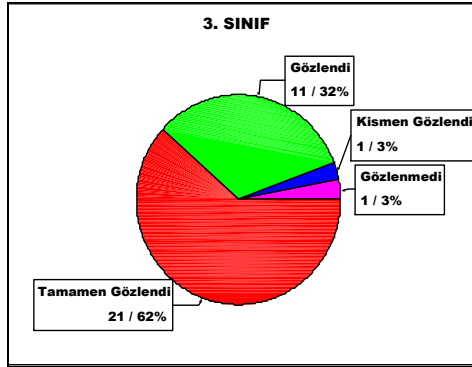
Her dilin kendine özgü bir cümle yapısı bulunmaktadır. Türkçe’de, anlatımda temel unsurlar özne ve yüklemidir. İfadelerde yüklem her zaman kullanılması gerekir. Özne açık olarak bulunmasa da yüklemdeki şahıs eklerinden ve bir önceki cümleye bakılarak tespit edilebilir. Türkçenin söz diziminin genel kuralı, öznenin başta, yüklem sonda yer almasını gerektirir. Diğer unsurlar, bu temel unsurların arasına, önem sırasına göre dizilmesi, dilimizin değişmez bir kuralı olmakla beraber, anlatıcıların üslûp özelliğine bağlı olarak farklılıklar gösterebilmektedir. Yani söz konusu unsurların diziliş sırası yer değiştirebilmektedir. Bu durum daha çok, edebî türlerden biri olan şiirde görülmektedir. Fakat, Türkçe sevgisinin ve bilincinin bir gereği olarak, anlatımda dilimizin genel kurallarına bağlı kalmak gerekmektedir.

Hem yazılı hem de sözlü anlatımda, ifadelerin kurallı cümlelerle oluşturulması, anlatımın daha akıcı, konunun anlaşılabilirlik seviyesinin daha yüksek olmasını ve iletişimin daha sağlıklı gerçekleşmesini sağlar. Bunun yanında, anlatıma çeşitlilik kazandırmak, ifadeleri monotonluktan kurtarmak amacıyla kimi zaman devrik cümleler de kurulabilmektedir. Ancak, anlatımda, özellikle de bir konuşmada, sürekli devrik cümle kullanımı, anlatımın akıcı olmasını engellediği gibi dinleyicileri de sıkabilir. Bu nedenle, günlük hayattaki konuşmalarımız dışında, mümkün olduğu kadar kurallı cümlelerle konuşmak, dinleyicilerin konuyu daha iyi anlamalarını sağlamaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre, 3. sınıf öğrencilerinin %97’sinde, 4. sınıf öğrencilerinin %100’ünde, 5. sınıf öğrencilerinin %95’inde, 6. sınıf öğrencilerinin %88’inde, 7. sınıf öğrencilerinin %90’ında ve 8. sınıf öğrencilerinin %90’ında, hiç devrik cümle kurmadığı gözlenmiştir. Öğrencilerin genel olarak %93’ünde, konuşurken devrik cümle kurmadıkları gözlenmiştir (bkz. s. 140).

Birinci kademe öğrencilerinin çok az bir kısmının devrik cümle kullanması, dilin kurallarıyla henüz tanışma döneminde olmasına; ikinci kademe öğrencilerinin %10’unun devrik cümle kullanması ise, dilin kurallarıyla ilgili bilgilerinin fazlaşmasına, okudukları eserlerden ve bulunduğu çevredeki insanların konuşmalarından etkilenmelerine bağlanabilir.

30. Ezbere mi konuşuyor?

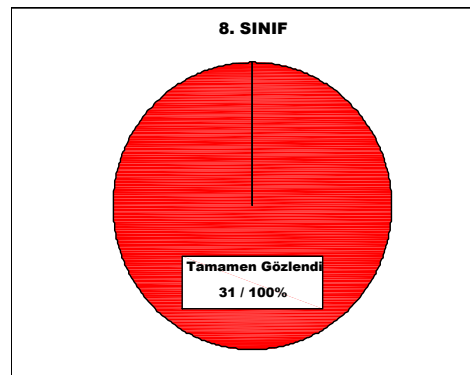
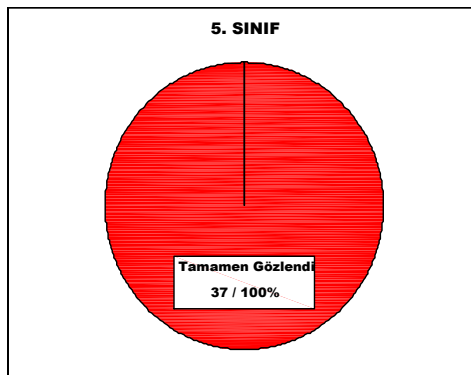
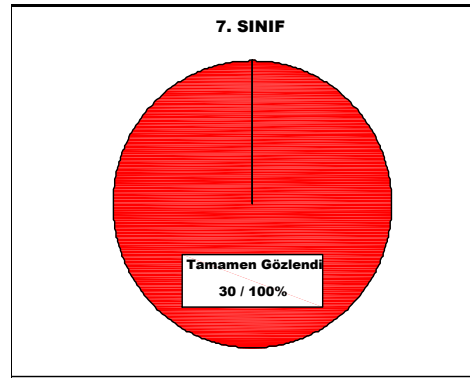
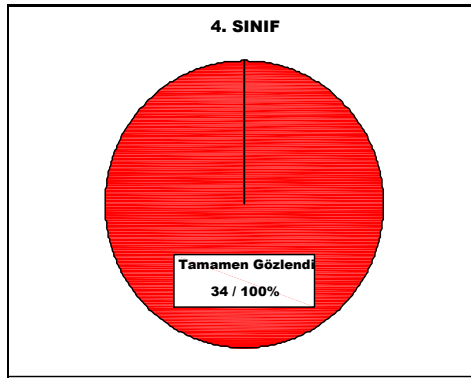
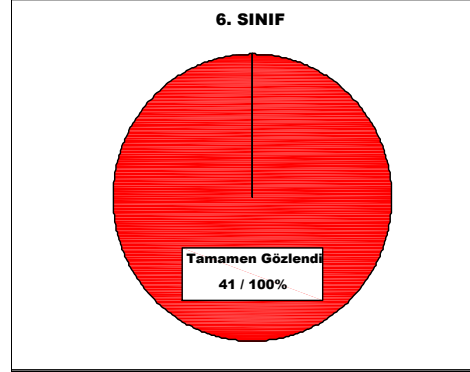
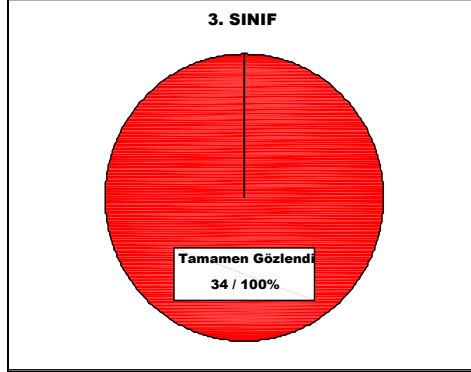
30. Ezbere konuşuyor.

Konuşmanın, başarılı ve etkileyici bir biçimde sona erdirilmesi, ön hazırlıkların yapılma derecesi ile çok yakından ilgilidir. Konuşmaya başlamadan önce yapılması gereken önemli çalışmalardan biri de konuşmanın tekrar edilmesidir. Prova yapılırken, hazırlanan notlardan düzenli bir şekilde oluşturulmuş metin kullanılmalıdır. Konuşmada, hazırlanan metinden elbette yararlanılacaktır. Ancak konuşmak demek, oluşturulan metnin çoğunlukla okunması ya da bir şiir gibi ezberleyip ifade edilmesi demek değildir. Sürekli metne bakarak konuşmak, konuşmacının dinleyici karşısında küçük düşmesine yol açtığı gibi, dinleyicilerin de sıkılarak ilgisiz kalmasına sebep olabilir. Metnin ezberlenerek okunması, konuşmanın duygudan, içtenlikten yoksun olmasına; konuşmacının söyleyeceklerini unutarak konuyu toparlayamamasına, ne söyleyeceklerini bilememesine, konuyu dağıtmasına ve sonunda da başarısız bir konuşma sunmasına, hatta gülünç duruma düşmesine sebep olabilir.

Araştırmamıza katılan öğrencilerin, konuşma metni hazırladıkları, fakat konuşma anında bunları kullanmadıkları gözlenmiştir.

Öğrencilerin genel olarak %91'inin, hazırladıkları metinleri ezberleyerek konuştukları gözlenmiştir (bkz. s. 140).

3. sınıf öğrencilerinin %94'ünün, 4. sınıf öğrencilerinin %76'sının, 5 ve 7. sınıf öğrencilerinin tamamının, 6. sınıf öğrencilerinin %85'inin ve 8. sınıf öğrencilerinin %94'ünün, ezber yaparak konuştukları gözlenmiştir. Buna göre, öğrencilerin konuşmaya hazırlanmaları amacıyla konuların bir hafta önce verilmesine rağmen, yeterli hazırlık yapmadıkları düşünülebilir. Ayrıca bazı öğrencilerin “konuşma kavramı”ndan, bir metni topluluk karşısında okumak olarak algıladıkları görülmüştür. Bu durum, öğrencilerin konuşma anında duraklama, söyleyeceklerini düşünmeye başlama, hatta bazılarının hazırladıkları metne bakmak istemeleri gibi davranışlarından açıkça anlaşılmaktadır.

31. Standart Türkçe ile konuşabiliyor mu?

31. Standart Türkçe ile konuşuyor.

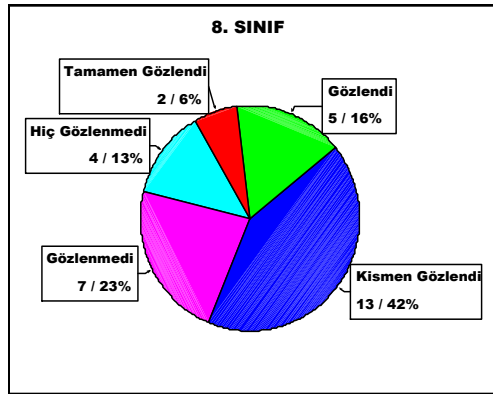
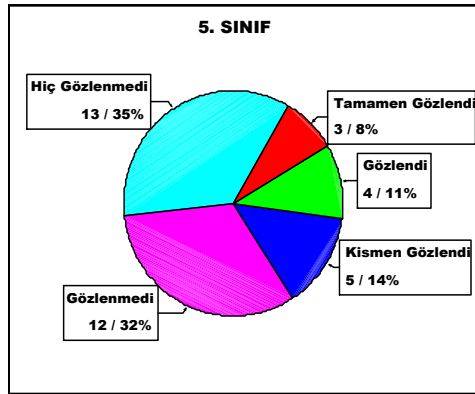
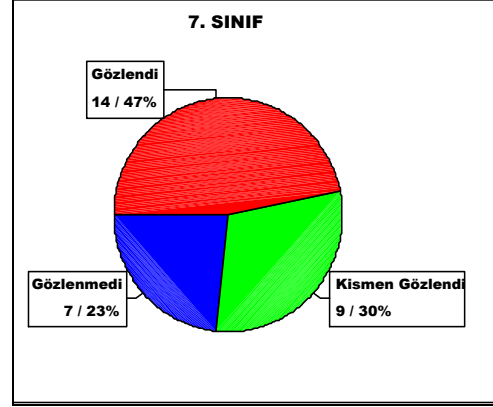
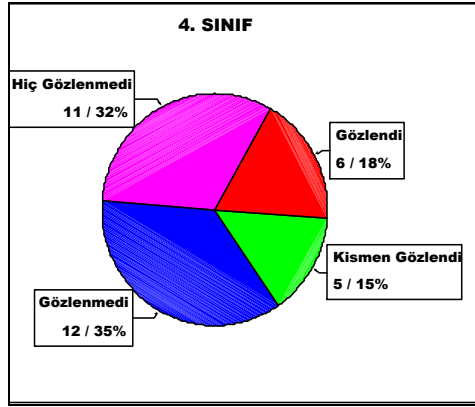
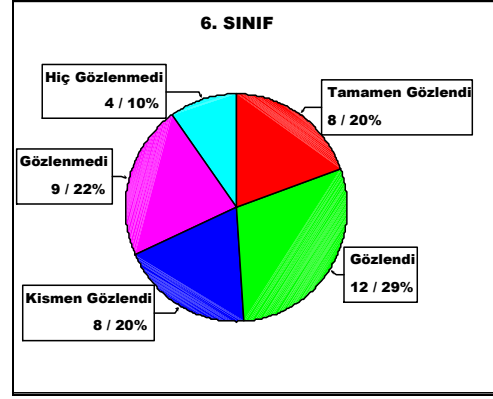
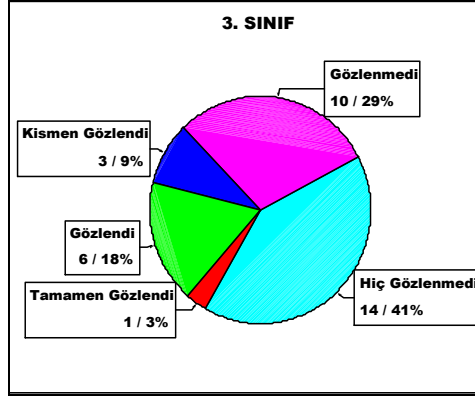
Bir dilin, konuşma ve yazı dili olmak üzere iki yönünün bulunduğu yukarıda değinmiştik (bkz. 26. madde s. 80-81). Yazı dili, bir dilin edebî yönden en gelişmiş belli bir bölgesinin ağzına dayanır. Örneğin, İngiltere’de Oxford İngilizcesi, Almanya’da Berlin Almancası, İtalya’da Roma İtalyancası yazı dilinin esas kabul edilmiştir. Bilindiği gibi Standart Türkiye Türkçesi de, İstanbul ağzına dayanmaktadır.

Gerek bir topluluk karşısında, gerek günlük hayatın her alanında Standart Türkçe ile konuşmak, kişinin toplum içindeki saygınlığının artmasını sağladığı gibi, konuşmaların anlaşılabilirlik düzeyinin de yüksek olmasını etkilemektedir.

Bölgeler arasında konuşma ve telaffuz farklılıklarının olması, aslında bir dilin zenginliği açısından önemlidir. Ancak, farklı bölgelerden gelen insanların bulunduğu bir ortamda veya resmî ortamlarda yapılan konuşmalarda Standart Türkçenin kullanılması gerekmektedir. Kişinin doğup büyüdüğü bölgenin ağız özellikleriyle konuşması, dinleyicilerin ona karşı saygısının azalmasına, konuşmanın anlaşılabilirlik seviyesinin düşmesine de sebep olabilmektedir. Eğitim kurumlarımızda da, Türkçe sevgisi ve dil bilincinin yerleştirilmesi çok önemli olduğu için eğitimcilere büyük sorumluluklar düşmektedir. Çünkü, öğrencilere her yönüyle model oluşturan öğretmenlerin, yerel ağız özellikleriyle konuşmamaları gerekmektedir.

Araştırmamıza katılan öğrencilerin tamamının Standart Türkçe ile konuştuğu, hem sınıf durumu gösteren grafiklerden hem de genel durumu gösteren grafikten (bkz. s. 141) anlaşılmaktadır. Bunda, öğrencilerin şehir merkezinde eğitim görmelerinin, onların yetiştikleri aile ortamının ve öğretmenlerin, konuşmalarıyla öğrencilere örnek olmalarının etkili olduğu söylenebilir.

32. Konuşma akışını bozan gereksiz sesler (eeee, ııı, ıııııı vs.) çıkarıyor mu?

32. Konuşma akışını bozan gereksiz sesler (eeee, ııı, ımım vs.) çıkarıyor.

Bir konuşmanın akıcılığını sağlayan temel özelliklerden biri de, konuşma anında gereksiz seslerin çıkarılmamasıdır. Bu tür seslerin çıkarılması, konuşmacının konuya yeteri kadar hazırlanmaması, konuyla ilgili bilgi dağarcığının fakirliği, konuşma anında söyleneceklerin unutulması, hazırlanan konuşma metninin ezberlenmesi ya da konuşmacının alışkanlığından kaynaklanmaktadır.

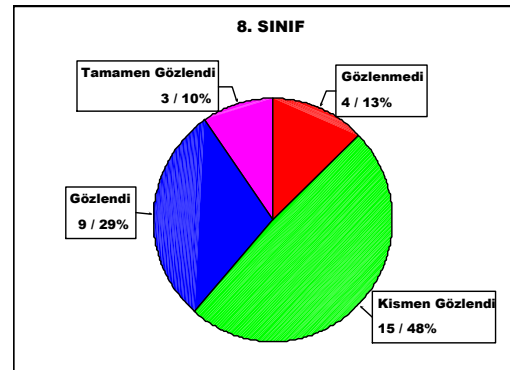
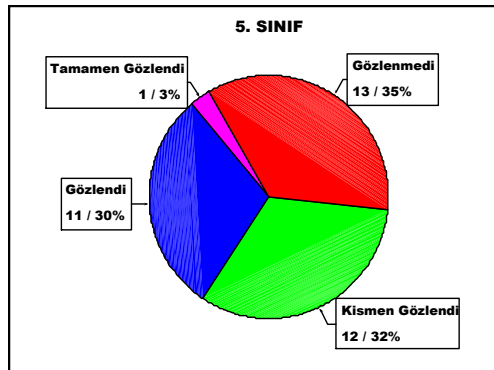
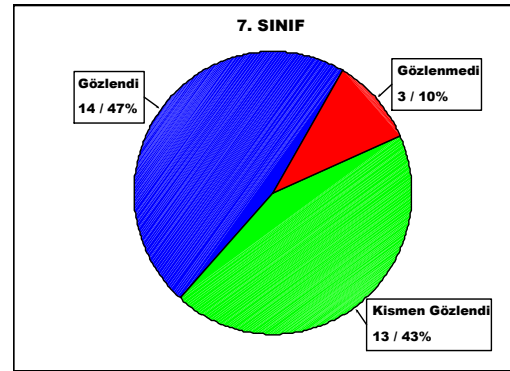
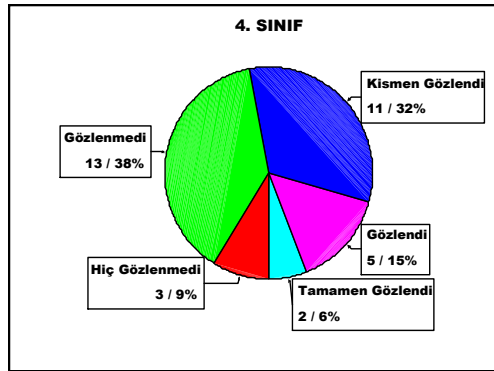
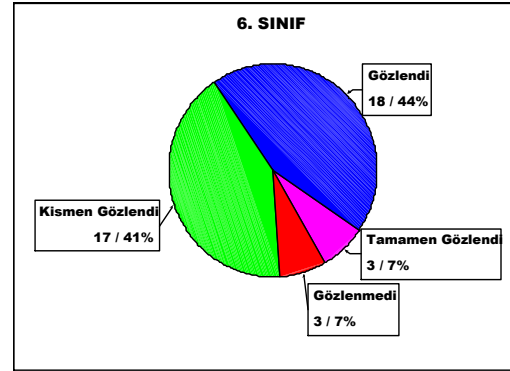
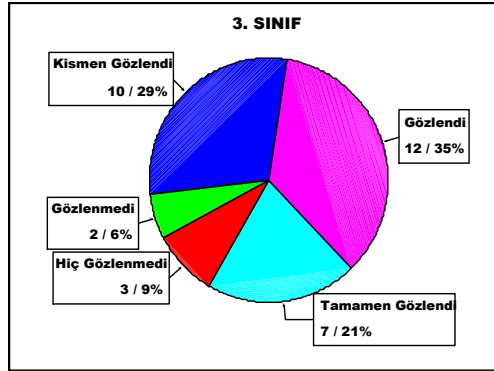
Gerek günlük hayatın her alanında yapılan hazırlıksız konuşmalarda gerekse topluluk karşısındaki hazırlıklı bir konuşmalarda, sık sık çıkarılan bu tür anlamsız sesler, konuşmanın akıcı olmasını engelleyerek dinleyicilerin sıkılmasına sebep olmaktadır. Çünkü dinleyici, konuşmacıdan konu hakkında daha çok fikirler, duygular ifade etmesini beklerken, çoğunlukla anlamsız sesler duymaktadır. Bu da, dinleyicilerin konuya ve konuşmacıya ilgisiz kalmalarına ve onların dikkatinin dağılmasına yol açmaktadır.

Araştırmamızda, öğrencilerin genel olarak %50'sinin, konuşurken anlamsız sesler çıkarmadıkları gözlenmiştir (bkz. s. 141).

Söz konusu davranış, 3. sınıf öğrencilerinin %70'inde, 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin %67'sinde gözlenmemiş; buna karşılık 6. sınıf öğrencilerinin %49'unda, 7. sınıf öğrencilerinin %47'sinde ve 8. sınıf öğrencilerinin de %64'ünde gözlenmiştir.

Buna göre, ikinci kademe öğrencilerinin, birinci kademe öğrencilerine göre daha çok anlamsız sesler çıkardıkları görülmektedir. Buradan, üst sınıf öğrencilerinin, konuşurken anlamsız sesler çıkarmayı alışkanlık hâline getirdikleri söylenebilir.

33. Konuşma hızını dinleyenlerin anlayabileceği bir şekilde ayarlayabiliyor mu?

33. Konuşma hızını dinleyenlerin anlayabileceği bir şekilde ayarlıyor.

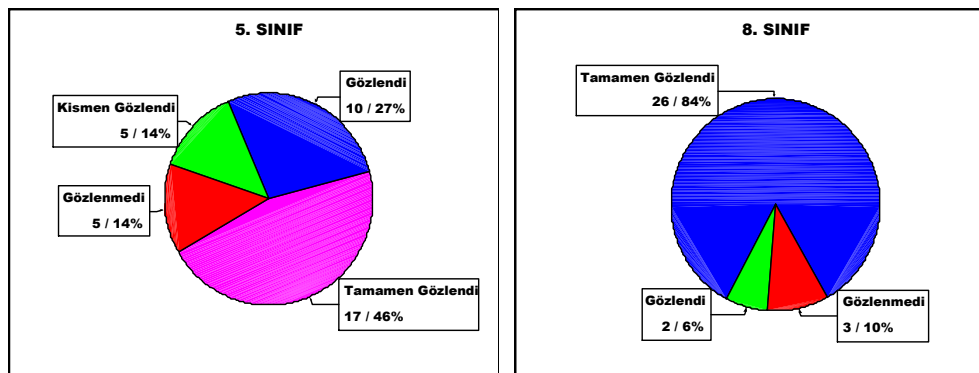
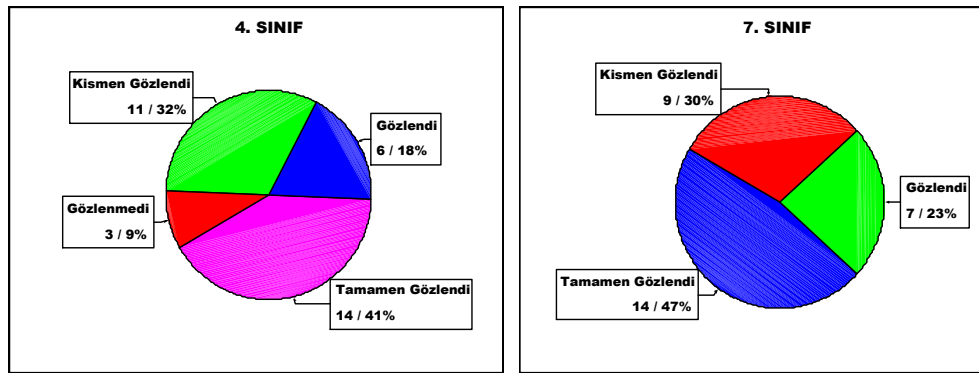
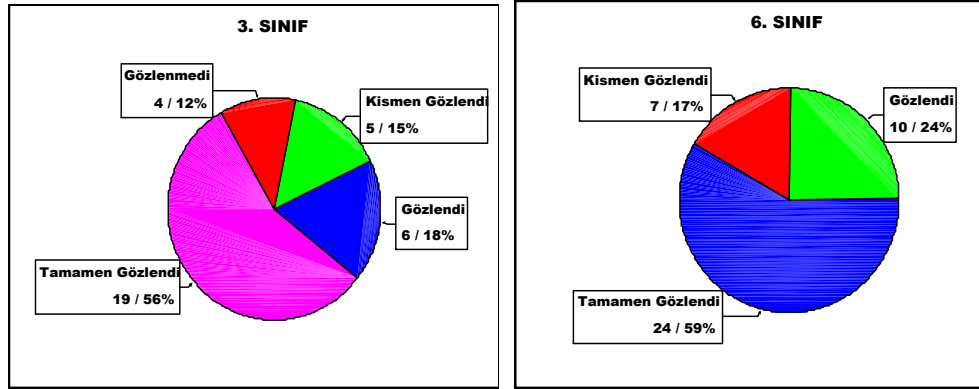
Bir konuşmanın, anlaşılabilirliğini, akıcılığını ve dinleyenlerin dikkatinin dağılmamasını sağlayan önemli hususlardan bir diğeri de, konuşma hızını dinleyicilerin anlayabileceği şekilde ayarlamaktır. Dinleyicilerin, anlatılanları anlamlı bir şekilde takip edebilmeleri, önceki ifadelerle sonrakiler arasında bağlantı kurabilmeleri için, konuşmacının, ne çok hızlı ne de çok yavaş konuşmaması gerekmektedir. Hızlı konuşmak kadar yavaş konuşmak da, konuşmanın başarılı olmasını engeller. Anlatılmak istenenler, bir çırpıda ifade etmeye çalışılırsa, konuşmanın etkili olması beklenemez. Çünkü böyle bir durumda, duygu ve düşüncelerin anlamlı bir şekilde ifade edilebilmesi için, gereken parçalar üstü birimleri etkili olarak kullanılamaz. Bu nedenle bir konuşmacı, dinleyicilerin duygu ve düşüncelerini de dikkate almak zorundadır.

Araştırmamızın istatistik verilerine göre, öğrencilerin genel olarak %41'inin, konuşma hızını, dinleyenlerin anlayabileceği şekilde ayarlayabildikleri gözlenmiştir (bkz. s. 141).

3. sınıf öğrencilerinin %56'sının, 4. sınıf öğrencilerinin %21'inin, 5. sınıf öğrencilerinin %33'ünün, 6. sınıf öğrencilerinin %51'inin, 7. sınıf öğrencilerinin %47'sinin ve 8. sınıf öğrencilerinin de %39'unun, konuşma hızını, dinleyenlerin anlayabilecekleri şekilde ayarlayabildikleri gözlenmiştir.

Yukarıdaki oranlara göre, öğrencilerin söz konusu beceriyi gerçekleştirebilme hususunda yeterli olmadıkları söylenebilir. Burada, konuşma eğitimine önem verilmediği, yapılan çalışmaların yetersiz olduğu; ayrıca öğrencilerin, heyecanlı olmalarından kaynaklanan konuşmayı bir an önce bitirme çabalarının da etkili olduğu düşünülebilir.

34. Dinleyenlerin duyabileceği ses şiddetiyle konuşuyor mu?

34. Dinleyenlerin duyabileceği ses şiddetiyle konuşuyor.

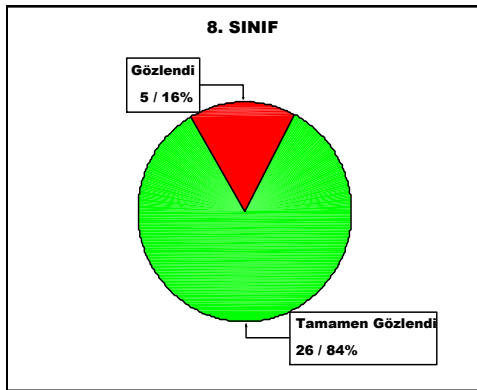
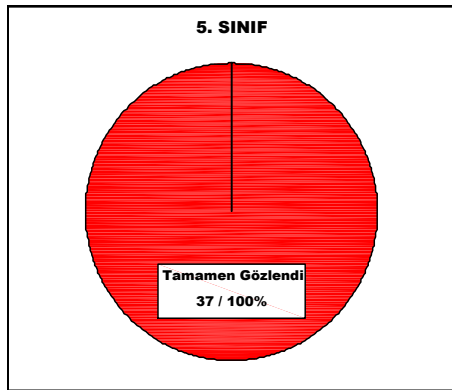
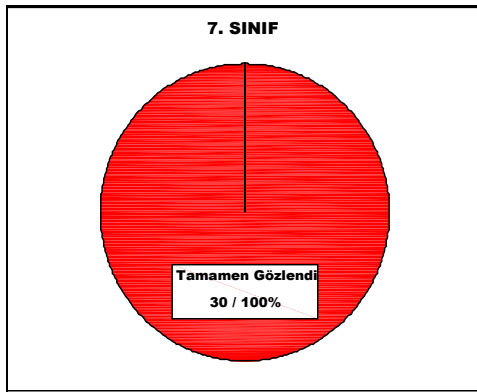
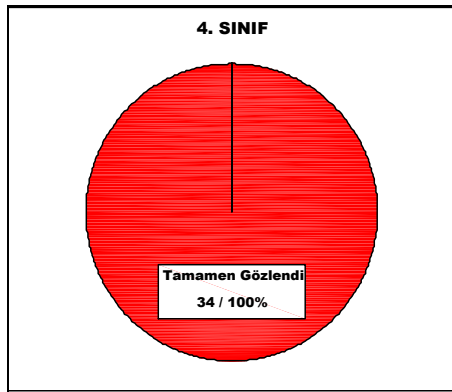
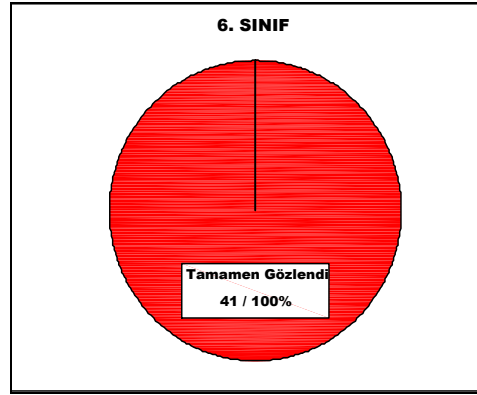
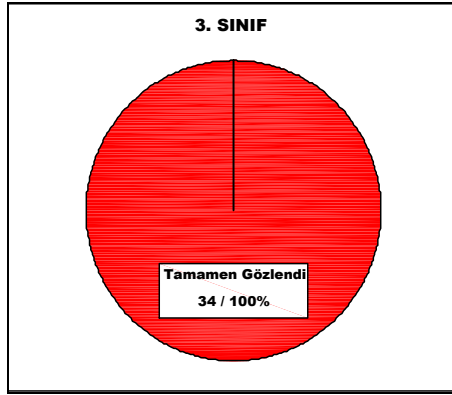
Bir konuşmanın amacına ulaşması ve konunun dinleyiciler tarafından daha iyi anlaşılmasını sağlayan etkenlerden biri de, konuşmacının ses şiddetini dinleyicilerin duyabileceği şekilde ayarlayabilmesidir. Ne dinleyicileri rahatsız edecek biçimde bağırarak, ne de onların duyamayacağı şekilde fısıltılı konuşmak gerekir. Konuşmacının, konuşma ortamının özelliğine göre, en arkada bulunan kişilerin de rahatça duyabileceği bir şekilde konuşması gerekir. Eğer konuşmacı, sadece ön taraflarda oturan kişilerin duyabileceği ve anlayabileceği bir şekilde konuşursa, diğer dinleyicilerin konuşmaya olan ilgilerinin azalmasına, konuşma ortamında gürültü oluşmasına ve kendisini rahatsız edici bir takım davranışların meydana gelmesine sebep olur. Konuşurken konunun içeriğine göre duygusallık, öfke, kızgınlık, sevinç, heyecan gibi durumlarda, zaman zaman ses şiddetinin alçaltılıp veya yükseltilmesi gerekebilir. Böyle anlarda, yine sesin dinleyiciler tarafından kolay duyulabilmesi sağlanmalıdır.

Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin genel olarak %75'inin, konuşurken ses şiddetini ayarlayabildikleri gözlenmiştir (bkz. s. 141).

Söz konusu davranışı, 3. sınıf öğrencilerinin %74'ünün, 4. sınıf öğrencilerinin %59'unun, 5. sınıf öğrencilerinin %73'ünün, 6. sınıf öğrencilerinin %83'ünün, 7. sınıf öğrencilerinin %70'inin ve 8. sınıf öğrencilerinin %90'ının gerçekleştirdikleri gözlenmiştir.

Yukarıdaki oranların yüksek çıkmasında, öğrencilerin kendi sınıf ortamında konuşmalarının etkili olduğu düşünülebilir.

35. Doğal konuşuyor mu?

35. Doğal konuşuyor.

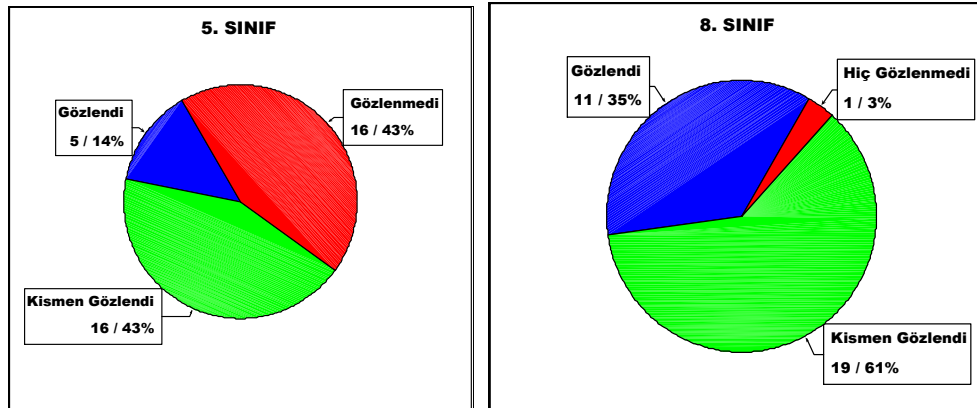
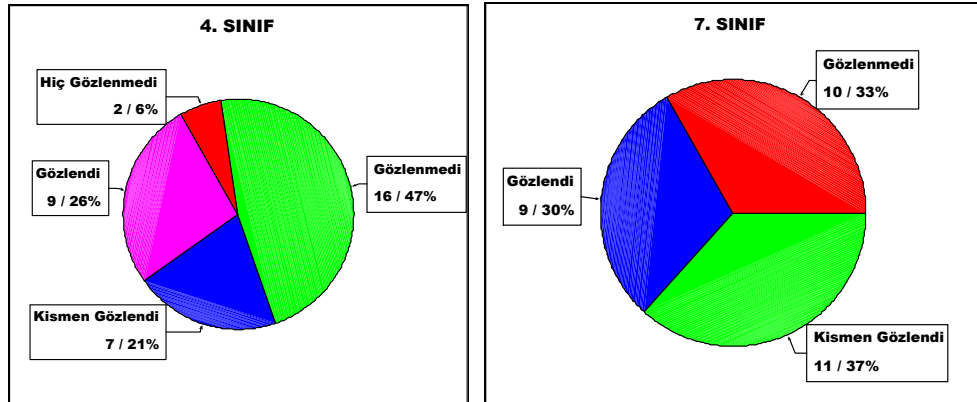
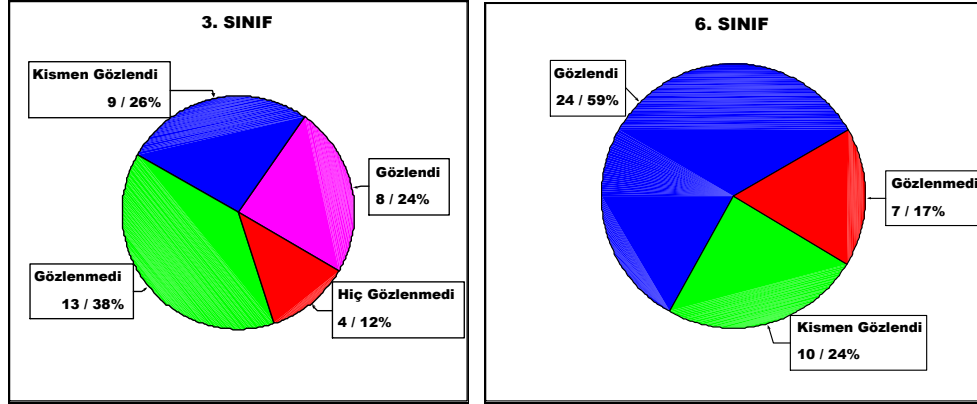
Sözlü anlatımda, konuşmacının kişiliğini yansıtan özelliklerden biri de onun tavırlarıdır. Konuşmacının bazı davranış biçimleri ve ifade tarzı, onun kişiliği hakkında ipuçları verebilmektedir. Örneğin, konuşmacının dinleyicileri küçümseyen sözleri, davranışları, alaylı bakışları, yapmacık hareketleri, onun kişiliğini ele veren özelliklerdir.

Bu nedenle, sözlü anlatımda, bu tür davranışların sergilenmemesine çok dikkat edilmelidir. Buna bağlı olarak, konuşmacının ve ortamın doğallığını bozan yapmacık hareketlerden de uzak durulmalıdır. Çünkü, dinleyicinin konuşmacıya olan güveni, onun doğal davranıp davranmamasına bağlıdır. Meselâ, kimi sanatçı, politikacı vb. ünlü kişilerin konuşma tarzlarına benzeyen ifade biçimleri konuşmayı etkili olmaktan çıkarır. Konuşan kişinin saygınlığına da gölge düşürür.

Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin çoğunlukla (%98) doğal hareket ettikleri gözlenmiştir (bkz. s. 141). Sadece 8. sınıf öğrencilerinin %16'sında bazı yapmacık tavırlar gözlenmiştir.

2.2. Dilin İç Yapı Unsurlarını Uygulayabilme

36. Kelimeler arasında anlam ilişkisi kurabiliyor mu?

36. Kelimeler arasındaki anlam ilişkisini kuruyor.

Konuşmada, dilin iç yapı unsurları ile kelimeler arasında anlam ilişkisinin sağlamlığı, kelimelerin yerli yerinde ve anlamına uygun olarak kullanılması, cümlelerin açık, anlaşılır, anlamlı ve birbirleriyle bağlantılı olacak biçimde duygu ve düşünce tekrarına yer vermeden oluşturulması, parçalar üstü birimlerin yerli yerinde uygulanması, anlatımın akıcılığını bozan gereksiz duraklamaların yapılmaması ve ifade edilen sözlerin, beden diliyle anlamlı ve uyumlu olacak şekilde yansıtılması kastedilmektedir.

Söz konusu unsurlar, anlatımın daha güçlü, daha etkili, daha anlaşılır olmasını ve konuşmaya canlılık kazandırılmasını sağlar.

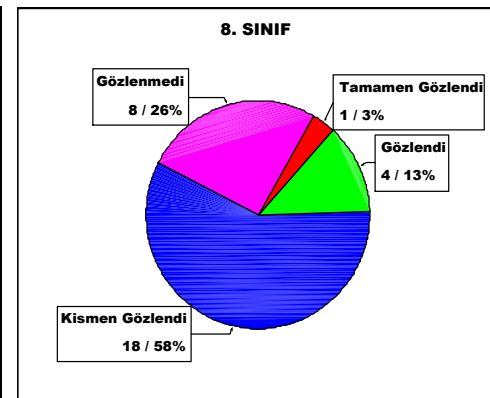
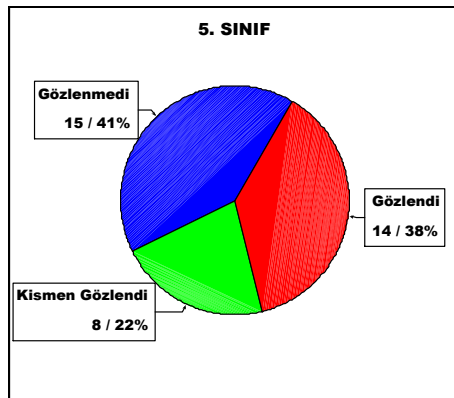
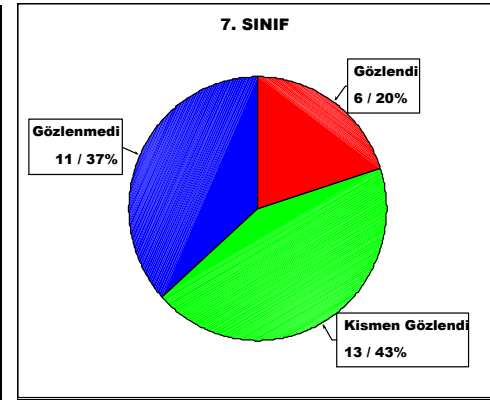
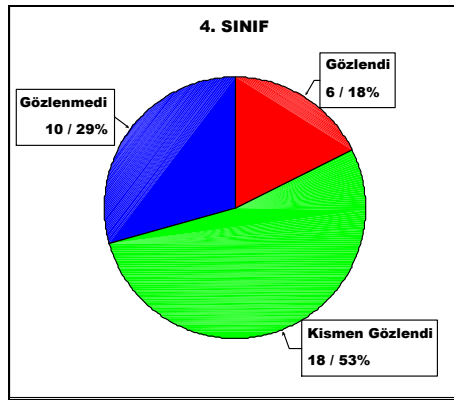
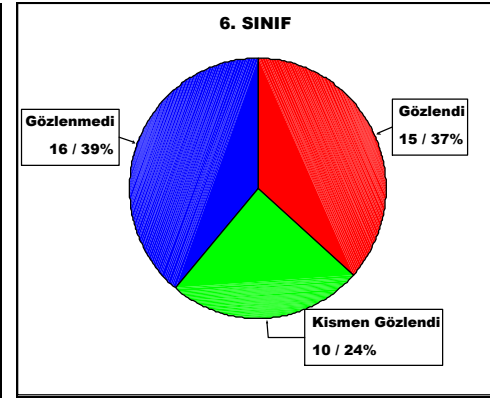
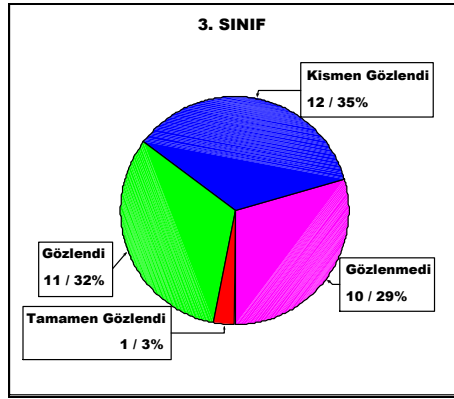
Konuşmada, kelimeler arasındaki anlam ilişkisinin güçlü olması, konunun anlaşılabilirlik seviyesi de artırır. Bunun için de, konuşmaya iyi hazırlanmak gerekir. Konuşma metni oluşturulmalı, ancak ezberlenmemelidir. Konuşurken kelimelerin özenle seçilmesi, yanlış anlaşılmaları da engeller. Çünkü, zaman zaman “Yanlış anlaşıldım.”, “Beni yanlış anladınız.” gibi ifadeler kullanılır. Bu da, kelimeler arasında anlamlı birlikteliğin kurulmamasından kaynaklanır.

Araştırma sonucunda elde edilen verilere göre, öğrencilerin genel olarak %32'sinin, kelimeler arasındaki anlam ilişkisini kurdukları gözlenmiştir (bkz. s. 141).

Söz konusu bilgi ve beceri, 3. sınıf öğrencilerinin %50'sinde, 4. sınıf öğrencilerinin %53'ünde, 5. sınıf öğrencilerinin %43'ünde, gözlenmemiş; 6. sınıf öğrencilerinin %59'unda, 7. sınıf öğrencilerinin %30'unda ve 8. sınıf öğrencilerinin %35'inde ise gözlenmiştir.

Burada, öğrencilerin genel olarak kelimeler arasındaki anlam ilişkisini kuramadıkları; ancak, ikinci kademe öğrencilerinin daha dikkatli davrandıkları ve onlardaki dil bilincinin gelişmeye başladığı söylenebilir.

37. Gereksiz kelimeler kullanıyor mu?

37. Gereksiz kelimeler kullanıyor.

Yazılı ve sözlü anlatımda, akıcılığı sağlayan özelliklerden bir diğeri duygu, düşünce, olay ve durumları sade, açık, anlaşılır bir biçimde yalın cümlelerle ifade etmektir. Anlatımda gereksiz kelimelerin kullanılmaması, konuşmaya hazırlık yapıp yapılmamasıyla ilgili olduğu kadar, konuşmacının kavram dünyasının zenginliğiyle de ilgilidir. Kavram ve kelime dağarcığının zenginleştirilmesi, okuma ve gözlem yapma becerisinin geliştirilmesine bağlıdır. Düzenli okuma alışkanlığına sahip kişilerin duygu, düşünce ve hayal dünyaları da geniş olduğu için anlatımda daha başarılı olmaktadır.

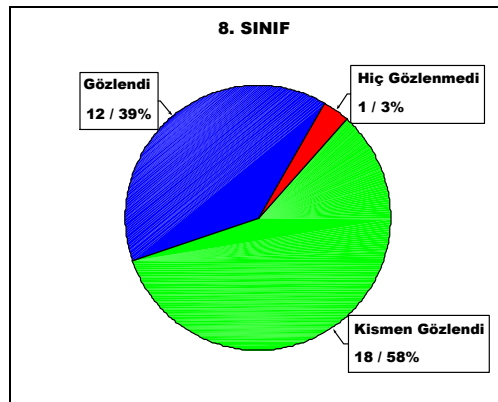
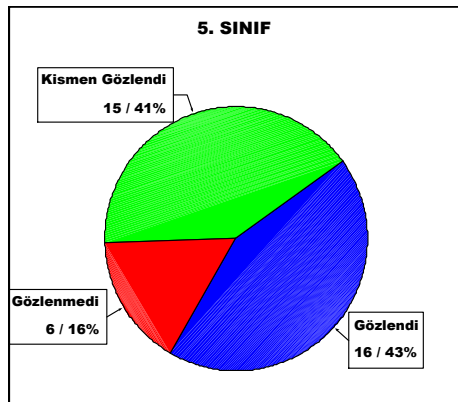
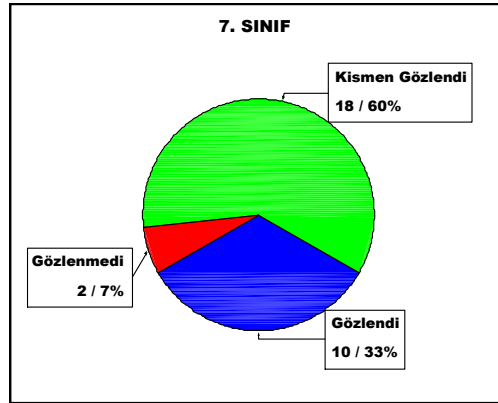
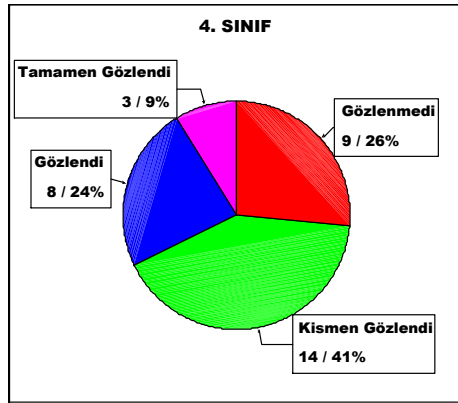
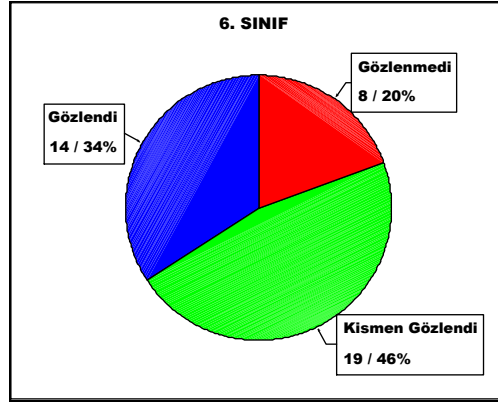
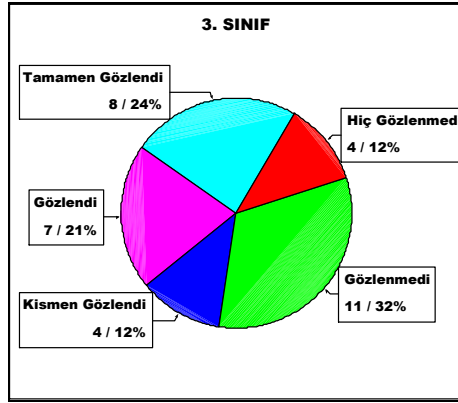
Konuşmada, aynı anlamı taşıyan kelime veya ifadelerin bir arada kullanımı, konuşmanın etkili olmasını engelleyen bir husustur. Konuşmacı anlattıklarına önce kendi inanmalıdır. Konuşacak kelime söz bulamayan konuşmacı, düşünce, duygu, kelime tekrarına başvuracağından, anlatımının da etkisiz olmasına sebep olur.

Araştırmamızdan elde edilen sonuçlara göre, öğrencilerin genel olarak %34'ünün, anlatımlarında gereksiz kelime kullanmadıkları gözlenmiştir (bkz. s. 142).

3. sınıf öğrencilerinin %35'inin, 4. sınıf öğrencilerinin %18'inin, 5. sınıf öğrencilerinin %38'inin, 6. sınıf öğrencilerinin %37'sinin, 7. sınıf öğrencilerinin %20'sinin ve 8. sınıf öğrencilerinin %16'sının, cümlelerinde gereksiz kelime kullandığı gözlenmiştir.

Verilere göre, üst sınıflardaki öğrencilerin, anlatımlarında gereksiz kelime kullanmamaya özen gösterdikleri söylenebilir. Bunda, ikinci kademe öğrencilerinin, Orta Öğretim Kurumları Sınavı'na hazırlanmalarının etkili olduğu düşünülebilir.

38. Anlamalı cümleler oluşturabiliyor mu?

38. Anlamli cümleler oluşturuyor.

Sözlü anlatımda, anlatılmak istenilen düşüncelerin, duyguların, dinleyiciler tarafından doğru anlaşılmasını sağlayan hususlardan biri oluşturulan cümlelerin anlamli olmasıdır. Burada anlamli cümlelerle kastedilen duygu, düşünce yoğunluğu ve anlamı güçlü olan cümleler olup, herkesin bildiği kalıplaşmış sıradan cümle yapıları değildir. Konuşurken, anlamı açık olmayan cümleler oluşturmak, hem dinleyiciyi sıkar, hem de onların konuşmaya olan ilgilerinin azalmasına yol açar. Anlatımda sağlam cümlelerin kurulması için başta okumak olmak üzere, gözlem ve araştırma becerisinin gelişmiş olması gerekir.

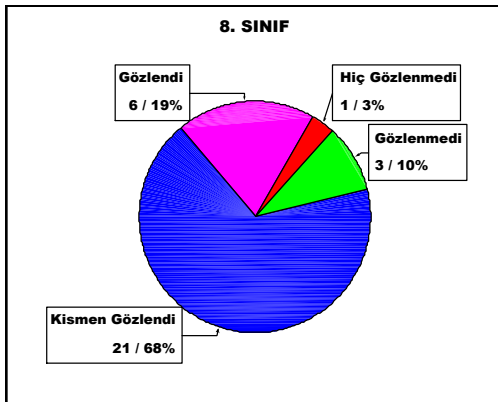
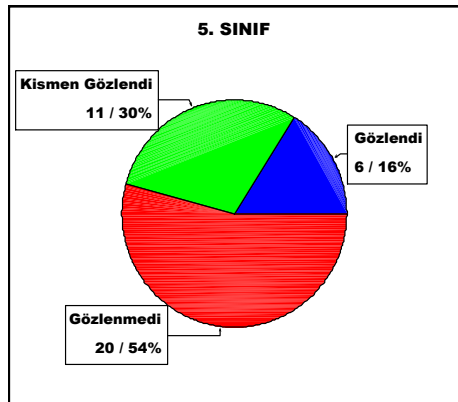
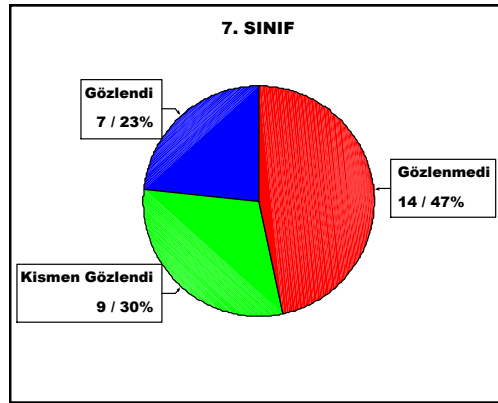
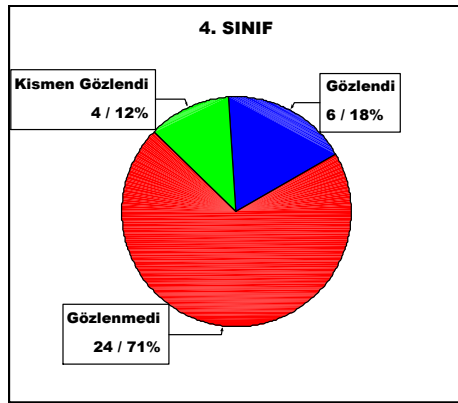
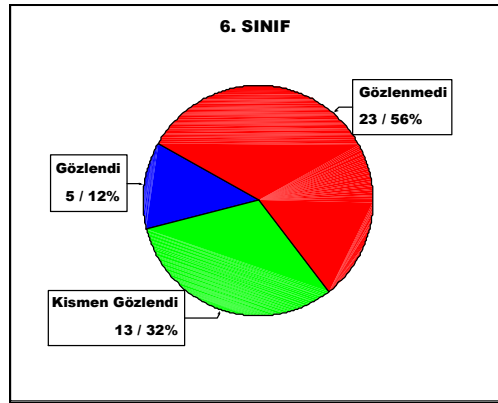
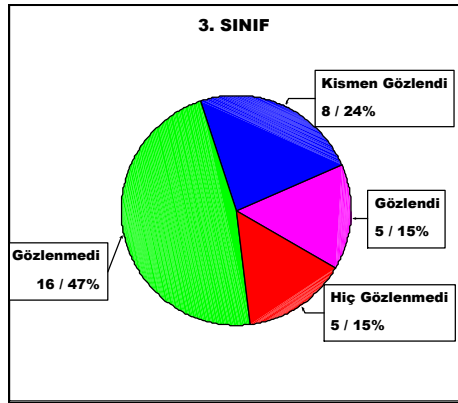
Anlam yüklü kelimelerle oluşturulan cümleler, konuşmanın, dinleyiciler açısından doyurucu ve keyif verici bir nitelik kazanmasını, konuşmacı açısından da verimli sonuçlanmasını sağlar. Bunun için, konuşma konusuna çok iyi hazırlanmak gerekir. Ayrıca, konuşurken uzun cümleler kurmaktan kaçınılmalıdır. Çünkü, uzun cümleler kurmak, konuşmacının düşüncelerini dağınık olarak ifade etmesine, cümlenin başı ile sonunu karıştırarak anlaşılmasına sebep olabilir. Bu nedenle, ifadeler mümkün olduğu kadar kısa cümlelerle dile getirilmelidir. Herkesin bildiği söz kalıplarını kullanmaktan kaçınmak, özgün düşünceler üretmekle mümkündür.

Araştırma sonuçlarına göre, 3. sınıf öğrencilerinin %45'inin, 4. sınıf öğrencilerinin %33'ünün, 5. sınıf öğrencilerinin %43'ünün, 6. sınıf öğrencilerinin %34'ünün, 7. sınıf öğrencilerinin %33'ünün ve 8. sınıf öğrencilerinin %39'unun, anlamli cümleler oluşturabildikleri gözlenmiştir.

Öğrencilerin genel olarak %37'sinin, anlamli cümleler kurabildikleri gözlenmiştir (bkz. s. 142).

Buna göre, öğrencilerin anlamli cümleler oluşturmakta güçlük çektiklerini; bunun da, anlatım çalışmalarına gereken önemin verilmediğinden kaynaklandığını söyleyebiliriz.

39. Cümleler arasında anlam ilişkisini kurabiliyor mu?

39. Cümleler arasındaki anlam ilişkisini kuruyor.

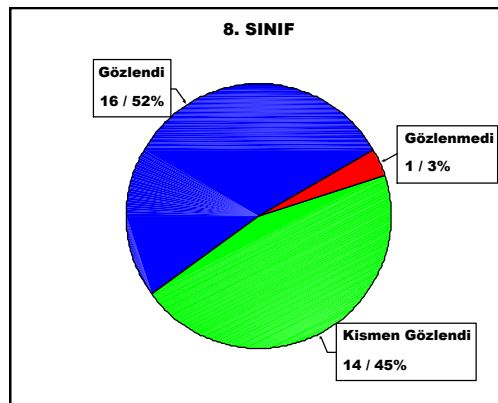
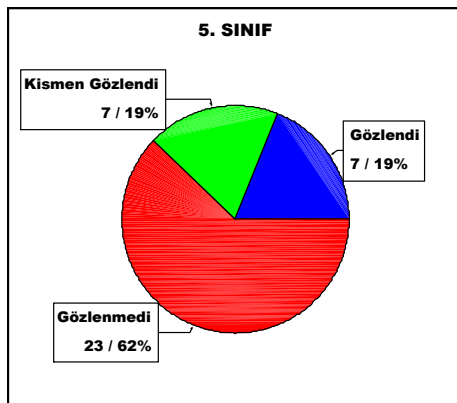
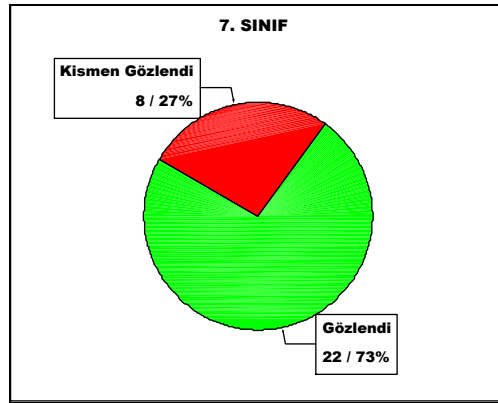
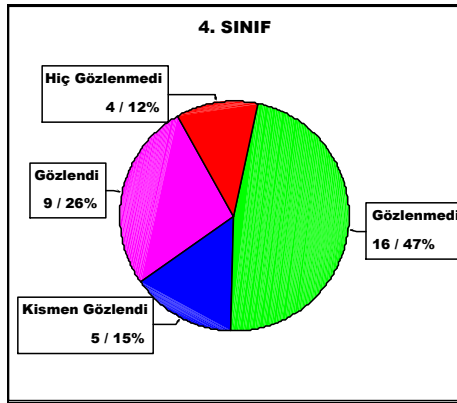
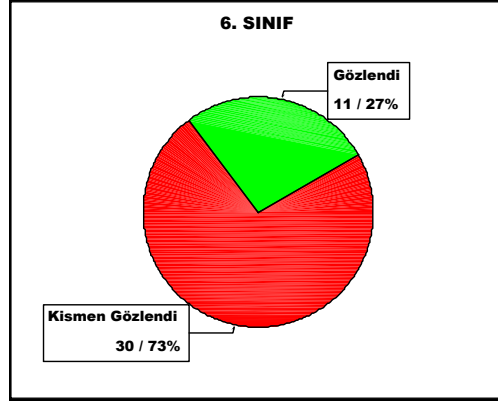
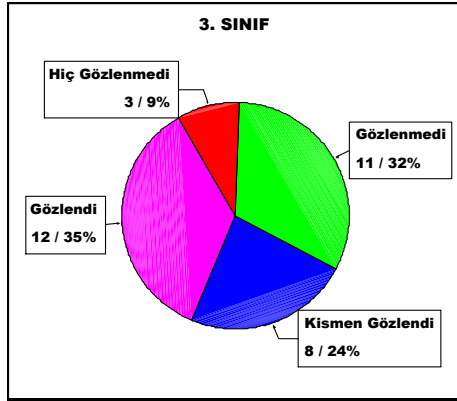
Bir konuşmacı, aralarında anlam ilişkisi kurarak, her cümleyi birbiriyle uyumlu şekilde oluşturmaya dikkat etmelidir. Her cümleyi, zincirin hâlkaları gibi düşünüp, aralarında güçlü bağlantılar kurarak oluşturmak gerekir. Önceki ifadelerle sonrakilerin birbiriyle zıtlıklar göstermemesine özen gösterilmelidir. Bu da konuya ve konuşmaya iyi bir hazırlık yapmakla mümkündür. Sonra söylenmesi gereken bir sözün önce, önce söylenmesi gerekenin de sonra söylenmemesi; düşüncelerin dağınıklığını engeller. Bu, aynı zamanda konuşmacının da başarısını gösterir. Düşüncelerin dağınıklığı dinleyicilerde, konuşmacının konuyu ve kendilerini önemsemediği izlenimini doğurabilir. Konuşmacının, inanırlığına ve güvenilirliğine de gölge düşürür. Cümleler arasındaki anlam ilişkisinin güçlü bir şekilde kurulamaması, “Havadan sudan konuşuldu.” düşüncesini de doğurabilir. Bu tür olumsuzlukların önüne, hem yazılı hem de sözlü anlatım çalışmalarına yeterli zaman ve çalışmalar ayırmakla geçilebilir.

Araştırma verilerine göre, öğrencilerin genel olarak %51’inin, söz konusu bilgi ve beceriyi gerçekleştiremedikleri gözlenmiştir (bkz. s. 142).

3. sınıf öğrencilerinin %62’inin, 4. sınıf öğrencilerinin %71’inin, 5. sınıf öğrencilerinin %54’ünün, 6. sınıf öğrencilerinin %56’sının, 7. sınıf öğrencilerinin %47’sinin ve 8. sınıf öğrencilerinin de %13’ünün, kelimeler arasındaki anlam ilişkisini kuramadığı gözlenmiştir.

Verilere göre, öğrencilerin cümleler arasındaki anlam ilişkisini kurmakta sıkıntı yaşadıkları söylenebilir. Bunun da, öğrencilerin konuşmaya iyi hazırlık yapmamaları ve yeterince yönlendirilmemeleri, konuşurken heyecanlı olmaları ile eğitim-öğretimin her aşamasında, anlatım çalışmalarına gerekli önemin verilmemesinden kaynaklandığı düşünülebilir.

40. Cümleyi toparlayabiliyor mu?

40. Cümleyi toparlıyor.

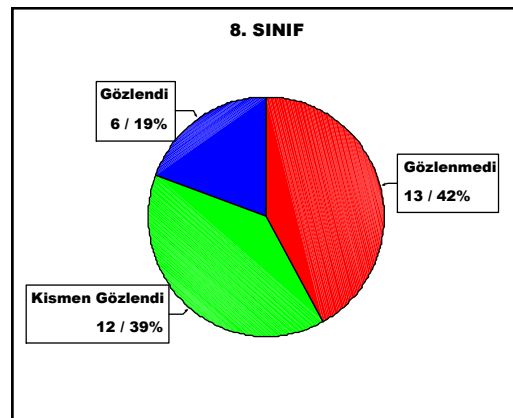
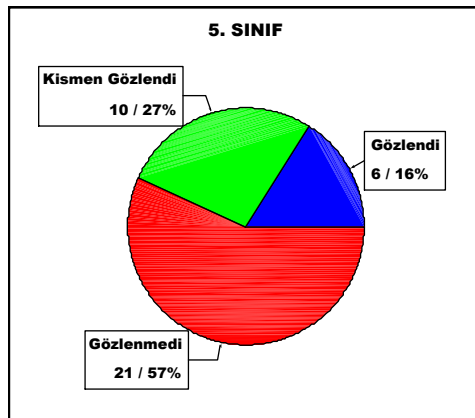
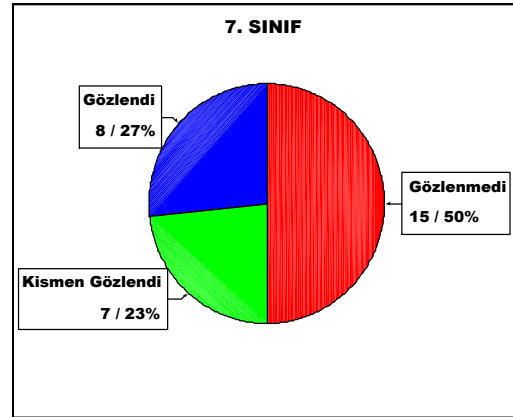
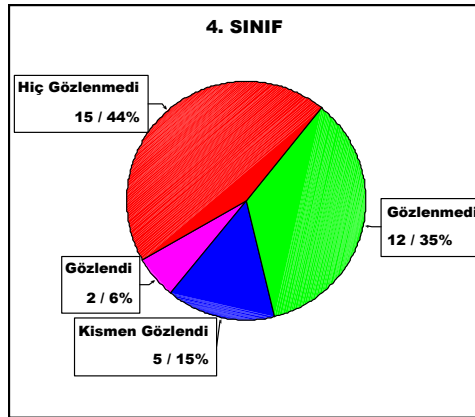
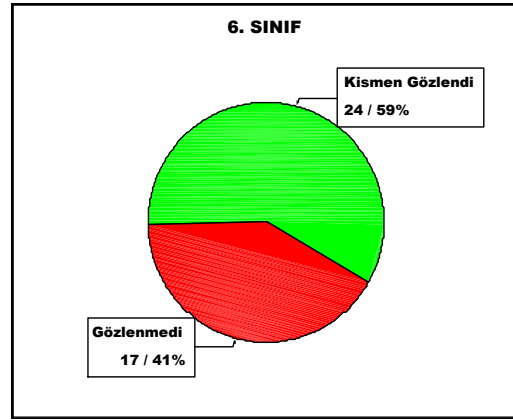
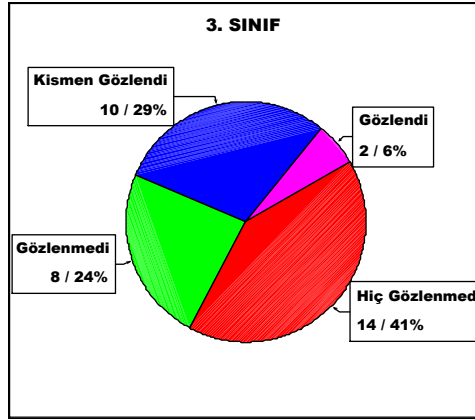
Konuşmanın akıcılığını, anlaşılabilirliğini etkileyen faktörlerden biri de, ifade edilen cümlelerin açık bir şekilde söylenip söylenmemesidir. Tekrara yer vermeden oluşturulan cümleler, anlatılanların daha kolay anlaşılmasını sağlar. Bütün unsurlarıyla ifade edilmeye başlanan bir cümlenin tamamlanabilmesi, konuşma için yapılan hazırlık çalışmalarının yeterli olup olmamasıyla da ilgilidir. Konuşma zamanına kadar gerekli hazırlıklarını tam olarak yapan bir konuşmacı, hem akıcı, anlaşılır bir sunum gerçekleştirmiş, hem de dinleyicilerin saygısını kazanmış olur. Eğer konuşmacı, başladığı cümleyi bitirmekte sıkıntı yaşıyorsa, dinleyicilerin konuşmaya ve konuya ilgilerinin azalmasına sebep olabilir. Bir duyguyu, bir düşünceyi anlatmak amacıyla başlanılan bir cümlenin yarım bırakılıp başka şeylerin ifade edilmeye çalışılması ve bu durumun konuşma boyunca sık sık tekrar etmesi, konuşmanın dağınık bir hâl almasına ve dinleyicilerin konuşmacıya olan güvenlerinin azalmasına yol açabilir. Eğer konuşmacının herhangi bir fizikî engeli (kekemelik gibi) yoksa, konuşmasını dinlenebilir kılmayı ve saygın bir insan olması, karşılaşılabileceği her türlü olumsuzlukla mücadele etme yeteneğine bağlıdır.

Araştırmamıza katılan öğrencilerin genel olarak %28'inin, başladığı cümleyi toparlayamadıkları gözlenmiştir (bkz. s. 142).

Söz konusu bilgi ve beceri, 3. sınıf öğrencilerinin %41'inde, 4. sınıf öğrencilerinin %59'unda, 5. sınıf öğrencilerinin %62'sinde gözlenmemiş; 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin %73'ünde, 8. sınıf öğrencilerinin %52'sinde ise gözlenmiştir.

Yukarıdaki verilere göre, birinci kademe öğrencilerinin cümleyi toparlamakta sıkıntı yaşadıkları; ikinci kademe öğrencilerinin ise, genel olarak cümleyi toparlayabildikleri, diğer bir ifadeyle başladıkları cümleyi tekrarlara düşmeden tamamlayabildikleri söylenebilir. Bunda, üst sınıf öğrencilerinin bilgi ve beceri bakımından diğerlerine göre, daha üst seviyede olmalarının etkili olduğu düşünülebilir.

41. Anlamını algılatmak istediği kelimelere vurgu yapabiliyor mu?

41. Anlamını algılatmak istediği kelimelere vurgu yapıyor.

Yazılı anlatımda, kelime, kelime grupları ve söz öbeklerinin sınırlarını belirleyen ve metnin duygu yönünün anlaşılmasına yardımcı olan nokta, virgül, noktalı virgül, soru ve ünlem gibi bir takım noktalama işaretlerinin kullanılması gerekmektedir. Söz konusu unsurların sözlü anlatımdaki karşılıkları ise, parçalar üstü birimler olarak bilinen vurgu, ton, ezgi, süre, sınır ve duraktır. Sevinç, korku, üzüntü, heyecan, şaşkınlık, kızgınlık gibi duyguları ifade etmeye yardımcı olan bu unsurlar, aynı zamanda konuşmanın akıcı, anlaşılır, canlı ve etkili olmasını sağlamaktadır. Bir metnin seslendirilmesi veya herhangi bir konuşmada, anlamı ayırt edici nitelik taşıması bakımından bu unsurların yerli yerinde kullanılması gerekmektedir.

Söz konusu unsurlardan biri olan vurgu, bir metnin okunması veya herhangi bir durumda konuşurken ön plâna çıkarılmak istenen duygu ve düşünceyle ilgili ifadelerde bulunan kelimelerdeki bazı seslerin diğerlerine göre daha baskın olarak söylenmesidir. Kelime ve cümle vurgusu olmak üzere iki biçimde oluşturulur. Vurgu, birbirinin benzeri iki ifadenin duygu ya da düşünce yönünden farklı durumları anlattıklarını göstermesi bakımından önemlidir. Vurgu, anlatımın tekdüzelikten çıkmasını sağlayan bir unsurdur.

Dilbilim çalışmalarında ve teknolojideki hızlı gelişmeler sayesinde, dilin parçalar üstü birimlerini, lâboratuvar ortamında en ince ayrıntısına kadar inceleyen fonetik bilimi alanında çalışmalarını sürdüren Coşkun (2000a), vurgunun sadece tonlu sesler için söz konusu olduğunu, tonsuz seslerde ise söz konusu olmadığını belirtmektedir. Coşkun (2000 a), “Konuşma sırasında çıkarılan ses dalgalarının her biri, aynı zamanda ayrı birer de vurguya sahiptir. O hâlde konuşmanın, ses dalgaları ve buna paralel olarak da vurgulardan meydana geldiği söylenebilir.” diyerek vurgunun oluşumunu ve önemini belirtmektedir.

Günümüzde fonetik biliminin verilerinden de yararlanılarak lâboratuvar destekli yapılacak sistemli bir eğitim sonucunda kişilerin parçalar ve parçalar üstü birimleri daha sağlıklı bir şekilde algılayabileceğini dile getiren Coşkun (2000a),

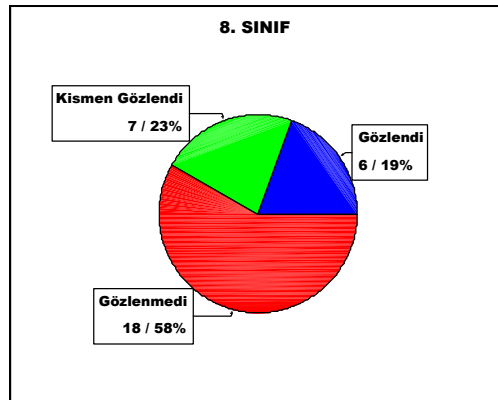
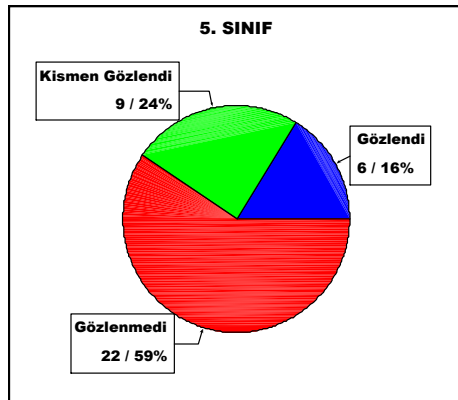
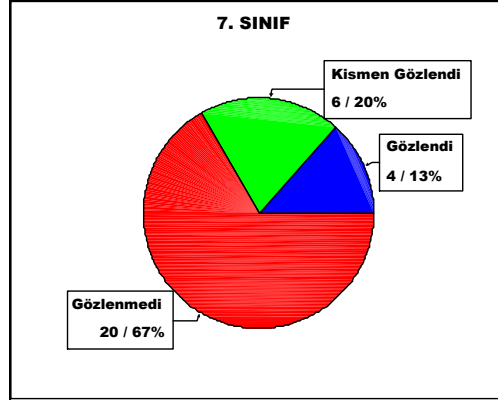
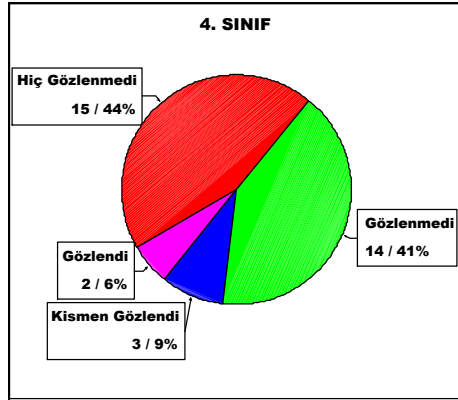
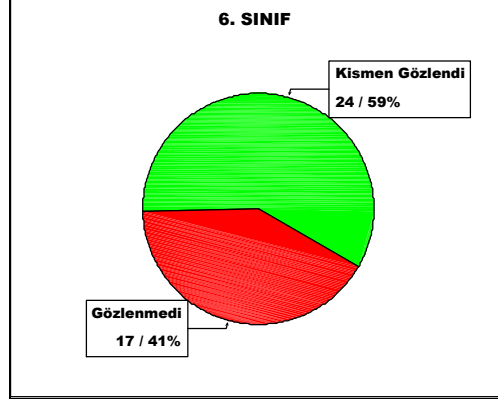
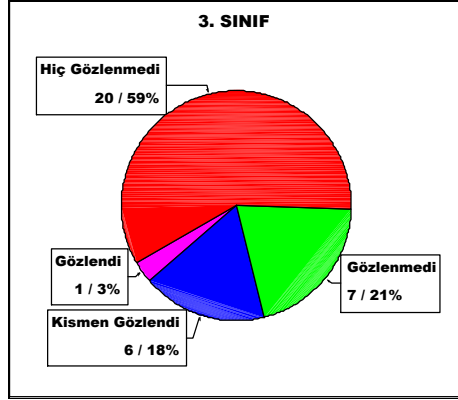
konuşmada anlam ve duygunun tam olarak ifade edilebilmesinin, parçalar ve parçalar üstü birimlerin bir arada bulunmasıyla mümkün olduğunu belirtmektedir.

Araştırmada elde edilen verilere göre, öğrencilerin genel olarak %56'sının, anlamını algılatmak istedikleri kelimelere vurgu yapamadığı; %33'ünün ise kısmen yapabildiği gözlenmiştir (bkz. s. 142).

Söz konusu beceriyi, 3. sınıf öğrencilerinin %65'inin, 4. sınıf öğrencilerinin %79'unun, 5. sınıf öğrencilerinin %57'sinin, 6. sınıf öğrencilerinin %41'inin, 7. sınıf öğrencilerinin %50'sinin ve 8. sınıf öğrencilerinin de %42'sinin, yapamadığı gözlenmiştir.

Buna göre, öğrencilerin, genel olarak bu konuda yeterli bilgi ve beceriye sahip olmadıkları görülmektedir. Bunun da, eğitim öğretim çalışmalarının her aşamasında gerekli uygulamaların yapılmamasından ve eğitimcilerin bu hususta yeterli örnek olamamalarından kaynakladığı düşünülebilir.

42. Kelimelerdeki duygu ve düşünceyle ilgili fonetik akışı, dil bilinci çerçevesinde yönlendirebiliyor mu?

42. Kelimelerdeki duygu ve düşünceyle ilgili fonetik akışı, dil bilinci çerçevesinde yönlendiriyor.

Bir konuşmanın anlamlı olmasını etkileyen parçalar üstü birimlerden bir diğeri de tondur. Ton, Coşkun (2000 a)’un da belirttiği gibi, kelimedeki bütün vurguların toplamı, yani bir araya gelerek art arda birleşmeleri sonucu meydana gelir. Coşkun’a göre, (2000a : 127) “Tonun sınırlarını, yükselen ve alçalan olup olmadığını tespit edebilmek için, bir kelime veya hecede ana ve yan vurguları belirlemek gerekmektedir. Ana ve yan vurgularla, bu vurguların aralarındaki diğer vurguların birleşmesi tonu oluşturmaktadır.”

Bir konuşma anında, anlatılmak istenen düşüncelerin, duyguların özelliğine göre anlatımı kuvvetlendirmek, ifadelerin daha anlamlı olmasını sağlamak ve konuşmaya canlılık kazandırmak amacıyla, sesin zaman zaman yükseltip alçaltmasıyla ortaya çıkan ton, konuşmada anlam ayırıcı bir özelliğe sahiptir. Kimi durumlarda yazılış biçimleri aynı olan kelime, kelime grupları ve söz öbeklerinin aralarındaki anlam farkını belirtmek amacıyla yapılması zorunlu olan bir husustur. Örneğin, bir kişinin bize anlattıklarını, anladığımızı veya anlamadığımızı belirtmek için kullandığımız “ha” ifadesinde anlam farklılığını gösterebilmemiz gerekmektedir. Böyle bir durumda, anladığımızı gösterirken yükselen bir ses tonu; anlamadığımızı belirtmek için de alçalan bir ses tonu kullanırız.

Söz konusu unsurun başarıyla gerçekleştirilebilmesi amacıyla, eğitim öğretimde, uygulamalı çalışmaların sıklıkla yapılması gerekmektedir. Dilde kullandığımız kelimelerin duygu ve düşünce yoğunluğunun kavratılabilmesi, ancak bu becerileri geliştirmeye yönelik çalışmaların yapılmasıyla mümkündür.

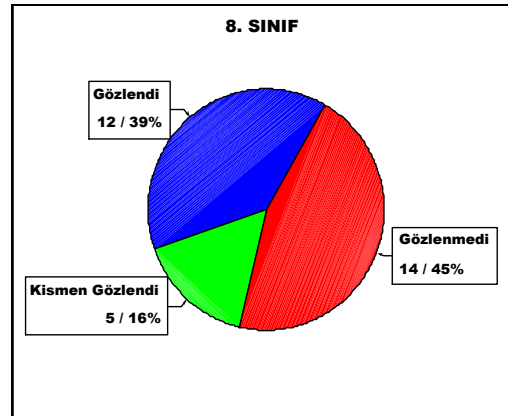
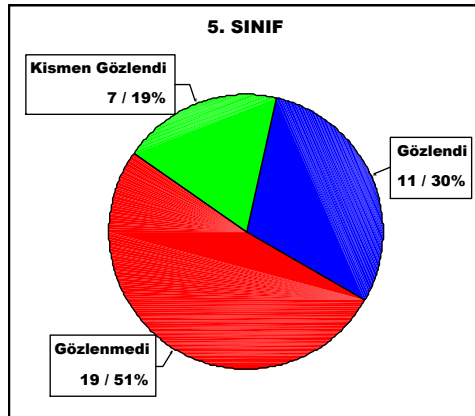
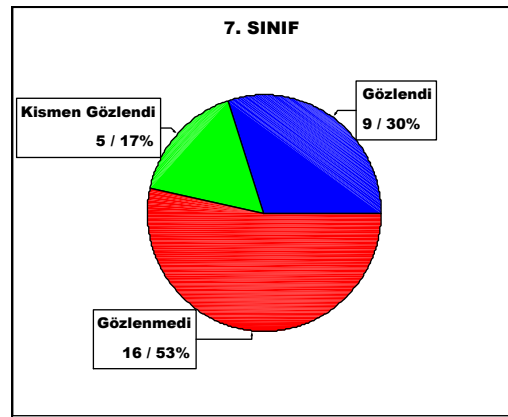
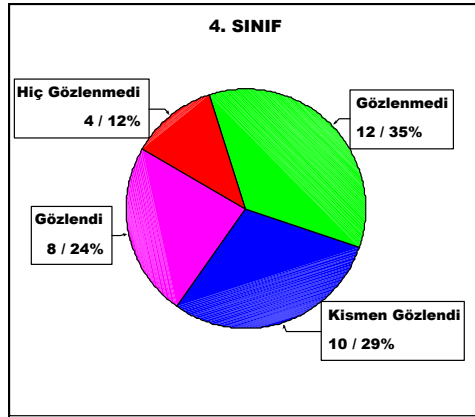
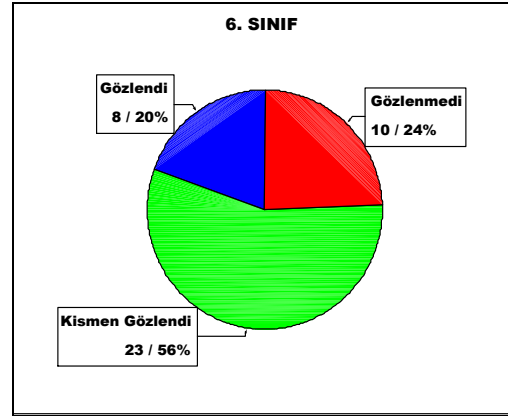
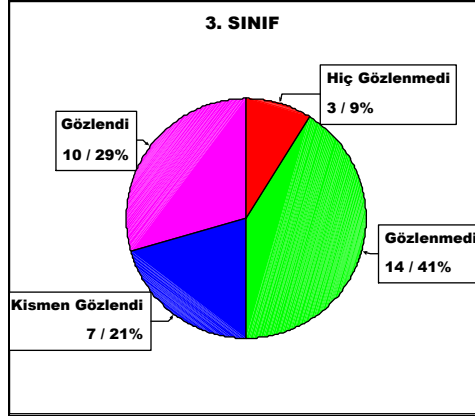
Konuşurken ya da bir metin okurken, anlamlı tonlamanın uygulanmasıyla, dinleyicilerin, konunun duygu dünyasına girebilmeleri, hatta anlatılanları bizzat yaşıyor gibi hissetmeleri sağlanır.

Elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin genel olarak %64'ünün, konuşurken kelimelerdeki duygu ve düşünceyle ilgili fonetik akışı, dil bilinci çerçevesinde yönlendiremedikleri gözlenmiştir (bkz. s. 142).

3. sınıf öğrencilerinin %80'inin, 4. sınıf öğrencilerinin %85'inin, 5. sınıf öğrencilerinin %59'unun, 6. sınıf öğrencilerinin %41'inin, 7. sınıf öğrencilerinin %67'sinin ve 8. sınıf öğrencilerinin de %58'inin, söz konusu bilgi ve beceriyi uygulayamadığı gözlenmiştir.

Yukarıdaki oranlara göre, üst sınıflarda az da olsa tonlamanın yapılabildiği görülmektedir. Ama yine de, yeterli olmadığını ifade etmek gerekir. Buradan, eğitim öğretimin her aşamasında bu becerinin geliştirilmesi için yapılan çalışmaların yetersiz olduğu ve buna önem verilmediği söylenebilir. Ayrıca, öğrencilerin, konuşmaya iyi hazırlık yapmamalarından ve konuşmayı bir an önce bitirme çabalarından da kaynaklanmış olabilir.

43. Kelime ve kelime gruplarının anlamını vurgulayacak şekilde uygun yerlerde duruyor mu?

43. Kelime ve kelime gruplarının anlamını vurgulayacak şekilde uygun yerlerde duruyor.

Bir sözlü anlatımın başarıya ulaşmasında etkili olan faktörlerden biri de, kelime ve kelime gruplarının anlamını vurgulayacak biçimde gerekli yerlerde durmaktır. Dinleyicilere iletilmek istenen duygu ve düşüncelerin, açık, anlaşılır ve etkili bir şekilde olabilmesi ve yanlış anlamaların önüne geçilebilmesi için, durakların uygun yerlerde yapılması gerekmektedir.

Yazılı anlatımda, kelime ve kelime gruplarının sınırlarını belirleyen nokta, virgül, noktalı virgül gibi işaretlerin sözlü anlatımdaki karşılığı diyebileceğimiz durakları sağlıklı bir şekilde uygulamak, anlatımın amacına ulaşmasında önemli bir etkidir. Bu sebeple durak, konuşmada anlam ayırıcı bir özelliğe de sahiptir. Örneğin, “Yaralı, doktora götürüldü.” Cümlesinde, virgülün kullanılmamasının yol açtığı anlam karışıklığı, gerekli yerde durulmadığı takdirde sözlü anlatımda da görülmektedir.

Örneğin, **|| yalan I söylemenin I çok I kötü huyları vardır ||** cümlesinde, altıncı sınıf öğrencisi, birleşik isim grubundaki unsurlar arasında gereksiz olarak durmaktadır. Bu durum, öğrencinin bir fiil ile bir isimden meydana gelmiş kelime grubundaki anlam bütünlüğünü algılayamadığını ortaya koymaktadır.

|| kitab okuyan I insanların I kelime hazineleri geniştir || cümlesinde, yedinci sınıf öğrencisinin, cümle unsurlarını oluşturan sıfat ile isim arasında durduğu görülmektedir. Bu, öğrencinin, ismi niteleyen sıfat ile nitelenen isim arasında anlam ilişkisi kuramadığını göstermektedir.

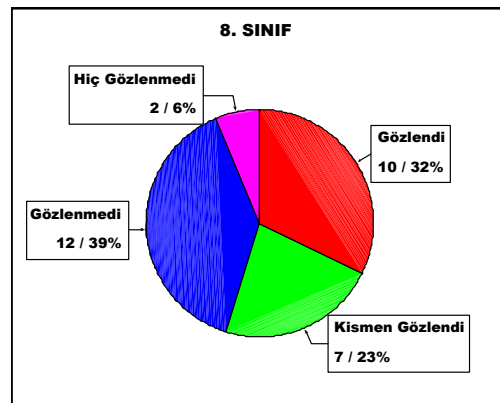
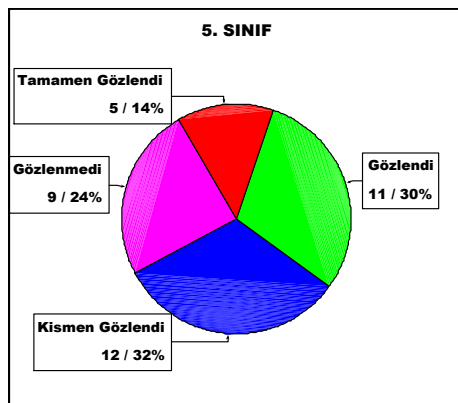
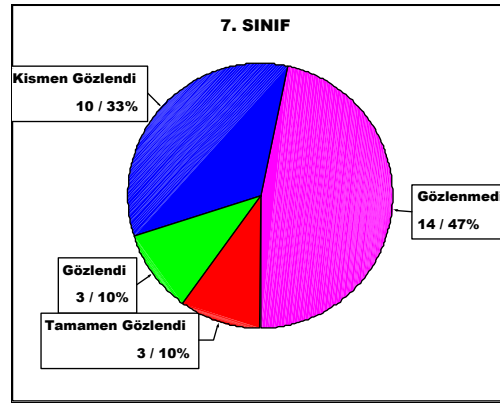
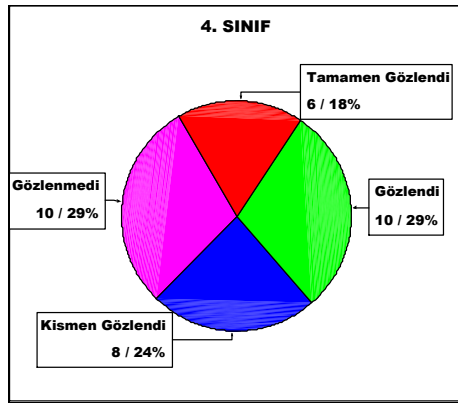
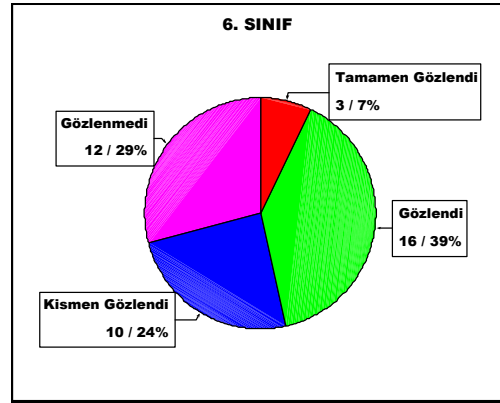
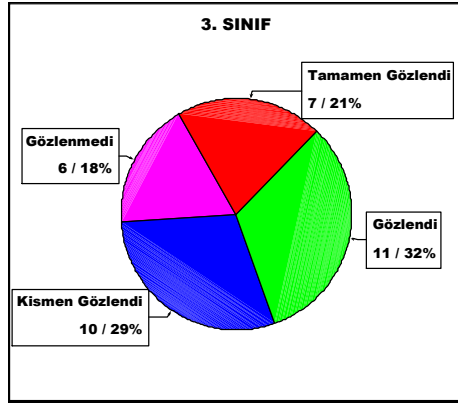
|| değişik bir I yaşam içine girmiş oluruz || cümlesinde, sekizinci sınıf öğrencisi, sıfat ile isim arasında durmakla, niteleyen ve nitelenen arasındaki ilişkiyi algılayamadığını göstermektedir.

Söz konusu bilgi temelli beceri, öğrencilerin genel olarak %44’ünde gözlenmemiştir (bkz. s. 143).

3. sınıf öğrencilerinin %50'sinin, 4. sınıf öğrencilerinin %47'sinin, 5. sınıf öğrencilerinin %51'inin, 6. sınıf öğrencilerinin %24'ünün, 7. sınıf öğrencilerinin %53'ünün ve 8. sınıf öğrencilerinin de %45'inin, kelime ve kelime gruplarının anlamını vurgulayacak şekilde uygun yerlerde durmadığı gözlenmiştir.

Bu oranlar, öğrencilerin, öbek-anlam ilişkisi çerçevesinde, cümle sınırlarını doğru olarak algılayamadıklarını göstermektedir. Bunun da, konuşmada aksaklıklar yaratacak mahiyette olduğu söylenebilir.

44. Gereksiz duraklamalar yapıyor mu?

44. Gereksiz duraklamalar yapıyor.

Günlük hayatın her alanında hazırlıksız veya bir topluluk karşısında hazırlıklı yapılan konuşmalarda, konuşmanın akıcılığını olumsuz olarak etkileyen en önemli hususlardan biri de, gereksiz yere duraklamalardır. Bu durum, konuşmaya iyi hazırlanmamaktan, hazırlanan metni ezberlemekten ya da heyecanlı olmaktan kaynaklanmaktadır. Bazı ünlü kişilerin konuşmalarında da karşılaşılabilen bu durum, dinleyicilerin sıkılmasına yol açarak, konuşmacının iyi bir izlenim bırakmasını da engellemektedir.

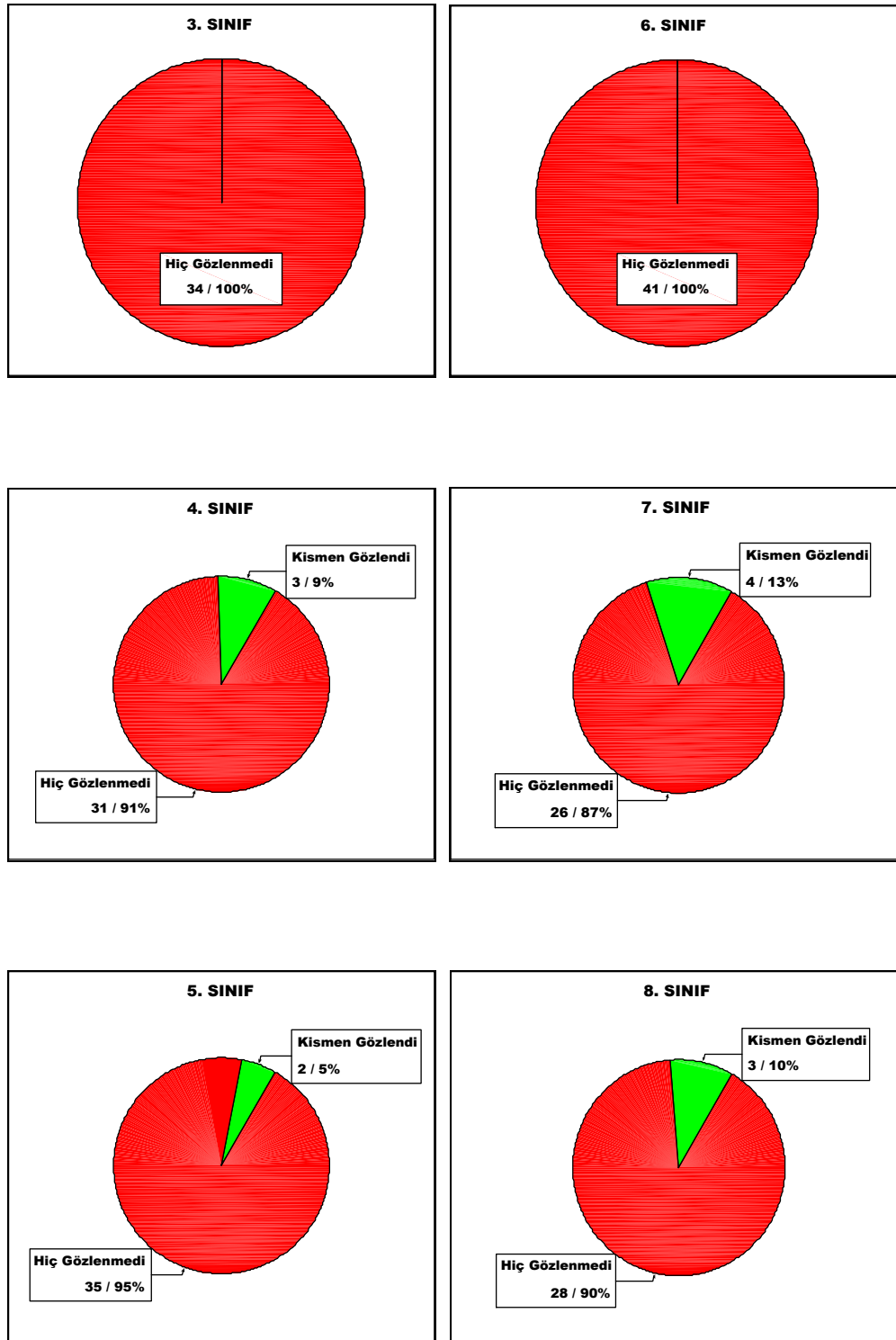
Öğrencilerin konuşmalarından örnekler sunduğumuz ekler bölümünde de görüldüğü gibi, konuşurken yapılan gereksiz duraklamalar köşeli parantez içine alınmıştır.

Öğrencilerin genel olarak %41'inin, konuşurken gereksiz duraklamalarda bulunduğu gözlenmiştir (bkz. s. 143).

3. sınıf öğrencilerinin %53'ünün, 4. sınıf öğrencilerinin %47'sinin, 5. sınıf öğrencilerinin %44'ünün, 6. sınıf öğrencilerinin %46'sının, 7. sınıf öğrencilerinin %20'sinin ve 8. sınıf öğrencilerinin de %32'sinin konuşmalarında gereksiz duraklamalar yaptıkları gözlenmiştir.

Bunda, öğrencilerin konuşmaya yeterli hazırlık yapmamaları, hazırladıkları metinleri ezberlemeleri ve konuşurken söyleyeceklerini unutmalarının etkili olduğu düşünülebilir. Ezbere konuşma oranlarının yüksek olması da bunun bir göstergesidir (bkz. s. 91-92).

45. Konuşma dili ile beden dili arasında uyum var mı?

45. Konuşma dili ile beden dili arasındaki uyumu sağlıyor.

İletişim bir bütün olarak ele alındığında, konuşmanın temelinde duyguların, düşüncelerin, isteklerin, hayallerin ses, kelime ve cümle biçiminde ifade edilmesi yatar. Ancak, söz konusu unsurların aktarımında söyleyiş tarzı ve bu esnada beden hareketlerinin de son derece etkili olduğu bir gerçektir. Ancak, konuşmacının gereksiz, uyumsuz aşırı jest ve mimikleri, dinleyicilerin dikkatlerinin dağılmasına ve ilgilerinin azalmasına da sebep olabilmektedir. Böyle bir duruma yol açmamak için konuşmacı, konuşma süresince, söz diliyle de uyumlu olacak şekilde beden hareketlerini kullanmalıdır.

Beden dilinin, konuşma esnasında, dinleyicilerin dikkatini çekme, konuya yoğunlaşmalarını sağlama, anlatımda tekdüzeliği ortadan kaldırma, kullanılan ifadeleri somutlaştırma gibi önemli işlevleri vardır. Bu işlevlerin tam olarak yerine getirilmesinde, öncelikle beden dilinin doğru kullanılması gerekir. Yani beden dili, sözlü ifadelerle uyum içinde olmalıdır. Anlatılanlarla uyumlu olmayan bir beden dilinin, dinleyiciler üzerinde etki bırakması ve bunun sonucunda da başarılı bir iletişimin gerçekleştirilmesi beklenemez. Söz konusu unsur, ancak yerinde ve zamanında kullanıldığı takdirde beklenen etkiyi gösterecektir.

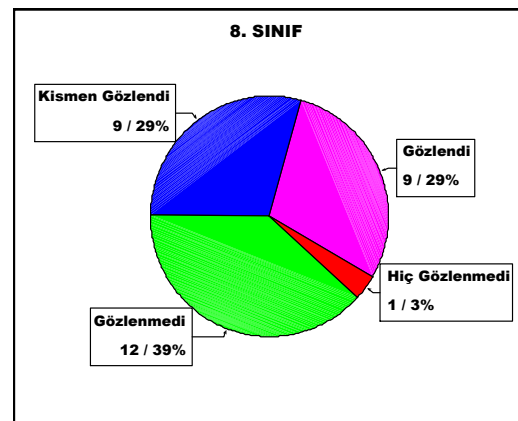
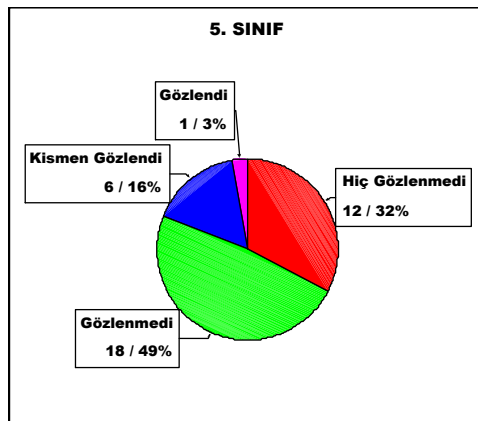
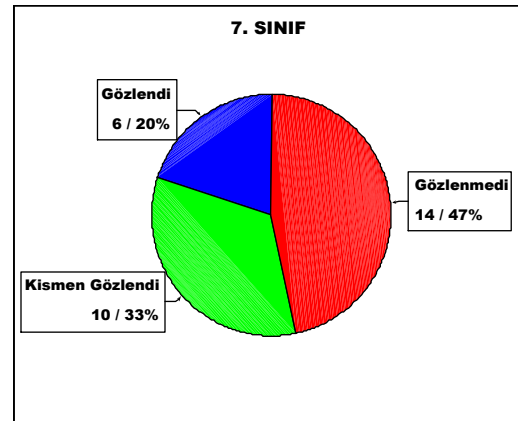
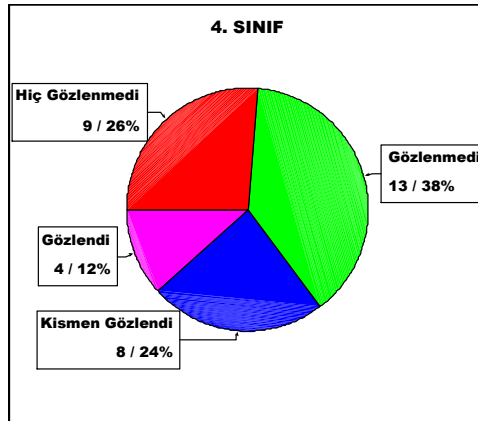
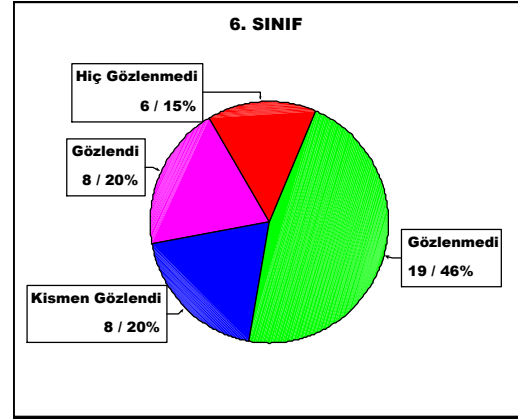
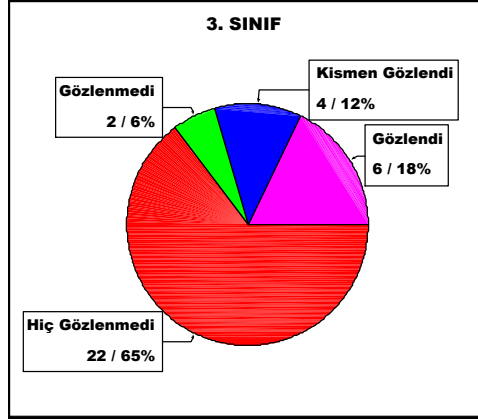
Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin genel olarak %94'ünün, beden diliyle sözlü ifadelerinin uyumlu olmadığı gözlenmiştir (bkz. s. 143).

Söz konusu bilgi ve beceri, 3. ve 6. sınıf öğrencilerinin tamamında, 4. sınıf öğrencilerinin %91'inde, 5. sınıf öğrencilerinin %95'inde, 7. sınıf öğrencilerinin %87'sinde ve 8. sınıf öğrencilerinin %90'ında gözlenmemiştir.

Yukarıdaki oranlara göre, öğrencilerin, sözlü ifadelerini anlamlandırarak biçimde beden dilini kullanamadıkları görülmektedir. Bunda da, vücudun nasıl kullanılacağı hakkında gerekli çalışmaların yapılmamasının etkili olduğu düşünülebilir. Meselâ öğrenciler, ellerini dahi nasıl bir pozisyonda tutacaklarını bilemedikleri görülmüştür.

3. KONUŞMACININ PSİKOLOJİK DURUMU

46. Duruşuyla kendine güveni ifade ediyor mu?

3. KONUŞMACININ PSİKOLOJİK DURUMU

46. Duruşuyla kendine güveni ifade ediyor.

Sözlü anlatımda özgüvenin göstergesi olan, konuşmacının psikolojik durumunu ve kişilik özelliklerini yansıtan bazı hususlar vardır.

Konuşmacının rahat davranmaması, sıkılgan ve ürkek tavırları, konuşmayı bir an önce bitirme gayreti, omuzlarını çökük bir duruma getirmesi, dinleyicilerle göz göze gelmekten korkması, başını sürekli öne eğerek durması, sık sık etrafına bakınarak sanki çevreden destek ister gibi davranması, vücut ısısının yükselerek terlemenin görülmesi gibi daha birçok belirtiler, konuşmacının kendine güvensizliğini göstermektedir. Hata yapma kaygısından ve özgüven eksikliğinden kaynaklanan topluluk karşısına çıkma korkusu, kişinin heyecanlanmasına sebep olmakta ve başarısızlıkların da temelini oluşturmaktadır.

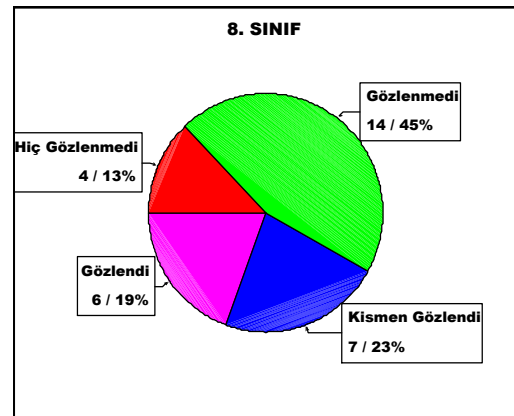
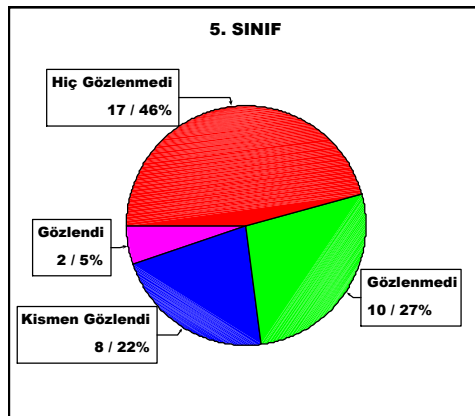
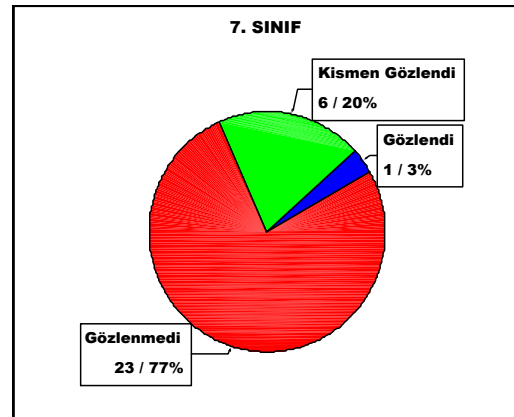
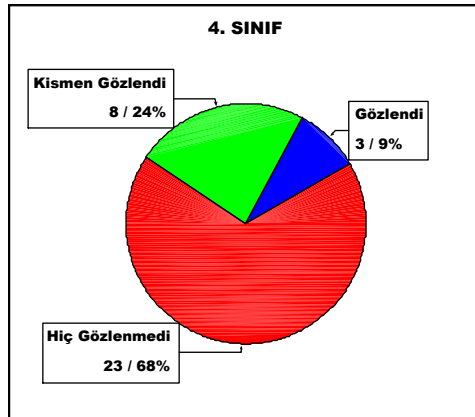
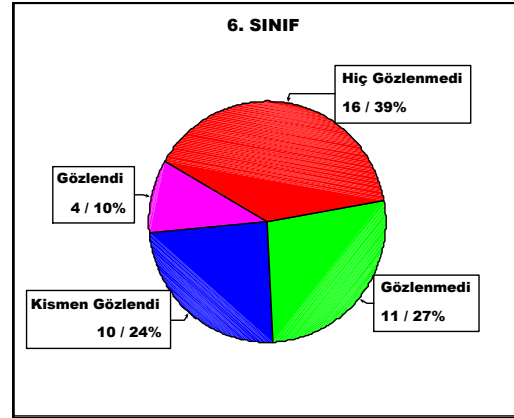
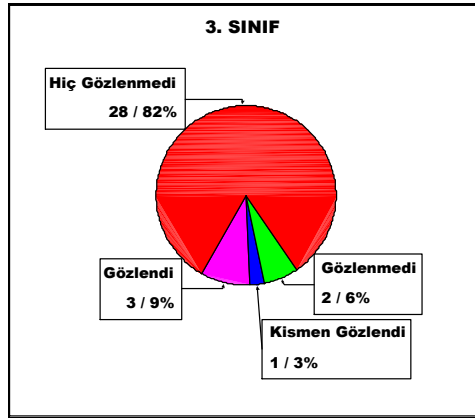
Kendine güven duyan bir kişinin konuşması, dinleyiciye de büyük keyif verir. Kişinin kendine güven duyup duymaması, aslında daha çocukluk çağlarından itibaren yetiştirilme tarzıyla da alakalıdır. Kendisine değer verilerek ve önemsenerek yetişen bireyde, güven duygusu daha ilk yaşlarda yerleşmeye başlar. Aynı durum eğitim kurumlarımız için de geçerlidir. Eğer, öğrenciye başarabilme duygusu, daha ilk sınıflardan itibaren verilirse, öğrencinin kendine olan güveni de artacaktır.

Araştırmamızda, öğrencilerin genel olarak %62'sinin, duruşlarıyla kendilerine güven duymadıkları gözlenmiştir (bkz. s. 143).

3. sınıf öğrencilerinin %71'inin, 4. sınıf öğrencilerinin %64'ünün, 5. sınıf öğrencilerinin %81'inin, 6. sınıf öğrencilerinin %61'inin, 7. sınıf öğrencilerinin %47'sinin ve 8. sınıf öğrencilerinin de %42'sinin, duruşlarında kendine güven ifadesi gözlenmemiştir.

Öğrencilerin, kendine güven duyarak konuşma hususunda sıkıntı çekmeleri, yukarıda da belirtildiği gibi, yetiştiği aile ortamı, bulunduğu çevrenin olumsuz etkileri ve verilen destek eğitiminin eksikliğinden kaynaklanabilir.

47. Sempatik davranışlar sergiliyor mu?

47. Sempatik davranışlar sergiliyor.

Topluluk karşına çıkan bir konuşmacının çeşitli tavırları, dinleyicilerin konuşmaya olan ilgilerinin artmasını veya azalmasını etkilemektedir. Bu da, konuşmacının sempatik olup olmamasına bağlıdır. Konuşmacının sempatik olması, onun gülümsemesi, sesine yumuşaklık kazandırması, zaman zaman dinleyicilere hitap etmesi, dinleyicilerle sık sık göz göze gelmesi, yerinde zamanında espiriler yapması gibi davranışlarından anlaşılabilir.

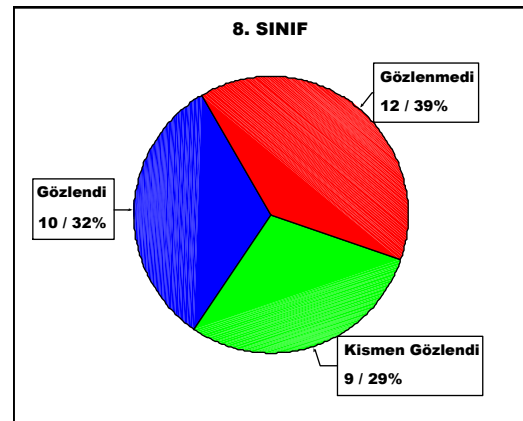
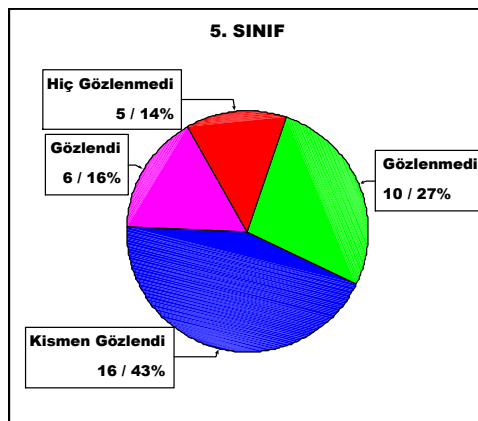
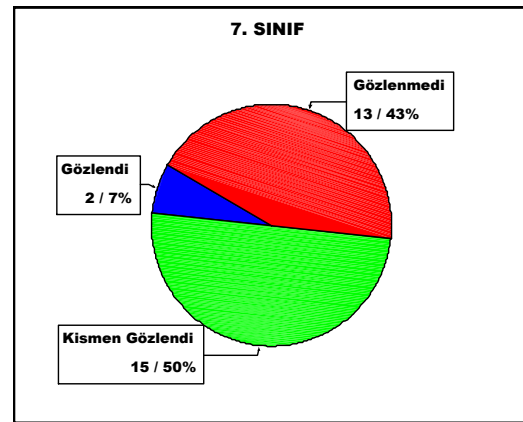
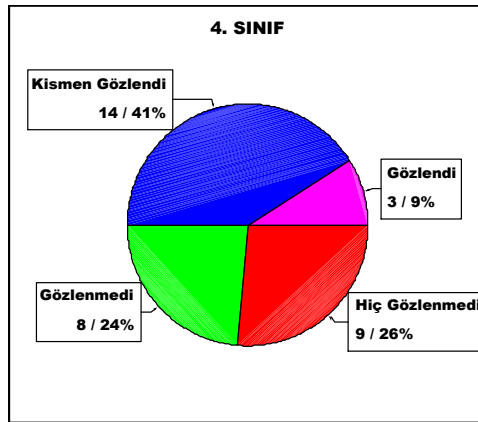
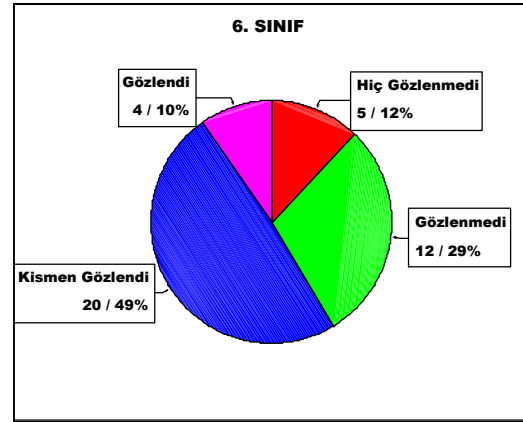
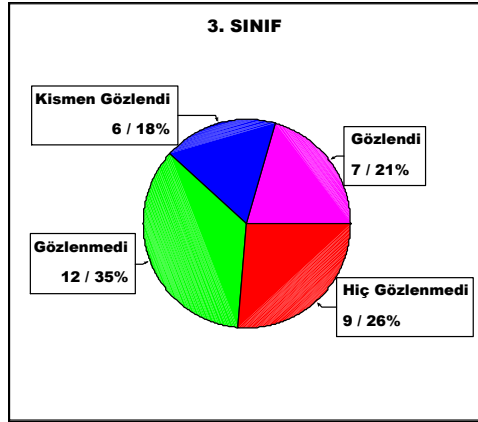
Konuşmacının sempatik tavırları, konuşmanın daha samimî bir hava içerisinde sürmesini, ortamın yumuşamasını, dinleyicilerin rahatlamasını ve konuşmacıya saygı duymalarını sağlar.

Bu alışkanlığın kişide yerleşmesi, onun yetiştiği çevre ve aldığı eğitime bağlı olarak değişiklik gösterir. Eğer kişinin yetiştiği ortamda katı tutum ve davranışlar sergileniyorsa ve aldığı eğitimde de söz konusu alışkanlık gösterilip uygulanmamışsa, o kişinin sempatik davranışlar sergilemesinde güçlükler doğabilir. Bu durum, kişinin hem günlük hayatın gerektirdiği hem de resmî ortamlardaki ilişkilerine olumsuz olarak yansiyabilir. Bu sebeple bir konuşma anında, sempatik davranışlarda bulunmak, sevilip sayılan bir kişi olarak tanınmayı da beraberinde getirir. Asık suratlı olan bir konuşmacıdan, dinleyicileri etkilemesi ve başarılı bir konuşma gerçekleştirmesi de beklenemez.

Araştırmamızda, öğrencilerin genel olarak %72'sinin, konuşmalarında sempatik davranışlar sergileyemedikleri gözlenmiştir (bkz. s. 143). Söz konusu davranış, 3. sınıf öğrencilerinin %88'inde, 4. sınıf öğrencilerinin %68'inde, 5. sınıf öğrencilerinin %73'ünde, 6. sınıf öğrencilerinin %66'sında, 7. sınıf öğrencilerinin %77'sinde ve 8. sınıf öğrencilerinin de %58'inde gözlenmemiştir.

Konuşmaların, öğrencilerin kendi sınıf ortamlarında gerçekleştirildiğini göz önüne aldığımızda, aslında sempatik davranışlarda bulunmaları gerekirdi. Buna göre öğrencilerin, bu tür davranışlar sergilemenin önemli olduğunun farkında olmadıkları ve onlara böyle bir eğitimin verilmediği söylenebilir.

48. Dinleyicilerle göz teması kuruyor mu?

48. Dinleyicilerle göz teması kuruyor.

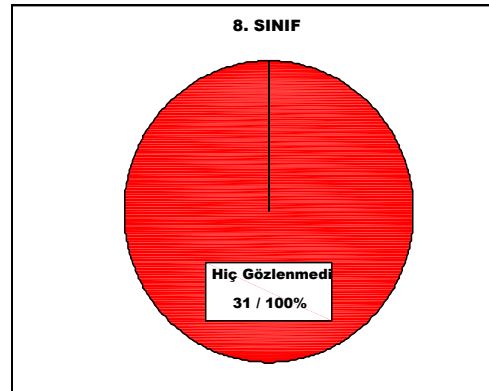
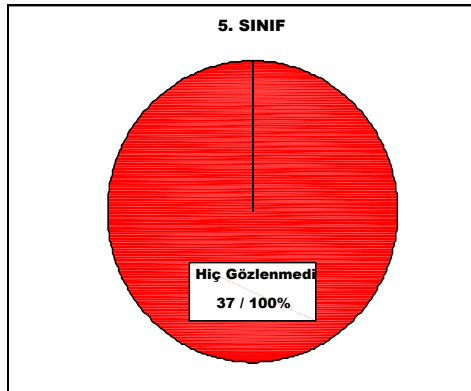
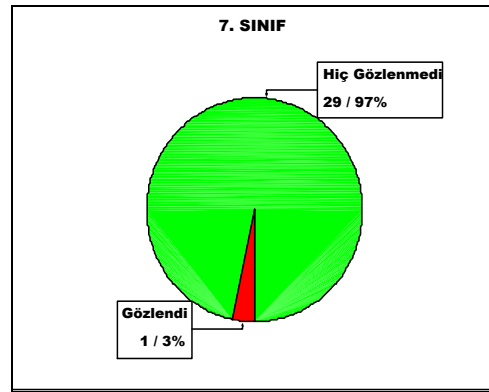
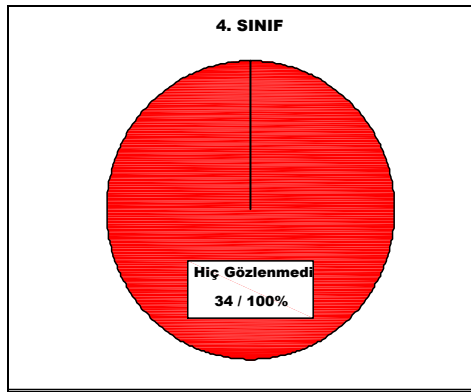
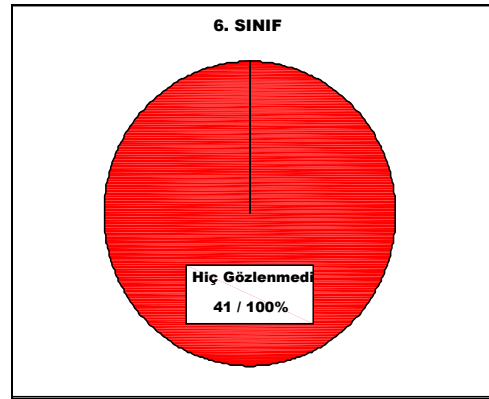
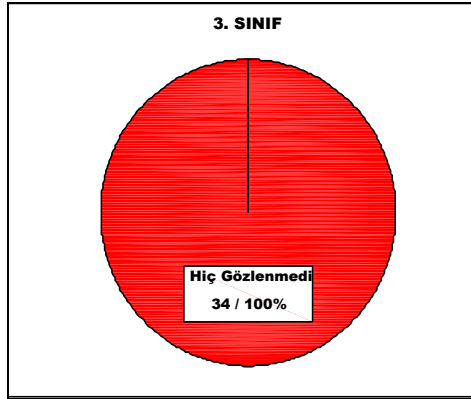
Topluluk karşısında gerçekleştirilen bir konuşmanın başarılı ve etkili olmasını sağlayan unsurlardan bir başkası da, dinleyicilerle kurulan göz iletişimidir. Göz iletişimi, dinleyicilere saygı gösterildiğinin, onların önemsendiğinin bir göstergesidir. Bu nedenle konuşmacı, zaman zaman dinleyicilerle göz göze gelmekten kaçınmamalıdır. Fakat, göz iletişimi kurulurken, belli bir bölümde bulunan dinleyiciler değil de, konuşmanın gerçekleştirildiği mekândaki bütün dinleyiciler dikkate alınmalıdır. Eğer sadece belli bir bölgede bulunan dinleyicilerle göz iletişimi sağlanırsa, diğer dinleyiciler, kendilerinin önemsenmediğini düşünerek, konuşmacıya ilgi göstermemekle yetinmeyip saygı da duymazlar. Konuşmacının dinleyicilerle göz teması kurması, onun kendine güven duyduğunu göstermesi ve heyecanını kontrol altına alması bakımından da önemlidir.

Araştırmamıza katılan öğrencilerin genel olarak %46'sının, dinleyicilerle göz teması kurmadıkları gözlenmiştir (bkz. s. 143).

Söz konusu beceri, 3. sınıf öğrencilerinin %61'inde, 4. sınıf öğrencilerinin %50'sinde, 5 ve 6.sınıf öğrencilerinin %41'inde, 7. sınıf öğrencilerinin %43'ünde ve 8. sınıf öğrencilerinin %39'unda gözlenmemiştir.

Öğrencilerin, kendi sınıf ortamlarında konuşmalarına rağmen, arkadaşlarıyla dahi göz göze gelmekten kaçındıkları gözlenmiştir. Bunda, öğrencilerin, sınıfta yazı tahtasının önünde arkadaşlarına bakarak konuşma korkusunun etkili olduğu düşünülmektedir. Çünkü, öğrencilerin büyük bir kısmının, bulunduğu sırada oturarak veya ayakta durarak konuşmak istedikleri gözlenmiştir.

49. Dinleyenlerin çeşitli tavırlarından etkileniyor mu?

49. Dinleyenlerin çeşitli tavırlarından etkileniyor.

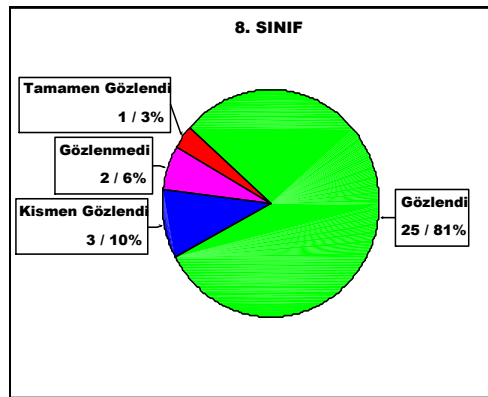
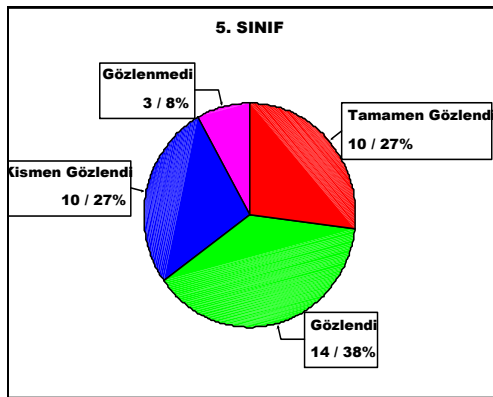
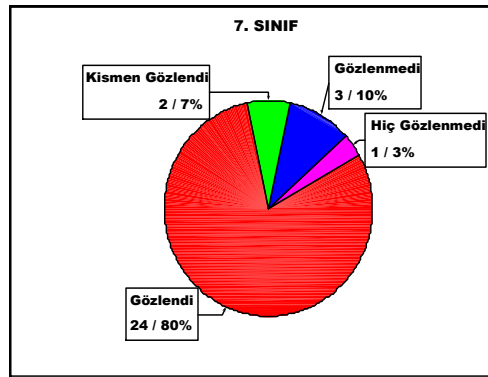
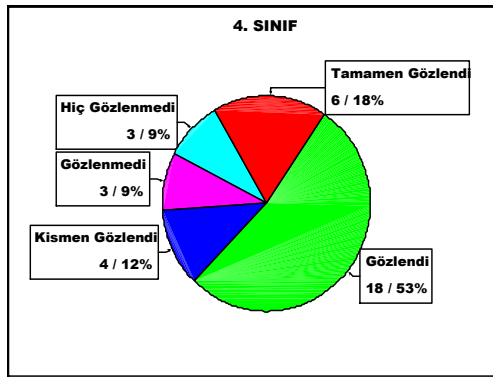
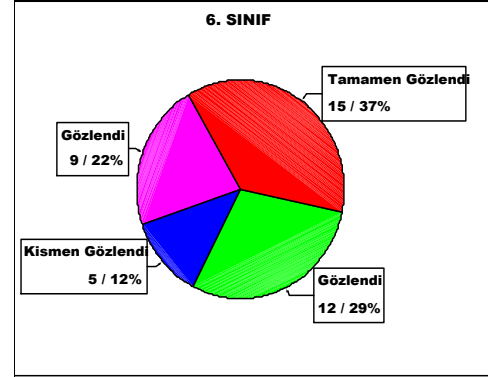
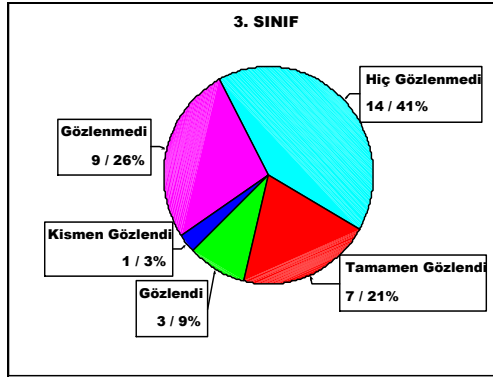
Dinleyicilerin olumsuz bazı hareketlerde bulunup bulunmaması, konuşmacının psikolojik durumunu da etkilemektedir. Dinleyicilerden gelen çeşitli olumsuz hareketler, konuşmacının gergin, sinirli bir tavır takınmasına yol açar ki, bu da, konuşmacının söyleyeceklerini toparlayamamasına ve dikkatinin dağılmasına sebep olabilir. Ancak, dinleyiciler, konuşmacının dikkatini dağıtacak davranışlarda bulunsa bile, o, böyle bir durumda, gayet sakin hareket ederek hiç kimseyi kırmayacak, incitmeyecek şekilde davranmalıdır. Çünkü, konuşmacı her ne olursa olsun dinleyicilere saygı göstermek zorundadır.

Öğrencilerin, kendi sınıf ortamlarında, arkadaşlarına hitaben konuştukları düşünüldüğünde, arkadaşlarının gülmesi, el kol hareketleri yapması, kaş göz işaretlerinde bulunması, konuşan öğrencide dikkat dağınıklığına yol açabilir. Hatta arkadaşlarının kendi aralarında konuşmaları, konuşan kişide “Beni dinlemiyorlar, beni dikkate almıyorlar” gibi düşüncelerin oluşmasına da neden olabilir.

Araştırma sonuçlarına göre, 7. sınıflarda bir kişi dışında, hiçbir öğrencinin dinleyici tavırlarından etkilenmediği gözlenmiştir (bkz. s. 144).

Burada, konuşan kişi, arkadaşlarının davranış biçimlerine alışık olduğu için, ne olursa olsun onlardan etkilenmediği ve bu tür hareketleri önemsemediği düşünülebilir.

50. Gereksiz hareketler yapıyor mu?

50. Gereksiz hareketler yapıyor.

Konuşmacı, topluluk karşısında konuşurken gereksiz hareketlerde bulunmamaya dikkat etmelidir. Eğer konuşan kişi dinleyicilerde olumsuz bir izlenim bırakacak kadar gereksiz hareketlerde bulunursa, konuşmanın da amacına ulaşması beklenemez. Konuşmacının, kalemiyle, kravatıyla, gömleğinin yakasıyla, tırnaklarıyla, saçıyla oynaması, eliyle başını, alnını kaşması gibi hareketleri, dinleyicilerin dikkatlerini dağıtacak ve ilgilerini azaltacak davranışlardır. Bu tür olumsuzluklar sergileyen konuşmacının, dinleyicilerde iyi bir izlenim bırakması da mümkün olamayacaktır. Bu durum aynı zamanda, konuşmacının yeterli hazırlık yapmamasından da kaynaklanabilir. Çünkü ne anlatacağını iyi plânlayamayan bir konuşmacı, daldan dala atlayarak, dikkat çekebilmek için de gereksiz hareketlerde bulunabilir.

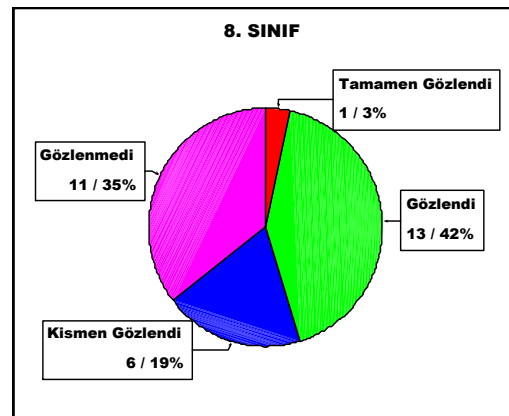
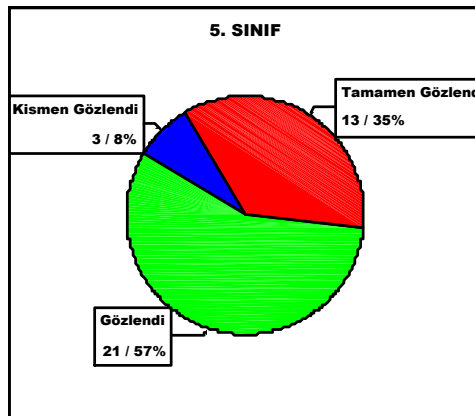
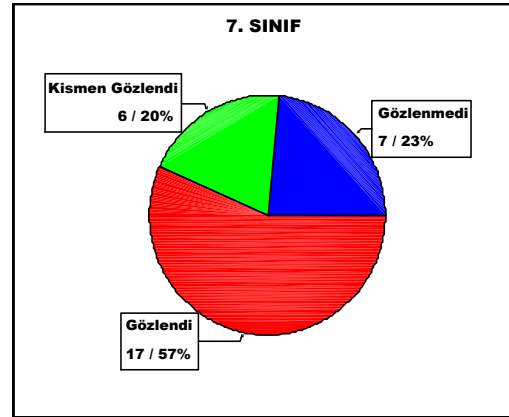
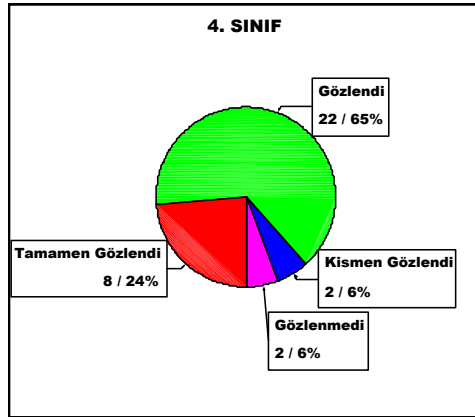
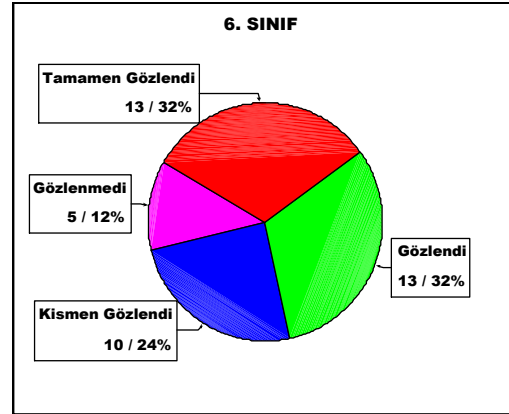
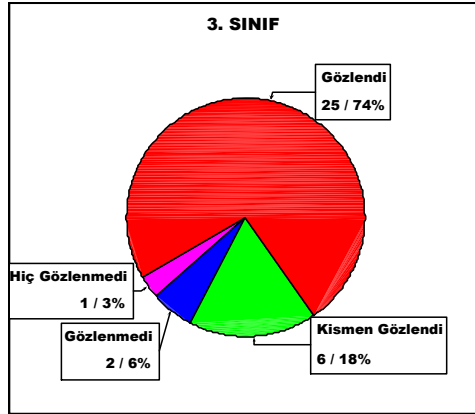
Konuşmacının gereksiz hareketlerinin azlığı veya çokluğu, onun heyecanlı olup olmamasına bağlı olarak değişiklik gösterebilir. Konuşmacı heyecanlı ise, ne yaptığının farkında olmadan, o, sadece heyecanını ve kendini düşünerek zaman harcar.

Öğrencilerin genel olarak %65'inin, konuşurken gereksiz hareketler yaptığı gözlenmiştir (bkz. s. 144).

3. sınıf öğrencilerinin %30'unun, 4. sınıf öğrencilerinin %71'inin, 5. sınıf öğrencilerinin %65'inin, 6. sınıf öğrencilerinin %66'sının, 7. sınıf öğrencilerinin %80'inin ve 8. sınıf öğrencilerinin %84'ünün, konuşurken gereksiz hareketlerde bulunduğu gözlenmiştir.

Buradan, öğrencilerin, topluluk karşısında konuşurken nasıl hareketlerde bulunacağını bilemedikleri ve hareketlerini kontrol altında tutamadıkları söylenebilir.

51. Sesi titriyor mu?

51. Sesi titriyor.

Bir konuşma anında, konuşmacının heyecanlı olup olmadığı, birtakım fizikî belirtilerden anlaşılabilir. Konuşurken, ellerin nasıl kullanılacağını, ne şekilde tutulacağını bilememek, uygunsuz ve gereksiz hareketlerde bulunmak, terlemek, dinleyicilerle göz göze gelmekten kaçınıp daha çok yere veya havaya bakmak ve sesi titretmek bunlardan bazılarıdır.

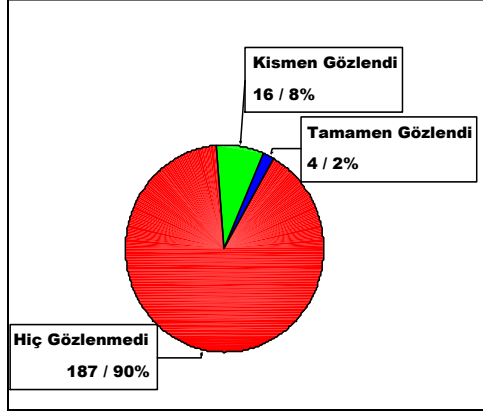
Konuşmacının heyecanına bağlı olarak ortaya çıkan sesin titremesi, konuşmanın akıcılığını engelleyen, vurgu ve tonlamanın oluşmamasına sebep olan ve konuşmacının kendine güveni olmadığı izlenimi doğuran bir husustur. Bu nedenle, bir konuşmacının, konuşmaya başlamadan önce, heyecanını mümkün olduğu kadar en aza indirmeye çalışması gerekmektedir.

Araştırmamızda da, öğrencilerin genel olarak %71'inin, konuşurken seslerinin titrediği gözlenmiştir (bkz. s. 144).

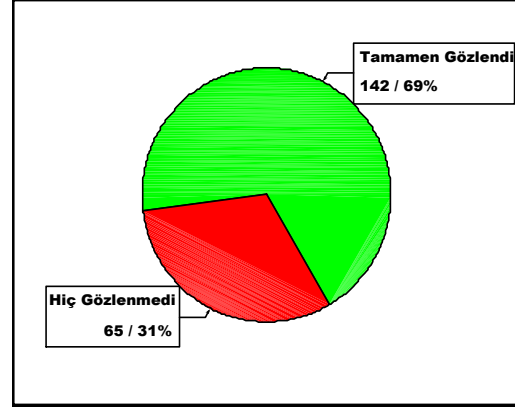
Söz konusu özellik, 3. sınıf öğrencilerinin %74'ünde, 4. sınıf öğrencilerinin %89'unda, 5. sınıf öğrencilerinin %92'sinde, 6. sınıf öğrencilerinin %64'ünde, 7. sınıf öğrencilerinin %57'sinde ve 8. sınıf öğrencilerinin de %45'inde gözlenmiştir.

Buna göre, ikinci kademe öğrencilerinin, konuşurken seslerinin daha az titrediği ve buna bağlı olarak heyecanlarının alt sınıf öğrencilerine göre az olduğu söylenebilir. Burada, üst sınıflardaki derslere daha fazla öğretmenin girmesi etkili olabilir. Çünkü, öğrencinin birden çok öğretmenle karşılaşması sosyal ilişkilerinin daha da güçlenmesini sağlamaktadır.

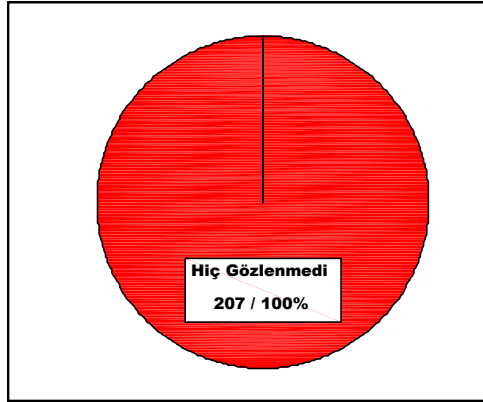
ÖĞRENCİLERİN DURUMLARINI GÖSTEREN GENEL GRAFİKLER

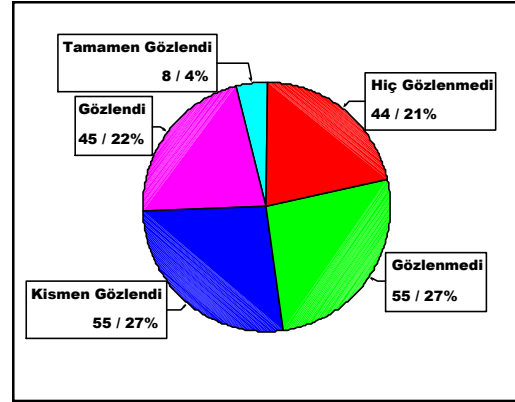
1. madde : Konuşmaya, uygun hitap tarzıyla başlıyor. sunuyor.

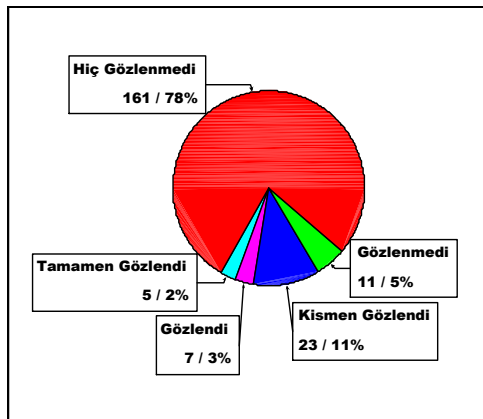
2. madde : Konuşma konusunun başlığını

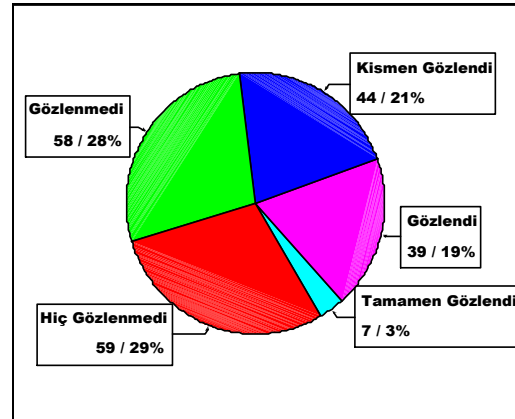
3. madde : Konunun bölümlerini kısaca tanıtıyor.

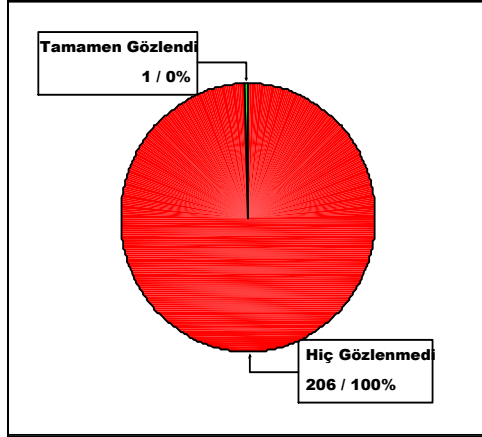
4. madde : Giriş bölümünü oluşturuyor.

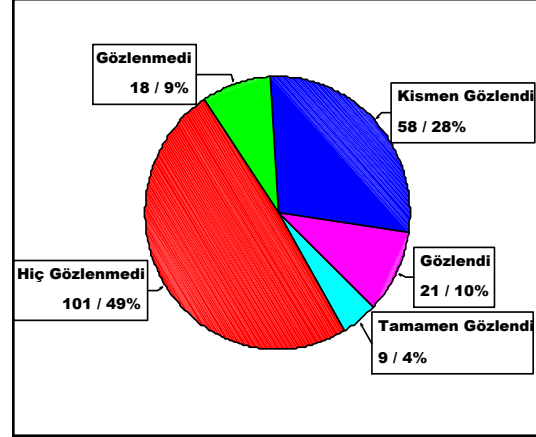
5. madde : Konuşmaya ilgi çekici ifadelerle giriş yapıyor. sunuyor.

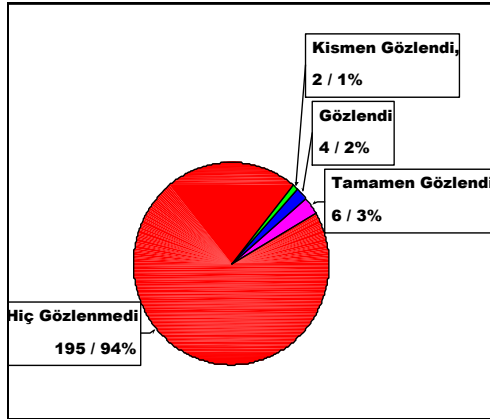
6. madde : Giriş bölümünü normal uzunlukta

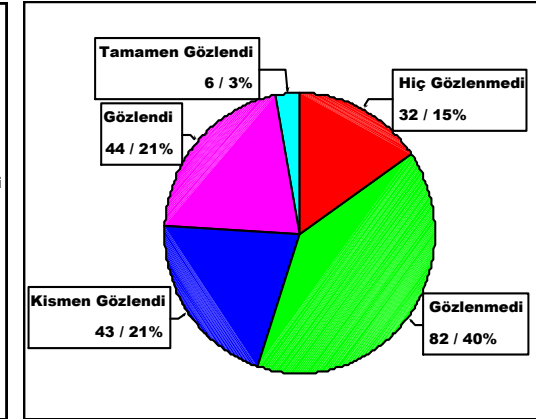
7. madde : Konuşmayı ilgi çekici hâle getirmek için uygun araçlardan yararlanıyor.

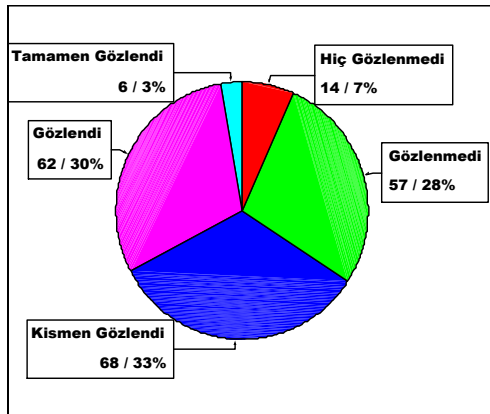
8. madde : Konuya uygun atasözü, deyim, ve özdeyiş kullanıyor.

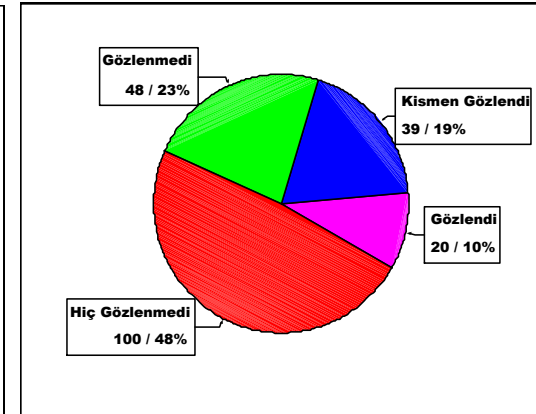
9. madde : Konuya uygun kısa hikâye, masal, fıkra vb. anlatıyor. örnekler veriyor.

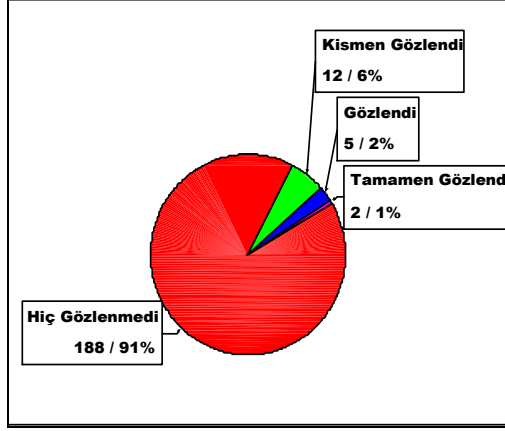
10. madde : Konuyla ilgili günlük hayattan

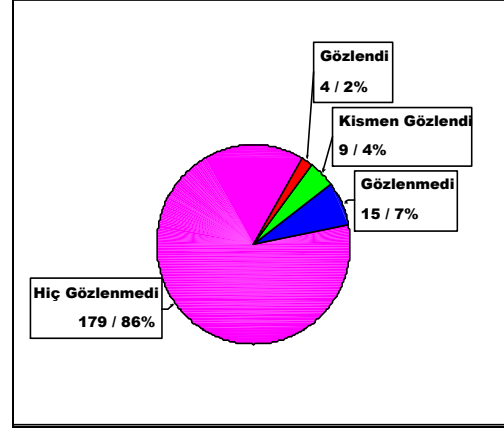
11. madde : Konuyu güncelleştiriyor.

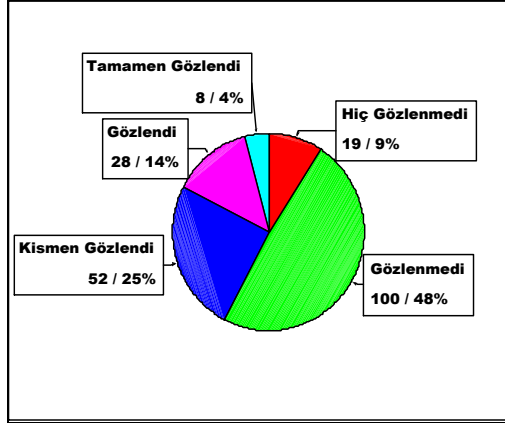
12. madde : Konuya uygun söz sanatlarından (kişileştirme, mecaz vs.) yararlanıyor.

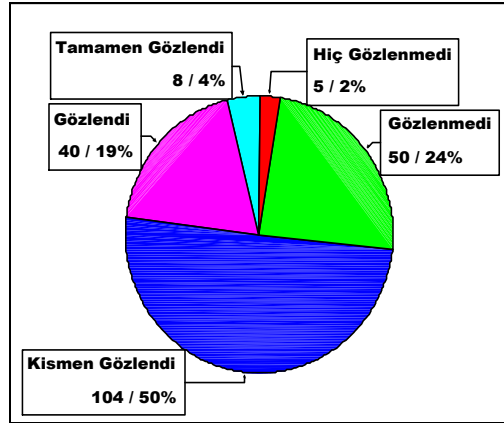
13. madde : Konuşurken, dinleyenlere ara hitaplar yapıyor.

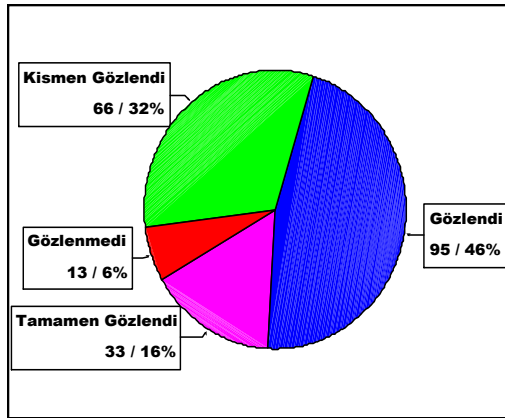
14. madde : Konuşurken konu dışına çıkıyor.

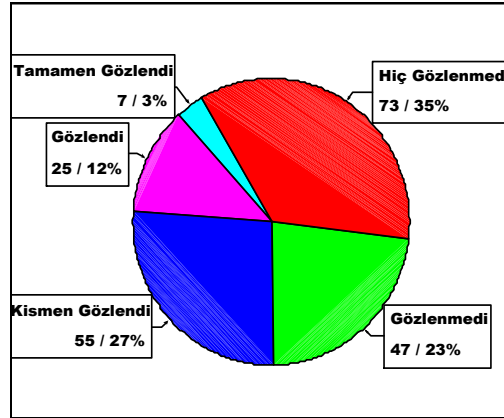
15. madde : Konuyla ilgili duygu ve düşünce zenginliği oluşturuyor. lerle destekliyor.

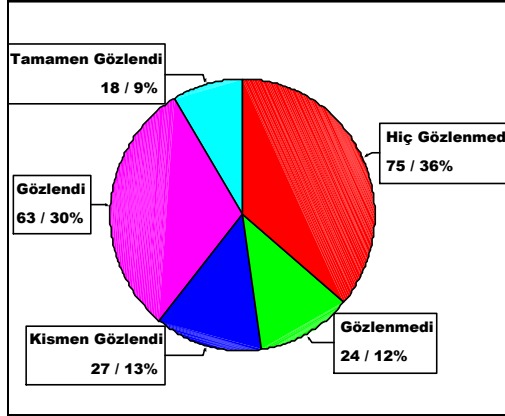
16. madde : Ana düşünceyi yardımcı düşünce-

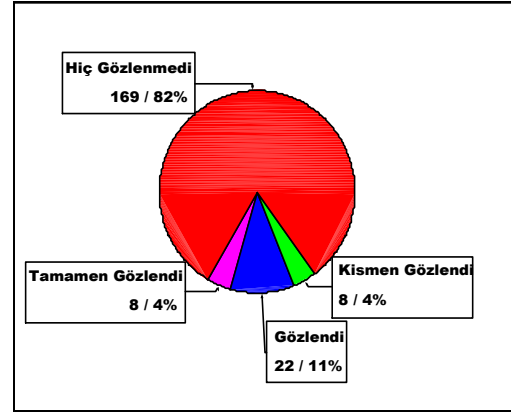
17. madde : Ana düşünceyi yansıtıyor.

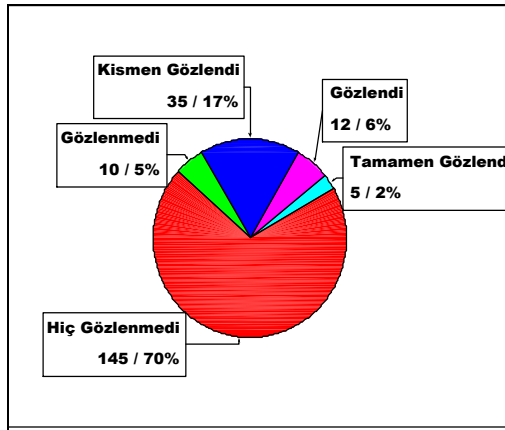
18. madde : Sonuç bölümünü oluşturuyor.

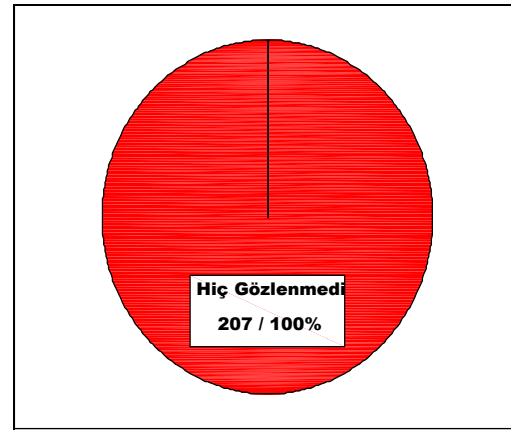
19. madde : Sonuç ifadelerini, ana düşünceyle örtüşürüyor.

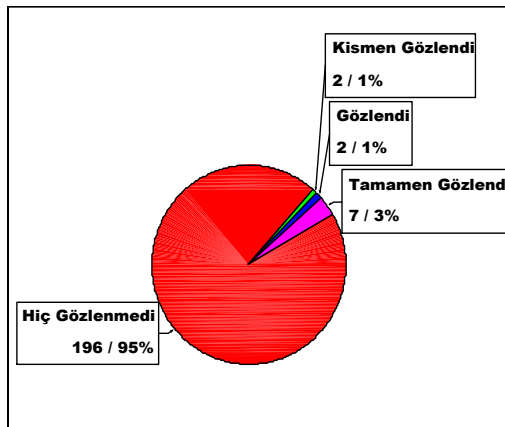
20. madde : Şiir, atasözü, özdeyiş vb. edebî ürünleri kullanıyor.

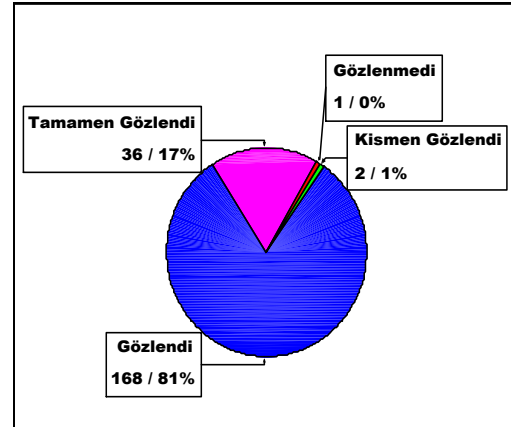
21. madde : Konuşmayı, etkileyici bir ifadeyle bitiriyor.

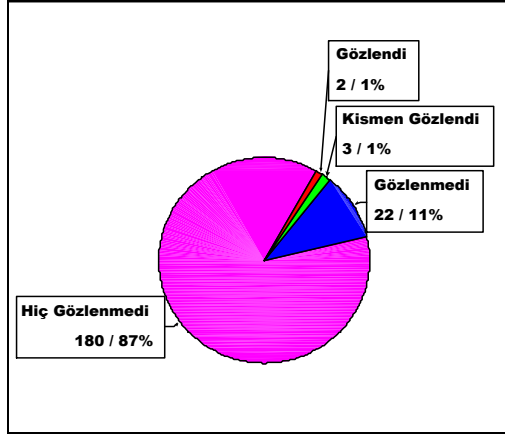
22. madde: Konuşmayı özetliyor.

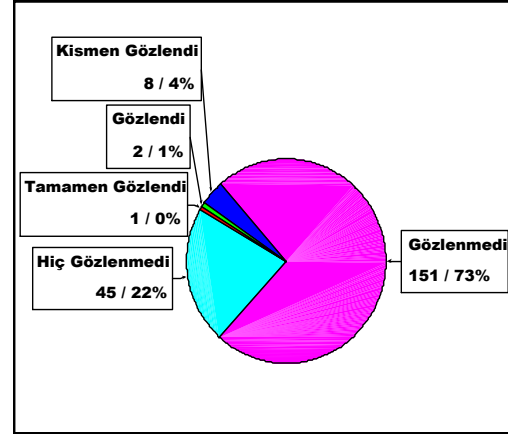
23. madde : Konuşmayı, nezâket ifadelerini kapsayan cümlelerle bitiriyor.

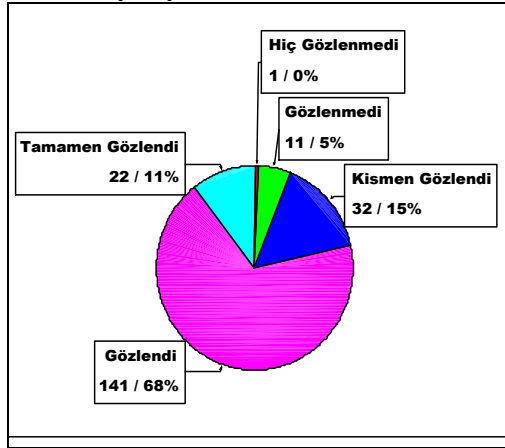
24. madde : Sesleri doğru çıkarıyor.

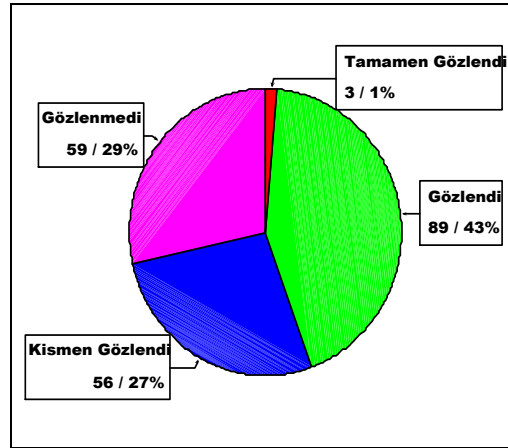
25. madde : Sesleri, gereksiz yere uzatıyor. sesleri yutuyor.

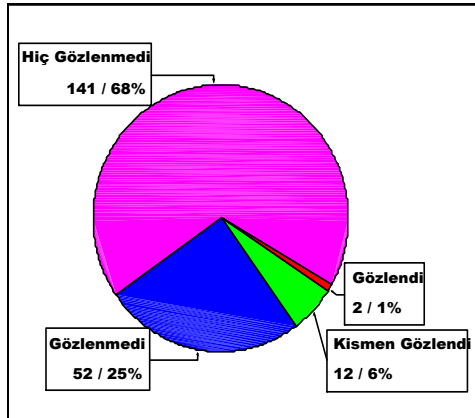
26. madde : Konuşma esnasında, kelimelerdeki

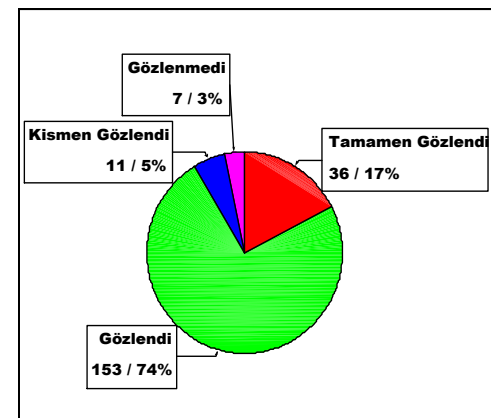
27. madde : Akıcılığı sağlamak için gerekli yerlerde ulama yapıyor.

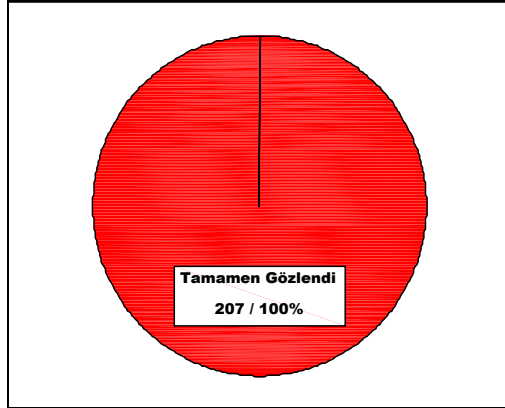
28. madde : Kelime ya da cümle tekrarı yapıyor.

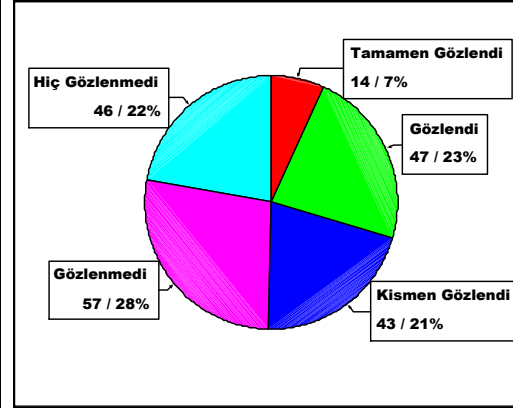
29. madde : Sürekli devrik cümle kuruyor.

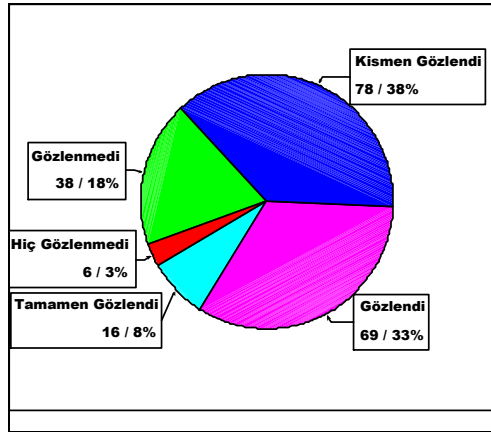
30. madde : Ezbere konuşuyor.

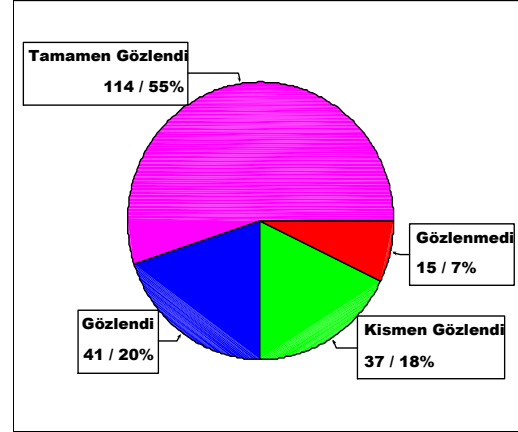
31. madde : Standart Türkçe ile konuşuyor.

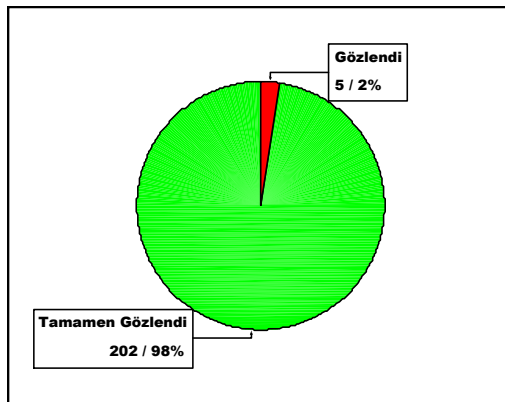
32. madde : Konuşma akışını bozan gereksiz sesler (eee, uuu, umm vs.) çıkarıyor.

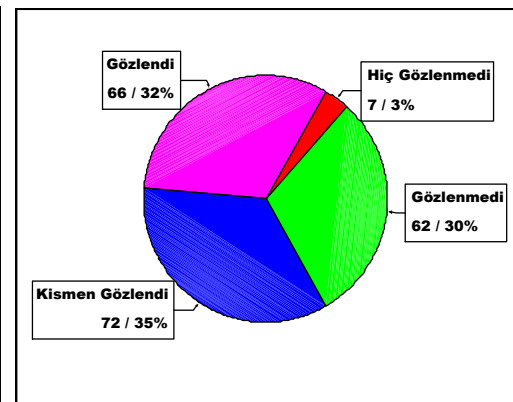
33. madde : Konuşma hızını, dinleyenlerin anlayabileceği bir şekilde ayarlıyor.

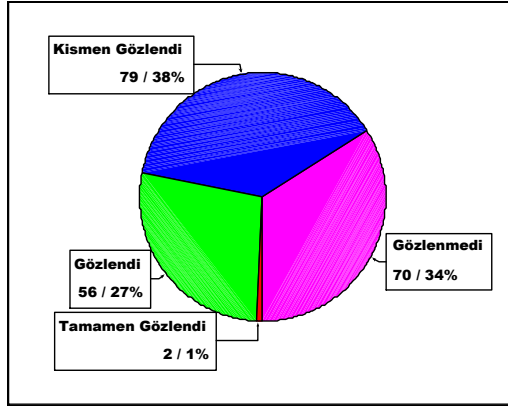
34. madde : Dinleyenlerin duyabileceği ses şiddetiyle konuşuyor.

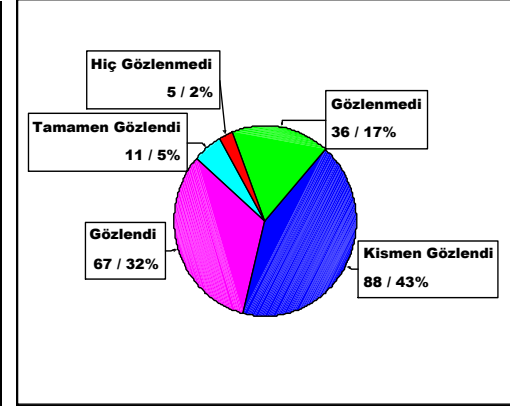
35. madde : Doğal konuşuyor.

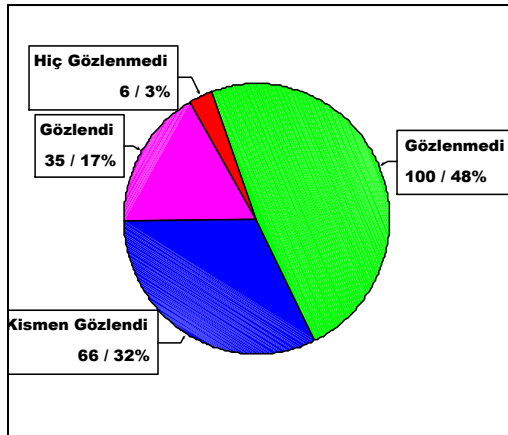
36. madde : Kelimeler arasındaki anlam ilişkisini kuruyor.

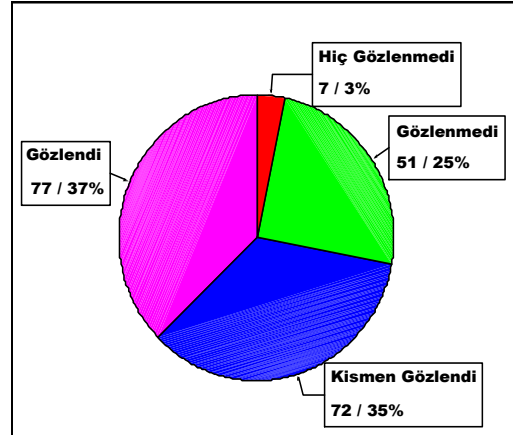
37. madde : Gereksiz kelimeler kullanıyor.

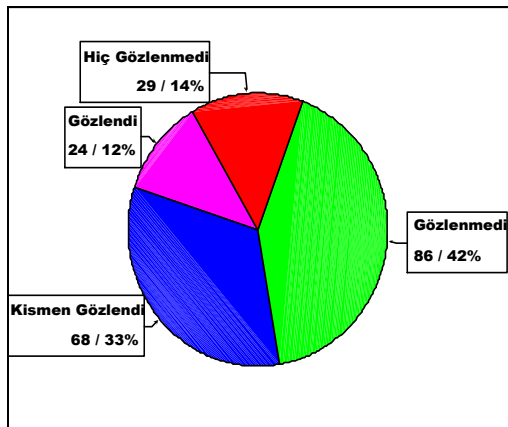
38. madde : Anlamli cümleler oluşturuyor.

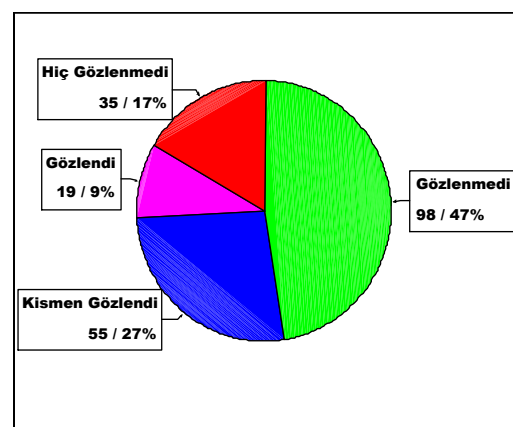
39. madde : Cümleler arasındaki anlam ilişkisini kuruyor.

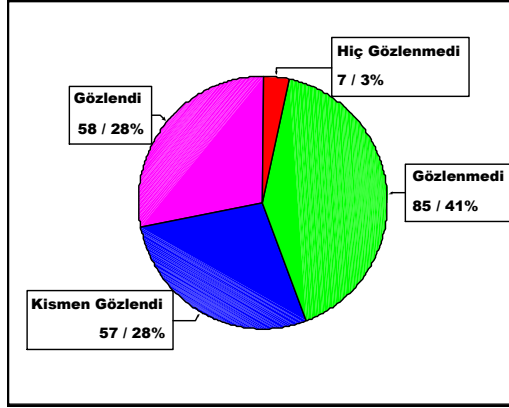
40. madde : Cümleyi topluyor.

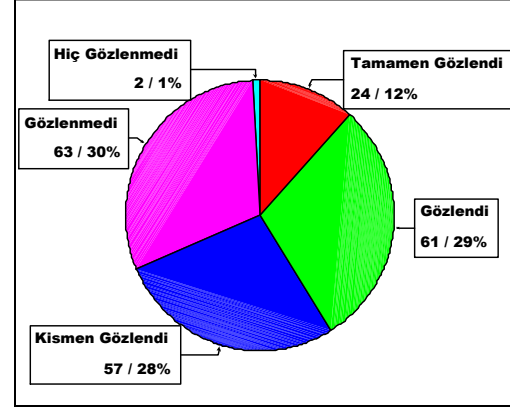
41. madde : Anlamını algılatmak istediği kelimelere vurgu yapıyor.

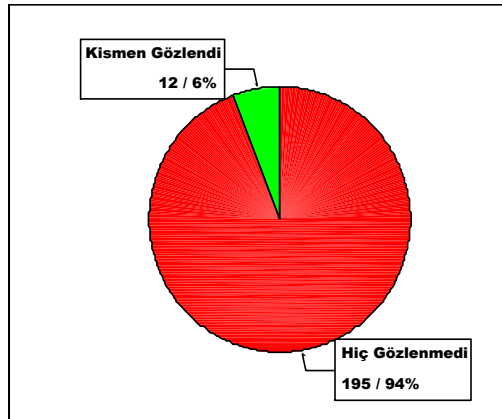
42. madde : Kelimelerdeki duygu ve düşünceyle ilgili fonetik akışı, dil bilinci çerçevesinde yönlendiriyor.

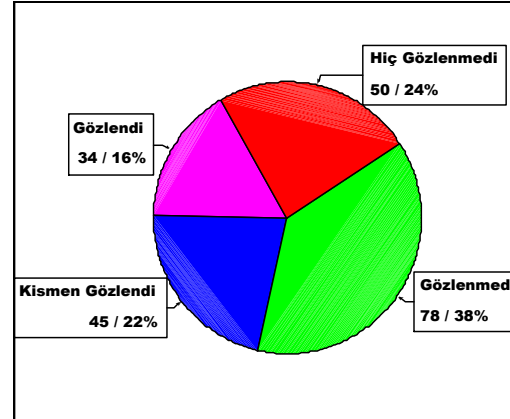
43. madde : Kelime ve kelime gruplarının anlamını vurgulayacak şekilde uygun yerlerde duruyor.

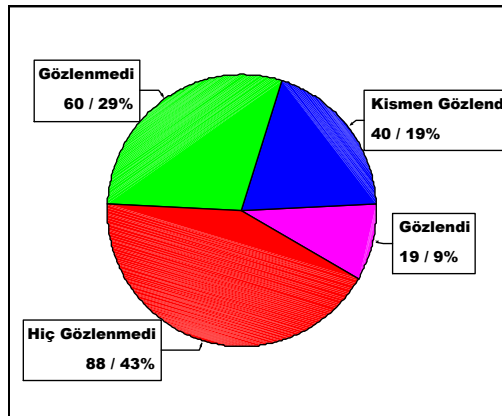
44. madde : Gereksiz duraklamalar yapıyor.

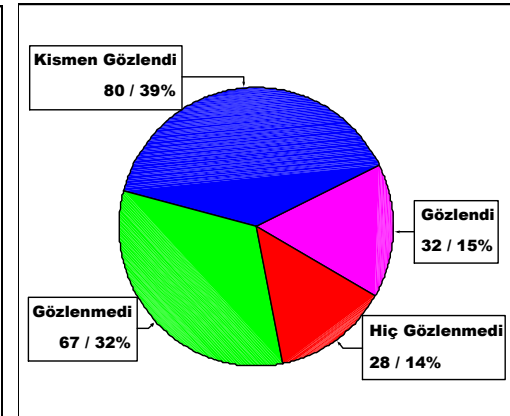
45. madde : Konuşma dili ile beden dili arasındaki uyumu sağlıyor. ifade ediyor.

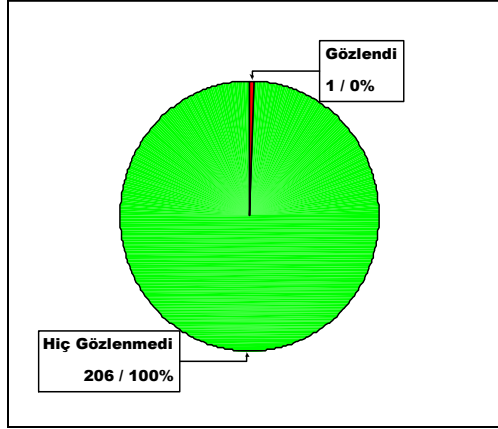
46. madde : Duruşuyla kendine güveni

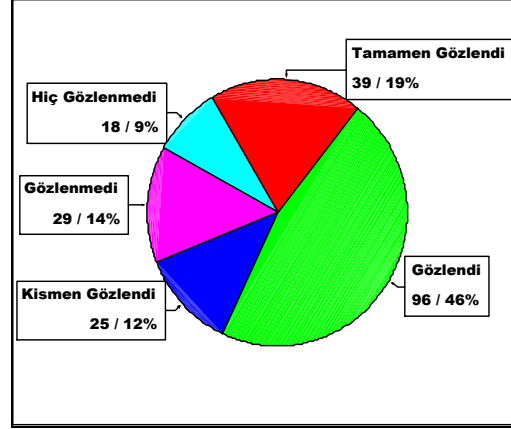
47. madde : Sempatik davranışlar sergiliyor.

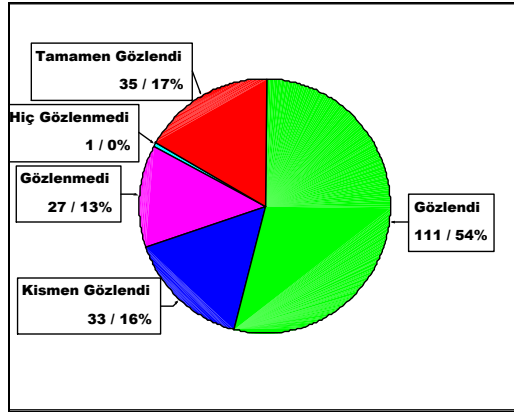
48. madde : Dinleyenlerle göz teması kuruyor.

49. madde : Dinleyenlerin çeşitli tavırlarından etkileniyor.

50. madde : Gereksiz hareketler yapıyor.

51. madde : Sesi titriyor.

BÖLÜM V

5.1. SONUÇLAR

Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre;

- Cinsiyete göre, konuşma süresinin ortalamasına bakıldığında, erkeklerle (1, 26 dakika) kızlar (1, 30 dakika) arasındaki farkın yüksek olmadığı,
- Öğrencilerin %48'inin konuşma süresinin 1 - 2 dakika arasında olduğu,
- En az konuşma süresinin 35 saniye (5. sınıf); en çok konuşma süresinin 7 dakika 58 saniye (7. sınıf); ortalama konuşma süresinin ise, 5. sınıf (1, 45) hariç 2 – 3 dakika arasında olduğu,
- Cinsiyete göre, üretilen kelime sayılarının ortalamasına bakıldığında, erkeklerle (179 kelime) kızlar (188 kelime) arasındaki farkın yüksek olmadığı,
- Öğrencilerin %49'unun ürettiği kelime sayısının 100 – 200 arasında olduğu,
- En az üretilen kelime sayısının 45, en çok üretilen sayının 830 olduğu,
- Öğrencilerin %90'ının konuşmaya, uygun hitap tarzıyla başlamadığı,
- Hiçbir öğrencinin, konuşmanın bölümlerini tanıtmadığı,
- Öğrencilerin giriş, gelişme ve sonuç bölümü oluşturmakta sıkıntı çektikleri,
- Konuşmaya ilgi çekici ifadelerle giriş yapamadıkları,
- Bir öğrenci dışında, diğerlerinin görsel materyal kullanmadığı,
- Konuşmalarında duygu ve düşünce zenginliği oluşturamadıkları,
- Konuyla ilgili deyim, atasözü, özdeyiş vs. eksikliği bulunduğu,
- Çoğunluğunun, konunun ana düşüncesini yansıttığı,
- Konuşurken konu dışına çıkmadıkları,
- Konuşmalarında kelime ya da cümle tekrarını çok sık yaptıkları,
- Standart Türkçe ile konuştukları,
- Konuşurken anlamsız sesler çıkardıkları,
- Cümleler arasındaki anlam ilişkisini kuramadıkları,
- Başladığı cümleyi toparlamada sıkıntı çektikleri,
- Parçalar üstü birimleri, anlamlı ve yerli yerinde kullanamadıkları,
- Söz dili ile beden dili arasındaki uyumu sağlayamadıkları,

- Konuşurken gereksiz beden hareketlerinde buldukları,
- Yapmacık hareketlerde bulunmadıkları,
- Öğrencilerin, konuşurken heyecanlı oldukları tespit edilmiştir.

Araştırma sonunda ulaşılan bu neticeler, öğrencilerin sözlü anlatımda yeterli bilgi ve beceriye sahip olmadıklarını ve Türkçe eğitiminin öğrenme alanlarından konuşma becerisini geliştirmeye yönelik çalışmaların, ilköğretim okullarında beklenen seviyede olmadığını göstermektedir.

5.2. ÖNERİLER

İnsanın kendisini ifade etmesini ve toplumun diğer fertleriyle sağlıklı iletişim kurmasını sağlayan konuşma becerisinin, ilköğretimin her iki kademesinde de geliştirilebilmesi için aşamalı eğitim-öğretimin yapılmasının kaçınılmaz olduğu bir gerçektir. Ancak, söz konusu becerinin kazandırılması ve eksikliklerin giderilmesi, ilgili kurumlarda görev yapan veya yapacak öğretmenlerin iyi yetişmiş olmalarına bağlıdır. Çünkü öğretmen, öğrenci için bir model olmakta ve öğrencinin kazanımlarını çeşitli yönlerden etkilemektedir. Bu sebeple, öğretmen yetiştiren kurumlara büyük sorumluluklar düşmektedir. Söz konusu kurumlarda, parçalarüstü birimlerle birlikte sözlü anlatım ilkeleri de, kurallarıyla hem kulağa hem de göze dayalı olarak algılatılmalı ve kavratılmalıdır. Böylece öğretmen adayları, cümle unsurlarının sınırlarını çizebilen, dolayısıyla öbek-anlam ilişkisini algılayarak parçalarüstü birimleri sağlıklı üretebilen kişiler olarak yetişeceklerdir. Bu yolla yetişecek öğretmenler, ilköğretim öğrencilerine, prosodik unsurları, kurallar koymadan hissettirme yoluyla algılayabilir ve böylelikle sağlıklı iletişim kurma becerisi kazandırabilirler.

Ayrıca, daha anlamlı ve etkili konuşmalarını sağlayabilmek için, öğrencilerin kelime hazinelerinin, metinler ve öğretmenin kelime hazinesi vasıtasıyla aşamalı olarak zenginleştirilmesi gerekmektedir. Bunun için de, müfredat programları yeniden gözden geçirilmelidir.

Bunların yanında, söz konusu bilgi ve becerilerin geliştirilmesi amacıyla aşağıdaki çalışmaların yapılması önerilmektedir:

- Derslerde, öğrencilerin duygularını, düşüncelerini, hayallerini anlatabilecekleri ortamlar oluşturulmalı.
- Seviyelerine uygun konular verilerek, sınıfta hazırlıklı konuşma sunma imkânları tanınmalı.

- Öğrencilerin konuşurken yaptıkları yanlışlıklar, anında düzeltilerek doğru biçimleri gösterilmeli.
- Öğrencilerin kelime, deyim ve atasözü dağarcıklarını zenginleştirmek amacıyla “**Günün Kelimesi**”, “**Günün Deyimi**” ve “**Günün Atasözü**” gibi eğlendirici ve öğretici çalışmalar yapılmalı.
- Konuşma becerisinin geliştirilmesinde okumanın çok önemli bir yeri olduğu gerçeği unutulmamalı; öğrencilerde, okuma alışkanlığının yerleşmesi için okuma saatlerine önem verilmeli.
- Öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmek için vazgeçilmez bir fırsat olan belirli gün ve haftalarla ilgili yapılan etkinliklere, sürekli aynı öğrencilerin değil çok sayıda ve farklı öğrencilerin katılımı sağlanmalı.
- Öğrencilere, sözlü anlatım becerisinin önemi anlatılmalı.
- Ölçme ve değerlendirme yapılırken konuşma becerileri de göz önünde bulundurulmalı.
- Öğrencilerin drama çalışmaları yapmalarına imkân sağlanmalı
- Konuşmada beden dilinin nasıl kullanılacağı gösterilmeli.
- Öğretmenin her yönüyle öğrenciye örnek olduğu unutulmamalı. Bu sebeple öğretmen her zaman derse donanımlı girmeli.
- Toplum tarafından konuşmaları beğenilen kişilerin görüntü kayıtları öğrencilere izletilmeli.
- Öğrenciler, okuldaki ve okul dışındaki kültür-sanat faaliyetlerine yönlendirilmeli.

- Öğretim kurumları arasındaki geçişlerde uygulanan sınav sistemi sebebiyle, test tekniğine önem verilmekte; dolayısıyla öğrencilerin anlatım becerilerinin geliştirilmesi ihmal edilmektedir.
- Derslerde ve ders dışı faaliyetlerde, yazılı anlatım çalışmalarına da ağırlık verilmeli.
- Okullarda, sadece belirli gün ve haftalarla ilgili faaliyetlerde değil, öğrencilerin diğer zamanlarda da şiir okumaları sağlanmalı; bu amaçla şiir okuma yarışmaları düzenlenmeli.
- Okul etkinlikleri çerçevesinde “**Türçeyi Güzel Konuşma**” yarışmaları düzenlenmeli.
- İlköğretim II. kademe müfredatına **Konuşma Eğitimi** dersi konulmalı.
- Sınıf içi çalışmalarda, özellikle konuşma isteği bulunmayan öğrenciler cesaretlendirilerek kendilerini ifade etmeleri sağlanmalı.
- Masal, hikâye, fıkra anlatma yarışmaları düzenlenmeli.
- Öğrencilere, seviyelerine uygun kitap okutarak onları sınıfta tanıtılmaları istenmeli.
- Sınıf içi çalışmalarda beyin fırtınası teknikleri kullanılarak öğrencilerin tartışma etkinlikleri yapmalarına imkân verilmeli.
- Ders kitaplarındaki metinler, öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirecek nitelikte olay, mekân, zaman, kişi ve betimleme örgüsünün çokça yer aldığı hikâye, masal, efsane gibi türler ağırlıklı olacak şekilde hazırlanmalı.
- Sınıf içinde veya okul genelinde tartışma, panel gibi faaliyetlere önem verilmeli.

- Türkçe ve sınıf öğretmenlerinin öğrencilere aldıracağı Türkçe Sözlük'ün, Deyimler ve Atasözleri Sözlüğü'nün, öğrenci çantalarında yük olmaktan çıkarılıp verimli kullanılması sağlanmalı.
- Öğrenciler arasında tekerleme söyleme, bulmaca çözme gibi yarışmalar düzenlenmeli.
- Okullarında sadece Türkçe öğretmenleri değil, diğer branş öğretmenleri de, Türkçenin doğru ve güzel konuşulmasında örnek olmalı; bilhassa okul içinde yerel ağız özellikleriyle konuşmaktan uzak durmalı.
- İlköğretimin I. kademesinde, sınıfa çeşitli fotoğraf, resim, karikatür veya grafikler getirilerek, öğrencilerin, sözkonusu materyaller hakkında konuşmaları sağlanmalı.

Konuşma eğitimi, bilgiden çok ifade ve beceri gerektirdiği için söz konusu becerinin geliştirilebileceği unutulmamalıdır. Türkçe eğitiminin nihaî hedefi, her Türk vatandaşını, Türkçe'yi doğru ve güzel kullanma becerisine sahip kılmaktır. Bu amaçla her Türk vatandaşına dil bilincini kazandırmak öncelikli amaç olmalıdır. Bunun yolu da, iyi bir Türkçe eğitimi vermektir. Türkçe'yi doğru, etkili, güzel kullanmak ve öğretmek sadece Türkçe öğretmenlerinin, Türk diliyle uğraşan bilim adamlarının, yazarların, şairlerin değil, ev hanımından çalışanına, kentlisinden köylüsüne, işçisinden patronuna, sanatçısından politikacısına, sokaktaki vatandaşından meclisteki milletvekiline kadar bütün Türk vatandaşlarının görevidir.

KAYNAKÇA

- ADALI, Oya.(2003). *Anlamak ve Anlatmak*, Pan Yayınları, İstanbul.
- ADALI, Oya. (1983). “*Ana Dili Olarak Türkçe Öğretimi Üstüne*”, **Türk Dili, Dil Öğretimi Özel Sayısı**, S.379-380, s.31-35.
- AĞCA, Hüseyin. (1999). *Sözlü Anlatım*, Gündüz Eğitim ve Yayıncılık; Ankara.
- AĞCA, Hüseyin. (2001). *Sözlü ve Yazılı Anlatımda Türkçenin Kullanımı*, Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları; Ankara.
- AKBAYIR, Sıdık. (2003). *Dil ve Diksiyon – Yazılı ve Sözlü Anlatım Bozuklukları*, Akçağ Yayınları; Ankara.
- AKSAN, Doğan. (1998). *Her Yönüyle Dil – Ana Çizgileriyle Dilbilim*, TDK Yayınları; Ankara.
- AKTAŞ, Şerif ve Osman Gündüz. (2001). *Yazılı ve Sözlü Anlatım*, Akçağ Yayınları; Ankara.
- AŞILIOĞLU, Bayram.(1991). “*Dil Becerilerinin Geliştirilmesinde Kullanılabilecek Başlıca Öğretim Yöntemleri*”, **Eğitimde Nitelik Geliştirme- Eğitimde Arayışlar I. Sempozyumu Bildiri Metinleri**, Kültür Koleji Genel Müdürlüğü; İstanbul, s. 321-323.
- AVŞAR, Gülçin Vural.(1997). “*Türkçe Öğretiminde Kullanılan Yöntem ve Teknikler*”, **Dil ve İnsan**, S.6, s. 11 -13.
- AYDOĞAN, Ali.(1998). “*Anlatım Becerisini Geliştiren Çalışmalar*”, **Öğretmen Dünyası**, C. XIX, S.225, s.28 -31.

- BALCI, Tahir.(1993). “*Dil Öğretiminin Biyolojik Temelleri*”, **Çağdaş Eğitim**, C. XVIII, S. 189, s. 31- 37.
- BALÇIN, A. Mahmut. (1996). *Güzel ve Etkileyici Konuşma Kuralları, Örnek ve Çözümleri*, G. Ü. İletişim Fakültesi Basım Evi; Ankara.
- BAŞ, Bayram.(2002). “*Türkçe Temel Dil Becerilerinin Öğretiminde Atasözlerinin Kullanımı*”, **Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi**, S.12, s. 60.
- BAŞKAN, Özcan. (1997). “*İnsan Dilinin Doğuşu*”, **Dil Dergisi, Ankara Üniversitesi, TÖMER Yayınları**, S.62, s. 37-46.
- BİLGEGİL, Kaya.(1989). *Edebiyat Bilgi ve Teorileri*, Enderun Kitabevi, İstanbul.
- BİNBAŞIOĞLU, Cavit. (1988). *Özel Öğretim Yöntemleri (Türkçe Öğretimi: 101 – 178. sayfalar)*, Binbaşioğlu Yayınevi; Ankara.
- CEMİLOĞLU, Mustafa. (1998). *İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi*, Uludağ Üniversitesi Güçlendirme Vakfı Yayınları; Yayın No: 125, Bursa.
- COŞKUN, M. Volkan. (2002a). “*Türkçenin Öğretiminde Ses Bilgisi*”, **Türk Dünyası Araştırmaları**, S. 139, s. 87 – 89.
- COŞKUN, M. Volkan. (2003a). “*Türkiye Türkçesinde Ünlüler ve Ünsüzler*”, **Türk Dili Araştırmaları Yıllığı- Belleten, 1999/ I-II’den Ayrı Basım**, Ankara, s. 41-50.
- COŞKUN, M. Volkan. (2003b). “*Standart Türkçedeki Ünlülerin Akustik Özellikleri ve Oluşum Yerleri Bakımından Sınıflandırılmasıyla Görüntüleri*”, **Türk Dili Araştırmaları Yıllığı- Belleten, 2001/ I-II’ den Ayrı Basım**, Ankara, s. 87-98.
- COŞKUN, M. Volkan. (2003c). “*Standart Türkçedeki Ünsüzlerin Akustik Özellikleri ve Görüntüleriyle Boğumlanma Yerleri Bakımından Sınıflandırılması*”, **Türk Dili Araştırmaları Yıllığı- Belleten, 2001/ I-II’ den Ayrı Basım**, Ankara, s. 63-85.

- COŞKUN, M. Volkan. (2002b). “*Türkçenin Öğretiminde Ünsüzlerin Sınıflandırılması*”, **Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, S. 8, s. 7-10.
- COŞKUN, M. Volkan.(2000a). “*Türkiye Türkçesinde Vurgu, Ton ve Ezgi*”, **Türk Dili**, S. 584, s. 126-130.
- COŞKUN, M. Volkan. (2000b). “*Türkiye ve Özbek Türkçelerinde ‘ğ’*”, **Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi**, S. 9, s. 251-260.
- COŞKUN, M. Volkan.(2000c).“*Fonetik ve Fonetik Lâboratuvarları*”, **Türk Dili**, S.81, s. 387-402.
- COŞKUN, M. Volkan. (2000d). “*Fonetik, Fonoloji ve Türkiye Türkçesinin Ünsüzler Matrisi*”, **Türk Dili**, S. 588, s. 588-594.
- ÇELEBİ, Nilgün.(2001). “*Dil, Söz, Konuşma*”, **Türk Yurdu**, C. XXI, S.162-163, s.101-104.
- ÇELİK, Duran. (2000). *Okullarda Ölçme ve Değerlendirme Nasıl Olmalı?*, MEB Yayınları; İstanbul.
- ÇEVİK, Nuri. (2002). *Konuşma Tekniği*, Kültür Bakanlığı Yayınları; Ankara.
- ÇİFTÇİ, Musa. (1998). “*Türkçe Öğretiminde Temel İlkeler*”, **Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi**; S.1, s.4-6.
- ÇONGUR, H. Rıdvan. (1999). *Söz Sanatı, Güzel Söz Söyleme*, TRT; Ankara.
- ÇONGUR, Rıdvan H. (1995). “*Söz Sanatı(I)*”, **Dil Dergisi, Ankara Üniversitesi, TÖMER Yayınları**, S.28, s.40.
- ÇONGUR, Rıdvan H. (1995). “*Söz Sanatı(II)*”, **Dil Dergisi, Ankara Üniversitesi, TÖMER Yayınları**, S.29, s.64.

- ÇONGUR, Rıdvan H. (1995). “*Söz Sanatı(III)*”, **Dil Dergisi, Ankara Üniversitesi, TÖMER Yayınları**, S.31, s.41.
- ÇONGUR, Rıdvan H. (1995). “*Söz Sanatı(IV)*”, **Dil Dergisi, Ankara Üniversitesi, TÖMER Yayınları**, S.32, s.48.
- ÇONGUR, Rıdvan H. (1995). “*Söz Sanatı(V)*”, **Dil Dergisi, Ankara Üniversitesi, TÖMER Yayınları**, S.34, Ağustos, s.35.
- ÇONGUR, Rıdvan H. (1995). “*Söz Sanatı(VI)*”, **Dil Dergisi, Ankara Üniversitesi, TÖMER Yayınları**, S.35, s.42.
- ÇONGUR, Rıdvan H. (1995). “*Söz Sanatı(VII)*”, **Dil Dergisi, Ankara Üniversitesi, TÖMER Yayınları**, S.36, s. 42.
- ÇONGUR, Rıdvan H. (1995). “*Söz Sanatı(VIII)*”, **Dil Dergisi, Ankara Üniversitesi, TÖMER Yayınları**, S.38, s. 58-72.
- DEMİRCAN, Ömer. (1996). “*Yarım Dilli Öğretim I*”, (*Dinleme-Okuma-Konuşma-Yazma*), **Öğretmen Dünyası**, C.XVII, S.203, s.5-8.
- DEMİREL, Özcan. (2003). *Türkçe Öğretimi*, 5. Baskı, PegemA Yayıncılık; Ankara.
- DERVİŞOĞLU, İsmail ve Mehmet Yalçın Yılmaz. (2004). *Güzel ve Etkili Konuşma – Kurallar, Egzersizler, Metinler*, Papatya Yayınları, İstanbul.
- DÜRÜŞKEN, Çiğdem.(1995). *Roma’da Rhetorica Eğitimi*, Arkeoloji ve Sanat Yay., İstanbul.
- ERGEN, N. H. Başdoğan. (1985). *Güzel Konuşma ve Yazma Teknikleri*, Eğitim Araştırma Yayın A.Ş.; Ankara.

- ERGENÇ, İclâl. (2000). “*Dilin Beyindeki Organizasyonu ve Konuşmanın Gerçekleşmesi*”, *Multidisipliner Yaklaşımla Beyin ve Kognisyon*, Editörler: Karakaş, Aydın, Erdemir ve Özemsî, Çizgi Tıp Yayın Evi; Ankara.
- ERGENÇ, İclâl. (2002). *Konuşma Dili ve Türkçenin Söyleyiş Sözlüğü*, Multilingual Yabancı Dil Yayınları; İstanbul.
- ERGİN, Muharrem.(2002).*Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Basım /Yayım / Tanıtım; İstanbul.
- ERGUN, N. (1985). *Güzel Konuşma ve Yazma*, İm Yayınları; Ankara.
- ERİŞEN, Satı. (1983). “Türkçe Eğitiminde Yeni Boyutlar”, **Türk Dili, Dil Öğretimi Özel Sayısı**, C.XLVII, S.379-380, s.49-56.
- ERKAN, Ahu Gökdemir. (1999). “*Dört Temel Dil Becerisi Üzerine*”, **Dil Dergisi, Ankara Üniversitesi, TÖMER Yayınları**, S.76, s. 50-63.
- ERTEM, Rekin. (1977). “*Dil Öğretimi*”, **Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi Dergâh Yayınları, C. 2**, s.301.
- ETİZ, Filiz. (1996). “*Türkçe’deki Telâffuz Yanlışları*”, **Dil Dergisi, Ank. Ün. TÖMER yay.**, S. 46, s. 84-87
- GÖÇGÜN, Önder. (1988). “*Türkçede Diksiyon Problemi Çerçevesinde Türk Dili Öğretimi*”, **Türk Dilinin Öğretimi Toplantısı, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları**; Ankara, s.109-117.
- GÜRSEL, Erdal. (1997). “*Çocukta Dil Gelişimi (Türk Çocuklarının Dil Gelişimi)*”, **Dil ve İnsan**, S.8, s. 29-37.
- GENÇ, Vedat. (2001). *Türkçe Öğretimi*, Boğaziçi Pres; İstanbul.
- GÖÇGÜN, Önder.(2000). *Güzel Konuşma Sanatı (Diksiyon – Hitabet)*, Günce Yayıncılık; Ankara.

- GÜL, İbrahim. (1998). *İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi*, Sönmez Ofset; Samsun.
- GÜNEŞ, Sezai. (2003). *Anlatım Bilgisi*, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları; İzmir.
- GÜRSES, Reşide. (2001). “*Türk Dilinin Telaffuzu ve İmlası Üzerine Bazı Düşünceler (Düzeltilme, İnceltme ve Uzatma İşareti Olarak Adlandırılan “ ^ ” İşareti)*”, **Türk Yurdu**, C. XXI, S. 162 – 163, s. 175 – 176.
- HEWES, Gordon Winant. (1993). *Dilin Doğuşuna İlişkin Kuramlar*, (Çev.: H. Boynukara, B.C.Tanrıtanır), Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Yayınları; Van.
- İZGÖREN, Meltem Kutay. (1999). *Oyunlarla Dil Öğretimi*, Academyplus Yayınları; Ankara.
- KAHRAMAN, Nihal Nomer. (1991). *Türkçe Öğretimi*, Filiz Kitap Evi; İstanbul.
- KANTEMİR, Enise. (1997). *Yazılı ve Sözlü Anlatım*, Engin Yayınları; Ankara.
- KARAALIOĞLU, Seyit Kemal. (1990). *Sözlü / Yazılı Kompozisyon Konuşmak ve Yazmak Sanatı*, İnkılâp Kitap Evi; İstanbul.
- KARADAĞ, Metin. (2003). *Kuram – Yöntem Bağlamında Yazılı Sözlü Anlatım*, Ürün Yayınları; Ankara.
- KARAKUŞ, İdris. (1997). “ *Çocukta Dil Gelişimi*”, **Türk Dili**, S. 544, s.372 – 379.
- KARAKUŞ, İdris. (2000). *Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi*,(*Öğretmen El Kitabı*), Sistem Ofset Yayınları; Ankara.
- KARASAR, Niyazi. (2000). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (10. Basım), Nobel Yayın Dağıtım; Ankara.

- KAVCAR, Cahit. (1988). “*Türkçe Öğretiminde Dramatizasyon Yöntemi*”, **Türk Dilinin Öğretimi Toplantısı**, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, Ankara, s. 83 – 90.
- KAVCAR, Cahit-Ferhan Oğuzkan-Özlem Aksoy. (2003). *Yazılı ve Sözlü Anlatım*, Anı Yayınları, Ankara.
- KAVCAR, Cahit-Ferhan Oğuzkan-Sedat Sever. (1995). *Türkçe ve Sınıf Öğretmenleri İçin Türkçe Öğretimi*, Engin Yayın Evi; Ankara.
- KAYA, Mehmet. (2004). “*Üniversite Öğrencilerinin Türkçede Yanlış Ünlü Sesletimleri*”, **Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi**, S. 1, s. 89-97.
- KILIÇ, Mehmet. (2000). “*Konuşma Eğitimi*”, **Milli Eğitim Dergisi**, S. 145, s.34-35.
- KURUDAYIOĞLU, Mehmet. (2003). “*Konuşma Eğitimi ve Konuşma Becerisini Geliştirmeye Yönelik Etkinlikler*”,**Türklük Bilimi Araştırmaları - Türkçenin Öğretimi Özel Sayısı**, S. 13, s. 287-309.
- LAURENT, Raymond De Saint. (1993). *Konuşma Sanatı*, (Çev. : Cevdet Perin), Remzi Kitap Evi; İstanbul.
- LINVER, Sandy. (1991). *Konuşma Eğitimi*, Yaprak Yayınları; İstanbul.
- MEB. (2000). *İlköğretim Okulu Ders Programları, Türkçe – Yazı Programı 6 – 7 – 8* , MEB Yayınları;İstanbul.
- MEB. (1981). *Temel Eğitim Okulları Türkçe Eğitim Programı*, **Tebliğler Dergisi**, S. 2098, Ankara.
- NEBİOĞLU, Rıza. (1987). *Tüm Yönleriyle Türkçe Anlatım Bilgileri*, Nebioğlu Yayınları; Ankara.

- NİDA, Eugene. (1975). “*Dil Öğretiminde Temel Sıra : Dinleme, Konuşma, Okuma, Yazma*”, **Batı Eğitim Kurumu Dergisi**, C. III, S. 30.
- NİDA, Eugene. (1973). “*Dil Öğretiminde Temel Sıra : Dinleme, Konuşma, Okuma, Yazma*”, **Batı Eğitim Kurumu Dergisi**, C. I, S. 6.
- OĞUZKAN, Ali. (2001). *Örneklerle Türkçe ve Kompozisyon Bilgileri*, MEB Yayınları; Ankara.
- OKURER, Cahit. (1997). *Kompozisyon Öğretimi*, MEB Yayınları, İstanbul.
- ÖZ, M. Feyzi. (2001). *Uygulamalı Türkçe Öğretimi*, Anı Yayıncılık; Ankara.
- ÖZBAY, Murat. (2001). “*0-6 Yaş Grubu Çocuklarındaki Dil Gelişiminin Türkçe Öğretimi Açısından Önemi*”, **Bilig**, S.17, s. 97-105.
- ÖZBAY, Murat. (2002). “*Kültür Aktarımı Açısından Türkçe Öğretimi*”, **Türk Dili**, S. 602, s.112-120.
- ÖZBAY, Murat.(1997). “*Test Türü İmtihanların Türkçe Öğretimindeki Yeri*”, **Bilge**, S. 11, s.13-16.
- ÖZBAY, Murat.(2001). “*Türkçe Öğretiminde Dinleme Becerisini Geliştirme Yolları*”, **Türk Dili**, S. 589, s. 9-14.
- ÖZDEMİR, Emin.(1983). “*Ana Dili Öğretimi*”, **Türk Dili, Dil Öğretimi Özel Sayısı**, C. XLVII, S. 379 - 380, s.18-30.
- ÖZDEMİR, Emin.(1998). *Sözlü -Yazılı Anlatım Sanatı (Kompozisyon)*, Remzi Kitap Evi; İstanbul.
- ÖZKIRIMLI, Atilla. (1994). *Dil ve Anlatım*, Ümit Yayınları; Ankara.

- ÖZMEN, Rüya. (2001). *Türkçe Ders Kitabı İnceleme Kılavuzu*, Editör: Leyla KÜÇÜKAHMET, Nobel Yayınları; Ankara.
- ÖZTÜRK, Sakine Çelik. (2002). “*Üniversite Öğrencilerinin Sözel Anlatım Becerileri*”, **Anadolu Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Dergisi**, C. 1, S. 3, s. 231 – 250.
- PALA, İskender. (1990). “*Orta Öğretim Gençliğine Yönelik Bilgi Sürecinde Konuşma - Dinleme Prensipleri*”, **Milli Eğitim**, S.101, s. 42-45.
- PARLATIR, İsmail. (2001). *Öteki Edebî Türler - Yüksek Öğretim Öğrencileri İçin Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri*, (hzl. Zeynep Korkmaz vd.), Yargı Yayın Evi; Ankara.
- PEÇENEK, Dilek.(1999). “*İletişimci Yaklaşımda Sözel Beceri Öğretimi*”, **Dil Dergisi, Ankara Üniversitesi TÖMER Yayınları**, S.75, s. 5-17.
- SAGLAM, Mehmet. (1997). *Beynin Kimliği ve Becerileri*, Denge Yayınları; İstanbul.
- SARAÇ, M. A. Yekta. (2001). *Klâsik Edebiyat Bilgisi – Belâgat*, Risale Yay.; İstanbul.
- SARICA, Salih – Mustafa Gündüz.(1988). *Güzel Konuşma Yazma - Kompozisyon*, Fil Yayınevi; İstanbul.
- SEFERCİOĞLU, M. Nejat. (2001). “*Güzel Türkçemizin Doğru Telaffuzu Meselesi*”, **Türk Yurdu**, C. 21, S. 162-163, s.380-381.
- SELEN, Nevin. (1979). *Söyleyiş Sesbilimi, Akustik Sesbilim ve Türkiye Türkçesi*, TDK Yayınları; Ankara.
- SERGEN, Semih. (1988). “*Doğru ve Güzel Konuşmanın Başarıdaki Payı*”, **Dil Dergisi, Ankara Üniversitesi TÖMER Yayınları**, S. 67, s. 82-84.

- SEVER, Sedat, (1992). “*Dil ve Edebiyat Öğretiminde Fonetik ve Diksiyon Çalışmalarının Önemi*”, **Eğitim ve Bilim**, C. XVI, S. 83, s. 45-53.
- SEVER, Sedat. (2000). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*, Anı Yayınları; Ankara.
- SÖNMEZ, Veysel. (1986). “*Türk Dili ve Edebiyatı Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme*”, **Orta Öğretim Kurumlarında Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi ve Sorunları**, TED Yayınları, Ankara, s. 169-210.
- ŞENBAY, Nüzhet. (2000). *Alıştırımlı Diksiyon Sanatı*, MEB Yayınları; İstanbul.
- ŞENBAY, Nüzhet. (1994). *Söz ve Diksiyon Sanatı*, Yapı Kredi Yayınları; İstanbul.
- ŞENER, Muhsin. (1991). “*Konuşma ve Yazma Eğitimi*”, **Abece**, S. 65, s.13-15.
- ŞENOL, Musa. (2002). “*İsmayıl Hakkı Baltacıoğlu'na Göre Ana Dili Öğretimi*”, **Sadık Tural Armağanı**, (hzl. İdris KARAKUŞ), Ankara.
- TAŞ, Songül. (2002). “*Türk Dili ve Edebiyatı Açısından Test Tekniği*”, **İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, C.3, S.3, s.81-86.
- TAŞER, Suat. (2000). *Konuşma Eğitimi*, Papirüs Yayınevi; İstanbul.
- TEMİZYÜREK, Fahri. (2002). “*Türkçe Öğretiminde Dramatizasyon Çalışmalarının Önemi*”, **Türk Dili, Özel Sayı Dil Bayramının 70. Yılı**, S. 609, s. 588.
- TURAL, Sadık Kemal. (1986). “*Milli Kültürümüzün Meselelerinden Biri Olan Telâffuz Hataları ve Gençlerin Bu Konudaki Durumu*”, **Türk Kültürü**, C. XXIV, S. 273, s. 11-19.
- TÜRKKAN, Reha Oğuz. (2000). *Anlayarak Çok Hızlı Okuma ve “Photo Reading”*, Alfa Basım Yayım Dağıtım; İstanbul.

- ÜNALAN, Şükrü. (2001). *Türkçe Öğretimi*, Nobel Yay.; Ankara.
- VENDRYES, Joseph V. (2001). *Dil ve Düşünce*, (Çev.: Berke Vardar), Multilingual; İstanbul.
- VURAL, Birol. (2004). *Uygulama ve Örneklerle Doğru ve Güzel Konuşma – Fonetik – Diksiyon – Artikülasyon*, Hayat Yayınları; İstanbul.
- VYGOTSKY L.S.(1998). *Düşünce ve Dil*, (Çev.: S. KORAY), Toplumsal Dönüşüm Yayınları; İstanbul.
- YALÇIN, Alemdar. (2002). *Türkçe Öğretim Yöntemleri: Yeni Yaklaşımlar*, Akçağ Yayınları; Ankara.
- YANGIN, Banu. (2002). *Kuramdan Uygulamaya Türkçe Öğretimi*, Dersal Yayıncılık; Ankara.
- YILDIZ, Cemal. (2003). *Ana Dili Öğretiminde Çağdaş Yaklaşımlar ve Türkçe Öğretimi*, PegemA Yayıncılık; Ankara.
- YÖRÜK, Yaşar. (1989). *Güzel Konuşma ve Yazma Kılavuzu*, Eğitim Yayınları; Ankara.
- YÜKSEL, Fatma. (1995). “ *Güzel Konuşma ve Diksiyon Kursları Üzerine*”, **Dil Dergisi, Ank. Ün.TÖMER yay.**, S. 30, s. 77-80.
- YÜKSEL, Fatma. (1996). “*Dil Öğretiminde Dramatizasyon*”. **Dil Dergisi, Ankara Üniversitesi, TÖMER Yayınları**, S. 46, s. 20 – 24.
- ZENGİN, Ahmet Yaşar-Nesrin Zengin. (2002). *Türkçe Dersi Özel Öğretim Yöntemleri I – II*, Bizim Büro Basım Evi; Ankara.
- ZÜLFİKAR, Hazma. (1995). “*Türkçenin Öğretilmesinde Uzmanlık Sorunu*”, **Türk Dili**, S. 548, s. 108 – 112.

EKLER

T.C.
MUĞLA VALİLİĞİ
İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

SAYI : B.08.4.MEM.4.48.00.04.322/ 7031
KONU : Araştırma yapılması

29 Mart 2005

VALİLİK MAKAMINA

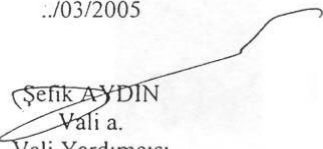
Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi Araştırma Görevlisi kadrosunda görev yapan Mustafa SARGIN ile Sosyal Bilimler Enstitüsü yüksek lisans öğrencisi Fatma Zehra ARZU 'nun aşağıda belirtilen okullarda "İlköğretim okullarındaki 3.,4.,5.,6.,7. ve 8. sınıf öğrencilerinin konuşma ve okuma becerileri" konusunda araştırma yapmaları ile ilgili Muğla Üniversitesi Rektörlüğü Personel Dairesi Başkanlığının 28.03.2005 tarih ve 1885 sayılı yazıları ile liste ilişikte sunulmuştur.

Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi Araştırma Görevlisi kadrosunda görev yapan Mustafa SARGIN ile Sosyal Bilimler Enstitüsü yüksek lisans öğrencisi Fatma Zehra ARZU 'nun aşağıda belirtilen okullarda "İlköğretim okullarındaki 3.,4.,5.,6.,7. ve 8. sınıf öğrencilerinin konuşma ve okuma becerileri" konusunda eğitim öğretimi aksatmamak şartıyla araştırma yapmaları Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Mustafa AKSAN
Milli Eğitim Müdürü

O L U R
..03/2005

Şefik AYDIN
Vali a.
Vali Yardımcısı

OKULUN ADI

Emirbeyazıt İlköğ.Ok.
Mrk.75.Yıl İlköğ.Ok.
Türdü 100.Yıl İlköğ.Ok.
Şehbal Baydur İlköğ.Ok.
Kocamustafendi İlköğ.Ok.
Cumhuriyet İlköğ.Ok.
Atatürk İlköğ.Ok.
Sabri Acarsoy İlköğ.Ok.
Nazmi Zehra İyibilir İlköğ.Ok.

29/03/2005	MEMUR	:N.ŞENCEBE
22/03/2005	ŞEF	:Ş.GÜMÜŞ
29/03/2005	ŞB.MD.	:C.DEMİREL

KONUŞMA DEĞERLENDİRME FORMU

Madde No	ÖLÇÜTLER	Tamamen Gözlendi	Gözlendi	Kısmen Gözlendi	Gözlenmedi	Hiç Gözlenmedi
1.	KONUŞMA DÜZENİ					
1.1	Konuşmaya Başlangıç					
1.1.1.	Konuşmaya, uygun hitap tarzıyla başlıyor mu?					
1.1.2.	Konuşma konusunun başlığını sunuyor mu?					
1.1.3.	Konunun bölümlerini kısaca tanıtıyor mu?					
1.2.	Konuşmanın Giriş Bölümü					
1.2.1.	Giriş bölümü oluşturulmuş mu?					
1.2.2.	Konuşmaya ilgi çekici ifadelerle (atasözü, şiir, tasvir, hatıra vs.) giriş yapıyor mu?					
1.2.3.	Giriş bölümünü normal uzunlukta sunuyor mu?					
1.3.	Konuşmanın Gelişme Bölümü					
1.3.1.	Konuşmayı ilgi çekici hâle getirmek için uygun araçlardan (resim, grafik, fotoğraf, afiş vb.) yararlanıyor mu?					
1.3.2.	Konuya uygun atasözü, deyim ve özdeyiş kullanıyor mu?					
1.3.3.	Konuya uygun hikâye, masal, fıkra vb. anlatıyor mu?					
1.3.4.	Konuyla ilgili günlük hayattan örnekler veriyor mu?					
1.3.5.	Konuyu güncelleştirebiliyor mu?					
1.3.6.	Konuya uygun söz sanatlarından yararlanıyor mu? (Kişileştirme, mecaz vs.)					
1.3.7.	Konuşurken, dinleyenlere ara hitaplar yapıyor mu?					
1.3.8.	Konuşurken konu dışına çıkıyor mu?					
1.3.9.	Konuyla ilgili duygu ve düşünce zenginliği var mı?					
1.3.10.	Ana düşüncüyü yardımcı düşüncelerle destekliyor mu?					
1.3.11.	Ana düşüncüyü yansıtıyor mu?					
1.4.	Konuşmanın Sonuç Bölümü					
1.4.1.	Sonuç bölümü oluşturulmuş mu?					
1.4.2.	Sonuç ifadeleri, ana düşünceyle uyuyor mu?					
1.4.3.	Şiir, atasözü, özdeyiş vb. edebî ürünleri kullanıyor mu?					
1.4.4.	Konuşmayı, etkileyici bir ifadeyle bitiriyor mu?					
1.5.	Konuşmayı Bitiriş Şekli					
1.5.1.	Konuşmayı özetliyor mu?					
1.5.2.	Konuşmayı, nezâket ifadelerini kapsayan cümlelerle bitiriyor mu?					
2.	DİL BİLİNCİ (BİLGİ ve DİLİ KULLANMA BECERİSİ)					
2.1.	Dilin Dış Yapı Unsurlarını Uygulayabilme					
2.1.1.	Sesleri doğru çıkarabiliyor mu?					

2.1.2.	Sesleri, gereksiz yere uzatıyor mu?					
2.1.3.	Konuşma esnasında kelimelerdeki sesleri yutuyor mu?					
2.1.4.	Akıcılığı sağlamak için gerekli yerlerde ulama yapabiliyor mu?					
2.1.5.	Kelime ya da cümle tekrarı yapıyor mu?					
2.1.6.	Sürekli devrik cümle kuruyor mu?					
2.1.7.	Ezber mi konuşuyor?					
2.1.8.	Standart Türkçe ile konuşabiliyor mu?					
2.1.9.	Konuşma akışını bozan gereksiz sesler (eeee, ıııı, ıııııı vs.) çıkarıyor mu?					
2.1.10.	Konuşma hızını dinleyenlerin anlayabileceği bir şekilde ayarlayabiliyor mu?					
2.1.11.	Dinleyenlerin duyabileceği ses şiddetiyle konuşuyor mu?					
2.1.12.	Doğal konuşuyor mu?					
2.2.	Dilin İç Yapı Unsurlarını Uygulayabilme					
2.2.1.	Kelimeler arasında anlam ilişkisi kurabiliyor mu?					
2.2.2.	Gereksiz kelimeler kullanıyor mu?					
2.2.3.	Anlamli cümleler oluşturabiliyor mu?					
2.2.4.	Cümleler arasında anlam ilişkisini kurabiliyor mu?					
2.2.5.	Cümleyi toparlayabiliyor mu?					
2.2.6.	Anlamını algılatmak istediği kelimelere vurgu yapabiliyor mu?					
2.2.7.	Kelimelerdeki duygu ve düşünceyle ilgili fonetik akışı, dil bilinci çerçevesinde yönlendirebiliyor mu?					
2.2.8.	Kelime ve kelime gruplarının anlamını vurgulayacak şekilde uygun yerlerde duruyor mu?					
2.2.9.	Gereksiz duraklamalar yapıyor mu?					
2.2.10.	Konuşma dili ile beden dili arasında uyum var mı?					
3.	KONUŞMACININ PSİKOLOJİK DURUMU					
3.1.	Duruşuyla kendine güveni ifade ediyor mu?					
3.2.	Sempatik davranışlar sergiliyor mu?					
3.3.	Dinleyenlerle göz teması kuruyor mu?					
3.4.	Dinleyenlerin çeşitli tavırlarından etkileniyor mu?					
3.5.	Gereksiz hareketler yapıyor mu?					
3.6.	Sesi titriyor mu?					

Tamamen Gözlendi : 5

Gözlendi : 4

Kısmen Gözlendi : 3

Gözlenmedi : 2

Hiç Gözlenmedi : 1

3. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KONUŞMALARINDAN ÖRNEKLER

Adım ??? eee soyadım ??? eee ???, ??? || eee ???... okulum ??? İlköğretim Okulu [üç ??? sınıfta okuyorum || eee annemi... annemin adı ??? babam | eee ??? || eeee annem [eeee ??? çalışmakta || ba... ??? || eeee

Size | çevre temizliği ile ilgili bahse... bahsedicem || eeee çevre... [çevre | hepimiz için önemlidir [çevre temiz... çevre temizliği ise [eeee çevre kadar önemlidir || çevreyi | temiz tutmak için bazı [eeee şartlar vardır || mesela yani [eeee çevreyi | temiz tutmak için [eeee ses... gürültü kirliliği yapmak gerekmez | yani [eee se... ses gürül... gürültü kirliliği yapınca [yani mesela [normal konuşmak | istediğimizi normal | açıklamamak değil | ımmm yani | gürültü eeee yapmak [boşu boşuna ses çıkarmaktır | bu da gürültü kirliliğidir çevre kirliliği [denizlerde [çevremizde görü... görülür || pek çok [çevremizde görülür || eeee ve çe... çevre temizliği | eeee uy... bakmayanlar uymayanlar | çevre temizliğini kaybetmiş | ve eeee çevre kötü bir hayatın anahtarını açmış | kötü bir hayatı yaşamaktadır ||

Eeee benim adım ??? || eeee ??? İlköğretim Okulunun üç ??? sınıfta okuyorum || a... annem | ??? babam ise || eeee ??? || eeee ben boş vakitlerimde | to... top oynamaktan | kita... kitap okumaktan ve || eeee uzayla ilgili [yeni şeyler araştırmaktan hoşlanırım ve arada sırada arkadaşım ile beraber || ormanda yürüyüş yaparım || ama bu ormanda gördüğüm bazı | eee atıklar beni | rahatsız eder || bu atıklar | doğaya insanlar tarafından bırakılmıştır || bunlar çevre temizliğini oluş... [bunlar çevre kirliliğini oluşturmaktadır || bi... [biz de | eeee bu çevre kirliliğini önlemek için [elimizden gelen her şeyi yapmalıyız arkadaşlar || çevre | eeee bizim her tarafımızdır || ama | eee onda | çevreden ayrı bir çevre temizliği vardır || çevre temizliği buranın || eeee bu [her tarafların | temiz olmasıdır | çevre temi... | eğer [eeee çevre temizliği kir... [etrafımızın temiz olmasını istiyorsak bi... bi yığın zahmete katlanmalıyız | bele... çöplerimizi [belediyenin gösterdiği saatlerde yere bırakmalıyız || eeee cam na... cam [naylon | eeee pet şişe gibi atıklarımızı | ye... yekap kamyonuna vermeliyiz || bu atık... [bu kamyonlar | bizi... | bira... atığımız atıkları | tekr... te...

özel tesislere götürerek | tekrar yeniden işlenebilir hale getirilir | ve böylece çevre kirliliği de ortadan kalkmış olur | ve yük temizliği | çevre temizliği birbirine çok bağlantılıdır || ve çünkü [eeee çevresini kirli tutan bir insan | eeee o çevreden geçtiği zaman | çeşitli hastalıklara yakalanabilir || ve ba... başka bir kişiyle temas ettiği zaman | bu hastalık tüm ya... [eee yaşadığı tüm yere yayılabilir || bunu | bir insanın beynine silahı dayayıp | kendini öldürmesine benzetebiliriz || eeee çevre temiz...] çevre temizliği | bu denli önemlidir ||

Çevre temizliği insa... | çevre temizliği canlıların yaşamında çok önemlidir || çevremizi temiz tutmalıyız || çevremi... [çevremizi temiz tutabilmek için || [.....] orman...ormanların ağaçlarını kesmemeliyiz || yerlere çöp atmamalıyız || [.....] sokaklarımızı... ca... so... sokakları caddeleri temiz tutmalıyız || yerlere çöp atmamalıyız || bunlar çok önemlidir || [.....]] yoksa çeşitli hastalıklar bulabiliriz || [.....] çevreyi fabrikalar fabrika atıkları kirletir || [.....]

Adım ??? soyadım ??? sınıfım üç ??? numaram ???, ???İlköğretim Okulunda okuyorum || altı yaşında ana sınıfına giden || ka... bi kardeşim var || boş zamanlarımda kitap okumayı ve müzik dinlemeyi severim ||

temizlik bir insanda bulunması gereken olmazsa olmazlardan biridir || temizlik alışkanlığını kazanmazsak || bu | vücut sağlığımızı hem de ruh sağlığımızı tehlikeye atmış oluruz || her insan bulunduğu mekanı ve çevresini temiz tutarsa | hiçbir | çevre kirliliği oluşmaz || örneğin biz öğrenciler yiyip işdiğimiz | gıda maddelerinin çöplerini yerlere atmamalıyız || çöpleri ye... yekapın koymuş olduğu çöp tanklarına atmamız || böyle yapmakla kullanmış olduğumuz camların ve kağıtların... | camların ve kağıtların | hem çevreyi kirletmesine engel olmuş hem de | ülke ekonomisine katkıda bulunmuş oluruz || [.....]

Adım soyadım ??? || o... okuduğum okul ??? İlköğretim Okulu || sınıfım üç ??? || [.....] ??? || annem ??? || babam da | annemin olduğu köyden || kendime ait çalışma odam var || annem [??? || babam | ??? || kendim... kendime ait çalışma odam var || hobilerim var | şunlar || araştırara... araştırarak öğrenmek | soru sorarak öğrenmek || gezmek müzik dinlemek şarkı söylemek || (şimdi konuşmaya mı başladım) ||

Çevre Temizliği

Çevremizi temiz tutmalıyız || yerlere çöp atmamalıyız ve tükürmemeliyiz || yere çöp atanları çevremizi kirletenleri uyarmalıyız || çöplerimizi çöp kutusuna atmalıyız || bulunduğumuz çevreyi de temiz tutmalıyız || evlerimizin önünü kirletmemeliyiz || temiz... temi... tem... | ne kadar temiz olursak [sağlığımız o kadar iyi olur || sağlığımızı korumak için temiz olmalıyız ||

Adım soyadım ??? || okuduğum okul ??? İlköğretim I Okulu || sınıfım üç ??? || nereli olduğum ???... || ay ??? || annem babam ??? ilçesinden || [.....] evde kendime ait çalışma odala... | odam var || babam ??? || kardeşim yok || ilgilendiğim sevdiğim | hobilerim şunlardır || her şeyi araştırarak öğrenmek I bilgi sahibi olmaktır || [.....]

Çevre Temizliği

Çevremizi temiz tutalım || yerlere çöp atanları kibarca I uyaralım || he... her... çevre herkesin evidir || çevreyi temiz tutarsak dünyamızı güzelleştiririz || yeşili koruyalım I bir ton kulla...I kullanılmış kağıt sekiz yetmiş ağacın kesilmesi demektir || çevremizi temiz tutarsak birçok kişinin sağlığını kurtarmış oluruz | çevremizi temiz tutalım | her gün bir ağaç kesilir || çevreyi te...I temiz tutarsak herkese örnek oluruz || çevreyi te... temiz tutmazsak I Atatürk'e ve bayrağa saygısızlık yapmış oluruz || (arkadaşlar benim diyeceklerim bu kadar)

Ben ??? || ??? İlköğretim Okulu üç ??? sınıfında okuyorum || ??? doğumluyum || annem | ??? || babam | ??? || kardeşim var benden küçük iki yaşında ||

okula gitmiyo || kendime ait çalışma odam var || hobilerim || şimdi | taş koleksiyonu yapıyorum || örgü örmeyi | oyun oynamayı kitap okumayı seviyorum || [.....]

Çevre temizliği

Çevre | canlı ve cansız varlıkların | yaşadığı bir ortamdır || burda doğal bir denge vardır || biz bazen bu doğal dengeyi bilerek veya bilmeyerek bozuyoruz || çöpleri yere at-mamalıyız || eğer atarsak çevre kirliliğine neden oluruz || yerlere tükürmemeliyiz || tükürdüğümüz zaman | bir çok çevreyi kirletmiş oluruz || katı atıklar gördüğümüz zaman yani alıp katı atığa atmamız || çünkü bunlar bize geri gelir || tekrar || [.....] bazen || bulduğumuz | çöpleri ata... atarız çöp kutusuna veya çöp sepetine || fabrika bacalarından | filtreleri yoksa | filtre takma-ları lazımdır || çünkü [bu çıkan dumanlar | havayı kirletir || ve belediye bunları uyarmalıdır || biz || ormanların yok olmasını istemiyoruz || ve bu nedenle ormanları ağaçlandırmalıyız || çiftçiler | ürünleri daha çabuk büyüsün diye | tarım ilaçları veya gübre atarlar || bu gübre || sel || veya yağmur sularıyla denizlere gider || ve birçok canlının ölmesine neden olur || deodorandlar | havayı kirletir || havayı kirlettiği zaman | bizim sağlığımız | önemlidir || çünkü biz hasta oluruz ||

Benim adım ??? | soyadım ??? || babam | ??? annem | eeee burda | eeee ??? || ??? İlköğretim Okulu'nda okuyorum || eeee üç ??? sınıftayım || eeee çevre... çevremizin temizliği

çevremiz-de | canlı varlıklar vardır || bu canlı varlıklar || eeee deni... | denizde de oluyor | karada da oluyor || karada | canlı varlıklar | eeee bir şey olmuyor ama I denizdeki I yani I böyle kirlili sular...I sular denizlere akınca | içindeki balıklar ölebiliyor || bunun için de || eeee birazcık | insa... insanlar dikkatli olmalı... | olmalı | yani biz de | bil... bilmeden çöpleri yere atabiliyoruz || (bu kadar).

Adım ??? | soyadım ??? || annem ??? | babam ??? çalışıyor || eee dört... | üç kardeşiz || (şimdi başlıyım mı) ||

Çevre temizliği

çevre deyince yaşadığım yer gelir aklıma || kimileri yaşadığı bu çevreyi | temiz tutarken | kimileri ise | öz... | öze... önemsememektedir... || önemsememektedir || bu kirleticiler | insan ve insan eliyle yapılmış makinelerdir |örneğin sabah arabasıyla | işe giden bir adam | farkında olmadan havayı kirletir | çünkü arabanın eksozundan çıkan duman | havaya yayılmaktadır || fabrikalar da | çevreyi tehdit eden unsurdur || fabrikaların | bacalarında filtre yoksa fabrikanın arıtma sistemi yoksa || çevre bundan olumsuz etkilenir || güzel kokmak için bir çok parfüm harcıyoruz bu parfümler de | havayı kirletir || örneğin bi insan | yolda yürürken | elinde çöpü ol... | yanında çöp kutusu olduğu halde elindeki çöpü yere atar || eeee insanlar | ormanlara gider piknik yapar | orda | elindeki sigarayı farkında olmadan yere atar | o güzelim orman cayır cayır yanarak | çevre tahrip olur | yerleşim alanlarından gelen atık sular da su kirliliğinin bir nedenidir || eee çev... yani en... çevreyi en çok kirleten insandır | bundan etkilenen de insandır || çevre... | çevre insansız olur | fakat insan çevresiz olamaz ||

Ben | ??? || ??? İlköğretim Okulu'nda | üç ??? sınıfta okuyorum || annem ve babam ??? | annem ??? | babam ??? || ??? okuyan | beş yaşında | ??? adında | kardeşim var || evde kendime ait bi çalışma odam var || müzik dinlemeyi | kitap okumayı... || kitap okumayı | de... | ders çalışmayı | folklor oynamayı | resim... | resim yapmayı seviyorum |

hayat bilgisi dersinde | hak ve ödevlerimizi öğrendik || herkes temiz bir çevrede | yaşama hakkına sahiptir | temiz bir çevrede yaşamak için | yere çö... | yerlere çöp atmamalıyız || yerlere tükürmemeliyiz || oyun alanlarımızı kirletmemeliyiz | a... | ağaçlara zarar vermemeliyiz || piknik yerlerine çöp atmamalıyız || gün-de... | günde yaklaşık 65 bin ton | çöp üretilmektedir || yal... | yalnız | bilmeden çöpe atığımız bazı atıklar | yeniden dönüştürülebilir || biz bu atıkları | biriktirilen yerlere atmamız || bunlardan | karton | gazete | beyaz kağıt | pet şişe | demir ku... | demir kutular | cam şişeler yeniden dönüştürülebilir || Muğla'da... | Muğla'da bildiğimiz gibi | bu atıklar toplanmaktadır || bu atıkları | biriktirilen yerlere atarsak | şehrimiz ve çevremiz | temiz olur || eğer biriktirilen yerlere atmazsak | çevremiz | ve şehrimiz | temiz olmaz || bunun için | bize düşen görev de | bu atıkları | biriktirilen yerlere atmak || ve yen... yeniden dönüştürülmesini sağlamak | biz evimizde | bu atıkları biriktiriyoruz ||

sınıfımızda ve | okulumuzda | bu çalışmalara katılırsak | şehrimiz ve çevremiz temiz olur|| çevre hepimizin temiz tutalım|| ayrıca | bir atığın | yeniden dönüştürülebileceğini | (resim göstererek) bu | işareten anlayabiliriz|| eğer maddenin üzerinde bu işaret varsa | bu madde yeniden dönüştürülebilir|| eğer çöp... | eğer çöpleri | ye... | yekap yerlerine atmazsak (resim göstererek) şehrimiz böyle olur|| ama eğer çöpleri yekap yerlerine atarsak yeniden değerlendirilir | ve şehrimiz temiz olur|| karar sizin | (kirli ve temiz dünya resimleri göstererek) hangi dünyada yaşamak istersiniz||

Değerli öğretmenim ve sevgili arkadaşlarım|| şimdi konuma başlamadan önce | sizlere kendimi tanıtacağım|| adım soyadım ???, ??? İlköğretim Okulunda üç ??? sınıfta | okuyorum|| ???|| annem ve babam da ???|| annem[??? | babam | ???|| bir ablam var|| o da ??? İlköğretim Okulunda yedi ??? | sınıfında okuyor|| [.....] kendime ait | bi çalışma odam var|| hobilerim | kitap okumak | spor yapmak | satranç oynamak | ve | bilgisayar oynamaktır||

Arkadaşlar | şimdi sizlere | hayatımızda çok önem | taşıyan çevre temizliğiyle ilgili bilgiler aktarıcam | beni dinlerseniz çok sevinmiş olurum|| arkadaşlar | atalarımız | “aslan yattığı yerden belli olur” demişler|| her şeyin başı temizliktir|| ilk temizlik aileden gelir|| önce ellerimiz | dişimiz | vücudumuz | daha sonra | odamız | evimiz | ve sınıfımız | sıralarımız | ve okulumuz|| eğer saydığımız bu yerleri temiz tutarsak | toplumda | temiz bi kişi olarak...|| kişi olarak yaşamış oluruz|| ve çevre temizliğinde | yarı yarıya başarı sağlamış | oluruz|| ilimizde | temizliğe çok önem verilir|| evlerin duvarlarına | beyaz kireçle | badana yapılır|| ve bunun | büyük... | büyük bir göstergesi ise | ikinci devlet büyüğümüz | İsmet İnönü'nün Muğla'ya geldiğinde | şu... şu sözü söylemiştir|| “evlerin bacalarına kadar bembeyaz ve tertemiz | Muğla” | sözünü söylemiştir|| arkadaşlar | arabamızla giderken|asla camdan dışarı | bi şey... | herhangi bi şey atmamalıyız|| eğer atarsak | orman yangınlarına sebep olabiliriz|| evimizin çöplerini | sızdırmaz bir çöp kutusuna... | ay.. çöp poşetine koyarak | sokak kenarlarındaki çöp kutularına atmalıyız|| arkadaşlar | piknik alanlarına gitdiğimizde de|| eee pikniğimiz bittiğinde | pik... | piknikte çöplerimiz | varsa onları | sızdır...

yine sızdırmaz bir | çöp ku... çöp | poşetine koyarak || eee sokak kenarlarındaki çöp kutularına atmalıyız || deniz kenarında | otururken | deni... o denize gireceğimizi düşünerek | o denizi kirletmemeliyiz || ve si... | umarım siz de bu kurallara uyuyorsunuzdur || eğer bu çevremizi temiz tutarsak || eee temiz bir çevre | temiz bir ülkede | yaşamış oluruz || arkadaşlarım benim konum bitdi || beni dinlediğiniz için size çok teşekkür ederim | saygılarımla ||

Ben ???, ??? İlköğretim Okulunda üç ??? sınıfında okuyorum || eee annem ??? | babam ??? yapıyor || eee özel ilgi alanlarım vardır bunlar | piknik yapmak | kitap okumak müzik dinlemek müzik aletleri çalmak resim yapmaktır || bunun dışında | el becerile... | el bece... | becerilerimi geliştirecek şeyler yapmak ve takı eşyaları yapmayı çok seviyorum ||

eee çevre denince hayatımız | aklıma geliyor yani yaşadığımız çevre aklıma geliyor || eee çevremizin bir çok güzelliği vardır || bunlar hayvanlar.. ve... bazıları hayvanlar ve bitkilidir || eee bitkilere iyi... | hayvanlara iyi davranmalıyız | bitkilere zarar vermemeli korumalıyız || biliyoruz ki Yatağan Termik Santralinden çıkan dumanlar | eee çevrenin havasını kirletiyö ve canlılara zarar veriyö || bu gibi dünyadaki bütün | eee böyle fabrikalar | eee çevredeki bazı canlıların ölmesine neden oluyor || kuruyan ağaçlardaki | bitkile... | eeee kuşları ve böcekleri düşünüyorum da bazen | eee onların yuvasız kaldığını görüyorum || eeee yollarda... | eee yollarda aç yatan kediler ve köpeklerin | aç... eee düşünüyorum | kendimi onların yerine koyunca | eeee dayana... | açlığa dayanamadığımı fark ediyorum || bazen piknik yerlerinde | küçücük ağaçların | dallarını koparıyolar || bu da beni çok üzüyor | biz... bizim bi yerimizi kırsalar bizim de canımız çok acır | onların on... canımız çok acır ve ağlarız | onlar da ağlar || ondan onlara acımalıyız || bizim bahçemizdeki erikler ve çağlalar çıktı || onlardan tüm çocuklar alsa çok iyi olur || eee herkes faydalansa ne... çok iyi olur | çünkü onlar da || eee canlı | onlar da çocuk || eee almaları gerekir | çevremizi korumamız gerekiyö || eee çevremizi temiz tutmamız gerekiyö ||

Ben ???, ??? İlköğretim Okulunun üçüncü sınıfında okuyorum || ??? | annem ??? | babam | ??? || babam ??? annem ??? || eee ev... | dört kardeşiz || evimizde | en büyüğü || eee çalışıyo ondan küçüğü üniverstede okuyo || en küçüğü daa okul çağına gelmedi | evimizde kardeşimle birlikte paylaştığım bir çalışma odam var || eee hobilerim | kitap okumak | gezmek... | gezmekdir ||

eee çe... şimdi size | çevreyle ilgili bilgiler vermek istiyorum || insanın doğumundan ölümüne kadar | çevre etkiler || eee çevre | geniş anlamıyla | doğaya çevre denir || iç içe olduğumuz bu çevreyi bilerek veya bilmeyerek kirletiyoruz || ha... havayı... | havayı da kirletmiş oluyoruz || denizlerimizdeki göllerimizdeki nehirlerimizdeki | hayvanları da... | hayvanları tüketiyoruz || bir vatandaş olarak görevimiz olan | doğayı korumak | doğayla ilgili sorumluluk almak | sorumluluk duymaktır || eee aksi taktirde | gelecek kuşakların | eee yokluğa | açlığa | mutsuzluğuna | mahkum kalmak-tadır || eee çevre | insanları | doğumuna... | doğumundan ölümüne kadar | değişik bir anlamda etkiler || çevreyle birlikte... çevresiz değil | çevreyle birlikte yaşamak zorundayız ||

Adım ???, ??? İlköğretim Okulunun üç ??? sınıfında okuyorum || annem babam ve ben ??? || kardeşim yok || annem ??? || babam ise ??? || özel ilgilendiğim hobi alan... hobilerim var || mesela futbol oynamak | kitap okumak gibi ||

size çevre temizliği ile ilgili şöyle | bir bilgile... bilgiler vermek istiyorum || insanların sürekli yaşadıkları yerlere | çevre denir || ırmaklar göller denizler | sular çevremizi | doğal çevreyi oluşturur || çevre kirlenmesi | üç şekil... | üç böl... | üç bölümden oluşur || bir) | hava kirlenmesi || iki) | su kirlenmesi || üç) | toprak kirlenmesi || su kirlenmesi | insan ve hayvanların | sulara | artıkları atmasından oluşur || bunun için kirli sularda yüzmemeliyiz || kirli sularda bulunan hayvanları... balıkları yememeliyiz || hava kirlenmesi ise yakıtların tam yakılmamasından oluşur || yakıtların tam yakılmaması | solunum yolu hastalıklarına | hatta ölüme bile sebep olabilir || toprak kirlenmesi ise çiftçilerimizin | gübreleri ve çeşitli ilaçlarla toprağı kirletmesinden oluşur || bun... bunun olmaması için | teknisyenlere ve | ilgililere tek... ziraat mühendislerine | haber vermeliyiz || konuşmamı... | konuşma... ||

[.....] doğal çevrenin korunması için şunları yapmalıyız || bir) | biriken çöpleri hemen atmalıyız || iki) | sularda... | suları insan ve hayvan artıklarıyla kirletmemeliyiz || üç) | zararlı hayvanların ü... üremesini engellemeliyiz || dört) | kanalizasyon borularındaki arızaları hemen gidermeliyiz || konuşmamı bitirmeden önce | size | bir şiir okumak istiyorum ||

Çevremiz

Çöplerimiz birikmesin || Sularımız kirlenmesin || Yakıtımız tam yakılsın || Temiz olsun her şeyimiz || Oynayalım hep coşalım || Bu yurdu temiz tutalım || Sokağımız ve caddemiz || Köyümüz ve kentimiz || Temiz olsun hep çevremiz || Güzel olsun hep yerimiz || Oynayalım hep coşalım || Bu yurdu temiz tutalım || Yaylada ovada dağda || Pırıl pırıl bir doğada || Oynayalım hep coşalım || Bu yurdu temiz tutalım ||
Benim çevre temizliği ile ilgili düşüncelerim bunlardır || teşekkür ederim ||

Adım | ??? | soyadım ??? sınıfım üç ??? || okulum | ??? İlköğretim Okulu || eee

Temizliğin Önemi

sağlıklı bir yaşam için temizlik çok önemlidir || temizlik olmak için önce vücut temizliği ve çevre temizliği gereklidir || bu nedenle | eee her gün | yatmadan önce ayaklarımızı yıkamalıyız | yemek yemeden önce de ellerimizi yıkamalıyız || haftada en az bir defa banyo yapmalıyız || vücut temizliğimiz iyi olmazsa | pi... pis koktuğumuz için çevremizdeki insanları rahatsız ederiz | hem de... | hem de | eee çokca mikrop kapar ve | hastalana-biliriz || temizliğin her konuda önemi büyüktür | fakat ben diş temizliğinden de bahsetmek is... istiyorum || hayatımız boyunca bizi | lazım olacak dişlerimizin kıymetini bilmiyoruz | dişlerimizin temizliği de çok önemlidir || çün... bu nedenle... | bu nedenle haf... | eee bu nedenle günde üç defa dişlerimizi fırçalamalıyız || ve daima temiz tutmalıyız || eeee çevre temizliği yaşadığımız ortamın temizliği demektir | yaşadığımız ortamlar yani okullar sokaklar | caddeler | caddeler | kullandığımız tuvaletler olarak özetleyebiliriz || buraları da temiz tutmalıyız | buralar temiz olursa | temiz olmazsa... | eee temiz olmazsa çabucak mikrop kapar | ve hastalanırız || sağlıklı bir yaşam i... | eee kısaca özetleyecek olursak | sağlıklı bir yaşam için | ve iyi bir dünya için | herkezin kendi temizliğine ve çevre temizliğine | eeee özen göstermesi | bir insanlık vazifesidir ||

Adım ??? soyadım ??? || eee sınıfım üç ??? || okulum ??? İlköğretim Okulu ||
Temizlik

Eee sağlıklı yaşamımızda temizlik çok önemli bir şeydir || temizlik çok önemli bir şeydir | bu yüzden temiz olmalıyız || eee mesela sokakta gezerken yerlere tükürmemeliyiz || tükürük içinde bulunan mikroplar | insanlara zarar verebilir | eee yerlere çöp atmamalıyız || eee ataları da uyarmalıyız || eee evde de temizlik... | evde de temizlik... | evde de temizlik | kurallarına uymalıyız || eee mesela yemekten önce ve sonra ellerimizi yıkamalıyız || eeee ve yazın ve kışın | sık sık banyo yapmalıyız || eee tuvaletten önce ve sonra da ellerimizi yıkamalıyız || bir de dişlerimiz vardır dişlerimiz çok önemli bir şeydir || dişlerimizi | günde üç kez | fırçalamalıyız || eeee bunlar | sabah ak... | sabah öğleyin ve akşamdır || eeee sağlığımızı korumamız için | sık sık banyo yapmalıyız | bedenimizdeki gözenekler açılır | ve içindeki pislikler dışarı atılır || eee (bu kadar örtmenim) ||

Adım ??? | soyadım ??? || sınıfım üç ??? | okulum ??? İlköğretim Okulu ||
Temizlik

Temizlik çok önemlidir temizlik olmayan yerlerde mikroplar olur | günde üç defa banyo yapmalıyız | tırnaklarımızı kesmeliyiz saçımızı taramalıyız || eee dişlerimizi fırçala... | dişlerimizi günde üç defa fırçalamalıyız | tuvalete girdiğimizde tuvaleti temiz bırakmalıyız || eee eğer temiz bırakmazsak mikroplar olur ve | mikroplar bizi hasda edebilir | yerlere tükürmemeliyiz | yerlere tükürdüğümüzde | mikrop olabilir ve | hasda olabiliriz | yerlere çöp atmamalıyız yerlere çöp atcamız... | atcamıza | çöp kutusuna atabiliriz || eee çöp kutusuna atabiliriz || eee yemekten önce ve yemekten sonra ellerimizi yıkamalıyız || eee ellerimizi yıkamalıyız | bunları yaparsak | eee sağlıklı | bir insan olabiliriz ||

Adım ??? | soyadım [??? || babam ??? çalışıyo annem ??? || ??? İlköğretim Okulunda [üç ??? sınıfta okuyorum || çev... | babam ??? || babam ??? annem ??? ||

Çevre Temizliği

Çevremiz hayvanlara | insanlara | ve bitkilere ev sahipliği yapar || bize bu kadar yararlı olan çevremizi temiz tutmalıyız || atalarımızın da dediği gibi temizlik imandan gelir || temizlik o kadar önemli bir şey olmalı ki || dinimiz temizlik üzerine kurulmuştur || temizlik ilk önce insandan başlar || insanın kendisi temiz olursa | yani || banyosunu | tırnak temizliğini | ve giysilerinin temizliğini eksiksiz yapmalıdır || zaten eksiksiz yaparsa elindeki işlerinin de bir bölümünü yapmış olur || diyelim ki bir lokantaya gitdik [ilk önce | te... | temizliğine bakar sonra içeri gireriz || hiç kimse pis | kirli bir ortamda durmak istemez || herkez rengarenk çiçeklerin a... [olduğu bir ortamda yaşamak ister || çevremizi temiz tutmalıyız | eğer temiz tutmazsak [başda insan sağlığı olmak üzere | bütün herşey zarar görür || çevremizdeki | şu doğal güzellikleri yok etmeye hiçbirimizin hakkı yoktur | onun için temiz toplum | temiz çevre | temiz dünyadır ||

Adım ??? | soyadım ??? || babam ??? annem ??? || ??? İlköğretim Okulu üç ??? sınıfta okuyorum ||

Çevre Temizliği

Çevremizde birçok fabrikalar vardır bu fabrikalarda [zehirli gaz maddeleri [atık sular vardır | çevremizdeki ormanlara gittiğimizde temiz hava alacağımız yerde [fabrikalardan zehirli gaz maddelerini almakdayız | ve bu yüzden birçok insanlarımız hasda olmaktadır || derelerde... [derelerdeki | mikroplardan birçok hastalık bulaşmaktadır || denizlerdeki temizliğin... deniz... denizlerin pisliğinden [birçok | eee hayvanlarımız neslini tüketmektedir || bir insanın... [bir insan lokantaya veya başka bi yerlere gittiğinde [ilk önce temizliğine bakar | temiz olmayan bi yere hiç kimse giremez || bir insanın temizliği ilk önce | tırnaklarından | banyosundan üzerindeki giysilerinden belli olur || eğer | insanlarımızı... | insanlarımızın tırnak temizliği [banyosu [üstündeki giysileri temiz ise | bu insan | bir... bu insanın da | ev işlerinin bir bölümünü... [bir bölümünü tamamlamış ve bir bölümü de temizdir ||

Benim adım ???...I adım ve soyadım ??? | okuduğum okul | ??? İlköğretim Okulu | sınıfım üç ??? | ben | ??? | annem... annem ??? | babam ??? annem... annem ??? babamI ??? | bi tane kardeşim var|| o da... | onun adı ???|| okula gitmiyor ve iş yapmı... iş yapmıyor || kendim... kendime ait bi odam var || özel hobilerim de var ilgilendiğim | bunlar | ders ya... ders çalışmak | kitap okumak | resim yapmak || ıııı çevre... | çevremizi temiz tutabilmek için I yerlere çöp atmamalı... atmamalıyız I atanları ise I uyarmalıyız || eee yani I at... atdık... atdıkları çöp... atdıkları çöpü | uygun... uy... uyarmalıyız || (bu kadar).

Adım ??? | soyadım ??? || ıııııı sınıfım üç ??? | nom | ??? || okulum | ??? İlköğretim Okulu || annemin adı | ??? babamın adı | ??? | soyadı ???|| annemin yaptığı iş I ??? | eee babamın yaptığı I ???|| eee abim... | | abimin adı I ??? || sekizinci sınıf || burda... | ??? okuyo || [.....]çevremizdeki... ||

çevre temizliği

sağlıklı yaşamamızda || eee [.....] düzenli olmalıyız || eee yerlere tükürmemeliyiz || tükürürsek | başka insanlara | mikrop bulaşabilir || eee [.....] çevremizdeki | insanlar || [.....] çevre... çevreyi kirletirsek ne olur? || [.....] diğer insanlara | mikrop I ve | hastalık bulaşabilir || [.....] insanlar hasda olabilir || tozlu dumanlı ve kirlili yerlerde | top I oynamamalıyız || oynarsak I mikrop kapabiliriz || [.....] güneşden || eee yararlanabiliriz || [.....] güneşden yararlanmazsak | ne olur? || [.....] güneş en büyük || eee sıcaklık ve ay... aydınlık kaynağımızdır || [.....]

Adım ??? soyadım ??? || eee üç ???'da | eee okuyorum || eee nom ??? || ablam burda oturuyor... || burda okuyor || eee annem ??? | babam ise ??? || [.....]

Çevre Temizliği

Sağlıklı büyümemiz için | çevre temizliğine önem vermeliyiz || yerlere tükürmemeli ve çevreyi kirletmemeliyiz || [.....] kirlenirse vücudumuzda || eee solu-num | kolay-laşmaz || [.....] çevre temizliği | önemli olduğu için | dikkat etmeliyiz || [.....] çevre temizliği-nin || [.....] önem ve... | önem de vermeliyiz || [.....] tozlu dumanlı kirli yerlerde | oynamamalıyız || [.....] oynarsak hasda | olabiliriz || [.....] aşırı güneşden | eee hasdalanabiliriz de || [.....] güneş ışığından | yeteri kadar ış... | faydalanmamız gerekir || [.....] güneş ışınlarından da | eeee fazla almamalıyız || (örtmenim bu kadar yeter) ||

Adım ??? soyadım ??? | annemin mesleği ??? babamın mesleği ??? | kardeşim bir tane || [.....] babam ??? olarak çalışıyo ||

Çevremi... çevremiz hakkında benim düşüncelerim çevremizi temiz tutmalıyız | kimseyi | rahatsız etmeden | onları hastalıklardan korumalıyız || çevremizi temiz tutarsak bütün vatandaşlar ve insanlar çok temiz bulunurlar ve hiç hasda olmazlar || çevremizi temiz tutarsak... | çevremizi temiz tuttuğumuzda başka insanları da uyarmalıyız onların düşüncelerini de | kötülükler karşı | yol açmamalıyız || onların düşüncelerini | kötüye | götürmemeliyiz || çevremizi temiz tutmalıyız || a... çöpleri çöp kutusuna atmalıyız | yerlere tükürmemeliyiz || çimlere... | çimlere veya başka yerlere basmamalıyız || havamızı temiz tutmalıyız ağaçları kesmemeliyiz || [.....] pis havalı yerlerde oynamamalıyız ve o pis havaları | ken... | ağaçlar sayesinde temizliyoruz hava öylece temiz oluyor || [.....] temiz olan insanlar daha sağlıklı | daha güzel yaşarlar böylece çevreleri de temiz olur kendileri de hastalıklara karşı | hiç... | sağlıklı olurlar || [.....] çevremizi temiz tuttuğumuzda bütün insanların sağlıklarını hastalıklara karşı | güvençli... | sağlıklı olmalarını | böylece sağlarız | çevremiz daa güzel olur | daa bakımlı | daa neşeli | daa sevinçli olur || [.....]

Benim adım ??? soyadım ??? || ve | annem ??? | babam [??? ||

ben... benim çevreyle düşüncelerim [çevreyi temiz tutmalıyız || çe... çevremize çöp atmamalıyız || eğer atarsak | hem bazı | eee turist insanlar geldiğinde | çevremizi beğenmez || eee çe... çevremizi temiz tutarsak | her insan sağlıklı olur || çe... çevremiz || [.....] çe... çevremizde | bazı | eee bazı başı boş | hayvanlar vardır || bu hayvanlara pek fazla yaklaşmamalıyız | o hayvanlar bizim | eee sağlığı-mızla ilgili... | sağlığımızı bozabilirler || eee [.....] açıkta satılan yiyecekleri almamalıyız || [.....] çevremizi kirletirsek insan sağlığı bozulur || [.....]

Adım ??? | annem | ??? babam ??? || okulu-mun adı | ye... ??? İlköğretim Okulu || sınıfım üç ??? ||

çevre temizliği [ile ilgili | konuşucam || çevre temizliği çok önemlidir || çöpleri yere atmamalıyız || çevremizi temiz tutmalıyız || karışık... || yani kaçak kömür | kullananlar oluyo | bunlar da çevremize zarar veriyö || soluduğumuz | hava | bunun için | yok oluyo || hasta oluyoruz || bunun için çevremizi temiz tutmalıyız || kaçak kömür | kullanmamalıyız || çöpleri | çöp kovaşına atmalıyız ||

4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KONUŞMALARINDAN ÖRNEKLER

Ben ??? || eee ??? İlköğretim Okulunun dört ??? sınıfında okuyorum | ??? doğdum || annem ??? babam ??? || annem | eee ??? || babam | eee ??? çalışıyo || kardeşim | eee henüz [kreşe gidiyo || müzik dinlemeyi | ders çalışmayı ve kitap okumayı seviyorum || şimdi ben size ormanlarla ilgili bi konuşma yapıcım || ormanlar bi... [milli servettir || ayrıca sayılamayacak kadar çok yararı vardır || sanayi için önemli bir hammadde kaynağı olan ormanlar | bunun yanında erezyonu önler || daha başka | eemm doğal güzellik kaynağıdır [havayı temizler || bunun yanında da oksijen deposudur ormanlar || ormanları herkezin koruması gerek | ama insanlar | bunu... | bunu üstlenmiyorlar || eğer | gelecek kuşaklara | yaşanacak bir dünya bırakmak istiyorsak | ormanları yok etmek değil | ormanları daha korumalı ve çoğaltmalıyız || (bu kadar) ||

Orman [yurdumuzun büyük bir bölümünde | vardır || yurdumuzun | 20,7 milyon hektar | bölümünde [ormanlık alan vardır || erezyonun önle... [erezyonun önlenmesinde | eeee rüzgarın hızının aza... [azaltılmasında | orman... [ormanların çok yararı vardır || orman... bi... bir oksijen kayna... kaynağıdır || orma... | orma... ormanları... ormanlarımızdan | kestane [meşe [kayın | eee şey | kayın gibi ağaç... [ağaçlar vardır || [.....] orman... [ormanlar [yurdumuzun bu kadar [çok yara... [yurdumuza bu kadar çok yararı | olduğu için | ormanları korumalıyız || orman... ormanların bu kadar çok yara... yararı vardır || ormanları nasıl sevemeyiz || bu yüzden orman... ormanları koruya... koruyalım [yararını da görelim ||

Adım ??? [soyadım ??? || ??? İlköğretim Okulunda okuyorum || ailem dört kişiden oluşur || annem | babam | ve | kardeşim ve ben | ailenin üyeleri || annemin adı | ??? babamın adı ??? || kardeşimin adı da | ??? || babamın mesleği ??? || annemin mesleği ise ??? || ben size orman-lar hakkında bilgiler vermek isdiyorum || Orman... | ormanlar... | ağaç topluluğuna orman denir || ormanlarda hayvanlar barınır || ormanlar bize || [.....] ha... nefes verir || yani oksijen | verir ||

karbondioksit alır oksijen verir ha... yani havayı temizler || [.....] ormanlar | seli | çığı | erezyonu önlerler || [.....] ha... [.....] ormana hayva... | ağaç | ozanlarımıza | saz | yazarlarımıza kalem olmuştur || kütüphanelere | kita... kitap ve kitaplık olmuştur || evlerimizde birçok eşyalar | ağaçdan yapılmaktadır || mesela [masa | sandelye | gibi | maddeler | e... evimizde kullandığımız ağaçtan yapılan maddelerdir || [.....] o... pikniğe gitdiğimizde orda yakdığımız ateşi [söndürmeliyiz || söndürmezsek ağaçlar ya... | ağaçlar yanınca | yan... yangın ortaya çıkar [ve | ormanlarımız azalır [azalınca biz | nefessiz kalırız | nefessiz kalınca da [nüfusumuz azalır || [.....] sa... mesela savaş olduğunda [nüfusumuzun az olduğu için | yenilebiliriz | o yüzden | bu kurallara uymalıyız ||

Benim adım ??? soyadım ??? ben ??? İlköğretim Okulunda okuyorum || benim ailem altı kişiden oluşuyor || annem [babam [kardeşim ben [babaannem ve amcam || babam ??? [annem babamın yanında ??? çalışıyor || amcam ??? | babaannem ise ??? || ben | ormanla ilgili bilgi vereceğim || orman | bizim | yaşamamızı sağlar || ormandan kestiğimiz ağaçların yerine | çok ağaç dikmeliyiz || eeee orman... orman... | yani geçimimizi sağlıyor... [ormanla geçimimizi sağlıyoruz || orman bizim... | ormanda hayvanlar yaşar || | biz... hayvanlar yaşamaktadır || hayvanları... | hayvanların yaşadığı... || [.....] hayvanlar... | hayvanlar yaşamaktadır || eee kestiğimiz ağaçları | satarak | evimize para getirerek yani | ailemizi besliyoruz || eee [.....örtmenim heyecanlanıyorum yaa.....] ormanlar | çığ | sel | ve toprak kaymasını önler || ağa... | çığı da... | yani [çığ yani | yuvarlanıp gelirken yani o ağacın gövdesiyle [çığ da durabilir || sel de... suyu yavaşlar || toprak kaymasında [ağaç kökleriyle toprağı tutarak | yavaşlatır | yani | toprak kaymasını önler || eee ağaç | öğretmenlerimize sıra... [aman.. öğretmenlerimize sandelye | ve | masa o.. masadır || [.....örtmenim olmadı yaa]

Meraba ben ???, ??? İlköğretim Okulu dört ??? sınıfında okuyorum || annem babam ??? || eeee annem [??? [babam | ??? satıcısıdır || eee boş zamanlarımda | futbol oynamayı seviyoru... seviyorum ||

Orman Sevgisi

Değerli büyüklerim sevgili arkadaşlar || orman | belirli büyüklükde ve... | belirli büyüklükde | ağaçların bitkilerin | hayvanların | ve toprağın | bir araya gelmesiyle | insanlara sunduğu bir servettir || eee ormanların birçok faydaları vardır || bunlar | eee erezyonu önler | su baskınlarını önlerler || ee ka... havadan karbondioksidi alıp oksijeni | bize iletirler || or... ormanları | korumamız gerekir || çünkü ormanlar bizim sağlığımız açısından önemli bir... | yerler-den biridir || bunun için de | ormanlara | fidan dikmeliyiz || bir insan... | bir orman bir insanı | bir bir orman da | bir I ulusun hayatını kurtarır ||

Benim adım ??? | soyadım | ??? || eee ??? İlköğretim Okulunda I dört ???da okuyorum || ımm annem I ??? || babam | ??? || immm

Orman Sevgisi

Ormanlar bizim | fa... immm faydalarımızın | ımmm orman | bizim fay... fa... orman | bizim... | bize çok faydası vardır || ımmmm doğal afetlerden | bizi | korur || ımm mesela toprak su I sel baskını gibi | gövdesiyle engeller || ımm ormanlara | fidan dikmeliyiz || (bu kadar).

Adım ??? || ıı ben ??? okuyorum || annem | ??? || ama babam ??? || eee annem ??? okuyor | ben de | ??? İlköğretim Okulu dö... okulu | dört ??? sınıfında okuyorum || eee ben | hep çevremde görüyorum | bir sürü ormanlarımız var ama | bu ormanların | eee hiç iyi yararlanamıyoruz || eee hep odunlar yapıyoruz ormanları gereksiz yere | pisletiyoruz || bunun için herkezi uyarıyorum || eee ben bunu gördüm ki gelecek nesillere iletmeliyiz || şimdiki küçüklere | bunu söylüyorum || eee gelecekte | çocuğumuz olduğunda ona bu | eğitimi vermeliyiz || gördüğümüz gibi ormanların yararları birçok || mesela biz yaz günü | ama kafamız sıkkın || biraz ormanların yanına gidip | ağacın orda bekleyip de | bi dinlensek ne güzel olur değil mi || ormanları lütfen kirletmeyelim ||

Adım ??? || dört ??? sınıfında okuyorum || ??? doğdum || eee ??? İlköğretim Okulu dört ??? sınıfında okuyorum | annem ve babam ??? || ımmmm kendime ait çalışma odam var || kardeşim var henüz küçük olduğu için okula gidemiyor || ımımm (bu kadar) ||

şimdi de sizlere | orman sevgisiyle ilgili | bi | konuşma söyli... hazırladım onu okuyacağım || eee ormanlar 21 – 26 Mart orman haftasıdır || ormanlar | bizi... | bizim çok işimize yararlar || işde | eee ımmmm ormanlar erezyonu | sel baskınlarını | işde bu gibi olayları | yatırdırırlar | sellerde köklerine suları çekerek | eee sel baskınların olmasını önlerler || işde | ormanların | yurdumuzun ekonomik olarak | birçok | yeri vardır || eee ormanlarımızı | korumalıyız | ormanları... bir ormanı yok edersek | bir insanın ömrü yetmez | ormanı bi tane ağacı yetiştirmeye || ekonomik olarak da | yıkılmış oluruz || yurdumuzda | ha... tarımı | ha... | işde otlakları açarsak hayvanları otlatırsak | ormanlarda | işde ormanı yok etmiş oluruz || sigarayı atarsak yakıb | yakıb orman yanar || işde böyle | yok olur orman || eeee böcekler | bitkiler vardır ormanlarda || böceklerin o kemirici kötü böcekler | ağaçların dallarını yiyerek | ağaçları yok ederler || ağaçlar bize hava verir || akciğerlerimize temiz hava alırsız | ağaçlar birçok kişiyi yaşatır || (bu kadar) ||

Adım ??? soyadım ??? || ımmmm ??? doğdum | babam | ??? yapıyo || annem... | eeee annem ???

ııı biraz da size | orman sevgisinden bahsedmek istiyorum || orma... | ormanlar | çoğu insanın yaşamında büyük önem kazanır || ıııı ormanlar olmasaydı || ıııı öğrenemezdik || ıııı yazamazdık || ııııı bizim eşyalarımızın çoğu | ağaçlardandır || ağaçlara | çakılarımızla | derin yaralar açmamalıyız || ağaçlara | isimlerimizi kazımamalıyız || eeee ağaçlar || [.....] çok... | eee ağaçlar... | ço... ormanları yakmamalıyız || eee yakmamak için de bazı önlem... önlemler almalıyız || eee mesela || eee ormanda | camlar bulundurmamalıyız || sigaralar atmamalıyız || yak... yaktığımız kamp ateşlerini söndürüp de gitmeliyiz | söndürmezsek ormanlar yok olur || eee bir ormanı yaktık diyelim | bu orman ya... yanarsa diğer ormanlar da yanar || onun için bir or... | ormanları yakmamalıyız | bir ağacı öldürürsek kırk tane insanı

öldürmüş gibi oluruz | çünkü ağaçlar | kırk tane... bi ağaç | eee kırk tane insana oksijen verir | oksijen olmazsa insanlar yaşayamaz || eee ok... oksijen insanların gereksinimlerinden biridir || eeee (bu kadar) ||

Ben | ??? || dört ??? sınıfında ??? nolu | öğrenciyim || annemin adı ??? babamın adı ??? || bir ablam var | onun adı da ??? || soyadım ??? || benim hobilerim || eee futbol oynamak | basketbol oynamak || ve || [.....] müzik söyle... | şarkı söylemektir || (başlıyım mı) || eee ben | orman sevgisiyle ilgili bir | konuşma yapıcım || ormanlarımız bizim için çok önemlidir | çünkü ormanlarımız bize ok... oksijen sağlar | temiz hava sağlar | ve yorulduğumuzda dinlenebileceğimiz bir gölge sağlar || eee ama | bazı insanla... bazı | insanlarımızı bu | orman sevgisi | eee anlatılmıyor ve böyle olunca da | ormanlarımızın önemini anlamıyorlar || ve sonuç olarak da kurumayan ağaçları kesip yakıyorlar || ve | eeee ülkemizin yüzde yirmi altısı ormanlarla kaplı oluyor | aslında bu | değer | diğer ülkelere göre çok azdır || eeee ormanlarımız bizim ülkemizin akciğerleridir || onları kendi bedenimiz gibi korumalıyız || çünkü... || eee kağıtları israf etmemeliyiz || eeee ağaçları boşu boşuna kesip yakmamalıyız | çünkü | eeee kullanılmış | bir ton kağıt | sekiz adet ağacın | kesilmesi demektir || (bu kadar hazırlamıştım) ||

Adım ??? || oku... okuduğum okul ??? İlköğretim Okulu || dört ??? sınıfında okuyorum || annem ve babam ??? | ben de ??? bi kardeşim var ||

orman sevgisi

Orman sevgisi çok güzel bir sevgidir | ormanlarımızı korumalı | zarar verenleri uyarmalıyız || ormanları kırı... | ormanlardaki a... ağaçları | dallarına çıkıp | kırı... onları kırmamalıyız | yeni ağaçlar dikmeliyiz || ormanları... | ormanlara sigara izmariti atmamalıyız || eee piknik yaptığımız yerlerde || eee ora... orada cam atıkları | ve pi... pislik bırakmamalıyız || bu cam atıkları güneşten a... aldığı ışınla | ormanlarımızı yakabilir || ve | ki... o... | Türkiye de çöl olabilir || (bu kadar) ||

İsmim ???, ??? annemin adı [??? babamın adı ??? || annem ??? babam | ??? ||
ben... | ben... | ben... | ???.. ben | ormanla ilgili kısaca | bilgi vermek isdiyorum
ormanları yakmamalıyız ormanlarda yaktığımız piknik alanlardaki | kullandığımız
piknik yaptığımızda orayı toplamalıyız öyle bırakmamalıyız ormanları | sigara
izmariti... | izmariti atmamalıyız ormanları sevmeliyiz || bunun için afişler asılmalı... |
afişler asılmalıdır | ormanı hepimiz sevmeliyiz ormanları... | ormanlara her sene bir
fidan dikme... dikmeliyiz || ormanları yakmamalıyız ormanlarda | ateş yakmamalıyız |
orma... orman... ormanlara zarar vermemeli ormandaki ağaçlara | çakı... çakıyla
bıçakla zede vermemeliyiz ||

Ben [???, ??? İlköğretim Okulu | dört ??? sınıfı öğrencisiyim || babam ??? ||
annem [??? || bi kardeşim var || o da | ??? İlköğretim Okulu | iki ??? sınıfı öğrencisi ||
çok rahat bi çalışma ortamım var || kitap okumak | müzik dinlemek | yüzmek gibi
hobilerim var || bunun yanı sıra | ormana karşı ilgim var || bu ilgi | annem bize | insan
sevgisi | hayvan sevgisi | ve doğa sevgisini vermesiyle oluştu || ayrıca | ai... ailece |
dostlarımızla gittiğimiz pikniklerde | ağaçlar | çiçekler | ilgimi çekti || bunları
sorgulamaya başladım || orman içindeki canlılar | ağaçlar | gö... ağaçları |
gözlemledim || ve | bu... insanların | bu güze... güzel yeşil alanları | nasıl |
kirlettiğimizi | nasıl çevre kirliliğine bıraktığımızı anladım || ve
ormanlarımızı | insanlara nasıl sevdirmeliyiz | diye düşünmeye başladım || bunlar
hakkında kitap okudum || bu | kitaplardan yara... yararlandığım bilgiler
hakkında | size | kısaca özetlemek isdiyorum || orman | içinde | ağaçları | bitkileri |
hayvanları | mikroorganizmaları olan | a... ağaçlar topluluğudur || orman | insanın
içini rahatlatan | ferahlatan | bi yapıya | bir enerjiye | sahiptir || ayrıca orman |
insanların eğlencelerine | ortak olur || ormanın faydaları bu kadar değerlidir ||
okuduğumuz kitaplar | yazdığımız defterler | yazı yazdığımız kalemler | oturduğumuz
sıralar | kullanılan kozmetik eşyaları ve | mobilyalar | işdiğimiz ih... | ihlamur |
adaçayı | kuşburnu | salep | defne gibi bitkiler | gibi... defne gibi bitkiler de
ormandan elde edilir || hafta sonları | koşulara | yürüyüşlere | hatta pikniklere
gideriz || bu... bunlardan da | ormanlarımızdan yararlanırsınız || ayrıca arkadaşlar en

önemlisi de | soluduğumuz havayı | ormanlarımız temizler || ben şimdi | ormanlarımızı yok edenlerden | ve | erezyondan bahsetmek istiyorum || ormanlarımızın yok oluş nedenini... nedenlerini | yüzde yüz oranında düşünürsek | yüzde doksan beşi insanlar | yüzde beşi | küçük şeyler ve doğal olaylardır || aynen erezyon da | yüzde seksen beşi insanlar | yüzde on beşi | başka olaylardır || ama ne kadar kötü ki | bu büyük orana | insanlar sahiptir || keşke | ağaçlarımızı kesmesek | bunun yerine | fidan diksek | bu oranı eminim azaltabiliriz || zaten | ağaçlarımızı kesen insanlar | orman sevgisinden | yoksun kalmış insanlardır || ben | ormanı çok seviyorum || bu yüzden | herkezin fidan dikmesini isterim || hatta şöyle bir şarkı söylemek istiyorum ||

Tohumlar fidana / fidanlar ağaca / ağaçlar ormana / dönmeli yurdumda / yuvadır kuşlara / örtüdür toprağa / can verir doğaya / ormanlar yurdumda /

Şimdi | eee kendi yazdığım | ormandan esinlenerek yazdığım bir şiirimi okumak istiyorum ||

Ülkemin süsü / doğal bitki örtüsü / her yerinde bir güzellik / sevgi dolu bir içtenlik / kaneviçeden ağaçlar / ormana güzellik katar / ormanın içinde öter civil civil kuşlar / akar masmavi dereler / şakırdar/ mavi beyaz şelaleler / içten değil sevmemek / bu güzel ormanı //

Adım ???, ??? İlköğretim Okulu dört ??? sınıfında okuyorum || müzik dinlemeyi | resim yapmayı | gezmeyi ve kitap okumayı seviyorum ||

bugün sizlere | orman sevgisi hakkında bi konuşma yapıcam || ormanlar bir ülkenin akciğerleridir | elimize aldığımız kalem | okuduğumuz kitap | yazdığımız defder | oturduğumuz sıra ve çeşitli ihtiyaçlarımızı karşılayan mobilyalarımız | or... mobilyaları... mobilyalarımızı ormanlarımızdan karşılarız || ama biz yine de | ormanlarımızın değerini tam olarak bilememekteyiz || yurdumuzda ve dünyanın çoğu yerinde ormanlar bilin... bilinçsiz kişiler tarafından | yok edilmektedir || ormansız kalan toprak erezyonla sürü... | sürülüp gitme... | sürüklenip gitmektedir || orman insanların ekmek | su | hava gibi gereksinim... | gibi sürekli ihtiyaç duydukları doğal kaynaklarını... | doğal kaynaklardan birisidir | öyleyse niçin ormanlarımızı korumuyoruz? || biraz arazi kazanmak | kışın yakacak parası vermemek için ormanlarımızı | yok etmekteyiz || sonra da | benim aklım ermez | ben cahil birisiyim |

ormanın ne faydasını bilirim ne önemini | diyerek | suçumuzu sıyı... sıyırır atıveririz || biz hepimiz bu ulusal serveti korumak ve daha da çoğaltmak için I ormanlarımızı korumalıyız || bu bi vatandaşlık görevidir | bu yönde çalışmayıp da | sürekli | orman... ormanlarımızı yok eden | kişilerin vatan hainlerinden ne farkı vardır || her yıl yaz aylarında basın ve yayın yoluyla | orman yangınları işitiyoruz | öyle oldu ki artık bu haberleri dinleye... | bu haberleri dinleye dinleye | orman yangını bizler için olağan bir haber...I haber haline gelmiştir || yakılan kamp ateşleri | söndürül... söndürülmeden atılan sigaralar nedeniyle | binlerce hektarlık ormanlarımız | kül olmaktadır || ama bizler bu ciddi sorunu | basit birer haber olarak geçiştirmektediriz || ormanlar senin | benim | onun değil | bizlerin | ve gelecek kuşaklarındır || ormanlarımızı çok iyi korumalı ve | ormanın baş düşmanı keçi ile baltayı | ormanımıza hiç sokmamalıyız || ormanın saymakla bitiremeyeceğimiz yararlarından bazıları... başlıcaları şunlardır || endüstride hamma... hammadde olarak kullanılır || ulaştırma | imar | madencilik gibi alanlarda kullanılır || odun | kereste | bina ve I araç gereç yapımında kullanılır || kökleriyle toprağı tutarak erezyonu önler || çeşitli bitki ve hayvanlara barınaklık görevi yapar || buldukları yerlerde iklim şartlarına etki eder || ormandaki ağaçların kabuğu I yaprak ve yemişlerden yararlanırsınız || reçine | sakız | kauçuk gibi maddeler elde edilir || temiz bir çevrenin ve doğal güzelliğın kaynağıdır || av | ve orman turizminin gelişmesini sağlarlar || savaşlarda korunak görevi yaparlar | buz gibi akan suları | mis gibi kokan çamları ile | yurdumuzun doğal güzelliklerini oluştururlar || yurdumuzun ormanları yüz ölçüme göre çok azdır | bu ormanların yarısı niteliksiz ormanlardır || yani | ülkemiz orman yönünden fakir bir ülkedir || büyük atamızın ağaç ve orman sevgisi göz önüne alarak | aa... ağaç sevgisini | göz önüne alarak | ormanları korumamız ve her yıl | kıraç ara.. | kıraç alanları ağaçlandırmamız I bir yurtseverlik gereğidir || çok önceleri elli milyon | hektarlık orman arazisine sahip olan yurdumuz | şimdi ise | on milyon hektar saha... | hektar orman sahası | olması bizleri düşündürmeli || ulus olarak bu konuda ne kadar duyarlı olmamız gerektiğini anlatmaktadır || mutlu | sağlıklı ve neşeli insanlar yetiştirmemiz | güzel bir hayat I yetiştirmek | güzel bir hayat sürmek istiyorsak I ormanlarımızı korumalıyız || yurdumuzu ağaçlandırmak için I sürekli çalışmalar yapmalıyız || bilinmelidir ki ormanlar önemli geçim kaynak.. | . geçim kaynaklarındandır || (örtmenim elim ayam titriyo).

Ormanları korumalıyız çünkü o... | ormanlar bize... || ormanları korumalıyız ||
 çünkü | o... ormanlar | bize... ormanlarda ağaçlar | olduğu için || ağaçlar | oksijen
 veriyö || temiz hava sağlıyo || [.....] ormandaki ağaçları || kesmemeliyiz ||
 [.....] ormandaki ağaçlar | sel bas-kınlarını önlüyo || [.....]
 toprak kayma... | kaymasını önlüyo || [.....] odun |
 yakacak... | ormanlardan yakacak | elde ediyoruz || kağıt... | ormandaki ağaçlardan
 kağıtlar | kalemler | elde ediyoruz || [.....] orman olmazsa ||
 dünyamızda | fazla | oksijen olmaz || eşyaları-mızı falan... | yeterli olmaz ||

Benim adım ??? | soyadım ???, ??? İlköğretim Okulunda okuyorum || dört ???
 sınıftayım ||

size ormanla ilgili bilgi vereceğim || ormanlar ülkenin en büyük zenginlik
 kaynağıdır || ormanların insanlara çok yararı vardır || ormanlara düşmanca davranmak
 ilk çağda başlamış || [.....] ör... örneğin pikniğe gitdiğimizde |
 ateşleri ve sigaraları söndürmeden atıyolar || böylece | birçok ormanın yanmasına
 sebep oluyolar || başlıca ormanların yararları | kereste | inşaat yapımında kullanılır ||
 hayvanlara barınaklık yapar || ha... | endüstride hammadde olarak kullanılır ||

orman... orman haftası

Orman genellikle sık ağaç topluluklarıdır || ormanlar bir ülkenin akciğerleridir ||
 ormanlar olmadan bir ülkenin ayakta durması da zor olur || ormanların bize faydaları
 çokdur || bunlar... [eee bunlar bize temiz hava sağlar | kerestecilikde | eee defder | kitap |
 kağıt | kalem yapımında kullanılır || eee [.....] havamızı temizler || ormanın
 yararları...] ormanları korumalıyız yoksa ormanlardan biz de
 faydalanamayız || [.....] kerestecilik yapımında | marangozlukda |
 ormanların yararları çokdur | ormanlar | eee birçok hayva... hayvanın barınağıdır |
 savaşlarda hayvanlara ya... yardım ederler || biz ormanları korumamız lazım ormanları
 korumak amacıyla da 21 - 26 mart tarihleri arasında orman haftası kutlanır || biz...]
 ayrıca 27 mart orman günü olarak kutlanır ||

Ben ???...|| ben ???|| eeee ??? İlköğretim Okulu dört ??? sınıfında okuyorum|| a... [annemle ba... [annem | ???|| babam [... | ???|| eee... kendime ait çalışma odam yok|| benden büyük bir [abim var|| bir de benden küçük bir kız kardeşim var|| abim [okula... okulda... okul... okula geliyor|| kardeşim | gelmiyor|| [.....]

orman sevgisiyle ilgili || [.....] orman sevgisiyle ilgili | bi ko... || bir konuşma yapacam|| orman... ormanlar bir ülkenin [doğal zenginliğidir || eeee ağaçlar | o... ormanlarda ağaçlar | pek fazla bulunur|| ormanları... [ormanlar bizim için | en önemli varlıktır || ormanları [korumalıyız || çünkü ormanlar [bizim için | en büyük zenginlik kaynağıdır || o... || orman... || ormanla ilgili... || ormanla ilgili atasözü... | atasözleri de vardır || bunlardan | orman... | dü... orman dünyanın | hem gücü | hem de süsüdür || [.....] orman... || [.....] or... || ormanları daima... [daima korumalıyız || [.....]

Benim adım ???, ??? İlköğretim Okulunda okuyorum | dört ??? sınıfına gidiyorum annemin adı ??? babamın adı | ???|| sevgili arkadaşlar [orman bi ülkenin | doğal zenginlik kaynağı [akciğe... akciğerleridir | ormanlar hava su gibi ihtiyaç duyduğumuz bir varlıkla... varlıktır || ormanların en büyük düşmanı insanlardır | ormanları insanlar yok ederler || insanlar tarla açmak için ormanları... [sigara izmaritleriyle ormanları kül ederler okul... kitaplar oturduğumuz masalar sandalyeler okuduğumuz kitapların hepsi | ormanlardan yapılmaktadır | sevgili arkadaşlar biz de ormana yardım ed... ormanları... | ormanlara ağaç dikmeliyiz | ormanları | korumalıyız || ormanlara ağaç dikerek orman sevgimizi artırmalıyız | ormanlar oksijen alıp... | ormanlar karbondioksit alıp oksijen verirler || sevgili arkadaşlar biz de bunları dikkate alıp ormanları çoğaltmalıyız ||

Ben ???, ??? | ??? İlköğretim Okulu dört ??? sınıfı öğrencisiyim || annem ???
babam ??? || abimle beraber paylaştığım bir odam var ||

bugün size orman | sevgisi hakkında size bi kaç şey söylemek isdiyorum ||
ormanlar | bildiğimiz gibi oksijen kaynağımızdır || oksijen [olmasa yaşıyamazdık ||
ormanlardan bi sürü meyve | kereste gibi şeyler elde ediyoruz || ormanlar | bir çok
hayvanın | evidir || [.....] bazı nedenlerden dolayı | ormanlar yok
olmaktadır || ağaçlar...[ağaçlar yanıyor insanların bilinçsizliği | birçok ormanın yok
olmasına sebep oluyor || eğer bugün or...[eğer bugün ormanlar olmasaydı | belki de
yaşam olmıcakdı || [.....] bir sürü... [ormanlardan bir sürü eşya elde
ediyoruz sıra | masa | kalem | defder || [.....] uummm ormanın
kerestesinden çok | yararlanmaktayız || in.... İnsanlar | ba-zı yapılar yapmak için
ormanları yakıyor | eğer | bu bilinçsizlik devam ederse | belki de[birkaç yıl sonra
ormanlar yok olacaktır ve yaşam kalmıcakdır || beni dinlediğiniz için çok teşekkür
ederim ||

5. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KONUŞMALARINDAN ÖRNEKLER

Adım ??? | soyadım ??? || ??? İlköğretim Okulu'nda öğretim görüyorum || beş ??? sınıftayım || annem ve babam ??? iki kardeşiz || ablam ve ben || ablam [??? bölümünde okuyor || kendime ait bi çalışma odam var || beşinci sınıfların konusu anne sevgisiydi || anne | bizi [doğuran bizi büyüten ihtiyaçlarımızı karşılayan kişidir || bizi canından çok seven | bizimle beraber üzüleb | bizimle beraber sevinen hatda bizden daha çok sevinen kişidir || yemez yedirir | içmez içirir | almaz aldırır || anne sadece bizi büyütüp [yani bizim ihtiyaçlarımızı karşılamaz || [evi... | evin...] | evde büyük bir işbölümüne sahiptir || yemeklerimizi yapar || giysilerimizi ütüler | yeni giysiler alır || ondan sonra | ne bilim yiyeceklerimizi hazırlar || eee anne | sadece yani bunu yapmakla görevli değildir | ailedeki [düzeni sağlar || ne bilim işleri yapar | öyle || ama şimdi [gelece...] [bizse geleceğe bakıp döndüğümüzde [annemize birtakım hatalar yapmış bakıyoruz || ne bilim yani [küçüklüğün hatası galiba bunlar || yani [ona [ters...] [ters davranıyoruz || ama geleceğe dönüp baktığımızda | o hatalardan ders edinmeliyiz || o yüzden annelerimize [gidip | onu seni seviyoruz demeliyiz ||

Ben ??? eee [.....] Ben ???, ??? İlköğretim Okulu beş ??? sınıfta okuyorum || annem ??? || babam ??? || abim ??? İlköğretim Okulu'nda okuyor ||

Arkadaşlar doğduğumuzdan beri | eee annemizin sıcacık se.. sevgisini hissederiz ve | dünyada | eee eee ö... ölene dek bize karşılıksız [eee sevgi verecek tek kişi odur || eee annelerimizi zaman zaman çileden çıkardığımız olur | ve bunlara sabırla yaklaşırlar || annelerimize | eee olan borcumuzu asla ödeyemeyiz || eee yani bi.. annelerimizin bizi sevdiği kadar [biz de onları seviyoruz [annelerini sevmeyen [yani hiç bi çocuk yokdur dünyada || eee mesela [eee bi soru sorsalar | bugüne kadar [eee okuduğun en büyük [eee en görkemli kitap hangisi diye || eee ben bu | sorunun cevabına | annem derim || (bu kadar) ||

Adım ??? | soyadım ??? || ??? İlköğretim Okulunda okuyorum || sınıfım beş
??? || ??? || annem || ??? | babam ise [??? doğmuş || annem ??? | babam | ??? || erk...]
bir erkek kardeşim var beş yaşında || hobilerim | yüzmeyi seviyorum | dinlenmeyi
seviyorum || müzik dinlemeyi | resim yapmayı [oyun oynamayı seviyorum ||

Anne Sevgisi

Annelerimiz dünyanın en güzel en iyi varlıklarıdır [sevgi doludurlar || bizim
için neler yapmazlar ki || gece üzerimiz açılsa üstümüzü örterler || karnımızı
doyururlar || hastalandığımız zaman bize canları gibi bakarlar || düştüğümüz zaman
canım deyip koşarlar || anne sevgisi bitmek tükenmek bilmeyen bir sevgidir || hem de
karşılıksız || annelerimiz [yaşlanınca | onları unutmamalıyız || onlar bize bebekken
nasıl baktıysa biz de onlara [öyle bakmalıyız || onları çiçeklerle süslemeliyiz | onları hiç
bi zaman unutmamalıyız || [.....] dünyanın en... en güzel varlıklarının
anneler günü kutlu olsun | gönülleriniz bizim sevgimizle dolsun ||

Adım ??? soyadım ??? || be... o... ??? İlköğretim Okulu'nda okuyorum || beş
??? sınıftayım || annem [ben ve | babam | ??? || iki kardeşim var || birisi [kü...
bebek | di... diğeri okuyor || a... babam | ??? || annem ??? || tenis oynamayı | kitap
okumayı ve dinlenmeyi seviyorum ||

Anne Sevgisi

Anne sevgisi bir çocuğun annesine duyduğu sevgi ve saygıdır || annelerimiz
bizleri dünyaya getirdi || üstümüz açıldığında | üstümüzü örttü || eee bizi
büyütdü... | büyüttü | içirdi [yedirdi | korudu || bu nedenle annelerimizi sevip
saymalıyız || eee annelerimiz bizlere göre çok değerli bir varlıktır | üzüntü ve
sevinçlerimizi annelerimiz bizimle paylaşmışdır || annele... [bütün annelerin anneler
günü kutlu olsun || eee anneler gününde [annele... [annelerimize küçük bi he... [hediye
alarak | annelerimizin anneler gününü kutlayabiliriz ||

Adım ??? | soyadım ??? || ??? İlköğretim Okulunda okuyorum || beş ??? sınıfındayım || [.....] ??? || annem ve | babam ???.... || eee Özlüce Köyünden || annem ??? | babam [???] [.....] eee ablam var || lisede okuyor || eee evde | kendime ait ablamla paylaştığım | bi... bir çalışma odam var || [.....] hobilerim | müzik dinlemek | eğlenmek | gezmek görmek | resim yapmak || (bu kadar) ||

Anne Sevgisi

Anne sevgisi paha biçilmez bir sevgidir || anneler çocuklarına ayırım gözetmezler... || ayırım gözetmezler || anneler çocuklarına... | eee çocuklarını çok severler || bizi doğurub dünyaya getirib | besleyib büyüten annemizdir || şu an şu dünyada bulunuyorsak bunu annemize borçluyuz || ona olan bu borcumuzu | annemizi üzmemek ve | hayırlı bir evlat olarak bu borcumuzu ödeyebiliriz... || bu borcu ödeyebiliriz || anneler günü | anele... | biz annemi... | bizim | annemize olan sevgimizi göstermek amacıyla düzenlenmiştir | anneler gününde | annemize olan sevgimizi gösteririz || [.....] Kurtuluş Savaşında | eee kadınlarımız | eee sırtların-dan... | ku... | kucaklarında çocuklarıyla | sırtlarında mermi taşımışlardır || Atatürk Türk kadınlarına | çok değer vermiştir || eee anneler | va... | çocuklarını | vatanları gibi sevmişlerdir... || sevmişlerdir || [.....]

Adım ??? soyadım ??? I ??? İlköğretim Okulunda okuyorum beş ??? sınıfındayım || ben ??? I annem ve babam da ??? | kardeşim var I kardeşimin adı ??? | o da ??? İlköğretim Okulunda okuyor I birinci sınıf | annem ??? I babam ??? çalışıyor sevdiğim şeyler | müzik dinlemek | dans etmek | şarkı söylemek | pisiklet binmek I ev işlerinde anneme yardım etmek ||

Anne Sevgisi

Sevgilerin en güzeli | anne sevgisidir || bizi dünyaya getiren | büyüten | yaşatan | besleyen | annemizdir || sabahtan akşama kadar çocuk bakımı | ev temizliği || çamaşır | bulaşık | yemek | ve çarşı pazar işleriyle uğraşan annemizdir || anneler günü I mayıs ayının I ikinci pazar günüdür || anneler gününde | annemize I bir

demet çiçek | verdiğimizde | onları çok mutlu eder || annemizi her zaman sevmeli | onların emeğine saygı duymalıyız ||

Adım ??? | soyadım ??? || okulum ??? İlköğretim Okulu || beş ??? sınıfındayım || annem | ben | babam | ??? || an.. b... annem ??? | babam ??? || abim var okuyor || hobilerim | hobilerim | eee müzik dinlemek | spor yapmak | eğlenmek dinlenmek | ve | kitap okumaktır ||

Anne Sevgisi

Anneciğim | sana bu yazıyı yazmak bana beni çok mutlu hissettiriyor || bizi büyüten | yetiştiren | yedirip içiren | besleyen annelerimizdir | annelerimize hiçbir zaman üzmemeliyiz ve | mu... her zaman mutlu etmeliyiz || anneciğim | sana bir demet çi... çiçek versem | senden güzel değil || sana bir hediye versem | senden değerli değil || ama sana bir öpücük versem | nasıl da sevinirsin || anladım ki | en değerli şey anneme göre ben | bana göre annem || ikimiz vazgeçilmez bir ikiliyiz || canım annem | geçmi... | eee anneciğim | geçmiş anneler günün kutlu olsun ve dünyadaki bütün annelerin geçmiş anneler gü... | günle... | günleri kutlu olsun || anneciğim | gözlerinden öper | ve gelecek hayatında sağlık ve esenlikler dilerim || kızın Nazlı Dural ||

Ben ??? || eee ??? İlköğretim Okulu beş ??? sınıfında okuyorum || ben ??? | ailem de ??? || eee ablam... bir ablam var || eee şu an kendisi | sekizinci sınıfta okuyor || eee evde bir çalışma odam var || hobilerim şiir yazmak | resim yapmak | gibi şeylerdir || eee anne sevgisi dünya-nın en önemli | eee sevgilerinden birisidir || eee bunun en önemli kanıtı da | annemizin bizi dünyaya getirme çabasıdır || eee anne... ben annemi çok seviyorum | annem de beni çok seviyor || bazı kişilere kızarım | çünkü annelerini hiç sevmezler || oysa anneleri onları çok sever || onlar bunun farkında bile değildirler || eee bazı çocuklar doğuştan annelerini kaybeder || bu çok üzücü bir olaydır | anne sevgisini tadamazlar || annemizin değerini bilmeliyiz || eee anne sevgisi berrak bir | su gibidir || eee çok temiz bir | sevgidir || eee anne | sevgisini genişletmeliyiz || atalarımız | eee cennet | annelerin ayakları altındadır demişlerdir ||

bunun [nedeni | eee annelerin ve anne sevgisinin cennete layık olmasıdır || eee annelerimizi üzmemeliyiz ||

Adım ???,??? İlköğretim Okulu beş ??? sınıfta okuyorum || annem | ???... [annem | ??? babam ??? olarak çalışıyor || biz... | eee ???... [anneler ??? | babamın işi için biz buraya geldik || eee eee anne... [size anneler... | anne sevgisiyle ilgili görüşlerimi açıklamak istiyorum || anneler bizim için her şeyimizdir [anneler... [annelerimiz bizleri çok severler [bizi doğurup büyütüp geliştirirler [bizi geleceğe hazırlamak için ellerinden gelen her şeyi yaparlar || annelerimizi sevmeli... [annelerimizi sevmeliyiz || onlara saygılı... [saygılı olmalıyız || onlara... | onlar bizi sev... [onlar bizi sevmiyor diye onlara kızıp küsmemeliyiz || onlar bizi daima seviyorlar... [daima seviyorlardır || annelerimizi sadece anneler gününde değil [her gü... | her gün sevgimizi dile getirmeliyiz || çünkü annelerimiz bizim için [daima | sevgi göstermektedirler || annelerimiz | bizim | sev... bizim | sevgimiz | ne kadar olursa [bizim... biz de onları o kadar çok sevmeliyiz [çünkü onlar bizi daima çok severler || annelerimiz... | annelerimiz [bizi doğub [büyütüb geleceğe hazırlamak için ellerinden gelen ne var... [ellerinden gelen her şeyi yaparlar || anneler... [Peygamber Efendimiz “cennet anaların ayakları altındadır” diye bir söz söylemiştir || bu yüzden... | eee söz söylemiştir [ve annelerin önemini belirtmiştir || eeee annelerimiz [bizim için | birçok şeyi göze alırlar || [.....] ve bizi daima severler ||

Adım... || adım ???, ??? İlköğretim Okulu beş ??? öğrencisiyim || annem I ??? || babam | eee ??? olarak çalışıyor || eee biz | ??? | babamın işi burda olduğu için buraya geldik || size anne sevgisi hakkında bilgi vereceğim || annelerimiz | eee bizi... | annelerimiz I bizi | doğurur I büyütür I ve geliştirir ve geleceğe hazırlar || eee annelerimiz || [.....] annelerimiz I bu yüzden bizim için çok | önemlidir || [.....] annele... | annelerimizi || sadece anneler gününde değil | her zaman | sevmeli... | her zaman | sevgilerimizi dile getirmeliyiz || annele... eee peygamberimiz... || peygamberimiz | cen...I annele... “cennet annelerinin... |

annelerin ayakları altındadır” sözüyle | annelerin önemini belirtmiştir || anneler... | bizim içi... | bizim için I saçını süpürge ederler || (örtmenim bu kadar)

Adım ??? | soyadım ??? || o.. şubem beş ??? | okuduğum okul ??? İlköğretim Okulu ||

Annemiz | bizi doğuran | bizi büyüten | bizi | kaza... kazadan koruyan | eee bize karşı her zaman iyi davranan | eee bir canlıdır || annemiz || eee her zaman bize iyi davranır || onun... || eee Hz. Muhammed | “cennet annelerin ayaklarıdır... | ayaklarının altındadır” demiştir || eee cennet... || eee anneler | eee eş... eşi olmayan bir canlıdır || eee anneler | dünyanın en... | eee en... | yani ne desem | en güzel | eee en || tatlı || eee huzurlu insanlarıdır || eee anneler | çocuklarını hem döver hem sever || eee annelerin değeri biçilmez || eee annelere isterseniz || onu çok seviyorum | çok... onun isteklerini hep kusursuz yapmanız... | o... kusursuz yapmanız annemizin... || eee annemizin size davrandığını... || eee şey size davrandığı | eee sevgiyi sa... saygıyı | eee sevgi saygı yetmez || annemiz size her zaman... | sizi her zaman | kazadan korumuşdur || eee insan | kendini az buçuk kötü bir durumda | düşündüğü zaman | her zaman ağlayası... | ağlaması gelir içinden || bu | ama | başka birisinin arkadaşı olsa | ne ağlayası... | ağlayası gelir ne de üzülür || eee insan || eee bu || eee beyinde || artık yani onu küçüklüğümüzden beri | onu sarıldığımız || eee ona hediyeler verdiğimiz | annedir || babamız hep bize hediye almaz annemiz alır || annemizin parası olmasa bize... || eee parası olmasa bize... | parası olma... olmasa... olmasa bile | bize hediyeler alır || yazdırır || annemiz kendini düşünmez || çocuklarını düşünür || eee eee fakir bi anne olsa | çocukları | aç olsa | bile | hep onları düşünür | kendini düşünmez | kendi sağlığını yiyeceklerini düşünmez || eee (benim bu kadar diyicem) ||

Ben ???, ??? İlköğretim Okulu | beş ??? sınıfında okuyorum || ??? oturuyoruz | ama ??? || annem ??? | babam ise | ??? uğraşiyor || iki tane abim var | ikisi de öğrenci || abimlerle kullandığım bir çalışma odamız var || hobilerim | kitap okumak | resim yapmak | müzik dinlemek ve müzik söylemek || şimdi ben sizlere anne sevgisiyle ilgili | duygu ve düşüncelerimi anlatmaya çalışacağım ||

Bütün annelere sesleniyorum || sevgili anneler | ben bir çocuk olarak söylüyorum || sizler bizler için | çok özel ve çok değerlisiniz || biz çocuklar [sizlerin vefakârlığı | iyiliği ve | yufka yürekliliği karşısında ne yapacağımızı bilemiyoruz || çünkü sizler | birer meleksiniz || meleklerin olduğuna ve bizim onları göremediğimize inanmıyorum | çünkü gerçek melekler [annelerdir || herkes biliyor || anneler | anne sevgisi | her şeyden üstündür || sizler birer çiçeksiniz || sizler [bizleri dünyaya getiren | en yüce varlıklarsınız || gül dikensiz olmadığı gibi [bizler de sizle...] sıziz olamıyoruz || bizleri tamamlayan sizlersiniz || bana | anne... [anne ne demek diye sorsalardı | dünyamızı aydınlatan | kalbimizi kaplayan en yüce varlıklardır | cevabını verirdim || bütün annelere sesleniyorum || sevgili anneler | sizler bizler için sadece melek üstün ve yüce varlıklar değilsiniz || sizler [bizler için | çok önemlisiniz || konuşmama... | konuşmamı bitirmeden önce [sizlere kendi yazdığım bir şiiri okumak istiyorum ||

Sizler birer... [sizler bizim dünyamız || sizler bizim canımız || sizler bizim kanımız || sizler bizim her şeyimiz || sizlersiz hayat boş || sizlersiz kalpler boş || sizler bizim her şeyimizsiniz || siz... [sizleri seven bizler || çok seviyoruz sizleri ||

Ben bütün annelerin anneler gününü candan kutlar [ellerinden öperim ||

Benim adım ??? beş ??? sınıfında okuyorum || eee benim annemin adı ??? [babamın adı [??? | bir de | okuyan bi kardeşim var [üç ??? sınıfında okuyor || eee annem [??? | babam [ise ??? çalışıyor || benim özel hobilerim | kitap okumak | gezmek | eğlenmek | spor yapmak || [.....] ben | bin dok... || eee ??? [??? doğumluyum || şimdi size anne sevgisiyle ilgili duygu ve düşüncelerimi aktaracağım ||

Ben | konuşmama ilk önce [Atatürk'ün | eee kadınlara söylemiş olduğu bir sözünü söylicem || “Efendiler || erkekler her şey olabilir | ama sadece ana olamaz” || bu sözülle | kadınların | annelik duygusunu... | annelik duygusunu [göstermiştir || bence annelik | dünyanın en üstün sevgilerinden biridir || anne sevgisi | bütün dünyayı saran | keşfeden bi sevgidir || eee annelerimize bir gün de... bir gün değil | her gün | sevgi ve saygı göstermeliyiz || biliyoruz ki [anneler günü | annelere özel bi gündür || bugün | annelerin | değerini açıklar || bugünde | annemize [hediye

alabiliriz || ama hediye dışında | yanağına kondurduğumuz sıcak bir öpücük bile | onu mutlu edebilir || unutmayalım ki | bizi bugünlere getiren | annelerimizdir || annelerimiz bizi bu yaşa getirmek için [çok emek harcamışlardır || bizler de | bu eme... bu emeklerini boşa çıkarmamak için [elimizden geleni yapmalıyız || unutmayalım ki | başarılı olmamızın sebebi | annemizdir || (ben şiirime geçmek isdiyorum) ||

Beni kundaklara sardın || geceni gündüüne verdin || tatlı ninniler söyledin || nasıl öderim hakkını anne || ağlayınca göz yaşımı silerdin || her sabah [baş ucuma gelirdin || bütün dertlerimi deva olurdun || nasıl öderim hakkını anne || yürümeyi sen öğrettin || düştümse elimden tuttun || beni göğsünde uyuttun || nasıl öderim hakkını anne || adın [dilimde sanki bir ayet || annedir sözlerin güzeli elbet || Tanrım bütün anneleri sen gözet || nasıl öderim hakkını anne || (teşekkür ederim) ||

Adım ???, ??? İlköğretim Okulunda okuyorum beş ??? sınıfın-dayım || annem | babam ve ben [??? || annem ??? [??? || babam | ??? olarak çalışıyor | ??? || evde üç kardeşiz || iki erkek kardeşim var || eee biri ??? ikinci sınıfa gidiyor || diğeri ??? [henüz okula gitmiyor || [.....]

An... anne bir insanın | yeryüzünde sahip olabileceği en değerli varlıktır || eee çünkü anne | herkez için çok | önemlidir || [.....] her kişi-nin [tek bir annesi vardır || eee [.....] bir insan her şeyin ilkinin annesinden öğrenir | anne onu terbiye eder | derslerinde başarılı olmasına yardım eder || eee [.....] anne sevgisini kelimelere dökmek çok zor || eee çünkü | o bize her şeyi [öğretir || onun yaptığı şeyleri | kelimeler yetmez || ummm [.....] herkez [annesinin değerini iyi bilmelidir || eee bilmeyenler de varsa her şey kendiliğinden oluyor gibi zannediyorlarsa | bi gün annelerini kaybedince | her şeyin öyle olmayacağını anlarlar || [.....] Allah da | annelere çok büyük önem vermiştir || bunu | eee kutsal kitabımız Kuranı Kerim'de de belirtmektedir | “cennet anaların ayakları altında” demekle || herkez || eee annesinden | destek alır || [.....] anneye çok bağlı olmak da | yararlı değildir her şeyi anneye yaptırmak || çünkü [o bi gün | bizden ayrılıcaktır o zaman | he şeyin zor olduğunu görürüz ||

Adım [???] annemin adı [???] babamın adı ??? || ikisi de çalışıyorlar || babam |
 ??? | annem | ??? olarak çalışıyo... || ??? çalışıyo || ??? İlköğretim Okulunda
 okuyorum || beş ??? sınıftayım... || beş ??? sınıftayım || a... ailem hakkında
 annem | ve babam [bana karşı çok iyi davranırlar... || bana karşı çok iyi davranırlar ||
 zaten || hiç bi anne ve baba çocuklarının kötülüğünü istemez || beni... [annem za...
 annem de | benim her dediğimi yapar | ben üzülürsem [o kendisi de içinden üzülür |
 ama | o [üzüldüğünde bizim üzülmemizi istemediğinden belli etmek istemez || a..
 annemize | sadece anneler gününde değil her gün sevmeliyiz || çünkü annemiz... |
 çünkü annemiz [bize | her | şeyi yapar | kendisi... | kendisi | bile.. parası [yeterli
 olmadığında bile | bizim için | kendisi yemez yedirir || kendisi giymez [bizi giydirir ||
 o | sürekli bizi düşünür... || o sürekli bizi düşünür || ımmm Allah'ın da dediği gibi
 anne... | cennet annelerin ayakları altındadır || anne... | annelerimizi üzmemeliyiz... ||
 annelerimizi üzmemeliyiz || onlara karşı hep | iyi davranmalıyız || annemizin bi | işi
 olduğunda [ona | yardım etmeliyiz | asla | yardım etmekden kaçınmamalıyız | kendi
 üzerimize düşen görevlerimizi yapmalıyız || zaten [annelerimiz | eee işden geldiğinde
 ya da | ev hanımıysa | topladı... evleri topladığında yorgun olurlar || bi de [eğer biz
 annemize karşı gelirsek || eee daha da [yorulurlar || anne... [annelerimizi | canımızdan
 çok severiz || (bu kadar) ||

Ben ??? | ??? İlköğretim Okulunun beş ??? sınıfında okuyorum || eee adı...
 annem I ??? babam ??? || iki kardeşiz | ablam okuyor || evde kendime ait çalışma
 odam var || müzik I dinlemekten I kitap okumaktan I basketbol oynamaktan
 hoşlanırım ||

Anne Sevgisi

Anneler bizim için en değerli | varlıkların başında gelir || anneler bizi dünyaya
 getirdikten sonra | büyütürler || her çocuk I anne sevgisi... anne sütüyle ve sevgisiyle
 büyür || anneler | her şeyin en iyisine | en güzeline layıkdırlar | onlar... | onlar... ||
 cennet annelerin ayaklarının altındadır || annelerin bizi büyötmek için ne zorluklar
 çektiğini bilmeyiz || bu yüzden I sadece yılın bir günü değil I her gün annelerimize I
 saygıyla I sevgiyle yaklaşmalıyız ||

Adım ??? [soyadım | ??? | ???] ??? İlköğretim Okulunda okuyorum ||
annemin adı ??? [babamın adı da ???] ||

Anne Sevgisi

Anne sevgisi [bütün sevgilerin kaynağıdır || anneleri çocuk...] anneler günü [anneleri çocukları ve | yaptıklarının ödüllendirilmesi günüdür || anne sevgisi bütün bencil duyguların en üstünüdür || anele... anneler || çocuklarına vereceği sevgiden dola... [dolayı] mutlu yaşarlar ve | anne sevgisi dünyanın | en önemli [sevgi kaynağıdır] || anneler çocukları için bütün sevgilerini verirlerdir || bu... bu sevgiden dolayı çocuklar da... | çocuklar da bu sevgiden [yararlanarak anneler...anneler... anneler... anneler gününü kutlarlardır || [.....] çocuk... çocuklar | anne sev... an... | annelerini çok severlerdi || anneler de çocuklarını çok severler || anneler çocuklarına | her yardımda bulunurlardı | anneler | çocukları için kötü söz söylemezlerdir || [.....] anneler çocu... çocuk... || (ya örtmenim şaşırıyorum.....) ||

Arkadaşlar I annelerimizi neden bu kadar çok sevdiğimizi hiç düşündünüz mü? || Ben düşündüm || hangisinden başlayacağımı bilemiyorum || yemeğimizi yapan... | yemeğimizi yapan | çamaşırımızı bulaşığımızı yıkıyan | yemeğimizi ya... || ıııı saçımızı tarayan I önlüğümüzü giydiren annemizdir || eee ataların da dediği gibi I “ana hakkı Tanrı hakkıdır” | anne evlatlarına candan bağlıdır | en kötü zamanlarımızda annelerimiz vardır || herkezin eli I iki tanedir ama | bence annelerin eli I on yüz I hatta bin tanedir || demin de dediğim gibi I yemeğimizi yapar | çama... çamaşırımızı bulaşığımızı yıkar | önlüğümüzü giydirir | saçımızı tarar || annelerimizi üzmemeliyiz | annelerimizin değerini bilmeliyiz ||

Benim adım ??? I arkadaşlar I anne ne demektir bilir misiniz? || Ben düşündüm I ve annenin bizi büyüten | besleyene | dünyaya getiren bir varlıktır || annelerimizin kıymetini bilmeyenler için bir uyarım var || arkadaşlar I annelerimizin kıymetini bilelim | ba... her zaman baş ucumuza gelen I gözyaşımızı silen I derdimize

derman olan I ve hakkını helalleyen | annemizdir || bunun için I annelerimizin | kıymetini bilelim I anneler dünyada tek I bir varlık olduğunu unutmayalım ||

Benim adım ??? | soyadım ???, ??? İlköğretim Okulunda okuyorum || ve ben ??? doğdum | ??? doğdum || annem | ??? | babam ??? || an.. ben size şimdi anne sevgisi hakkında | birazcık | konuşucam || anne olmak çok zordur || çünkü | anneler bizim için birçok fedakârlıklara katlanır || anneler bizi çok sever dünyadaki en büyük sevgi anne sevgisidir || anne... | anne... annelerimiz... annelerimiz | bize... bize... bizim için çok a... çok böyle | zorluklar çeker ama | bizi... biz doğunca | her şeyi unuturlar || sonra | anne... annelerimiz bize | yemez yedirirler giymez giydirebilirler || benim ba... benim bisiklet sürmek | hobimdir | ama | annem bisiklet sürceem zaman | hep... hep şüpe lenir || çünkü... çünkü araba filan çarpar diye çok şüpe lenir || çünkü | annem | beni çok sever | ve benim... be... beni çok sever | beni çarpılıcamdan korkar || onun için şüpe duyar || işde anne sevgisi böyle bi şeydir || a... anne... annelerimi... baba... annelerimiz | eee peygamber efendimiz | a... cennet annelerin ayakları altındadır demiştir ||

Adım ??? soyadım ??? eee ??? İlköğretim Okulunda okuyorum || eee annem | ??? babam ??? || eee annem ??? || babam | ??? || eee kardeşim var || eee bu... ??? İlköğretim Okulunda | eee ikinci sınıfa gidiyo... || ikinci sınıfa gidiyo | evde kendime ait | çalışma odam var || işde hobile... | ee şarkı söylemek | müzik dinlemek ||

Anne Sevgisi

Annelerimiz bize kol kanat gerer || anneler dünyanın en kutsal | en değerli | en fedakâr varlıklarıdır || eee onlar bizim için | her türlü zorluklarla karşılaşır || çocukları için | çeşitli fedakârlıklar yaparlar || eee çocuklarının | mutluluğu | onun mutluluğu çocuklarının üzüntüsü | onun üzüntüsü olur || çocuklarının da | ee büyük görevi vardır || kendileri için fedakârlık yapan annelerini | üzmemeleri | bir dediklerini iki etmemeleri gerekir || eee fakat bazı çocuklar | annelerini üzü... | eee üzüyorlar || eee büyüyünce her çocuk anne baba olacaktır... || eee anne ve baba olacaktır || çocuklarının onlara nasıl davranmalarını istiyorlarsa | şimdiden annelerine öyle

davranmaları gerekir|| eee eeee hiç bir çocuk | eee anne ve babası... annesini
üzmemesi lazımdır|| eee çocuklar [büyüyünce kendilerine nasıl üzmemelerini
isterlerse | hiçbir an... anne de çocuklarının kötü olmasını istemez|| onları hep korur||
tüm annele... [tüm anneler... | tüm annelerin işde önünde saygıyla eğilirim|| eee
cennet[tüm annelerin ayakları altındadır|| (bu kadar)||

6. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KONUŞMALARINDAN ÖRNEKLER

Ee adım ??? soyadım ??? || [Ok..] ee sınıfım altı ??? okulum ??? İlköğretim Okulu || eee annem | ??? | babam da ??? || ee ablam da | ordan || ee ablam şu an üniversitede okuyo ??? biz iki kardeşiz ??? babam | ??? ama [??? yapıyo ||

ee yalan sözden sakınmalıyız || yalan | eee bilerek ve gerçeğe aykırı olarak söylenen sözlere denir || ee yalan söyleyen insan öncelikle kendisine zarar verir || çünkü yalan söyleyen insanlarla [eee kimse ilişki | kurmak istemez ve böyle insanlara kimse inanıp güvenmez || bunu bi örnekle açıklayabiliriz || eee bi çoban varmış bi gün [ee sürüsünü otlatmaya götürmüş || ondan sonra halkını kandırmak amacıyla [kurt geliyo diye bağırmaya başlamış || ondan sonra bütün köylüler herkez gelmiş oraya kurt nerde falan demiş bakmışlar kurt yok || ondan sonra herkez evlerine geri dönmüş || ondan sonra | ee böyle devam ederken bi gün gerçekden bi kurt gelmiş | ve çoban [ee haykırmaya başlamış kurt vaaar [ee sürülerimi yiyo lütfen gelin yardım edin diye bağırmaya başlamış || ama halk da onun yalan söylediğini düşünerek yardıma koşmamış || bundan da anlıyoruz ki [ee yalan söylememeliyiz || yalan genellikle başka bi yalanın söylenmesini gerektirebilir || ama bazı yalan söylenebilecek durumlar vardır || mesela hastalara umut vermek amacıyla söylenebilir || ee bu gibi durumlarda yani yalan söylememeliyiz || ama dinimiz de bizden yalan söylemememizi isder || ee yalan söyleyen [ee insanlar daha çok günah kazanırlar || eee yani yalan sözden sakınmalıyız || [.... ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺] eee ben | bazen yalan söyledim || ee ama yalan söylediğime de ee pişmanım || [ben] bana göre beyaz yalan diye bi şey yokdur || yani bi şekilde yalan söylememeliyiz || [yalanı...] yalanın ama çeşitleri vardır || mesela boş yere yemin etmek ya da [ee yalancı tanıklık etmek de yalancılığa bence girer || [bu gib..] bu gibi durumlarda da [eee yani günah işlemiş oluruz || ve bu gibi davranışlardan kesinlikle kaçınmamız gerekir || eee [yalan] çevremde yalan söyleyen insanlar ee pek yok || ee ama ben bi iki kere yalan söyleyen insanlara tabi [şahit [oldum || eee ve [o] o kişilere yalan söylediğini söyledim || ama ee karşımdaki de ee yalan söyleyerek benim yalan söylediğimi söyledi || [bu gib..] bu gibi durumlar da olabiliyo tabi || [ama ee siz sakın] ee ben böyle yaptım ve olmadı || ee siz sakın

yani kendinizi kanıtlamaya çalışmayın||Allah zaten ee kimin yalan söyleyib söylemediğini görüyo | siz boş yere kendinizi üzmeysin diyorum ben||

Yalan kötü bi şeydir || yalan bir insanı aldatmak [amacıyla yapılan gerçeğe aykırı sözlere denir||ee yalancının [yani [işde [toplumda yeri olmaz||ee [yalancı [birisi] [.....] yalan söyleyen bir insanın toplumda yeri olmaz [yalan | her halukarda kötü bi şeydir|| yalan bir insanı aldatmak amacıyla [söylenen gerçeğe aykırı sözlere | denir || [yalan] | yalancı bi insanın | işde [toplumda yeri olmaz||ve güven kazanamaz toplumda|| yalancı insan [[kendisi | kendi başına]] işlerini kendi [yapmak zorundadır [çünkü kimse ona güvenmez||ee yalan | her zaman kötü bi şeydir||yalan alışkanlık yapar insanda||yalancı da işde [bunu sürdürür || [bi..] yalan bir söylenir iki söylenir üç söylenir [böyle devam eder|| yalancı çoban hikayesindeki gibi de | işde | birinci olur ikinci olur üçüncüsünde de | işde | köylüler çobanı dinlemediği gibidir || [insanlar] insanlar [o yalan söyleyen insana güvenmez || güven kazanamadığı için de [insanın] | ını toplumda [sevilmez | toplumda işde | kendisine güven duyulmaz ||

Milletimizin [sakınmamızı istedi kötü davranışlardan biri de [yalan söylemektir || [.....] imımm [mille..] milletimiz | böyle davranışları | gerçeğe | [uy..] uygun olmayan sözleri | kullanmamızı istemez||yalan söyleyen kişi [kendisine zarar verir || ee yalan söyleyen kişilere kimse yaklaşmaz || kimse sevmez || ona [gü..] [söyleyemez sırlarını || [.....] [yalan söyleyen kişiler] | ee yalan söyleyen kişiler [kimseyi | ilgiyle] [kendileri | mudsuz | ve kendileri yaşarlar || [mu..] mudsuz yaşamlarını sürdürürler || [.....] örneğin | [bir yala..] bir kişi [yalan söylediye | o kişi [o yalan ken..] gine yalan söyler || bi yalan söylediye o yalan gerektiğinde [gine [o..] | gine söyler o yalanı || [.....] bir yalan söylediye || [.....] arkadaşlarıma [tavsiyem | kimse [yalan söylemesin || o yalanlar | [kendi kötü... | kendi kötülükle...] [kendi kötülüklerine uygulanıyo || kendilerini kötülüyorlar || [kim..] arkadaş edinemiyorlar || sevgilerini

yitiriyorlar || [.....] kırıcı sözler söylüyorlar || bazen [bir hıza kapılıp da hırsızlık bile yapabiliyorlar ||

Söz kişinin aynasıdır || bu söz bize bir çok şey anlatmaktadır || ee [insanlar] | [.....] insanların [doğru | davranışları ve sözlerinden anlarız || bir insan | çelişkili | ee takıntılı bir [sözlü.. sö..] söz söylese | er ya da geç bunun [kimliği ortaya çıkar || [güven duygusu] | [karşımızdaki kişilerin] | ee [doğ.. gü..] güven duygusunda | karşımızdaki kişilerin | doğru söz ve davranışlarından | uyumlu olur || eemm [güven duygusu] | arkadaşlarımızla | akrabalarımızla | anne ve babalarımızla bile [bu ilişkiye bağlıdır || eemm güven duygusunu aşmak için [doğru söz ve] | ee doğru söz ve yalana başvurmadan konuşmalıyız || [bun..] bundan da anladığımız gibi | ee hepimizin de bildiği gibi [yalancı çoban hikayesi vardır || yalancı çoban | ee yalan söylediği için [[kurtlarını] | ını koyunlarını kurtlara yedirmişdi || bundan da anladığımız gibi yalan söylemek [çok kötü bi şey-dir || en zor durumda olsak bile | yalana başvurmamalıyız || çünkü yalan çok kötü bi şeydir || ee [atasözlerinden de olduğu gibi yalancının mumu yadsıya kadar yanar] || atasözlerinden de olduğu gibi yalancının mumu yadsıya kadar yanar || bu atasözü | bize birçok | ını şey anlatmaktadır || yalan söylemenin kötü bi şey olduğunu | sonradan [yalancının ortaya çıkacağını anlatır ||

Arkadaşlar yalan | kötü bi şeydir || [yalan söyle..] yalan söyleyince insanlar kötü duygulara kapılabilir || ee ve hırsızlık yapabilir || ve paramız olmayınca bazen [bu hisse kapılıp aalemizin | cebinden para alabiliriz | ama bu [doğru bi şey değildir] bazen yalanlar vardır ama o beyaz yalanlardır || bir kişi [hasta olabilir] yaşlı olabilir [ölcektir] ama sen iyi olcahsın diyebiliriz | buna || [yalan] [yalancılık | çok kötü bi şeydir || hiç kimse taavsiye etmiyorum || bazı arkadaşlarımız yalan söylüyor ama [bunun doğru olmadığına inanıyorum || yalan söyleyenler [kötü | davranışlar içinde bulunur || ve [küfürler ederler ||

Meraba [ben ??? || ee ??? İlköğretim Okulu altıncı sınıf öğrencisiyim || bi tane [ablam var || ablam şu anda ??? Lisesi | lise iki | öğrencisi || ee babam | ee ??? olarak çalışıyo [annem ??? || ee ben size yalan söylemek hakkında | bazı şeyler söylemek isdiyorum ||

Ee yalan [başkasını aldatmak amacıyla bilerek [gerçeğe aykırı söylenen sözlerdir || [Peygamberimiz] | ee Peygamberimiz Hazreti Muhammet bize her zaman [doğru..] doğruyu söylememizi isterdi || biz de | ee Hazreti Muhammet'i örnek alarak bazı şeyler söyleyebiliriz || [Haz..] Hazreti Muhammet hayatı boyunca hiç yalan söylememiştir || bu nedenle toplumda saygılı bi insandı [ve Muhammed'ül Emin [olarak adlanılıyordu || bu da [güvenilir insan adına gelir || yalan bize zarar [verir || yalan bize zarar verdiği gibi topluma da bir çok zarar verir || [buna] | buna | bazı örnekler verebiliriz || [çünkü] | yani yalan söyleyen insanlar toplumda gerçekten bi yer edinemez zaten || çünkü [iii yalan söyledikten sonra er geç yalan bir gün ortaya çıkacaktır || o zaman insanlar bizim [kişiliğimizi [tanıcak..] tanıcaklardır | [nas..] nasıl bir insan olduğumuzu tanıcaklardır || gerçekten biz de toplumda saygılı | hoşgörülü bir insan olarak anılmak istiyorsak | yalan söylememeli [doğrudan şaşmamalıyız || ee toplumda | karşılıklı güven üzerine kurulmuştur || toplumsal yaşamlarda karşılıklı güvenler [yani çok önemlidir || ee yalan söyleyen insan ilk önce kendine zarar verir || [atala..] atalarımız yalan söylemek hakkında ortaya bi söz atmışlardır [yalancının mumu yatsıya kadar yanar || bu söz gerçekten bize çok şey anlatır || ayrıca ben size başka bi [[hi..] hikayeden de örnek vermek isdiyorum || yalancı çoban | diye bir hikaye vardı || yalancı çoban adlı hikayede çoban gerçekten kendine de zarar veriyordu || kendine zarar [verdiği gibi [hem köylülerini işden alıkoyuyordu | hem de [geçimini sağladığı koyunlarını | hayvanlarını kaybetmişti [ben onun hikayesini anlatım ||

ee yalancı çoban hikayesinde | ee çoban | ee küçükdü | ve | böyle başkalarını aldatmaktan yalan söylemekten hoşlanıyordu || sıkıldığı zaman | insanlara yalan söylüyordu || bi gün [insanlar tarlada işlerini yaparlarken | ee kurt geldi kurt geldi diye bağırdı || insanlar çobana yardımcı olmak için oraya gittiğinde hiç bi şey yokdu || ee [o zaman] | ee çoban [hem kendini aldattı [hem köylüleri aldattı || [işde | kimse] o zaman halk dedi bizi işinden de alıkoydu || ee kendine de zarar verdi || artık onu biz ee

[say.. işde] biz onu artık [kabul etmiyoru...] kabul etmiyoruz aramızda dediler || daha sonra | ee bi daha [gerçekden kurt geldiği zaman [çoban kurt geldi kurt geldi dedi diye bağırdığı zaman | halk | ee tarlasında çalışırken bi kere daha bizi böyle kandırmışdı || bi daha kandırırsa biz yine işimizden [aliko..] alıkonmuş oluruz [biz naporuz diye düşündüler || daha sonra | ee gitmemişlerdi || kurt hem çobana saldırdı [hem koyunlarına saldırdı böylece hem kendine hem koyunlarına zarar verdi || biz de toplumda adımızın iyi geçmesini istiyorsak [ilk önce toplumda belirli bir yer edinmeliyiz || ee bunun için de doğrudan şaşmamalı | yalan söylememeliyiz ||

Merhaba benim adım | ??? soyadım ??? || [an..] annemin adı ??? | soyadı ??? || babamın adı da ??? soyadı da ??? [annem] | ee belki sorabilirsiniz [annemi..] annemin soyadı niye değişik diye [çünkü annemle babam ayrı || annemle babam ayrı olduğu için | ee annem de kendi kızlık soyadını kullanıyo || benim | konum yalan söylemek hakkında ||

Yalan | çoğu insanların [tam olarak kavrayamadığı bi kavramdır || ee [ii...] insanlar yalanı beyaz veya siyah yalan diye tanımlarlar || aslında yalanın büyüğü küçüğü olmaz || ee [di..] yalan [dinimizin [sakınması] sakınmamızı istediği | bir davranıştır || hatta [[en] en önemlisidir || [yani..] aslında yalan söyleyerek [kendimi..] kendimizi avunduramayız || çünkü yalan söyleyerek kendimizi [kandırırız || karşımızdakini değil || annem hep derdi ki bana | ee [yalan söy..] yalanın büyüğü küçüğü olmaz | yalan ufacık bi söz olsa da yalandır derdi || ee yalanın kötü örneklerinden birini de şöyle anlatabiliriz || küçük bi çocuk | ve sürekli [yalan söylüyo [bütün sorumluluklarını | ee ailesini | annesini [babasını yalanla geçiştiriyoy | ve bu çocuk bir gün büyüyo || yuvasını kuruyo | ailesini yapıyo | çocukları oluyo | ama sonra yuvası birden dağılıyo || işde [hayatı [olumsuz yönde gidmeye başlıyo | çünkü [ee insan [[haya.. hayatını yala.. ya] arkadaşlarını | kardeşlerini [ailesini [sorumluluklarını yalanla geçiştirebilir ama hayatını yalanla geçiştiremez yani || bu yüzden | [yalan | kendi..] hem kendimize zarar vermiş oluruz hem de toplumumuza zarar vermiş oluruz || yalanın [bir diğer örneği..] örneklerinden birini de şöyle açıklayabiliriz ||

[bi..] bir gün [ülkenin birinde [acımasız bi zalim] | acımasız zalim bi vali varmış || [vali] | vali | Ali adında [bi adamı yakalamak istemiş || yol kenarında adamlarıyla birlikde giderken | ee arkadaşı Hasan'ı görmüş || [Hasan] | ey Hasan demiş || Ali nerde onu yakalatacam ve kellesini uçuracam demiş || şu gördüğünüz kulübe var ya | Ali orda demiş || [ada..] vali ve adamları | kulübeye | ee [hucumla] | hucumla girmişler ve | Ali'yi bulamamışlar || sormuşlar ki Hasan'a | ey Hasan [nerde Ali | Ali nerde || ee gördüğünüz kulübede demişler bi daa girmişler bakmışlar yok || sonra bunlar sarayına tekrar gidmişler | vali ve adamları saraya gitmişler || ee Hasan | Ali'yi olduğu kulübesinden çıkartarak | Ali demiş ki || ey Hasan [aşkolsun yani | arkadaşlık hatırımız da mı yokdu demiş || eee Hasan da demiş ki | ey üstadım | sizi [bulamamaları benim hürmetim değil | Allah'ın [hür..] hürmeti || [doğru söyledi..] | eee doğru söylediğimden bu şekilde olur || çünkü [bilirsiniz ki doğruların yardımcısı Allah'dır || eğer yaalan söyleseydim [sizi de beni de götürürlerdi dedi || [yalan..] | yani bu örnekte de gördüğümüz gibi [yalan söylememeliyiz || hem yalan söylersek topluma [hem de kendimize zararımız olur || ve eğer toplumda [bir yala..] [bir yer] | eee bir yer edinmek istiyosak [[iyi] | iyi ve kişilikli bi şekilde gelişmek istiyorsak [yalan söylememeliyiz ||

Adım ??? [??? ee [???] soyadım ??? || ee altı ??? sınıfında okuyorum || okulum ??? İlköğretim Okulu || ee annem | ee ??? || babam ??? | ??? çalışıyo || ee ben ??? || annem [oo..] ??? ilçesinden [babam da ??? || ee [.....] ee konumuz yalancılık || ee [başlıyım mı konuma]

[yalan] | yalancılık | çok kötü bi şeydir || ee [ya..] bir kişi yalan söylerse [eğer yalanı ortaya çıkarsa | karşısındaki kişi [[o..] ona güvenmeyebilir || ee bu yüzden | yalan söylememeliyiz || ee [.....] [yalan | yalan söylemek] ee [.....] [örnek vereyim ben] || örneğin | ee bir çocuk | ee sınavından [zayıf aldı || ve ailesine bunu söylemek istemiyo [çünkü ailesinden korkuyor || ee [bunu] | ailesi [sınavının nasıl olduğunu sorarsa | yüksek not aldığını söylüyo mesela || ee sonra [bi gün] veli toplantısı oluyo || ailesi | bunu | öğrenince | yalan söylediğini [çocuğunun || büyük bir hayal kırıklığına uğruyor || ona çok güveniyorlardı çünkü || ee çocuğunun yalan söylediğini anlayınca büyük hayal

kırıklığına uğruyor || bu nedenle yalan söylememeliyiz || ee [bi şey daa söylicem] ||
 ee burda [çocuğun hatası yalan söylemek || ailesinin hatası da ona çok güvenmek || [.....] oluyo || [.....]

Ben ??? || altı ??? sınıfında okuyorum ??? İlköğretim Okulu'ndayım || ee annem [??? babam ??? || ee [babam ???] || ee ??? || [kar..] bi tane kardeşim var || ee kardeşimle aynı odayı paylaşıyoruz || ee kardeşim de aynı okula gidiyo ana sınıfında || ee

Yalan söylemek çok kötü bi şeydir || ee [yalan] [yalan] yalan söyleyen kişiye yalancı denir || ee yalan söyleyen kişinin kesinlikle doğrusu çıkar || ve [yalan söyl...] yalan söylediği için onu cezalandırılabilir || ee bu yüzden | yalan söylemek gerçekten kötü bi şeydir || ee bunu bi atasözüyle [[anlata...] anlatırsak | yalancının [mum...] mumu yatsıya kadar yanarmış || işde | ee bunda da anlatıldığı gibi | ee [yalan söyleyen kişinin doğr...] yalan söyleyen kişinin | ee doğru lafı kesinlikle çıkar || ee bu yüzden [yalan söylememeliyiz || ee [kendimize çok güvenip de yalan | hani böyle bir şeyi | yanlış yaptığımızda | o yüzden | ee bi de onun doğr... doğrusunu söyleyince | ee yalan söylemiş olur...] yani yalan söylersek [çok kötü bi şeydir || onların doğrusu çıkacağı | için yalan söylememeliyiz || ee küçük düşebiliriz || eee yani | küçük düşebiliriz || [güven..] güvenmezler bize ||

Adım ??? soyadım ??? || ee ??? İlköğretim Okulu'nun altı ??? sınıfı öğrencisiyim || ııı annem ??? [babam | ee [???

Yalancılık kötü bi şeydir || ııı birine karşı yalan söyledik mi [ııı o kişinin bize karşı olan güveni azalır || ııı sonuçta [ııı biz de kendimizi o kişinin yerine koyarak bize de yalan söylediğini düşündüğümüzde | ııı nasıl hissediyosak [[aynı...]] aynı o kişi de o duyguları hissedebilir || o yüzden yalan söylemek kötü bi şeydir || ııı yalan söyleyince [ııı toplumdaki yerimiz de azalır || ııı bi kişiye yalan söyledik mesela bi esnafa || ııımm ondan veresiye bi şey alıcaz [ama | ııı ona bi ödeme yapmıyoruz [aldığımızı] aldıklarımız karşısında || ııı eğer bi şeye de ihtiyacımız olduğunda ve ödedik deyip ödemediğimizde | o esnaf bize [yardımcı olamaz [çünkü bize karşı

güveni [aza..] azalmıştır | bizi yalancı diye tanıyodur || ııı yalan söylemek | ııı arkadaşlıkların da azalmasını sağlar || ııı bi dostumuza [ııı çok yalan söylüyorsak ya da bi kere yalan söylediysek | ııı [o dos..] o dostun bize karşı olan [dosluk sevgisi azalmış olur || ııı öğretmenlerimizin bize karşı olan güveni azalır || ailemizin de aynı şekilde || ııı ailemize de özellikle yalan söylememeliyiz || çünkü [ııı ailemiz bize güvenebilir her zaman için || biz onlara bi yalan söylersek ve | onlar bize güvenerek bize inanırsa | bi daaki söylediğimiz yalana inanmazlar ve || ee kendi çocuklarına karşı olan güvenleri düşmüş olur | azalmış olur ||

Ben ??? || ??? İlköğretim Okulu'nun altı ??? sınıfında okuyorum || eee [konuya girmek isdiyorum]

[Yalancılık] ee yalan söylemek çok kötü bir şeydir || [bu] yalan söyleyen kişi | ve kişiler ee toplum açısından seviliyosa bile | toplum açısından önemi düşer || hiç kimse ona güvenmez || eee örneğin [ee [ai..] her aile çocuğuna güvenir || ailemize yalan söyledik || ee ailemiz de her aile de çocuğunun her istediğini yapar || ailemize yalan söylersek | ee güvenimiz [düşer | ailemizin gözünde | yani küçültülmüş duruma düşeriz || eee [bu da hem] | hem kendimiz [üzülür..] üzülürüz | hem de ailemiz üzülür || ee toplumda ee güvenimiz varsa bile güvenimiz kaybolur ||

Adım ??? soyadım || ???,??? İlköğretim Okulu'nda | altı ??? sınıfında okuyorum || annem ??? || babam ??? || ee [konuya girmek isdiyorum]

ee Yalancılık kötü bi şey || ee bi ailede yalan olursa | yalancılık kötü şeylere neden olabilir || örneğin her gün evde kavga olabilir || kötü şeylere neden olabilir || ee bi arkadaşımıza yalan söyleriz | bunun sonucunda | arkadaşımızla kavga ederiz | küseriz || yani | sonucunda kötü şeyler olur || [.....] immm

[Arkadaşlar arası] arkadaşlarımız arasında | örneğin bi arkadaşımızla kavga etsek [ona yalan söyledik diyelim || işde ona yalan söyledik | ya bu çok kötü olabilir || eee [.....]

Ben ???, ??? İlköğretim Okulu altı ??? sınıfında okuyorum || annem ??? babam ??? annem ve babam ??? || ee ben bugün sizlere yalancılıkla ilgili konuşma yapıcım ||

Yalan | aldatmak amacıyla bilerek ve gerçeğe aykırı olarak | ee söylenen sözdür || yalan söylemek hem dinimizce yasaktır | hem de toplumda | hoşgörülmez || yalan söyleyen kişiler öncelikle kendisine zarar verir || ee [yalan söylemek | ya..] yalan söyleyen kişiler toplumda hoşgörülmez || ee çünkü | yalan söyleyen kişilere hiç kimse güvenmez | ve [say...] hiç kimse bunlara saygı duymaz || yalan söyleyen | kişiler | sürekli yalnız ve mudsuz olurlar || ee yalan söylemek aynı zamanda iftira atmaktır || yani yalan söylemek çok kötü bir davranıştır || ee ve de yalan söyleyen kişiler | toplumda | ee bir yer kazanamazlar ||

Adım ??? soyadım ???,??? İlköğretim Okulu altı ??? sınıfında okuyorum || ee [an... annem babam] | annem ??? babam | [??? çalışıyor || eee [.....] [ya... yala...] ben | arkadaşlarıma yalancılıkla ilgili |bi konu sunmak isdiyorum ||

Yalancılık | ee [toplum ve] | toplum ve | insanlar arasında | [kötü sö...] kötü davranışlardır || eee [kö... yalan söyle...] yalan söyleyen insanlara | arkadaşları veya | dosları inanmaz || bu konuda yalancılık [di... di...] dinimizce ve | eee toplumlar arasında | yanlış ve | kötü davranıştır ||

Adım ??? soyadım ???, ??? İlköğretim Okulu altı ??? sınıfında okuyorum || on iki yaşındayım || ee [bi ka...] bi kardeşim var || ee yirmi dört yaşında || ??? mezun oldu || annem ??? | babam ??? uğraşiyor || ee hobilerim | müzik | dinlemek | kitap okumak || top oynamak || fobilerim ise | ee yükseklik ve karanlık || ben size [yalan] yalancılığı ele alan | ee bi konu | [okı...] okıcam ||

Eee insanın başını derdden derde sokan | kötü işlere alıştıran | istemeden de olsa su(şs)suz insanlara suçlu duruma | düşüren | yalan || ben | bi gün anneme kötü bi yalan söyledim || okula gitmedim || arkadaşlarımla gezdim || daha doğrusu okula gidiyorum diye evden çıktım | yalan söyledim || bütün gün gezdim ve bu yalan başıma neler getirdi neler || o sabah erkenden kalkmışdım || biraz heyecanlı | biraz da

korkuluydum || okulu asmak nasıl bi şey bilmiyordum || ilk defa deneyecektim || o sabah iyice süslendim ve evden çıktım || arkadaşlarım beni kapımızın önünde bekliyorlardı || sabah erken olduğu için ne yapacağımızı düşünmeye başladık || bir süre sonra parka gidmeye karar verdik || öğlene kadar halimden memnundum || daha sonra aklıma bi kurt düşdü || ya okuldan ararlar benim okulu asdığımı öğrenirlerse || annem ve babam çok kızardılardı bana || hatda küserlerdi || daha sonra öğle arası zamanı geldiğini farkedince eve yemeğe gitdik || eve gitdim ve annem sanki bi şeyler sezinler gibi | kızım sen bugün okula gitdin mi | gitmedin mi | diye sordu || anneme yalan söyledim || heralde | diye karşılık verdim || daha sonra yemeğimi yedim || annem bi kaç kez mırıldandı | duymamazlıktan gelerek || eee anne sen niye bugünlerde bana karşı bi tavır aldın || annem şaşkınca yüzüme baktı || kızım ben sana | hiç tavır almadım | almam da diyecekdi sanırım || çünkü cümlesini tamamlamadan yarıda kesdim || anne geç kaldım gidiyorum dedim || yine yalan söylemişdim | çünkü zilin çalmasına tam tamına yarım saat vardı || eee evden çıktığımda arkadaşlarım beni kapımızın önünde bekliyorlardı || vakit kaybetmeden pastaneye gitdik || pastanede otururken dayım birden içeri girdi ve beni gördü || yanına çağırdı || gitdim ||

ne işin var senin burda okulda olman gerekirken dedi || ben de dayıma yalan söyledim || ders boşdu biz de arkadaşlarımla buraya geldik dedim || dayım inandı | görüşürüz dedi ve gitdi ||

pastaneden çıktık internet kafeye girdik || okulda internet bağlantısı kesildi diye İngilizce öğretmenimiz de ordaydı || arkadaşlarımla çok güzel bi yalan bulmuşduk || dönem ödevlerimiz || internet kafeden | çıktıktan sonra | biraz dolaşdık ve eve gitdik || eve gitdiğimde arkadaşlarımla anneleri bize gelmiş oturuyorlardı || eee okul nasıl geçti diye sordular || ben de [çok] | çok güzeldi | diye cevap verdim || arkadaşlarımla anneleri bir süre sonra gitdi | ve dayımgil bizi aradı | yemeğe geleceklerini söyledi || [dayım] dayım geldiğinde pastanedeki olayı soracak diye | çok korkuyordum || ama bundan daha kötü bi olay oldu | okuldan aradılar || eee [okuldan aradılar] || eee [babam] | telefonu babam açdı ve | bütün olanları öğrendi || arkadaşlarımla da | aramışlardı || daa sonra annemle babam bana çok kızdı || dayım ise ilk defa ona yalan söylediğim için küsdü || üçünden özür diledim bir daa yalan söylemeyeceme söz verdim || bi de okulu asmıca || işde böyle arkadaşlar | ben

yalan söyledim | başımı derdden derde soktum || sakın ha yalanla arkadaşlık kurmayın
| kursanız da kurmasanız da aranızda uzak mesafe olsun ||

Adım ??? soyadım ??,??? İlköğretim Okulu altı ??? öğrencisiyim || ee
hobilerim | müzik dinlemek | ee futbol oynamak | kitap okumak || fobilerim yükseklik
| ve karanlık || ee size | şu an | ee yalan söyleyenlerle ilgili serzenişde bulunmak
isdiyorum ||

[Biz daha çok bekleriz bu dünyanın doğru dürüs kişilerin eline geçmesi için ||
yalanla dolanla tüm dünya ülkeleri birbirleriyle yarışıyor || ABD sırf petrol için | Irağa
girdi || amacı] [.....] Biz daha çok bekleriz | bu dünyanın doğru
dürüs kişilerin eline geçmesi için || yalanla dolanla tüm dünya ülkeleri birbirleriyle
yarışıyor || ABD sırf petrol için Irağa girdi || amacı ise | petrolleri almakdı || onlarca
günahsız ve masumu | yetim bıraktı || uydurduğu yalan ise | ee nükleer silahlardı ||
ama | araştırmacılar(r) negatif sonuç verince sineye çekildi || niye bu kadar yalan
söylüyoruz niye || hiç bi anlam veremiyorum ||

insanoğlu yüzyıllar önce konuşmayı bilmezken | bir konuştu pir konuştu ||
içinde bir sürü yalanla dolanla || dünya yalan labirentin içinde kaybolmuş vaziyette ||
kim söküp bulacak o yalan labirentin içinden dünyayı kim | merak ediyorum ||

bir zamanlar Atatürk diye bir kahraman vardı || bir zamanlar diyorum çünkü |
şimdi onu unutmuş vaziyetdeyiz || ee [o..] daha doğrusu | o altı ilkeyi || o altı ilkeyi
taşınması için Cumhuriyet Halk Fırkası | yani CHP'yi kurdu || görüyorum ki o da raydan
çıkış vaziyette || yalan bataklığının içinde kayboluyor || [.....]

on iki bin yıl önce ağaçdan geçilmeyen Anadolu şimdi betondan geçilmiyor ||
demek ki o da yalandı || dünya da yalan | kişilikler de yalan | nasıl mı ||

[bir ev..] | bir evin reisinin maaşıyla zor geçinen bir ailenin hanımı güne
katılıyor || günde | [ha..] diğer hanımlara hava atmak için yeni bir elbise alıyor || tüm
parayla yeni bir elbise alıyo || daha sonra bir ay açlıktan nefesi kokuyor | tövbe tövbe
|| işde bahsettiğim yalan kişilik bu ||

atalarımız ne de güzel söylemiş şu iki sözü || yalancının mumu yadsıya kadar
yanar || Amerikanınki ömür boyu || havan vardı ya | mecburen onlarınki ömür boyu
yanıyor || diğeri ise | yalancının ipiyle kuyuya inilmez || yalancının ipiyle kuyuya

inerek | maazallah içinden [on iki metrelik] | on iki metrelik [Asya timsahı çıkar maazallah]

Adım ??? [soyadım ??,??? İlköğretim Okulu altı ??? sınıfında okuyorum || bir ağabeyim var || ee ??? bölümünde okuyor || babam | ??? [annem [???] size yalancılıkla ilgili | bir konuya değinmek isdiyorum ||

Düşünüyorum da [bence bu dünya yalan || niye derzseniz || eee [doğa ve | bir yandan doğa ve] | bir yandan savaşlar terörisler bir yandan da doğa ve yaşamak || tabi bir de yalancılık var || niye kendimiz gibi | gözükmüyoruz [niye hep gösteriş yapıyoruz || olay burda başlıyor işde || kafamda birçok soru işareti var || özellikle eee dünya ülkeleriyle ilgili || mesela Amerika Birleşik Devletleri || İrağa | nükleer silahlar var diye girmiştir | ve | dünya ülkelerinden de destek almıştır || amaçları [orta doğu] petrol zengini orta doğuya girmekmiş || aslında | kır kokan | çiçek kokan | kırlar | ormanlar bile yalan || ev kurmak için yol yapmak için onlar bile [betona boğuluyor ||

[.....] bir atasözümüzde yalancının mumu [[mads..] yadsıya kadar der || neden | çünkü | ne kadar küçük bir yalan olsa bile | eee mutlaka bir gün foyası ortaya çıkar | demek isdiyor || [yalan] | yalan dünya isimli bir şarkı bile var hatda || hatda masal bile vardır | yalancı çoban diye || [insa..] [.....] insanlar yalan söylemese her insan birbirine güvenir || heralde bin sekiz yüzlü yıllardan bahsediyorum || çünkü | yeni moda da hep yalan söylemekden ibaret || belki her insanın üç cümlesinden biri yalan || kimsenin birbirine güven duyduğu bile yok || valla mı | hadi be | yemin et diyo | herkes || [alın size bir | yalancı..] | alın size [güven..] güvensizliğin bir delili daha || bu dünya doğruluğu(n)uzu beklerse daha çok bekler ||

Ben ??? || ben ??? yılında ??? doğdum || şu an ??? İlköğretim Okulu [altı ??? sınıfında okumaktayım || iki kardeşiz || kardeşimin adı ??? || ??? İlköğretim Okulu anasınıfında okumaktadır || annem | ??? [??? çalışıyor || babam ise [??,??? çalışmaktadır || ıııı [oda..] kendi [odam vardır [çalışacak | yani] odam kendi odam vardır] || büyüdüğümde İngilizce veya Beden Eğitimi öğretmeni olmak istiyorum || şu an kendime örnek aldığım te-k | öğretmenlerden birisi [Şe..] Zeynep Şensu Tugandır ||

Yalan | ee başkalarını aldatmak amacıyla bilerek ve gerçeğe aykırı olan sözlere denir || [yalan] | yalanla [bir ye..] bir yere kadar varabiliriz || eee [başkalarını aldatarak | bunla..] çevremizdeki insanlar bunu fark ederse | toplum tarafından dışlanırsınız || eee yalan söyleyerek iyi bir sonuç elde edemeyiz || iyi bir başarı elde edemeyiz || ee yalan söyleyerek ve yalancı şahitlik yaparak | bazı | hakimleri kandırarak | insanların hakkını yemiş oluruz || [bu..] bu olaylardan ders çıkararak da | yalan söylemekten kaçınmalıyız ||

Benim adım ??? || [Sa... Sa...] | [??? İlköğretim Okulu'na gid...] | ??? İlköğretim Okulu altıncı sınıf öğrencisiyim || eee [anne...] annem ???,??? || babam | ??? çalışmaktadır || ablam [???,??? İlköğretim Okulu sekizinci sınıf öğrencisidir || ee hobilerim | bisiklet binmekdir futbol oynamaktır || ee [şimdi] | örnek aldığım | kişi | [amcam] | amcam || büyüyünce dokdor [olm...] olmayı düşünüyorum ||

Yalan | kişileri aldatmak ve kandırmak amacıyla | gerçeğe aykırı söylenen sözdür || [ki...] yalanın | kişiye ve topluma büyük zararları vardır || bundan uzak durmak için yalan söylememeliyiz || ee yalan [söyle...] söylemenin | günah olmadığı yerler | ise | ee savaş ve dargına ve hasdaya [söylemek] | yalan söylemek | günah değildir || ee atalarımız [yalanla...] | yalanın zararlarını anlatmak için | yalancının [mum...] mumu yatsıya [kadar] | kadar yanar demektedir ||

Adım ??? || ee ???da oturuyorum || annemin adı | ??? babamın ??? || ee babam | ??? çalışıyo || annem ??? || ee kendimle beraber dört kardeşiz || [.....] ee kitap okumaktan hoşlanırım || boş zamanlarımı | iyi | şekilde değerlendirmeyi severim || spor yapmayı | bazen | çok severim | bazen hiç sevmem || arkadaşlarımla | iyi geçinmeye çalışırım || onlara sevgiyle | saygıyla | hoşgörülle | [davran...] ee yakınlaşmaya çalışırım ||

Yalancılık | iyi bi şey değildir || ama bazı yalanlar vardır ki | toz pembedir || insanları | birbirine yakınlaştırmak | birbirleriyle | kaynaştırmak amacıyla [yap...] yapılır || ama bazı yalanlar vardır ki | ee başkalarına | [yalan söy...] [başkalarına | kandırmak] | başkalarını kandırmak | başkalarını kötü yola | sürüklemek için

yapılır || [bu ya...] bu tür yalanlardan her zaman [her şekilde | uzak durmalıyız || arkadaşlarımıza | ailemize | veya da [öğretmenlerimize | hiçbir şekilde yalan söylememeliyiz || çünkü | yalancılık yaparsak | çevremizde | fazla | dostumuz | arkadaşımız olmaz || ve çevremizde sayılıp seilmeyiz || [.....] insanlar | yalancılık yapan kişilerle [ne arkadaş olmak isder | ne de ilgilenmek isder || her zaman dışlanırsınız | yalan söylersek ||

Adım ??? soyadım ??? || babamın adı | ıı ??? || annemin adı | ??? || annem ??? [babam ??? olarak | [çalış...] çalışıyor || ee annem [ya-zın işe gidiyor || ee [hobi...] | ee [kendime] ee arkadaşlarımla iyi geçinmek isderim || ee [futbol oynamak] [futbol oynamayı | basketbol oynamayı | voleybol [oynama...] oynamayı | gezmeyi | tozmayı | çok | severim || [kitap ay] boş zamanlarımda kitap okurum | şarkı söylerim | şarkı dinlerim || ee böyle | ee etkinlikler yaparım || [yaparım]

[İı yalan | yalan söylemek | insana | çok] ee yalan söyleyen insan | ilk önce kendisine zarar verir || ee [ke... hiş kimse ona] | çevresinde [hiş kimse ona | ıı saygı duymaz || [hoşgörüle] hoşgörü ile [karşı...] karşılamaz eee [çev...] [kendisinden] | eee insanlar tarafından | dışlanır || insanlar ona saygı duymaz || ee tamamen çevreden [uzaklaşmış] [uzaklaşmış olur || [yalan] | yalanın söylenmesi | bir başka yalanın daha söylenmesine neden olur || bazı yalanlar | ee arkadaşlarımız arasındaki [[iyi duy...iy..] iyi duyguları | benimsetmek için söylenilebilir || ama bazı yalanlar [işæ...] ise | onları kötü yola sürükleyebilir || yalanın bir türü de yalancı tanıklık ve [yalan yere yemin etmektir || yalancı tanıklık yaptığımızda | ee haklının hakkını [almasını | engeller || ee [haklının hak...hakkını almasını | engeller] || adaletin gerçekleşmemesine yol açar || yalan yere yemin ettiğimizde ise | [o] | o işe | hem Allah'a | hem de | bize | ee şahitlik | yapmış oluruz ||

Ben öncelikle size kendimi tanıttım || adım ??? | soyadım ??? ??? İlköğretim Okulu'nda okuyorum || altıncı sınıftayım || ??? || annem ve babam ??? olarak görev yapıyor || ee iki kardeşiz || kardeşim ??? Lisesi'nde okuyor || ee ben en çok [kitap okumaktan | voleybol oynamaktan | basketbol oynamaktan | yüzmekten

hoşlanırım|| hile yapmak | kıskançlık | gibi kötü davranışları [hiç hoş bulmuyorum
 || özellikle yalan söylemeyi | ee hiç hoş bi davranış olarak görmüyorum|| çünkü
 yalan söylemek | hem dinimiz tarafından da uygun görülmemekte | hem de [ke..]
 kötü davranışlar arasındadır|| yalan söyleyen kişi öncelikle kendisine zarar verir||
 çünkü yalan söyleyen kişilerle kimse arkadaşlık [dostluk kurmak istemez|| onlarla |
 sırlarını hiç bir şeylerini paylaşamazlar ||ee yalan söyleyen kişiler | genelde toplum
 tarafından da dışlanabilir|| ee ne kadar yalan söylersek bi gün ortaya çıkacağı için |
 olan yine kendisine olur|| atalarımız da | yalancının evi yanmış[kimse ona inanmamış
 diyerek de bunu açıkca belirtmişlerdir|| bu sözde de anlaşıldığı gibi | yalan söyleyen
 kişi [başkasını [alda...] aldattığını düşünür|| aslında kendisini aldatır || eğer bir gün
 gerçekten [yalancının evinde yangın çıkarsa | ne kadar çabalarsa ne kadar
 komşularından yardım istese | ona kimse inanmaz [ona yardım [etmek]] etmek
 istemezler || yine | ee bu yalancı [önceki söylediği yalanların cezasını çekmiş olur
 ||yalan söyleyen kişi [[toplum ta...] topluma da büyük zarar verir||çünkü toplum |
 büyük bi güven üzerine kurulmuşdur|| [in...] insanlar gittikce | kimselere
 inanmamaktadırlar|| günümüzde de bu [[ya...] yaklaşık olarak artmıştır || insanlar
 artık akrabalarına bile [inanma...] inanmayı bırakmışlardır || bizler yalan söylemek |
 hile yapmak | kıskançlık gibi kötü davranışlardan kaçınmalıyız|| böylece hem
 toplumumuz daha huzurlu bir [ortam...] ortamda yaşarız|| hem de [kendimize] uygun
 bir ortam sunmuş oluruz||

Meraba arkadaşlar | ben ??? altı ???[sınıftayım|| eee [ya] | ben şu anda
 yalancılıkla ilgili konuşmaya geldim|| niçin yalan söyleriz diye düşünüyorum|| bence
 hiç bi anlamı yok ||çünkü yalancılık | herkezin | ee yapabilceği bi şey [fakat |
 yalancılıkla | hiç bi şey ilerlemez|| ee yalan söylediğimizde hem günaha gireriz|| yani
 hem din dersinde de görmüşsünüzdür hem günaha gireriz || ee hem günaha gireriz [
 hem de yalancılığın hiç bi anlamı yokdur|| ee [yalan söylersek bi daa yalan] ee [nası
 diyim] || yalan söylersek | işde [ee yalanın bi daa arkasına sığınmak zorunda kalırız [
 bi daa yalan söyleriz|| yalana devam ederiz|| sonuçda da [hiç] bize [biiir] hiç bi [
 ilgisi olmayan laflar çıkar ortaya|| [yalancılık] [örneğin [geçen gün] benim bi
 kuzenim var ||o bana yalan söyledi ||çok yalancı birisi|| kuzenim bana yalan söyledi||
 niçin yalan söyledin dedim [ben yalan [söyleme...] söylemem | diye | bi tane daa

yalan söyledi || eee [zaten | eee ondan] [bizim ailemizde de zaten yalancılık yoktur ||
 [ay] annem babam zaten bize | hiç böyle yalan söylememeyi | [faz...] fazla yalan
 söylememeyi | [şe yap...] eee söylemiştir || [başkaaa ne diyebilirim başka zaten] ||
 sizler de zaten biliyorsunuz | yalancılığın ne kadar kötü bi şey olduğunu ||
 [.....] yani.

Merhaba [ben ???, ??? İlköğretim Okulu altı ??? sınıfı öğrencisiyim || ??? ||
 babam [??? | annem [??? çalışıyor || bir ablam var || ablam | ??? Lisesi birinci sınıfta
 öğrenimini görüyor || on beş yaşında || evde kendime ait bi çalışma odam var [burda
 rahat rahat derslerimi çalışabiliyorum || ben | kitap okumayı | bisiklete binmeyi |
 arkadaşlarımla [do..] dolaşmayı ve | basketbol oynamayı severim || size yalancılık
 hakkında bi konuşma yapıcım ||

Yalan [aldadmak amacıyla bilerek gerçeğe aykırı olarak söylenen sözdür ||
 yalancılık ise yalan söyleme durumudur || ben yalanı ve yalancıları hiç sevmem ||
 durup dururken insanları aldatmanın ne âlemi var ki || günümüzde ben hiç yalan
 söylemedim diyebilen kişi sayısı çok azdır | hatda hiç yoktur desek olur || herkez
 ufak tefek bile olsa yalan söylemiştir || ben insanlara siz hiç yalan söylediniz mi diye
 sorduğumda | kimileri gülüb de yalan söylediğini söyler || kimileri ise | hayır ben
 yalan söylemedim diyerek yine yalan söylerler || kimileri de | benim söylediklerim
 beyaz yalan [onlardan bişey çıkmaz] derler || işde [benim anlamadığım konu bu |
 beyaz yalan || bence yalanın yeşili | kırmızısı olmaz || sonuçda insanlar senin dediğine
 kanyor | sen de bundan menfaat elde ediyosun || yalanın insanlara zararı çokdur ||
 atalarımızın da dediği gibi | yılandan korkmam yalandan korktuğum kadar || yılan
 sinsi bir hayvandır || insanları zehirleyerek [ve boğarak öldürebilir || ama bu tehlikeli
 hayvandan daa tehlikeli [yalan vardır || yalan | herhangi bir biçimde | herhangi bir
 saatte söylenebilir || ama söz ağızdan çıktığında [telafisi [çok zordur] | zor olur ||
 çıkıp bu bir yalandır deseniz | insanların size güveni kalmaz || söylemeseniz içinizde
 hep yakalanacağımız hissi olur || insanın içini kemirir || bu yüzden yalan kadar
 tehlikeli şey yoktur || bazı kişiler yalanı bir kurtulma yolu olarak görmüştür [ve yalan
 söylemeyi kendilerine adet edinmişlerdir || [bu..] bu yaptıklarını doğru bi | davranış
 olarak | yaptıklarını sanırlar [ama | aslında | [yaa] kendilerine yaptıkları en kötü
 şeydir || [bu kişi...] kişilerin böyle olmasının sebebi | büyük bi ihtimalle yakın

çevrelerinden kaynaklanır || siz siz olun | çocuklarınıza ve çocuk yaşadıkları akrabalarınıza | baskı | yapmayın || hataları büyük değilse onlara | fazla kızmayın || inanın bana böyle yapmanız | hem sizin hem de çocuklarınız için daha iyi olur ||

Ben ??? [??? [İlk...] İlköğretim Okulu altı ??? sınıfında okuyorum || annem ve babam ??? | abim | ee ??? bölümünde okuyo || eee boş zamanlarımda | kitap okuyorum | müzik dinliyorum || ee ben yalancılık hakkında | eee size [düşüncelermi...] düşüncelerimi anlatcam || eee yalan-cı | çoban hikayesini herkez bilir sanırım || ee yalancı çoban varmış köylüleri sürekli kandırmış derken kendi yalanına kendi kanmış || ee [işde böyle] || ee eee biz hepimiz | yalancının kötü bi şey olduğunu biliyoruz biliyoruz ama yine de kendimiz de söylüyoruz || üsdelik başka insanlar yalan söyledi diye [ark...] arkalarından ne laflar ediyoruz || eee ama insan ırkı | hep böyle || eee şimdi | yalan dünyasına bi yolculuk yapalım || bir öğrenci varmış || eee evden her zamanki gibi çıkmış || okula giderken | ee bi | ee internet kafe görmüş || ee içindeki şeytana uyup hemen içeri girmiş || [ak...] akşam eve geldiğinde | annesi okulda neler yaptığını sormuş | çocuk da eee her zamanki gibi [di..] diye cevap vermiş || [anne] | annesi hangi dersler vardı diye cevap vermiş | öğrenci de | dersleri sıralamış | tabi ki o dersler yokmuş || işde | eee bir yalan söylediğinde kendini sonsuz ve içinden çıkamayacağın bi yalan dünyasının içinde buluyosun || ben | bu konuşmayı bütün konuşmalar gibi yalan söylemeyin diye bitirmicem | çünkü | eee yalan söylememek imkansız bi şey | herkez | ee küçük bi yalan olsa bile | eee mutlaka yalan söylüyo || ee ama | biraz azaltsak iyi olur || yani | ee [ya..] yaptığımız her yanılda | ee [ya..] yalana başvurmamalıyız || ee bu yüzden de | yalancının [mum...] mumu yadsıya kadar yanar sözünü unutmamalıyız ||

7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KONUŞMALARINDAN ÖRNEKLER

Anlatıcım metnin konusu | kitap sevgisi || ee özellikle de kitap sevgisi çocukluk çağında [başlatı..] verilmesi gerektiğinden dolayı [çocuk ve kitap sevgisi üzerinde ||

ee düşünen fikir üreten düşündüğünü iyi ifade edebilen | doğru bilgi ile yanlış bilgiyi ayırabilen [insan sayısının artması için] çocukluk çağında kitap sevgisi ve [kitap okuma alışkanlığı verilmesi şarttır || kitap okumayan nesillerin giderek | fikir üretme kabiliyetleri gerilemekte | yetersiz kalan kelime hazineleriyle düzgün bi iletişim kurulamamaktadır || ee kitap okuyan ve çevrelerinde [kitap okunan çocukların düşünceleri] kitap okumayan çocukların düşüncelerine göre daha zengindir || ee kitap [sevgisi ve kitap okuma alışkanlığı [çocuk..] insanlara küçük yaşda verilmelidir || [çünkü [ee bu sayede çocukla..] yani insanlar küçük yaşda tam olarak şekil almadıklarından dolayı | olumlu birtakım davranışlar kazanmış olurlar || ee hem de hayatları boyunca devam edecek güzel bir arkadaş edinmiş olurlar || kitap sevgisini [insanlara küçük yaşda [vermek] kazandırmak amacıyla [kitabı sevdirmek gereklidir || bu yüzden [ee çocukların [yaşlarına uygun [onların seviyelerine uygun | eee kitapları almak [bunları okumak ve [ee masal şeklinde birtakım [ee hikâyeler anlatmak gerekmektedir || ee [insan] çocuklar [ee bu sayede hem kitapları [sevebi..] severler | hem de kötü alışkanlıklar yerine olumlu alışkanlıklara yönelirler || çocukları kitap sevgisini ve kitap okuma alışkanlığını kazandırmak için [anne babalar evde kitap okumalıdır || ayrıca | ee evde [herke..] her çocuk için özel kütüphane bulunmalıdır || çocukların evde herhangi bir konu hakkında [söylediği kendi düşüncelerine destek [ver..] verilmelidir || çocuklara [değer verdikleri özel günlerinde kitap da hediye edilmelidir || kitap fuarları [kitap evleri gezilerek [çocukların buraya alışmaları ısınmaları özenmeleri sağlanmalıdır || ee sonuç olarak | eee kitap sevgisi [ve kitap okuma alışkanlığı [çocuk..] insanlara küçük yaşda kazandırılmalıdır || ee ayrıca | ee kitap sevgisi ve kitap okuma alışkanlığı çocuklara kazandırılırken [kitapları iyi kullanma ve koruma [alışkanlığı da verilmelidir ||

Arkadaşlar | ee öğretmenim bana bir [ee kitap sevgisi üzerine kompozisyon yazmamı söyledi || ee ben | bunu bulmak için internette | ve bir sürü kitapta araştırmalar yaptım kitaplar taradım || ve | ee kitapların birinde [[Mon..] Monteyn adlı bir Fransız [düşünür-nün] düşünürün | kendisi de Rönesans yazarlarından bi tanesidir || ee bu düşünürün [Denemeler adlı ilk eserlerinden birini buldum || burda | ee Kitaplar adlı bir | bölüme baktım ki bu da | kitaplarla olan ilişkimizi | ee ilginç [çok ilgi..] çok güzel | ve düşündürücü bir şekilde yorumlamıştı || [Mon..] şimdi ben hem kendi düşüncelerimi hem de Monteyn'in düşüncelerinden birkaç tanesini söylemek istiyorum || ee ilk önce | Monteyn'e göre dünyada üç çeşit alış veriş vardır ki | bunlardan iki tanesi | dostluk ve sevgidir || ee dostluk | kolay kolay bulunabilecek bir şey değildir || arasanız da | ee çok kolay bulunabilecek bi şey değildir || sevgi ise gerçekten solup gider [bi süre sonra solar || fakat kitaplarla kurduğumuz ilişki | daha sürekli ve daha çok kesindir || kitaplar her yerde elimizin altındadır ve her zaman okunmaya hazırdır || insanı hani | yaşlılıktan [ya da sıkıntılı bir âvârelikten kurtarırlar || yalnızlıkta [insanı avuturlar sonra hoşlanmadığınız kişilerin yanında ya da hoşlanmadığınız bir yerde olduğunuzda | kendi iç dünyalarına bizi çekerler ve || bizi farklı bir | yere [alırlar || kitaplar [aynı zamanda ufkumuzu geliştirir || kelime haznemizi | hayel gücümüzü de geliştirir ki | önemli araştırmalar taramalar yaparken ki bunlardan da yararlanırsınız || yazı yazarken | edebiyat derslerinde özellikle | ee çok işimize yararlar daima || [.....] [şimdi | ee insanlar | kitaptan ba..] [bazı insanlar kitaplara dokunmazlar || kitap nedir bilmeyenler vardır || ki [Monteyn demiş ki | “ben [ki..] kitabı kitap nedir bilmeyenlerden daha fazla [kullanmam diyebilirim” || fakat bu yazar [ee gerçekten güzel [eserler yazmıştır [ben bi kaç tanesini okudum şahsen || bir sürü eserinden özellikle kitapla ilgili eserleri vardır || ki denemelerinde üç bölüm vardır [ben üçünü de okudum | Kitapları beğendim || [kitaplarla] Monteyn'in bu | kitaplarla ilgili düşüncesi hoşuma gittiğinden de | bunu sizlerle paylaşmak istedim [şimdi kendi düşüncelerimi söyleyim ||

kitaplar daima [insana] | insanın yolunu genişletirler [farklı bir yol çizerler || ee hayal gücümüzü ufkumuzu dediğim gibi kelime haznemizi geliştirirler edebiyat derslerimizde | ee yardımcı olurlar derslerimizde daha başarılı olmamızı sağlarlar anlatım-mımıza yardımcı olurlar daha iyi bi konuşmacı haline gelebiliriz || ee hazırlıklı oluruz || hem bu bahsettiğim ansiklopedik tip kitaplar değildir || romanlar [tarih

romanları [tarih kitapları | ee bunlar da geçmişde olan olayları bize aktarırlar ki bunlardan da ders çıkarırız başkalarının yaşadığı tecrübeleri biz [yaşa..] yaşamıyabiliriz || ki her insan her insanın yaşadığı tecrübeyi yaşaması mümkün değildir || kitaplarla biz bu olaylardan ders alırız || bu tecrübenin nasıl olduğunu anlarız || ondan sonra kitap okuduğumuz zaman [hayal gücümüzü kullanarak | [yapıla..] yapılamayacak şeyleri yapabiliriz || örneğin uçabilir ya da | bi yerlerde dolaşabiliriz || kitaplar bizi bi yerden alıp başka bir yere taşıyabilir || farklı bir ülke okuyarak [gezebilir | okuyarak] görebiliriz || sadece hayal gücümüzü kullanmamız bile yeter || ki bunun çoğunu da kitaplar sağlar || kitaplar | insanları daima etkilemişler ve yüzyıllar boyunca | ee kendileri insanla-rın yanında bulunmuşlardır || tarih boyunca insanla(r) | ee düzünelerce hatta | binlerce kitap yazmışlardır || [Türkiye] | ee Türkiye de [bu..] buna katkıda bulunmak istemiştir bir yığın | bir sürü kütüphane açmışlardır || Atatürk halk odaları açmıştır || ki [hal..] halkın bazıları-nın ekonomik durumları çok iyi olmadığından | her kitabı alamazlar || bu amaçla | kütüphaneleri kurdurmuşdur || insanlar araştırma yapabilirler | zevk için kitap okuyabilirler || ki [baş..] hoşlanmadığımız bir düşünceyi başımızdan | savurmak için kitaba başvurmak daa iyidir || [insanın çoğu..] insanlar kitap okumayabilirler || birisini görürsünüz | kitap [okuya..] [okuyamıyo..] okuyamıyorum der || zamanım olmuyor der || fakat başka şeylere bir sürü zaman ayırır ki bunların bazıları da gerçekten gereksizdir || gereksiz şeylere vakit harcamaktansa | kitap okusa | ee daha bilgili | daha kültürlü bi insan haline gelebilir || ki | ee Avrupalının | bizden biraz daha ileri olmasının nedeni de ordaki insanların çok okumasıdır | Rönesans devrimiyle beraber birçok yeni yazar ortaya çıkmıştır halkın okuma düzeyi artmıştır || ki Osmanlı devleti de bunun yanında da | güçsüz kalmıştır | ve sadece izleyici olmuştur | kendini geliştirememiştir || Avrupadaki bu ilerleme yüzünden | ee onlar daha hızlı bir şekilde gelişirken | insanların kültürleri artarken okuma seviyesi artarken | Osmanlı hep gerilerde kalmıştır || çünkü halkın çoğu okuma yazma bilmez || ve çok azı | bilgili ve kültürlü insanlardır ki | bunların çoğu da | saraylılarda yaşayan insanlardır || ee padişah ve çevresindeki insanlardır || ki kimi padişahların bazıları bile okuma yazma bilmez-di || insanlar | yani işde bu kitaplara bağlılıklarından dolayı gelişmişler kültür-leri artmış ve seviyeleri yükselmiştir || teknolojinin artmasına sebep olmuşlardır || ki | [düşün..] kitap okuduktan sonra düşünürsünüz | burdaki temeli çıkartmaya çalışırsınız bu da

sizi | farklı bir yere farklı bir şey düşünmeye sevk eder | ve yaratıcılığınızı artırır || ve kitaplar sayesinde de | eee insanlık ilerler | gelişir || artık insanlar sadece | eee internet aracılığı ile değil | [intern..] kütüphaneleri bile internete taşıyolar || bu da kitabın öneminin [kavrandığın.. da] | [kavrandığı demektir bu || birçok site | şu anda | [bi.. otuz..] otuz milyon kütüphaneyi internete taşımıştır [insanların daha çok yararlanması daha çok kitap okumaları için || bundan kitap [olur mu..] olmaz diyebilirsiniz || ama [kitab ok..] kitabın internete taşınması gerçekten önemli bir şeydir ki burda da okunması yararlıdır || çünkü okuduğumuz her cümle okuduğumuz her kelime bize bir şeyler daha kazandırır | ufkumuzu daha da aydınlatır || ve daha kültürlü bir birey olmamızı sağlar || ki bu da toplumsal açıdan iyidir || ilk önce ailede eğer kitap okumamız vurgulanmışsa öğretilmişse devam ederiz || ve bunu topluma taşırız | toplumda | daha iyi bi yerde oluruz || ve daha kültürlü bir ülke oluruz || okumanın faydaları-ndan bazıları bunlardır || ki insanların çoğu sadece kitap okuyarak | yaşamlarını sürdürenler vardır düşünürler yazarlar || yazarları da | Monteyn | gerçekten çok iyi | yani önemli insanlar olarak tanımlamıştır || insanlar | kitap [yap..] yazarak insanların ufkunun genişlemesine yardımcı olurlar || ve | ee daha çok | kitapla | daha fazla insanın yararlanmasını sağlarlar || bu açıdan da kültür seviyesi ar-tar ||

(beni dinlediğiniz için çok teşekkür ederim)

Adım ??? soyadım ??? || eee sizlere [kitapla il..] kitap sevgisi hakkında bilgi vericem ||

ee insanlar | kitapları çok severler | çünkü | iii kitaplar onlara her zaman bilgi verir | onları aydınlatır || immm onları her zaman doğruya götürür || [.....] kitaplar sayesinde eksik bilgilerini tamamlarlar | çok şey öğrenirler || [.....] kitaplar her zaman insanlar için | önemli bir yer tutmuştur || çünkü | immm kitaplar | ee insanlar için | önemli bi faktördür || [.....] kitaplar her zaman bizi aydınlatan bir meşale gibidir || [.....] insanlar kitapları | onları her zaman doğruya götürdüğü için severler || eee kendilerine arkadaş edinmişlerdir || [.....] [kitaplar] [onları] | eee yani [ona] | bilgi edinmek istediklerinde kitaplara giderler || [.....]

Ee adım | ??? || ee ??? İlköğretim Okulu'nda okuyorum | yedi ??? sınıftayım ||
ee Kitap Sevgisi

Kitap sevgisi | ee ee insanların kitap okumasını | bir şekilde | sevmesidir ||
kitap sevgisi | dünyanın en güzel duygusudur bence || ee [kitap sevgisini insanlar]
kitap sevgisi deyimini insanlar hiç bilmiyorlar | bilseler belki şimdiye çağdaş uygarlık
seviyesine ulaşmışdık || ee kitap sevgisi | ee bize her zaman | ee yardımcı
olabilir | çünkü || ee örneğin | kitap sevgisi bizim kültürümüzü geliştirir ||
[.....] [kitap sevgisi] [.....] insanlar || ee kitap alıyorlar
ama | hiç bir zaman okumuyorlar || ve | bunun içinde neler olduğunu hiçbir zaman
bilemeyecekler || ee [kitap okumanın kitap] ee kitap okumanın | ne güzel bir duygu
olduğunu hiç bir zaman anlayamayacaklar || eee [.....] ya
kitap okumasak | insanlar | ee bilgili olamazdı || yani değişik bilgiler edinemezlerdi || [
başka ...] [ya kitap] kitap sevgisi | bizim için her zaman önemlidir || her zaman bir
[iş..] yararı olabilir || [.....]

Adım ??? || ıı yedi ??? sınıfta okuyorum || ??? İlköğretim Okulu'nda || eee
[a..] annem babam [kendi.. öz..] sağlar || ee bi tane kardeşim var ikinci sınıf ||
babam ??? | annem ??? || ee biz ??? | aslen || ikinci sınıfta geldik || eeeee konum
kitap sevgisi ||

Ee kitap sevgisi | ee [herkezin] herkezin mutlaka okuyup sahip olduğu bir
duygudur || ee kitap zaten | insanların kendi içinden [böle] gelerek | ee kitapları
okudukları zaman kendileri başka bi dünyada [hissede..] hissettikleri yaşamdır || ee
[kitap] ee kitabı okuyan bir kişi | mutlaka | kesinlikle [bö(y)le] | ee hem sözcük
dağarcığı gelişir | hem güzel konuşma yeteneğine sahip olur yazması da güzel olur ||
ee bu yüzden herkezin mutlaka bir kitap okuması gerekir || [bizim] özellikle de
bizim bu çağlarda kitap okumaya başlamamız | ilerki [yaşam..] yaşamımızda [
kitaba eee el..] ıı kitap okumaya [e..] elveriş sağlar || eee [öze..] özellikle de çok
gelişmiş olan ülkeler genellikle mutlaka birer kitap okuyolar || bi ayda mutlaka bi kitap
bile okuyolar || [bizde] ee fakat bizim ülkemizde ise bu | böyle olmuyo bırakın

aydayı | günde bir sayfa bile okuyan pek fazla rastlanılmamıştır || ee [bizim yaş..] bizim yaşlarımızda olan kişiler kitap okumak isteyenler | kütüphanelere giderek üye olarak kitap alabiliyorlar || eee fakat sadece bizler değil büyüklerin de kitap okuması gerekir || ee dediğim gibi [sözcük dağarcığımızı çok iyi geliştirir || güzel konuşuruz | güzel yazarız || eee böylece hem birikim de sağlamış oluruz | bir kitabı okuduğumuz zaman || ee gezmediğimiz gitmediğimiz bir yerde | ee [bir yerde o..] orda buluruz kendimizi || değişik bir | ee yaşam içine girmiş oluruz || hem macera yaşarız [böyle] || kendimiz hayal gücümüzü de geliştirmiş oluruz || eee [kitap] bu yüzden de kitap | mutlaka okumalıyız || ee zaten kitap en iyi arkadaşımızdır | bunu her zaman [he..] her yerde söylenilir || ee çok gezen mi işde | çok okuyan mı bilir diye [bi ata..] bi sözümüz vardır işde || ee bunda da aslında gezen de bilir fakat | kitap okuyan da daha iyi bilir || ee bu yüzden işde kitap okuduğumuz zaman | hem [bilgi..] | çok bilgili birisi oluruz | hem de işde bizim için bizim açımızdan çok güzel olur || ee kendi üzüntülü olduğumuz zaman mesela böyle | sıkıntılı bir günümüzde kitap okuduğumuz zaman o sıkıntıyı alır içimizden || eee bu yüzden de | kitap okumalıyız bence || kitap gerçekten de en iyi arkadaşdır ||

Adım ??? soyadım ??? || ??? İlköğretim Okulu'na gidiyorum | yedi ??? sınıfında okuyorum || ee [an..] annem ??? babam | ??? olarak çalışıyor || bi tane kardeşim var kendime ait de bi odam var || ee [kitap] size kitap sevgisi hakkında bazı şeyler söylemek istiyorum || ee örneğin Türkiyemizde [doğ..] | Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri geri kalmış durumda şu anda || bunların da nedeni okumamaları || ee duyduğum kadarıyla ve bildiğim kadarıyla | Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu'da | [ço..] kız çocuklarını okula göndermiyorlar | fakat | kız çocukların okula gönderilmemesi | [beni fa..] biraz mantıksız geliyo aslında || çünkü | ee herkezin okuması gerekiyo || ee [Ata.. Atatürk herkez] yani herkezin okuma özgürlüğü vardır | herkezin okuması gerekiyo || eee [.....] kitap | bize | örneğin | bilmediğimiz şeyleri anlatır || mesela | bir | kitap okusak Atatürk'ün hayatıyla ilgili | bilmediğimiz bir sürü şeyleri öğreniyoruz || [.....]

Adım ??? || ee babam ??[annem ??? || ee hobilerim | kitap okumayı çok seviyorum | müzik söylemeyi çok seviyorum || daha sonra kulaktan | ee işde müzikler çıkartmayı çok seviyorum || fobilerim de hırsızlık-dan hoşlanmıyorum | yalancılıktan hoşlanmıyorum | iki yüzlülükten hoşlanmıyorum || ee benim konumun başlığı | Kitapsız Hayat Olmaz ||

Ee bildiğimiz gibi kitap | içeriğinde | tüm bilgilerin | eee toplandığı bi maddedir || ve | ee kitap [bizim doğruluğumuzun] | bizim doğruluğumuzun kılavuzudur || ve geleceğimizin de | ışığını tutmuştur || [her şeyle] | herkezin | farklı farklı pencerelerden [göste..] göstermesine | farklı farklı | bakış [açıla..] açılarının | göstermeye neden olmuştur || eee ve | eee [kitap | öncelikle | kötü..] | [kitap | öncelikle | kötü düşüncelerin] || [.....] evet öncelikle [böyle açmaya] böyle açmayı istedim | ve konumu girmek istiyorum ||

Kitaplar bilgilerin içeriğinde toplandığı bi maddedir || ve ee | doğruluğumuzun da kılavuzudur || önümüzde geleceğimizde [ışık tut..] ee ışık tutmuştur || her zaman da doğruluğun güzelliğini | söylemiştir | kitaplarımız || hiç bir zaman yalana | kötülüğe hiçbir zaman yer yoktur || herkezin bakış açısını değiştirmiştir ve herkez de | ee bakış açıları farklılaşmıştır || eğer kitap olmasaydı | eee [bizi] biz | farklı farklı insanların dediğini | ee belki şimdiye | kadar onların sözüne inanacaktık || ve | ee kimseye yardım edemiyecaktık || daha sonra geçmişimiz hakkında hiçbir bilgi bilmicektik | ve geleceğimizle ilgili de bi adımda bulunmıcağızdık || eee [bi.. ee bilgi ee önce..] öncelikle kitaplarımız bilgi aşılarda ve sevgi saygı hoşgörüyü [aş..] aşılarda insanlara || ee [sevgi saygı hoşgörüyü ee şe yapar] öncelikle bi insan aşık olsa bile | ee kitaplara gider | içindeki o güzelim şiirleri | canlı şiirleri okur ve | sevgisini sevgi katar || insan kötü düşündüğü anda da kitaplara başvurduğunda | her zaman yardımcımız olmuştur iyi düşünmemize de sebep olmuştur || [daha] | ee daha sonra biz geleceğimizi hazırlama programımız | LGS sınavlarımız olduğunda da | kitaplarımıza başvurmuşuzdur || insanlardan farklı bir çok | ee madde ile konuşabiliriz | çünkü [insanların] | birçok yalan da yapabilir insan birbirine karşı da çıkabilir ondan dolayı | kitaplarla arkadaşlık yaparız || kitaplarımızla | konuşuruz || [kitaplarımızla derdimizi] | | derd ortağımızdır o bizim || ve kitaplarımızla her şeyimizi yaparız || bilgimizi ölçeriz | ve daha birçok şey de yaparız ||

Adım ??? soyadım ??? || ee annem ??? babam ??? || babam ??? annem ??? || ee size kitap okumakla ilgili | kitap sevgisi ile ilgili biraz bi şeyler söylicem ||

Ben kitabı aslında insana benzetiyorum çünkü | ee bi insanla tanıştığınız zaman | ilk önce [onun nas.. ya] onu tanımayabilirsiniz || ee içini dışını bilmeyebilirsiniz || kitap da öyledir || yeter ki sadece kapağını kaldırın yani || bi insanla da onunla tanıştığınız zaman | yakınlaştığınız zaman | ee onun içindeki güzellikleri veya çirkinlikleri görebilirsiniz || kitap da böyledir || ee işde içinde bir sürü şeyleri barındırır || yurt sevgisi vardır | insan sevgisi vardır | doğa sevgisi vardır | arkadaşlık dostluk ilişkileri vardır || kitap okumak insanlar için | ee yararlı bi şeydir || yani bu bizim ufkumuzu genişletir | bilgi dağarcığımızı | ee genişletir || ee insanların | [yaptığı konuşmalarda | ya da | işde şiir] | yaptığı konuşmalarda | toplum içinde | onların öne çıkmasını sağlar || yani kendini küçük düşürmez || ee [buna] yani kitap okumak insana | eee çok fazla şeyler kazandırır || ee [bir diğeri de insanın] ummm yani bir diğeri de | kitap okuyunca insan kendini başka alemlerde bulur ve böylelikle | hayatın içindeki olumsuz şeyleri biraz olsun hafifletmesini sağlar || mesela macera romanları | genellikle | eee [bazı şe..] olmicak şeyleri yapar olmicak şeyleri gösterir || ben macera romanlarını çok severim mesela || [böyle o..] onları okuduğunuz zaman kendinizi o hayal dünyasının içinde buluverirsiniz || işde bi an için | kendinizi | dağıtırsınız yani bütün hayatın olumsuzluklarından | çıkarsınız | çıkabilirsiniz || ee [işde | kitap okumak insanın | bu..] | Avrupa Birliğinden [Birliğinden] bahsetmek isdiyorum ben || [Rönesans devrinde Osmanlı Devleti] yani Rönesansta Avrupa'da matbaa 15. yüzyılda bulunmuşdur ve Avrupalı insanlar kitapla 15. yüzyılda tanışmışdır | Osmanlı Devletindeki Türkler ise 18. yüzyılda bulabilmişiz matbaayı || işde geri kafalı insanlar yüzünden yani matbaanın | kötü bi alet olduğunu düşündükleri [yüzü..] düşündükleri için insanlar | ee bunu işde kötü bi şey olduğunu söylemişlerdir || ve insanların kafasına girmişlerdir | yanlış olduğunu söylemişlerdir || halbuki | ee biz daha önce tanışmış olsaydık matbaayla | böylelikle [kitapla..] kitabı daha önce bulmuş olucakdık || eee bu şu andaki | Avrupa Birliğine girmemizi sağlayabilirdi isteseler || bi etken olabilirdi işde [kül..] kültürümüz çoğalardı || şu anda | eskiden Osmanlı Devletinde | ee [şey olan] ee [kitap okumanın ya da] | okumayı yazmayı bilen insanlar sadece yüzde doksan beşmiş || bunu bilenler sadece bütün Türk yani ırkı | diğeri milletleri saymıyorum | sadece

Türklerin yüzde beşi [kitap okumayı] okumayı yazmayı biliyorlarmış || bu da bizim büyük bir kaybımız olmuştur ||

Adım ??? || ??? İlköğretim Okulu yedi ??? sınıfında okuyorum || annem ve babam ??? || ??? doğumluyum || babam ??? | annem ise ??? || ee sekiz seneden beri ??? yaşıyoruz || iki kardeşiz || kardeşim henüz bir buçuk yaşında | ve daha okula gitmiyor || evde kendime ait bir çalışma odam var | ve çok rahat ders çalışabiliyorum || hobilerime gelince | kitap okumayı | bilgisayar kullanmayı | ve yabancı dille ilgilenmeyi çok seviyorum || şimdi size kitap sevgisi ile ilgili görüşlerimi açıklayacağım ||

[Okumayı..] okuma zevkini kazanmak kitabı sevmekle başlar || tıpkı bir oyuncak gibi | yeni doğmuş bir kardeş gibi || kitap kucağını açmışken | onu raftan almalı | ve bir bütün olmalıdır kitapla || çünkü | kitabı sevmek | insanın kelime hazinesinin gelişmesini sağlar || boş bardaktan nasıl su akıyorsa | kelime hazinesi dolu olmayan beyinden de | sözcükler akamaz | ve gönüllerden de || aslında yanlışlık temelde ilköğretim okullarında başlıyor || çocuklara kitap okumanın önemi kazandırılmadan | hep yazı yazdırılmak isteniyor || ama bu eskiden daha çok oluyordu | şimdi ise biraz azaldı || şimdi daha çok vitrinlerde gösterişli kitapları görüyoruz || bunlar [insanın oku..] insanı okumaya teşvik ediyor gerçekten || ee fakat | buna rağmen | eskiye nazaran | [in..] okuyan insan oranının düşmesi | gerçekten de çok acı bir görüntü || çünkü insanların okumaya her alanda ihtiyaçları vardır || ee toplumda | insanların okumaya nasıl ihtiyaçları varsa | ee gerçekten | konuşmanın da | okumanın | yani kelimelerin dağarcığının yüksek olmasıyla ilgili olduğu da bilinmelidir || eğer biz her alanda başarılı olmak istiyorsak | kelime dağarcığımızın yüksek olmasına dikkat etmeliyiz || örneğin | gerçekten kitap okuyan bir insanla | okumayan bir insanı [karşılaştığımız..] karşılaştığımızda | kitap okuyan insanın daha zeki ve | her alanda daha ilerde olduğunu fark ederiz || fakat kitap okumayanların | ee gerçekten düşük cümleler [ku..] kurduğunu | ve iyi kompozisyon yazmadığını | yani çoğu alanda başarısız olduğunu da anlayabiliriz || onun için | eğer çağdaş bir insan olmak istiyorsak | özgür | nesnel ve eleştirel bir

düşünce tarzına sahip olmamız gereklidir || bu düşünce tarzına sahip olmamızın yolu da [kitap okumaktan ve kitabı sevmekten geçer ||

Adım ??? [??? İlköğretim Okulu yedi ??? sınıfı öğrencisiyim || eee [bi..] ??? doğumluyum || annem ??? [babam ??? || ee hobilerim | yüzmek | voleybol oynamak | kitap okumak || eee matematik [Türkçe derslerinden çok hoşlanıyorum [çok seviyorum || ee şimdi kitap sevgisiyle ilgili düşüncelerimi paylaşmak istiyorum ||

ee çocukluk [yıllarında çocukların en fazla önem verdiği şeylerden biri [kitap okumak || ee [kitap okumayan çocuklarda | ee iş.. kitap okumayan ço.. || [.....] çocukluk dönemi olumlu olumsuz birçok olayın yaşandığı dönemdir [bu çağda | ee çocuklar | ee bir çok zihinsel [duygusal [fiziksel olarak gelişimlerini tamamlarlar || ee ve iyi] [.....] çocukluk dönemi birçok olumlu olumsuz || şeyin yaşandığı bi dönemdir || bu çağda fiziksel | ee [ge..] gelişimlerini çocuklar tamamlarlar || düşünen fikir üreten [ürettiği fikiri | ee yorumlayabilen | doğru ile yanlışı ayırd edebilen | ını kendisine [diğer insanlardan farklı kılmanın yolu bi insanın | kitap okumak [ala..] alışkanlığını kazanmaktan geçer || kitap okuyan çocuklar diğer çocuklara oranla | ee daha [zeki olurlar || kelime dağarcığını geliştirerek düzgün cümleler kurabilirler ve insanları | ee çevresine bağlayabilirler || kendilerine çekebilirler || ee bu da | [iyi..] toplumda iyi bi yer edinmemizi sağlar || [diğer..] bunun tam tersini düşüncek olursak | kitap okumayan çocuklar ise düzgün cümleler kuramazlar || bu nedenle sosyal bi insan olmaları [zor..] zorlaşır || eee sosyal olamazlar insanları çevresine çekemezler || ve iyi arkadaşlıklar kazanamazlar || eee düzgün cümleler kuramazlar || bunun gibi bi çok şey olur || ee peki kitap okuma alışkanlığını nasıl kazanıcaz || ee ailemizde | ee sen kitap oku | hadi ben [senin yaşındayken bu kitabı okumuşdum diye | baskı yapımlarıyla mı | yoksa [hadi bakalım bu kadar televizyon seyrettiğin yeter [şimdi de kitap okuma zamanın geldi diye | tepeden inme sistemlerle mi | tabi ki de hayır || ee bunlarla okumaması gerekiyor || [çocuk..] kitap seçerken | aile [okul [çocuğun kendisi | ee öğretmenler kilit noktalar oluştururlar || ve çocuk kitap seçerken | ee [yazı yazarak] | ee kitabın dışındaki resme | kitabın içindeki yazı-nın düzgünlüğüne veya | içinde beğendiği bir şey olursa | ona bakar || ve kitabı beğenip okur || diğer seçimde [ee kitap [se..] seçimi

güzel olmaz | ve çocuğun istemediği kitapları ailesinin baskısıyla okuması [i..]
 çocuk için yararlı olmaz || eee ve ailenin de evde kitap okuması çocuk için iyi bi
 özellik yani iyi bi faktördür || aile kitap okudukça çocuk da | eee kendine ailesini
 örnek aldığı için | daa da kitap okumak isder || [ve eee daa kitap okumak derken |
 hep eee ya..] | aslında önemli olan okumak [dergi] gazete [televizyonda bi yazı] veya
 bilgisayarda bi yazı bile okunabilir || ya ille kitap olması şart diil || önemli olan
 okumak | okuduğumuzu anlamak || eee kelime [da..] dağarcığımızı güçlendirmek |
 insanlara daha yakın olmak | insanları anlamak | dünyayı anlamak önemli olan || ee
 ve [eee kitap [se..] sevmeyen insan | okumayı sevmeyen insan] gerçekten topluma
 uygun bi birey olamaz ||

Adım ??? soyadım ??? || ??? İlköğretim Okulu yedi ??? sınıfta okuyorum ||
 ben ??? annem ve babam ??? || annem ??? || babam ??? uğraşiyor || bir abim var | on
 beş yaşında ve okuyor || kendime ait bi çalışma odam var || hobilerimin başında kitap
 okumak [şiir ve kompozisyon yazmak geliyor | ayrıca bilgisayarla da uğraşıyorum ||

kitap sevgisine gelince | kitaplar güzel bi yaşam için çok gerekli varlıklardır ||
 ee [kitaplar insan hayatı i..] kitaplar insan hayatının | vazgeçilmez birer parçasıdır ||
 ülkemizde bi çok cahil insan vardır | ve bu cahilliğin giderilmesinde en büyük rol
 oynayacak varlıklar yine kitaplardır || ee [kitaplar insan | eee kitap] eee kitaplar
 yalnız öğretmezler || ee öğretirken aynı zamanda eğlendirirler de || ee [kitaplar] | ee
 kitaplardan nefret eden kişiler | içlerinde zerre kadar kitap sevgisi kalmamış
 kişilerdir || ve bu kişiler aynı zamanda | ee yaşama sevinci de olmayan kişilerdir || ee
 son olarak şunu söylemeliyim ki | ee insanlar kitap okumaktan bıkmazlar || zaten
 isteseler de bıkmazlar || çünkü [kitap okuyan] | ee kitap okumayı seven kişiler
 kitap okuyan kişiler | ee kitap sevgisini anlamış [kavramış] kişilerdir ||

Adım ??? soyadım ??? || eee ??? İlköğretim Okulunun yedi ??? sınıftanım ||
 annem ve babam ??? || annem ??? babam ??? || ee ben | size | kitap hakkında | [ya..
 bi şeyler söylicem] || bi şeyler söylicem ||

ee [kitap] | [kitapları] | ee kitapları okuyarak bilgi edinmeliyiz || kitapları [yı..] yıpratmamalıyız || eee insanlardan bilgi edindiğimiz kadar kitaplardan da bilgi ediniriz || ee kitapların bize | çok yararı vardır || ee kitap okuyarak sözcük [dağa..] dağarcığımızı geliştirmiş oluruz || [.....] eee kitap bizim [insanlar gibi] arkadaşımız olur | yani kitaplar bize arkadaşlık da edebilirler || canımız sıkıldığında hemen yani kitaplara sarılmalıyız || [.....] [kitap | yani ee kita.. ne zaman boş kal.. her..] ne zaman boş kalırsak hemen kitapların yanına gitmeliyiz || [bi..] biraz bilgi dağarcığımızı geliştirmeliyiz kitapların yanına giderek || ya arkadaşlarımıza karşı da yani | eee kitapları sevmeyenlere karşı | kitap sevgisi-ni öğretmeliyiz || [.....] kitaplarda yani dostluğu öğreniriz || dostluk nedir yani | ee iyi ve kötüyü öğreniriz || [.....] yani [hiç bi..] hiçbi zaman boş kalmaya çalışmamalıyız [yani boş zamanlarımızı kitaplarla geçirmeliyiz ||

Adım ??? soyadım ??? okulum ??? İlköğretim Okulu | sınıfım yedi ??? || ??? doğdum || annem ve babam ??? || annem ??? babam ??? kendime ait bi odam var || ee şimdi kitap sevgisinden ve | kitap okumanın yararlarından bahsedicem ||

ee [kitap okumak] ya kitap bize bilgi veren bi araçtır || ee [kitap ok..] herkes [kitabı o..] kitap okumalı | kitap okumanın birçok yararları vardır || bu yararlardan bazıları | ee kitap okuyarak ülkemizi [geliş..] geliştirebiliriz [toplumda sayılan ve sevilen bi insan oluruz || eee arkadaşlarımızla ve ailemizle güzel diyaloglar kurabiliriz || [bi insan yani mesela ya..] bi yararı daa vardır kitap okumanın || mesela [bi insan yazılıya veya teste girdi [bi soruyu] | kitap okuyan kişi [bi soruyu iki kere okuduğunda anlar || [mesela] || diğeri | kitap okumayan kişi ise dört kere okuduğunda hisseder yani | hiç olmasa belki [anlaya.. anlama..] anlayamaya da bilir || [yaa ııııı] kişinin [kitap okuduğu yüzünden | bilgiliğinden | konuşmasından | [ya hi..] hiç olmazsa oturduğundan bile belli olur kitap [oku..] okuyup okumadığı || [.....] her insan kitap okumalıdır || eğer toplumda yani sevilen [sayılan bir insan olmak istiyosak | kitap okumalıyız || benim buradan [bütün insanlara ve arkadaşlarıma | [duy..] duyurum olacak || [her insan kitap okus..] hepiniz kitap okuyun | [yani] [kitap okumak] | kitap okumanın

kimseye bi zararı olmaz || zarardan fazla yararları olur | zaten [zarar ve.. zarar vere..] hiçbi zararı dokunmaz || kitap okuyun yani ||

Meraba arkadaşlar [adım ??? soyadım ??? || yedi ??? sınıfta okuyorum || konum kitap sevgisi ||

Kitabı sevmeyen insanların | eee seven insanlardan bi çok eksiği vardır || bunlar | kelime hazineleri kısıtlıdır || yeterli bilgiye sahip değillerdir || düzgün konuşamazlar bi de || [kitabı seven insan yani | ee kitabı seven] yani kitap okuyan insan kültürlüdür || kültürlü insanlar da | toplum içinde [saygın bir yere sahiplerdir || ee bütün insanlar | toplum içinde | sevilip sayılmak isder || bunun için de kitabın okunması [kitabın sevilmesi gerekir || kitab okuyan | insanların | ee kelime hazineleri geniştir || [fa..] cümlelerinde farklı kelimeler kullanırlar || aynı kelimeyi kullandıkça | karşısındaki insanı sıkırlar || insanların bizi anlamasını isdiyosak bizi dinlemelerini isdiyosak | daha fazla [bilgiye sahip daha fazla kelime hazinemizin olması gerekiyo || ee [kitab..] [kitab okumayan insanların] | ee bi örnek verebiliriz || sınav oluyoruz örneğin | bi test sorusu | okuyoruz bazıları anlamıyoruz || anlamadıklarımız | ya o soru hakkında yeterli bilgiye sahip değiliz | ya da | [ok..] kitab okumadığımız için okuduğumuzdan bi şey anlamıyoruz || yine | ee bi ülkede eğer kitab okunmasaydı | ne yazarlar şairler | ne gazeteciler [ne de konuşmacılar hiç birisi olamazdı || bütün bunların olması için de bir ülkede | kitab okumak | ülkenin gelişmesi için de | gerekli || bu yüzden de kitabın okunması | kitabın sevilmesi gerekli ||

Adım ??? | ??? İlköğretim Okulu yedi ???sınıfta okuyorum || ee annem babam ve ben ??? || annem ve babam ??? yapıyo || evde kendime ait bi çalışma odam var || hobilerim müzik dinlemek [duygu ve düşüncelerimi kağıda aktarmak [sinemaya gitmek [[ve mü..] ve [ee yüzmekdir || ee size | [kitapla..] kitap sevgisi hakkında bi konuşma yapıcım ||

Kitap benim için vazgeçilmez bir hazine | geçmişle bugünü birleştiren bir köprüdür || şöyle bir düşününce [Cin Alilerle başlayıp kademe kademe yükseldi okuma

seviyemiz || en üzgün zamanımız | mesela Nasreddin Hoca'nın bir fıkrasıyla şenlendi || ee duygulu bir zamanımız ise Mehmed Akif'in bir şiiriyle yerini gözyaşına bıraktı || kitap | hayal gücümüzü geliştirir | gerçeklerin sınırlarını zorlar || ee örneğin ben kitap okurken yazarla iç içe oluyorum || ee [ka..] kendimi o kahramanın yerine koyuyorum | ve neler yapabileceğimi düşünüyorum || böylece kitap okumak bende bir görevi aşır | bi eğlence halini alıyor || işde bende kitap sevgisi böyle | başlıyor || o sayfalar sanki | eee aralarında bir hayat saklıyor ve ben onu bulmak isdiyorum || ee [ben] benim kitaplara olan sevgimi | ee annem ve babam | ee daha küçücükken verdi || ee daha iki üç yaşındayken | ee bana kitap okudular ve | ee [yakın bi zaman..] kısa bi süre içinde onların hepsini ezberledim || daha okuma bilmeden aileme onları okuymuş gibi yaptım || eee o zamandan şimdiye kadar elimden hiç kitap düşmedi | inşallah da düşmez || kitap | aynı zamanda birikim kazanmanın da bir başka yoludur || [kitap okumak birikim kazan-mak-la] kitap okuyarak birikim kazanmakla birlikte daha birçok şey yapabiliriz || ülkemizde olan çağdaş uygarlıklar düzeyine çıkmak bile [kitap..] | ee kitap okuma seviyemizin yükselmesiyle mümkündür || [günümüz Türkiye'sinde bir hobi olarak algılanan kitap okumak | ancak boş.. ee kitap okumak ee ancak ee bo.. kitap oku..] | günümüz Türkiye'sinde bir hobi [o..] olarak algılanan kitap okuma eksikliğimiz | ancak kitabı anlatmakla [gi..] giderilebilir || böylece neslimize de | eee kitap okumak | kitap sevgisi [a..] aşılabilir ||

İsmim ??? || ee ??? İlköğretim Okulu yedi ??? sınıfı öğrencisiyim || ee iki kardeşiz || ee abim ??? lise bir öğrencisi || babam ??? annem ??? || kendime ait bi çalışma odam var ||

Birikim kazanmanın dört yolu vardır || bunlar | okumak | dinlemek | gözlem yapmak ve not tutmaktır || ee bu dört yoldan en verimli olanı çoğu kişi için aynıdır | okumak || okula başladığımız ilk günden beri | bizlere | ee kitap sevgisi aşılılmaya çalışılır || her şeyden önce | okuma yazma öğretilir ve kitap okutulmaya başlanır || öğrencilik yıllarında herkez birkaç kitap okumuşdur || önemli olan | bunu hayata atıldıktan sonra devam ettirebilmektir || çoğu insan | okulu bitirdikten sonra kitap okumayı da bırakır || o insanlar | [bilgi..] bilgiye beyinlerinin kapısını kapattıklarının farkında değildirler || [bu ar..] bu kişilerden birisinin öğretmen

olduğunu düşünelim || eğer bir öğretmen kitap okumuyorsa | yeni şeyler öğrenmeye değil de [bilgisizliğe yelken açmışsa | hangi öğrencisine verimli olabilir | kitap sevgisini öğretebilir ki || kendini bilgisizliğe mahkum edip | kitapları kendilerine gardiyan seçenlerden olmamak için | kitap okumalı [her alanda kendimizi geliştirmeliyiz || ee [bu..] bugüne kadar adamakıllı kitap okumamışsanız bu hafta sonu bir kitap okuyunuz || eminim | o pazartesi | hayata bambaşka biri olarak bakacaksınız || bu söylediğim yanlış anlaşılmasın || örneğin bir öğrencinin ertesi gün sınavı varsa | o gün akşam | bi kitap okuyup ertesi gün | sınava yetiyecek diye bir kaide yoktur || okuyarak [birikim sahibi olmak için | [sabır ve | ee sabır gerekir] || eee sabır gerekir || eee kitapları zorlamayla değil de | isteyerek | ve sabırla okursak ancak o zaman birikim sahibi olabiliriz || ünlü yazar Balzac'ın da dediği gibi | “bilginin efendisi olmak için [çalışmanın kölesi olmak gerekir” || çağdaş uygarlık yolunda emin adımlarla yürümek için | kitap okumalı | kahvehanelerde değil [kütüphanelerde sabahlamalıyız || yeni kütüphaneler açmalıyız | ve bilmeliyiz ki bir kütüphanenin açılması bin hapislinin kapatılmasına bedeldir || bizlere birçok eser kazandıran [edebiyatta yer edinmiş olan | ünlü yazarlarımızı da unutmamak gerekir || zaten [Halide Edip Adıvar Reşat Nuri Güntekin ve Yaşar Kemal | gibi | daha sayamayacağımız bir çok değerli yazarlarımızı nasıl [unuta..] unutabiliriz ki ||

8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KONUŞMALARINDAN ÖRNEKLER

İsmim ??? || 1991 ??? doğumluyum || eee [kardeşlerim var üç tane] ee üç tane kardeşim var || isimleri ??? ve ??? eee ??? üçüncü sınıfa gidiyo || [Si..] ??? da ikinci sınıfa gidiyo || annem babam üniversitede çalışıyorlar ikisi de ??? bölümündeler || eee kendileri [bu alanda çalışmalar yapıyorlar || hobilerim var || hobilerim | ee kitap okumak | ee müzik dinlemek | ders çalışmayı çok seviyorum || bunun gibi hobilerim var || eee dostluk üzerine bi konuşma yapıcakdım || dostluk | ee sen ben ayrımının bittiği bi yer bence || eeee insanların düşünce yapılarının [kafa yapılarının] sevdiği sevmedikleri şeylerin | özelliklerinin [her türlü] | ee yani beğendikleri beğenmedikleri her türlü şeyin | aynı olmasıdır bence || ve burda arkadaşlık ve dostluk çok farklı şeyler || arkadaşlık | ee örneğin şimdi gördüğünüz | her insanla arkadaşlık yapabiliriz || ama | dostluk | öyle değil || yani | ee iş yerinde gördüğünüz bir sekretere | dostumuz diyemeyiz || çünkü dost özel bi kavram || ee dost dediğimiz kişilerle her şeyimizi paylaşabiliriz [her türlü düşünceleri paylaşabiliriz || fakat arkadaşlarımız [her gün yani yüzlerini gördüğümüz kişilerdir || onlarla her şeyimizi paylaşamayız açıkcası || ve dediğim gibi doslar | ee çok özel kişilerdir || onlar bizim | eee düşüncelerimizi | yanlarında yüksek sesle söyleyebildiğimiz kişilerdir || eeee ee bu şekilde | yani dostluğun tanımını yapmış olduk || iyi bi dost nasıl olmalı || iyi bi dost | eee yani birbirine saygı gösteren | birbirinin düşüncelerine saygı gösteren | ee [onlara gerçekten] | birbirine [de..] değer veren | birbirine | ee saygı duyan kişilerdir bence || ee doslar her zaman birbirinin yanında olmalıdır [yani sadece iyi günde herkes dostumuz olabilir || fakat kötü günde | ee birbirimizin yanında bulunabilmek [tabi dostluğun özelliklerinden biri [yani dostumuz] iyi dostun özelliklerindedir || ee onun için iyi bi dost | hem iyi günde hem kötü günde yanımızda olan kişilerdir || dostun özellikleri de bu şekilde || ee [daha sonra] | ee [yani] || [.....] dostluk iki kişi arasındaki | ee bi çift sevgi bağı || dediğimiz gibi arkadaşlıktan çok farklı bi şey || ee dostluk | yani her | ee kişiyle yapabileceğimiz bi şey değildir || [çok özel | dediğimiz gibi | yani] | eee dostluk çok [a..] apayrı bi şey yani her şeyinizi paylaşabiliyorsunuz doslarınızla || arkadaşlarınızla her şeyinizi paylaşamıyorsunuz | ama doslarınızla her şeyinizi

paylaşabiliyorsunuz || [onları] | ee gerçekten içinizden gelerek | ee bi şeyleri paylaşabiliyorsunuz onlarla | onları sevebiliyorsunuz || yani | onun için | ee çok | ayrı bi yeri var insan hayatında || tabi bu insan ilişkilerinin temelini oluşturuyo || ee bi dostumuzun olması | belki toplum içerisinde bizim kendimize olan güvenimizi artırır || ee bi dostumuzun olması [bizim kişiliğimizi de yansıtır || bi sözümüz vardır || ee [sana.. ba..] bana dostunu söyle [sana kim olduğunu söylüyüm || bu gibi şey yani | eee dostumuzun hangi nitelikte olduğu çok önemli || ee eğer bir dostumuz varsa [iyi nitelikte bi dostumuz varsa | biz de muhakkak öyleyizdir | yani çünkü doslar dosların aynası oluyo || yani çünkü kafa yapıları aynı olduğu için | ee doslar da birbirlerinin özelliğini gösteriyolar || bu nedenle toplum da [o kişiler hakkında | ee bilgi sahibi oluyolar || o nedenle | ee dostluk böyle bi şey yani | ee doslar da [birbirinin özelliklerini gösteriyolar] [kendi özelliklerini] kendi özelliklerini gösteriyolar | ee bu şekilde yani iki kişiyle sınırlı değil [çok dostumuz olabilir || yani bu şekilde || [.....] iyi bi dostumuz olursa | ondan zarar gelmez || fakat kötü bi dostumuz olursa | tabi ki bu | ee bizim de nasıl bir insan olduğumuzla ilişkili bi şey || eğer biz kötü bi şeysek [zaten kötü bi dostumuz vardır || ee ve | bize zarar getirir || zaten [sadece o bize değil [biz de ona zarar getirmiş oluruz || fakat iyi bi dostumuz varsa | mutlaka biz de iyi bi insanızdır || ee biz de | ee iyi niteliklere sahibizdir || biz de | ee [onunla] | eee iyi bi insanın taşıdığı özellikleri taşıyoruzdur || yani iyi bi dostun [insana zarardan çok yararı vardır || iyi bi dostun insanlara olumlu etkileri vardır ||

Adım soyadım ??? ??? okulu | [se..] ??? sınıfında okumadayım || annem ??? babam ??? annemle babam aynı okulda öğretmenlik yapmaktadır || [ben..] lise sonda okuyan bir ablam var || ve kendime ait bi çalışma odam var || ee

Dostluğun Önemi

eee arkadaşlık insana basit bi kavram olarak gelmektedir || eee [gelmektedir] yani kişiler arkadaşlık kavramına yüzeysel olarak bakmaktadırlar || ee yüzeyin içine derine inemezler [belki de korkuyolardır || ee [arkadaşlık insan..] [arkadaşlığı insanlar genelde sadece birbirleriyle gezme [oturup kalmak] para çıkar ya da can sıkıntısını gidermek amacıyla kullanmaktadırlar || [günümüzde bu böyle olmamalı..] günümüzde bu böyle olmamalıdır || arkadaşlık kötü ve iyi günlerde birbirinin yanında

olmayı | [her ne konuda olu..] her ne konuda olursa olsun birbirine yardımcı olmayı | destek çıkmayı | eee gerektiğinde acı söylemeyi ve öğüt vermeyi gerektirir || arkadaşlıkta yalan [çıkar] intikam [karşılık ve kullanma amacı vesaire olmamalıdır || elbette zaman zaman dostlar birbirini kırabilir üzebilir || fakat bu kasti olarak yapılmamalıdır || ee dostlar birbirini kırıp [üze..] üzerken belki sinirinden yaparlar | ya da o an kendilerinde değillerdir || fakat bilerek yapılan ise | [işte ya] bu bi nevi dosluk sayılmaz || [ve bu ya] ve bu ihanet sayılır || ee insanlar keşke çıkarlarını göz önünde bulundurmayıp dosluğu daha yakından [tanısalır] [tanısalır || ee insanın kalbi uçsuz bucaksız bir kuyuya benzer ve elbette bu kuyunun bir sonu var || ve [bu] sonunda dostluk duygusu uyur || ee onu uyandırmanın zamanı kim bilir gelmiştir ve kim bilir belki çoktan zaman geçmiştir ||

Dosluk ve Arkadaşlık

İnsanlar her zaman birbirleriyle dost [olmalıdır || kötülüklerden kaçınmalıdır || çevresine ve | arkadaşlarına uyum sağlamalıdır || ve | immm birbirleriyle [gereken] [gereken desteği almalıdır || immm insanlar her zaman | immm arkadaşlarıyla | birbirleriyle çalışarak [birbirlerinden faydalanmaları gerekir || immm kötülüklerden kaçınıb || çevresine uyum sağlayıp [çevresini | immm zarar vermeden uyum içerisinde | immm birbirlerini destekleyerek | birbirlerinden faydalanarak | uyum içerisinde [dürüst bir yaşam [içersinde yaşamaları gerekir || imm arkadaşlık demek | immm insanların birbirini | immm tanıyarak [ne kadar [immm iyi birisi olduğu [ve | ondan önce de [birbirleriyle] | birbirleriyle çok iyi | ilişkiler kurmasıdır || insanlar | immm birbirleriyle | immm ve arkadaşlarıyla | kötülüklerden uzak durmalı [zararlı alışkanlıklardan | uzak durmalıdır ||

İsmim ??? || ??? Okulu sekizinci sınıfta okumadayım || eee annem | eee Muğla'nın bir köyü olan ??? köyünden [babam da aynı [Muğla'nın bi köyü olan ??? köyünden ama menşe olarak Muğlalılar || annemin mesleği [ee ev hanımı babam da Ormanda kesimci olarak çalışmakta || benim hobilerim | ee kitap okumak | ders çalışmak | yeri geldiği zaman gezmek [eğlenmek || eee ama ders olarak ilgilendiğim

ders Tarih || eee ben size kendimce yorumladığım arkadaşlık konusunda [bi..] bilgi vericem || sizlere arkadaşlık nedir diye bi soru sorsam [bana verebileceğiniz cevap | ee [iki kişinin | birlik..] iki veya [birçok kişinin birlikte yaşadığı | sevgi veya bi şeyleri paylaşması dersiniz || pekala size dostluk nedir desem bana aynı cevabı verebilir misiniz || elbette bi çok kişi aynı cevabı verir [ama bana göre arasında küçük bi fark vardır || çünkü dostlukta güven daha fazladır [ama arkadaşlıkta o kadar önem verilmez güvene || eee arkadaşlıkta insanlar pek dikkatli davranmıyolar [çünkü | ee başkalarında kötü bi alışkanlık varsa [kötü bi davranış varsa onun kendilerine geçmiceni düşünürler || ama | her şey özenti ile başlayabilir [[do..] dolaylı olarak | eee [insanlar] | insanların bu düşünceleri çok yanlış [çünkü onlar ne olursa olsun [sonuçta bu davranışları kendilerine edinirler || bu yüzden | ee seçim yaparken çok dikkatli olmalıyız || ee dostluk | dostluğu belirtmişdik || ama küçük bi fark var | çünkü dostlukta güven daha ağırdır || güven daha fazla olduğu için de insanların seçim yapması | bi anda zorlaşır || eee [dos..] bi insana dost diyebilmemiz için onu çok iyi tanıyabilmemiz gerekir || onun en küçük sırlarını bile keşfedebilmemiz gerekir || ee bi insana [o zaman dost diyebiliriz çünkü || bana göre bi insanın çok arkadaşı varsa | his dostu yok demektir || çünkü [arkadaşlarını [bilinçsizce seçen insanlar dostlarını da bu şekilde [seçebilirler ve bu kişiye dost diyebilirler || ee unutmuyalım ki bir insana dost diyebilmemiz için onu çok iyi tanımalı [onu çok iyi keşfedebilmeliyiz ||

Adım ??? || ??? Okulu'nun ??? sınıfında [ok.. o..] okuyorum || annem ev hanımı | babam ağaç atölyesinde çalışıyor || annem ve babam ??? || immm dostluğun | en iyi temeli arkadaşlıktır || [top..] immm dostluğun bir temeli olan arkadaşlık | herkes [kuramaz || [dos..] dostluk bir temel ilkedir || [dostluğun teme..] [.....]

İnsan toplumsal bir varlıktır | yalnız yaşayamaz || [ö.. ondan sonra] örneğin | sizin hiç arkadaşınızın olmadığını düşünün || çevrenizdeki insanlar herkes [ar..] arkadaşlarıyla dostlarıyla geziyor ve siz orda tek başınıza | durduğunuzda | ve [kendinizi yalnız hissedersiniz || siz [dostlarınızla beraber [olmakdan | [o..] [dostlarıyla beraber olmakdan] | mutluluk duyarsınız || ve | onların | sevinçlerini [hüznelerini [kendinizle paylaşmak isdersiniz || [.....] bu dostluk | kurmak |

herkez için | kolay değildir || çünkü | kendileri arkadaşlarını düzgün ve dürtüz kişilerle seçmelidir || [onu ..] seçtiği arkadaşlarını güvenmeli | ve kendini || [.....] [kendisini] [.....] güvenecek kişilerin olmasını isder ||

Ben ??? || ee ??? 1991 doğumluyum || eeee annem ??? | babam ??? uğraşiyor || ee size kısa bi | konuşma yapmak isdiyorum || ülkemizde | dostluk ve arkadaşlık | ee bence önemli bi tanım olmalı || çünkü | ee bu dostluk ve arkadaşlık yıllar öncesine dayanıyor || [dostluk | ee be..] bana göre dostluk | kişilerin | birbirine bağlanması | sevgi içinde birbirleriyle aynı ortamda | aynı havayı soluyarak | uyumlu bi şekilde yaşamadır || ee arkadaşlık da yani | her şeylerini paylaşmasıdır bana göre || dostluk ve arkadaşlık | immm ülkemizde şu an | bence tam olarak tanınmıyor | çünkü | görüyoruz televizyonlarda || ee böyle | çatışmalar falan oluyor || [do..] dostluk yani bence bu değil çatışma değil dostluk || dostluk bana göre sevgi içinde olmak || eee yani | sevgi içinde hiç | bir çatışmaya yer vermeden her şeyi konuşarak halletmek || dostluk arkadaşlık zaten konuşarak halletmeyle başlar dostluk || eee [.....] [do..] eee ben-ce dostluk yani | böyle | çatışmalarla | olmaz || aslında herkezin birbirini sevmesini lazım || aynı ailede oturan kişiler bile | [kendile..] birbirlerine küsüyorlar bunun olmaması lazım bence || yani | zaten sonuçta aynı ailede oturuyorsunuz niye kavga ediyorsunuz ki || sınıf da böyle || sınıf bir aile ortamıdır || bu yüzden sınıfta herkes dostluk ve arkadaşlık içinde olmalıdır || zaten biz bir aileyiz || eee bu düzlemi | kimsenin bozmaya hakkı yok || burda | ee arkadaşlarımızla hemen hemen | sekiz senedir beraberiz || eee yani çoğu zaman | bazı şeyler | oldu ama yani genellikle hep iyi geçinmişizdir || birbirimizin derdi olduğunda paylaşmışızdır || bana göre dostluk arkadaşlık budur | yani || ben arkadaşlarımı severim | onlar beni severler || biz yani birbirimize aile gibi bağlıyız kardeş gibi || zaten normalde hepimiz kardeşiz || ama | bir de bu sevgiyle olduğu zaman çok güzel bi şey ortaya çıkıyor || eee [dost] dost olmak bence çok güzel | dost ve arkadaş olmak || çünkü | insanın derdlerini paylaşabilceği | ya üzüntülerini sevinçlerini paylaşabilceği birileri olması lazım günlük hayatında || yoksa yalnız olmaz || yalnız kimse yaşayamaz || yaşarım diyenler de yalan söyler yani || ben | zaten kendim arkadaşlarımla iyi iletişim kuran biriyim || ee dostluk ve arkadaşlık benim için çok önemli || arkadaşlarımdan biriyle kırılmak

istemem hiç bi zaman || [ya..] genellikle onlarla uyum içinde olmaya çalışırım ||
 [.....] [genel..] ya arkadaşlarımla pek dargınlığım olmaz yani || zaten bu
 sene | hep beraber ayrılıcaz birbirimizden | sekiz sene sonra ilk defa ayrılıcaz || [
 dos..] dostluğumuz | ama [bi..] hiç bi zaman bitmicek bana göre || hiçbir zaman
 dostluğumuz kaybolmıcak || gene birbirimizi arayıp soricaz || belki [bi..] bazılarımız
 aynı okullara bile düşücez || ama içimizdeki sevgi hiç bi zaman kaybolmıcak |
 arkadaşlık duygusu || çünkü biz | yani hemen hemen hepimiz yedi yaşında başladık
 okula || bundan önce de dosluk ve arkadaşlığı | biliyoruzdur | ama | yedi yaşından sonra
 bence tam olarak öğrenmeye başlamışızdır || [çünkü | ya] | sınıfdaki kişiler |
 benim | kardeşim gibi | ya da herkes herkesin kardeşi gibi olması lazım || bu | çoğu
 yerde de böyledir || ülkemizde | dostluk | bence diğer ülkelere göre iyi de | biraz
 daha | yani önem verilse | daha iyi olıcak sanki || eee önem verilmesi lazım bu konu
 üstünde || ilerki yıllara göre bence daha büyük bi ilerleme katettik || bazı | olumsuz
 gelişmeler olsa da | eee ülkemizde bayaa bi ilerleme oldu || [en.. önceki kadar yani
 şey yok geri] bazı geri kafalılıklar oluyo || ama | önceki kadar çok değil | önceden
 geri kafalılıklar çoktu örneğin || ee mesela | bir kız çocuğu kız arkadaşının evine
 gönderilemezdi | eskiden || ama şu an böyle bi şey yok || yani eşitlik getirildi || [be..]
 böylece de bence dosluk arkadaşlık duygusu daha da pekişmiş oldu || çünkü | arkadaş
 arkadaşı her zaman görmek isder | her zaman derdini paylaşmak isder || sadece
 okulda mektepte değil | normal günlük hayatında da arkadaşının olmasını isder ||
 sadece evde kapalı durarak kapalı bi kutu gibi olmamalıyız bence || arkadaşlarımızla iç
 içe | eee gerek faaliyetler olsun | gerek | ders konusunda olsun | güzel işler yapmalıyız ||
 yani | arkadaşlarımız bize her zaman lazım olur || arkadaşlık bir günlük için değildir |
 arkadaşlık bir ömür içindir | bana göre || bir günlük için olan arkadaşlıklar da
 arkadaşlık ve dosluk değildir || tam olarak dosluk | o kişiyle | her şeyi ya da o kişilerle
 her şeyini paylaşmak || tam olarak yediğini içtiğini | eee beynindeki düşünceleri
 paylaşmaktır arkadaşlık ve dosluk || (bu kadar yani söyliceğim) ||

Adım ??? | soyadım ??? || bi kardeşim var || şu an sekizinci sınıfdayım ||
 [.....] annemin adı | ??? | babamın adı ??? || [.....] burada dosluk
 ve arkadaşlık ile konuşacam || [dos..] arkadaşlık | | iki insanın | | veya birkaç

insanın | | birbirine | üzüntülerini | dertlerini | | mutluluklarını | paylaşması | | anlamına gelir || dostluk ise | bu kişilerin | daha yakın | [ilişkileridi.. an..] anlamındadır || arkadaşlar | ve dostluklar önemlidir || [arkadaş..] | [arkadaşlarımızla] || arkadaşlarımızla | derdlerimizi | üzüntülerimizi | mutluluklarımızı paylaşırız || onlarla | eğlenceli | günler geçiririz || dostluk ve arkadaşlık önemlidir || [.....] çünkü || zor zamanımızda | veya | kötü bi günde | ummadık bi anda | arkadaşımız veya dostumuz bize yardım edebilir || tabii | arkadaşlarımızı ve dostlarımızı iyi seçmeliyiz || çünkü | her arkadaş ve dost iyi değildir || bazı arkadaşlar | kötü | bazı [arkadaş..] bazı dostlarımız ise daa kötüdür || ama bi | iyi arkadaşlar | seçmek için | arkadaşlarımızı ve dostlarımızı araştırarak [belir..] belirlemeliyiz || dostu | ve arkadaş olmayan | hayatı olmamış gibi | kabul edilir || çünkü | dostluk ve arkadaşlık | gerçekten önemlidir || eğer | yalnızsanız ve | dostunuz ve arkadaşınız yoksa | eminim çok sıkılıyor ve | çok | yalnız kaldığınızı hissediyosunuzdur || bunda haklısınızdır çünkü || dost ve arkadaş | dünyada çok zor bulunan bi şeydir ||

İsmim ??? | soyadım ??? || annem | ??? babam ??? || [an..] annem ??? | babam ??? || işde hobilerim | ya boş zamanlarımda | bilgisayar oynarım kitap okurum | bu gibi || (konuşmaya başlıyorum) ||

Dostluk ve Arkadaşlık

Dostluk ve arkadaşlık hayatımızda yer alan | önemli konulardandır || fakat arkadaşlarımızın yanlış seçimi | hayatımızda olumsuzluklara neden olabilir || bu yüzden | dost seçimi için | zaman çok önemlidir || [eğer] | eee biz [dost..] dostumuza | sırlarımızı | düşüncelerimizi ve duygularımızı anlatırız || eğer karşımızdaki dost iyi bir dostsa | bizi önce dinler ve daa sonra da | bu konu hakkındaki düşüncelerini bize verir || dostluk sadece | eee insanla insan arasında olmamaktadır || insanla hayvan | insanla bitki | hayvanla hayvan gibi dostluklar da kurulabilir || bunun örneklerini [televizyon programlarında | ve] ee televizyon programlarında | reklamlarda | haberlerde ve belgeselde görmek mümkündür || örneğin geçenlerde | küçük bi çocuk ailesinin küçükken bulup beslediği bi köpeğe | eee abi demektedir || burda da olduğu gibi köpekle çocuk arasındaki büyük bi [ba..] bağ vardır || eee [

ger..] iyi bir dost olabilmek için | önce gerçek dostluğun ne demek olduğunu iyi bilmek gerekir|| gerçek bir dost | [kendinden ö..] kendinden önce dostunu düşünendir|| ee büyük | ee birliktelikler | ee [dostu..] dostluğu güçlendirir ve | insanları mutlu eder|| eee kiminle gezersek öyle anılırız [diye] ünlü bi sözümüz vardır|| bu sözde de olduğu gibi [kendi huylarımıza uygun insanlarla [gezersek]] gezersek | çevremizdekiler de kendi [duygu ve düşüncelerimizi yansıtmış oluruz || [bu..] burda da [o..] olduğu gibi | iyi dosluklar uzun süreli olmaktadır|| araya ayrılıklar girse de dosluklar hiçbir zaman unutulmaz||

Öncelikle adım [???|| ee yaşım on dört | herkesin sekizinci sınıf öğrencisi olduğu gibi || ee burda | arkadaşlık ve dosluk konusu üzerinde konuşmak isdiyorum || ee arkadaşlık ve dostluğun önce tanımına gelirsek | arkadaşlık | iki kişinin [birbiriyle ortak duyduğu bir | ee ilişki sonunda] birbiriyle bağ kurmasıdır || fakat dosluk bundan farklıdır || dostluk [iki kişi] iki kişi sanki [birbi..] birbirlerini görürler kendileri arasında [bunun sonunda da dost olurlar || arkadaşlık ve dosluk birbirinden çok farklı kavramlardır || [çünkü arkadaşlık ve dosluk | ee arkadaşlık] [bi sürü arkadaşı olabilir insanın || fakat tek dostu olabilir || çünkü dost özeldir | fakat arkadaş geneldir || ee [arkadaş] | ee bir insanın | ee birçok dostu [ola..] olur | fakat az arkadaşı olursa | o zaman [ee bi çelişki yaşar insan || burda bi sorun var demektir || ee [arkadaş] arkadaşı iyi seçmemiz gerekiyo tabi || çünkü arkadaş yaşamımızda çok büyük katkı bulunmaktadır || ee arkadaş seçimi [çok önemli olduğu için] çok titizlikle seçilmelidir [özellikle dostlar için bu daa da arttırılmalıdır || eğer kötü bir arkadaş seçersek] bunun sonucu [çok feci olacaktır || çünkü | bir örnek verirsek | örneğin bir uyuşturucu bağımlısı bi arkadaşımız olduğunda | o arkadaşımız kendimize uyuşturucuyu denettirebilir || eğer denediğimiz zaman | ee sonucu olmayan bir | ee kötü bi kaosun içine gireriz | ve sonucu ölümle sonuçlanan | bir durumla karşı karşıya geliriz || eğer iyi seçersek | örneğin | ee çalışan ya da sosyal faaliyetlere katılan bi arkadaş | tiyatroya gidebilir [sinemaya gidebilir | ee [kendimiz için faydalı olan işler yapabiliriz] || kendimiz için faydalı olan işler yapabiliriz || arkadaşlık ve dostluğun [kişiye faydaları | ise | örneğin iyi bi arkadaş seçtiğimizde] iş ve hayatımızda çok önemlidir || çünkü [arkadaşın] insanın arkadaşı ne kadar fazlaysa | o kadar sosyal

faaliyetlere girmiş demektir || [çünkü | ee girmiş demektir] çünkü | ee arkadaş yapabilmek için [sosyal olabilmek için] sosyal faaliyetlere girmek gerekir bence || sosyal faaliyetlere girdiğimiz zaman | bi sürü arkadaşımız olacağına inanıyorum || bu arkadaşlardan da | dostlar seçerek | kendi hayatımıza etkinlik yapmamız lazım || ee tabi bi de | insanların çıkar ilişkileri vardır | bu tabi ki çok kötü bi şeydir || çünkü [insanın çıkar ilişkilerine dayanan bir arkadaşlık ve dostluk asla | bi şey [yapıla..] yapamaz || asla iyi bi sonuç veremez || karşıdaki kişi | kendisine verecek çıkarı aldıktan sonra o kişiyi bırakır | ve bi daha asla konuşmaz | bu da karşıdaki kişiyi çok üzer || onun için çıkar ilişkileri yapmamalıyız || arkadaş | ve dostluk ilişkileri | iş ortamında çok etkili olabiliyo || örneğin torpil denilen [bi] işde arkadaş etkeni çok iyidir || örneğin siz bir işe girdiğinizde arkadaşınız o işin [müdürünü] müdürünü tanıyorsa | ya da müdürüyse | sizi o işe rahatlıkla sokabilir [fakat arkadaşınız değilse | bi sürü titizliden [elemelerden geçmek zorundayız || ee [bi sürü elemelerden geçmek zorundayız] || ee neden arkadaş [olu..] olmazsa olmaz || çünkü arkadaş olmazsa | insan içine kapanık bir hayat [ya..] yaşar || bu insan için psikolojik açıdan çok kötüdür || çünkü | ee insan | [dışa..] içine kapandığı sürece | sinirli asabi ve bi sürü [kötü alışkanlıklar kazanır || bunun sonucunda da | o insan artık çekilmez bi yaşam almaktadır || eğer arkadaşınız olursa | çok iyi bir arkadaşınız olursa [sosyal çevreni iç..] dışa kapanıklık biter | kötü alışkanlıklardan kurtarır || gibi bir sürü şey olabilir | hatta [o arkadaş grubundan] hayatımızı devam ettirecek arkadaşlar olabilir hayatı onunla paylaşacağımız || bu açıdan | arkadaşlık [şey] önemlidir | arkadaşlık ve dostluk ilişkisi || fakat | [arkadaş..] ee arkadaşlık ve dostluğu birbirinden kesinlikle ayırmak gerekir | bu çok önemli bi sorundur || [eğer] | dost ve arkadaş kesinlikle çok farklıdır || eğer biz | bir hata yapıp [dos.. dos.. san.. arka..] dost sandığımız bir kişiye çok bağlanırsak | sonucunda tekrar kötü bi sonuç da olabilir || bunun neticesinde | ailemiz [etrafımızdaki kişiler çok üzürlürler || bu da tabi kötü bi şeydir || eee bunun sonucunda | arkadaşlarımızı iyi seçmeliyiz || dostlarımızı ve arkadaşlarımızı da ayırmalıyız || ee bu arkadaşlarımızdan da | sınırlı bi şekilde [faydalanmalı..] faydalanmalıyız || fazla olmamalı | yoksa çıkar ilişkisi girer || arkadaşlarımızı iyi seçip | iyi bir | çevre toplayıp [hayatımızı çok iyi bi şekilde sürdürmeliyiz ||

Ben [???, ??? İlköğretim Okulu'nda okuyorum || bu sene okulumun son yılı || ee benim konum arkadaşlık || aslında arkadaşlık o kadar geniş bi konu ki | tek bi şey söylemek mümkün değil yani || eee arkadaşlık | bence çok önemli bi şey | çünkü insan tek başına hiç bi şeydir yani || [ve bi toplumda i.. tek bi insan | mesela düşünersek] || eee mesela biz şu anda bi toplumuz || fakat | birbirimizle [ilişkilerimiz olmasaydı | bi insan hiç bi şey ifade etmez || mesela ben bu sene | [do..] bi tane dos kazandım ve çok mutluyum || şu ana kadar hiç dostum olmadığını sanıyodum || son yılımda bu | değerli şeyi | dostluğu bulduğum için de | çok mutluyum || bazı insanlar vardır dostluğun değerini bilmezler daa doğrusu dostluğun ne demek olduğunu bilmezler || dostluk | bi şeyleri paylaşmaktır || eee hiç bi çıkar gözetmeden paylaşmaktır || yoksa hiç bi anlamı yoktur || eee [gerçekten bi dostunuzsa eğer kiş..] karşınızdaki kişi gerçekten [dostunuz..] dostunuzsa | iyi ya da kötü yönlerinizi her zaman size söyler || [sade iyi yön | işde] arkadaşım sen çok iyisin | ben seni çok seviyorum ya demek değildir dostluk || eee mesela | ya bunu böyle yapmasaydın şu davranışın hiç hoş olmadı | demek | de | dostluğun içine girer || yani | böyle insanları bulmak hayatımızda kolay olmuyo || [ben ve] gerçek dost | [gerçekten dost] | bence çok zor bulunan bi şey || eğer bulduysak da | onu yitirmemek için elimizden geleni yapmak zorundayız || ee bunun için de mücadele sarfetmeliyiz || çünkü hayat bi mücadele || bunun için de | dostluklar için de mücadele etmeliyiz || ben şu anda bi dosta sahibim || onu çok seviyorum || ve kaybetmek istemiyorum || çünkü hayat | bi ömür | ve | ya bi kişiyle | çok iyi bir dostla geçirilirse bence çok anlamlı olur | [iyi] iyi günümüzde | kötü günümüzde | her zaman yanımızda olan birisi | bence mutlaka gerekmektedir || bunu tabiki aalemizin dışında olarak söylüyom | aalemiz tabi ki her zaman yanımızda olacak ama bi tane de dışardan dost olması gerekir || ben şunu söylemek isdiyorum | dostluğa çok önem verilmesi gerekir || [çünkü | gerçekten] | eğer dostunuz varsa | hissedeceksiniz ki daha güçlü oluyosunuz || ee zorluklar karşısında daha başarılı oluyosunuz || ya şu anda | içimde o kadar çok şey var ki | bunu size anlatamıcağım derecede yani || ben bu kadar söylemek isdiyorum | dostu olanlar da | dostunun kıymetini bilsinler ||

Meraba [ben ???] üç kardeşim || ee bi ufak kardeşim var [bi büyük [karde..] abim var || eee ufak kardeşim ??? İlköğretim Okulu'nda [üç ??? sınıfta okuyo || abim lisede okuyo || annem [??? babam ???] boş zamanlarımda genellikle | kitap okurum [müzik dinlerim || çoğunlukla da test çözüyorum || çünkü bu sene önemli bi sınavım var || [bo..] aslında [vak..] vaktimin çoğu | ya büyük bi bölümü [arkadaşlarımla geçiyö || arkadaşlarımı genellikle kendi huylarıma uygun olanlarından seçiyorum] ya kafa dengim olanlardan seçiyorum || aslında arkadaşlıklar | şöyle başlıyo || ilk tanışiyosunuz | tanıştıktan belli [bi zaman | sür.. bi..] bi süre geçdikden sonra | ya onun sizin arkadaşınız olup olmıcana karar veriyorsunuz || eğer arkadaşınız olursa o artık sizin dostunuz oluyo || eğer [dos.. dostunuz oluyo iyi] iyi gününüzde [kötü gününüzde yanınızdaysa | o her zaman sizin dostunuzdur artık || her zaman | [mud..] sevincinizi [üzüntünüzü hep onunla paylaşırsınız || aslında yıllanmış dosluklar [oluyo || yıllanmış dosluklar bi süre sonra kardeşliğe dönüşüyo || ee kardeşliğin bi anlamı [eğer aynı [babadan] anadan babadan doğmaksa | diğer anlamı da yıllanmış doslukdur bende || ben | eee ilk tanışdığım [bi] sadece bi iki kişiye [önce arkadaşım | sonra dostum | şimdi de kardeşim dedim || bence herkezin | ee böyle diyiceği bi kaç kişi olmalı || [ö..] önce | arkadaş] sonra dosluk [sonra da kardeşlik ||

Ben ??? İlköğretim Okulu sekiz ??? sınıftan ??? || eee annem [???] babam [???] biz iki kardeşiz | benden | ee altı yaş küçük bi kardeşim var || [iki..] ilkokul [ikinci sınıfa gidiyo || eee ben size doslukdan bahsedicem || ee hepimizin hayatında [yemek [içmek [gibi | temel ihtiyaçlarının yanı sıra | gülmek | eğlenmek gibi | ee olmazsa olmaz ihtiyaçları vardır | ve bu ihtiyaçlar | ancak birileriyle paylaşırsa güzel hale gelir || ee biz [ee [bu payla..] bu [ihtiyaçlarımızı paylaştığımız | sihirli kişilere | kendi aramızda [arkadaş adını veririz || arkadaşlar | ee bizim | hayatımızdaki önemli boşluğu dolduran | en büyük kişilerdir || olmazsa olmazlarımızdır || ee onlar sadece iyi günümüzde değil | kötü günümüzde de yanımızdadırlar || benim arkadaş çevrem | geniş olmasına rağmen | ee dost bildiklerim [bi elin parmağını geçmez || ee arkadaşımın [hep yanımda olmasını isterim || ee [hep | ya] varlığını hep yanımda hissetmek | onun | eeee olduğunu bilmek [beni mutlu eder || [.....] sadece

iyi günümde değil | kötü günümde de yanımda olmasını isterim || eee [benim] ||
 bende gördüğü yanlışları [direk yüzüme söylemesi | arkamdan konuşmaması | daha
 hoşuma gider || arkadaşlık | beyinde oluşan bi tümör gibidir || gittikçe öyle güçlenir
 ki | ondan kurtulmak imkansız hale gelir ||

Adım ??? || ??? İlköğretim Okulu sekiz ??? sınıfı öğrencisiyim || ee ??? memuru
 annem ise ??? ??? || üç kardeşiz || ortanca kardeşim | ee ??? İlköğretim Okulu | [
 beşinci sınıf..] beşinci sınıfa gidiyor || küçük kardeşimse anaokuluna gidiyo ||
 hobilerim | müzik [dinlemek | kitap okumak | ve şiirle ilgilenmeyi çok seviyorum]
 ayrıca kısa öyküler [ya..] yazmak da hobilerim arasında || [dostluk ve arkadaşlık
 üzerine] [ilk önce konuşmama | arkadaşlığın ve dosluğun tanımını yaparak başlamak
 isdiyorum || arkadaş | insanların sevinç | üzüntü | gibi birtakım | ee ortak paylaşımları
 sonuncu oluşan bir bağdır || ee [arkadaşlık | ee oluşan bir bağdır eeee arkadaş.. eee
 oluşan bir bağdır] arkadaşlar | ee sevinç üzüntü [gibi paylaşımlar | eee gib..] gibi
 bağlar sırasında birbirine bağlanır || dostluk ise arkadaşlıktan | ee daha farklıdır ||
 dostluk | [bu.. bütün duygu..] bütün paylaşımları kapsar || dostluğu eğer bir ağaca
 benzetecek olursak | dostlukla birlikte bu ağaç büyür gelişir || daha sonra bu meyve
 verir | bu meyveler iyilik güzellik olarak bize geri döner || eee arkadaşlıklarda ve
 dostluklarda | hep [bardağın boş tarafından değil | dolu tarafından da bakmalıyız || eee
 [hep kara] dost hem [iyi gün..] iyi günde [be..] belli olmaz [kara günde belli
 olur || bu da dosluğun önemini belirtir || atalarımızın [söyle..] ee bana arkadaşını
 söyle sana kim olduğunu söyliyim misali | arkadaşlarımız bizi yansıtır || arkadaşlar [
 kışn..] kişinin aynasıdır || bunun için arkadaşlarımızı iyi seçmeliyiz || ee dostluklar da
 çok ee önemli bağlardır || bunlar da | ee ilerde bize iyilik güzellik olarak geri döner ||

Adım ??? soyadım ??? || ee ??? İlköğretim Okulu [sekiz ??? sınıftayım || ee [
 bence] ee annem ve babam ??? | ee birlikte çalışıyorlar || ee ikisi de ??? || ee çalışma
 odam var || ee bence arkadaşlık | ee zor anda ve iyi anda oluşabilen [ee insanların
 manevi duygularının] ee oluşmasıyla ortaya çıkan bir şeydir || ee arkadaşlık deyince
 akla | ee maddi yönden gelmemelidir [çünkü maddi yönden gelen [arka..]

arkadaşlıktan hiç bir hayır [gele..] gelmez || ee acı günlerimizde | sıkıntılarımızda | sevinçlerimizde her anda bizim yanımızda olan kişiler bizim [dostlarımız..] dostlarımızdır || dostluklar ve arkadaşlıklar [zor elde edilebilir | ama | çabuk harcanır || ee dostluk ve arkadaşlık | ee zor günde [belli..] ee belli olması gerekmektedir | çünkü iyi günde olan [yanımızda olan kişiler] bizim dostumuz değil | ee sadece yanımızda duran [bize | ee [mad..] maddi duygular besleyen bir kişi anlamına gelir || ee bence dostluk | zor durumda [ee belli olmalıdır || ee arkadaşlarımız [ee bizim] toplumumuzdaki [[yerimi..] yerimizin [elde edilmesinde önemli bi kapsamdır || arkadaşımız bizim ee doğru yola götürmüyorsa ona hayır demesini bilmeli || eee [ona] | onunla beraber taklitçi bir yöntemle gitmemeliyiz || arkadaşlık ve dostluk | ee her zaman huzur [verecek şekilde olmalıdır || arkadaşın | ee ve dostun | ee seni yanıltıyorsa [bu gerçek dost değildir ||

Adım ??? soyadım [???, ??? İlköğretim Okulu [sekiz ??? sınıfı öğrencisiyim || babam | ee ??? çalışıyor [??? || annem ??? || ee [abim.... bir kardeş .. ay] iki kardeşiz || abim | ee ??? okuyor ||

Immm arkadaşlık ve dostluk

arkadaşlık aileden sonra | ee vakitimizi geçirdiğimiz [okulda | ee birlikte yaşadığımız [[sırlarımızı pay..] sırlarımızı fazla paylaşmadığımız kişilerdir ama dostluk | ee arkadaşlıktan daa da öte [sırlarımızı paylaştığımız aileden sonra daa çok [vakit harcadığımız | ee [aileden] | aileden sonra çok sevdiğimiz kişilerdir || sırlarımızı onlarla paylaşıyoruz || [sırlarımızı onlarla paylaşıyoruz] örneğin | eee dostumuz | bize karşı çok [iyimser görünüyor | sınavdan] iyimser görünüyor | ama arkamızdan kötü konuşuyo || eee işde | [çocu..] bu çocuğu sevmem | immm yanımda iyi konuşuyo ama sonunda | çok kötüdür || yani konuşuyosa | demek ki o bizim arkadaşımız değildir || immmm örneğin | sınavdan çıktığımızda | [sınavdan çıktığımızda] [kötü not aldık ama | eee arkadaşımız [iyi not aldı | biz üzülürken o yanımızda böyle | ee çok sevinirse havalara uçarsa | bizi çok kırmış olur || ama yanımıza gelip bizi telafi [etse..] ederse | o bizim dostumuz olur || [dostumuz olur] || ee dostlarımızla sırlarımızı paylaşıyoruz | [paylaşıyoruz] || onlar başkalarına söylemezler || onların sırlarını da başkalarına söylemeyiz || onlara kötülük yapmayız

onlar üzüldüğünde | biz de üzülürüz || biz üzüldüğümüzde onlar da üzülür || yani | iyi dost kara günde belli olur ||

Arkadaşlık | insanın hayatındaki en önemli şeydir insanın arkadaşı olmazsa kendini çok yalnız hisseder || eee insanın arkadaş kazanabilmesi için | en başda güvenilir | hoşgörülü | ne bilim işde | arkadaşlık duygularını hisseden biri olması gerekir || insan arkadaşını çok | kolay kaybedebilir ama çok zor kazanır || kaybetmemesi için de elinden geleni yapmalıdır || eee [... ..] arkadaş... insanın arkadaşı olmazsa | eee kendini dünyada çok yalnız hisseder || arkadaşları dışlanmış | hisseder arkadaş olunca derdlerini paylaşır | sırlarını anlatır arkadaşına || yalnızlığını yok eder || [... ..]

Dostluk | dünyada çok zor kazanılan bir şeydir || eee çok dostumuz varsa | eee çok iyidir | çünkü | üzüntülerinizi | [paylaş.. paylaş..] paylaştıkça azalır || eee sevinçleriniz de | ee paylaştıkça çoğalır || bu nedenle | dost dünyada | çok önemlidir || eee eee size dayanacak bir omuzdur dostunuz || [dostunuzla beraber] [... ..] dostluk kardeşlik gibidir || [dostunuz.. ee si..] dostunuzla çok iyi bağlantı kurabilirsiniz || ona | ee küsseniz bile | hemen barışırsınız || dostunuzla aranızda ilişkiler çok iyidir || bu nedenle | [dostumu..] dostlarımızı kırmamaya çalışmalıyız || doslarımız | her zaman bizim | [da..] dayanacağımız tek | yer-dir ||

Ben ??? || bu okulda okuyorum | ??? İlköğretim Okulu'nda || sekiz ??? sınıftayım || şimdi | arkadaşlık ve dostluk konusunda konuşacağım || arkadaşlık ve dostluk | aynı şeyler mi ilk bunu ele alalım || [arkadaşlık | ya] insanın birçok arkadaşı olur | çünkü insanda bi arkadaş edinme ihtiyacı vardır || o nedenle ailesi olsun | doğası olsun | bi sürü arkadaş vardır | ama dostluk | dostluk aynı şey değildir || bi sürü arkadaşın olur ama bi sürü dostun olamaz || bu dostunu arkadaşlarının içinden seçmen gerekir || dost | arkadaşlar içinde sana en yakın olandır || [bu nedenle dostun | sana en yakın olandır] || immm arkadaşlık kazanmak | çok [kola..] zordur || ama

kaybetmesi | çok kolaydır || bu nedenle arkadaşlıkların değerini bilmemiz gerekiyo ||
 [arkadaş denilince] [sadece | insan değil] kitapla arkadaş olmamız gerekir [doğayla
 arkadaş olmamız gerekir [hayvanlarla [her şeyle arkadaş dost olmamız gerekiyo ||
 çünkü [sadece bize yarar sağlayan insanlar değil || arkadaş | bizim derdlerimizi
 dinler | biz de onunla derdlerimizi paylaşıyoruz || ama en azından | kitap da [hayvanla da
 paylaşabiliriz || bi köpekle de derdinizi paylaşabilirsiniz || ne bilim bi çiçekle derdinizi
 paylaşabilirsiniz [hiç insanlara açılmayan [insanlarla dost olamayan bi [insan [bi
 çiçekle pekala bi dost olabilir || [.....] [arkadaşımızı seçerken] [herkez
 güvenilir bir arkadaş ister || herkez onun sırtından vurmıcak bi arkadaş bulmak ister ||
 ee arkadaşımız genellikle bizim ruh yapımıza uygun olmalı || mesela [bi zıt bi zıt] |
 zıt karakterli bi insanla arkadaş olmak çok zordur || o nedenle hoşgörülü olması
 gerekiyo bizim arkadaşımızın || (bu kadar)

Ben ??? || ee ??? İlköğretim Okulu'nda okuyorum || ee üç kardeşiz || annem ??? [babam [ee ??? de çalışıyo || ee ben | ee bugün dostluk ve arkadaşlık kavramlarını biraz [ee tanıtmak için hazırlık yaptım ve şimdi konuşma halinde belirticem || ee bana göre [dostluk ve arkadaşlık | ee birbirinden farklıdır || toplumumuzca [yakın kelimeler görülmesine karşılık [bence bunlar çok farklıdır || insanlar arkadaş olabilirler fakat dost olmayabilirler || ee arkadaşlık | kavramına baktığımızda ise çok geniş bir kavramdır | şöyle ki farklı ülkelerde yaşayıb da [farklı din ve [ee farklı kültüre mensub olan [kişiler bile arkadaş olabilirler || ama şunu unutmamalıyız ki | ee [kendimizle..] [kendimize arkadaş [se..] seçerken dikkat etmeliyiz || ee atalarımızın dediği [bana arkadaşını söyle sana kim olduğunu söyleyeyim [ee kelimesine dikkat etmeliyiz || çünkü insanlar | ee arkadaş ettikleri kişiler [gibi..] gibidirler genellikle || kendilerine o şekilde arkadaş seçerler kendileri gibi || ee dostumuz ya da dostumuz diye tanımladığımız kişiler | [bir elimizden par..] bir elimizin parmaklarını [geçemeyecek sayıdadır || çünkü her dost dediğimiz candan olmayabilir || [candan olmayabilir] bu hususu iyi kavramalıyız || ee dediğimiz gibi [her insanla küçük büyük yaşlı genç demeden herkesle arkadaşlık kurabiliriz || ama [kuracağımız dostluk apayrı bir şeydir || [.....] dostluk dediğimiz gibi çok önemli bi şeydir || [.....] arkadaşlık ve dostluk [bit..] bitmeyecek kavramlardır || eğer

ki arkadaşlığımız dostluğumuz bitmişse | o gerçek dostluk arkadaşlık değildir || ya da | ee biz gerçek dost veya arkadaş değilizdir || arkadaşımızı dostumuzu iyi seçelim ki | bir ömür boyunca sürsün dostluğumuz ve arkadaşlığımız ||

İsmim ???,??? İlköğretim Okulu sekiz E sınıfında okuyorum || ee annem babam ben hepimiz ??? ailece || ee annem [ee ??? | babam ??? ,??? olarak burda yaşıyor burda devam ediyoruz yaşamımıza || eee evde [kendime ait bi çalışma odam var bu konuda bi rahatlık söz konusu || ee ilgilendiğim | sevdiğim özel spor dalları var | basketbol ve tekvando || ayrıca kitap okumaktan çok hoşlanıyorum || ders çalışmak bi hobi sayılırsa bu da benim için bi hobi || ee vazgeçemediğimiz hobilerimiz arasında || ee ben size şu an dostluk ve arkadaşlık kavramlarından bahsedicem ||

Dostluk | ee aslın(d)a arkadaşlığa kıyasla | [aynı şey söy..] aynı şey olduğunu söyleyemeyiz bu ikisinin || arkadaşlık | herhangi bi insanla yapabileceğimiz bir konuşmanın sonucunda bile ortaya çıkabilir || ancak dostluk daha derin bi duygu || yani | dostunuzdan vazgeçemezsiniz [gerektiğinde arkadaşınızdan vazgeçebilirsiniz vazgeçmek söz konusu olduğunda || eee ondaki hataları söyleyebilirsiniz ama | dostlarınızla | daha derin duygular hissedersiniz birbirinize karşı || [dostluk] | ee [daha der..] deyim yerindeyse [dost için çığ tavuk bile yenir ||

bunun için | eee atalarımızın da verdiği bu [özel şey | bizim için çok önemli || [bizler] | ee insanlar [doğasında olarak [bir..] birine güvenmeli [birini çok sevmeye sahip insanlar || ya bu bizim doğamızda var || geçmişten gelen herkezin | bi dostu | bi arkadaşı | insanların her döneminde [bi dostu bi arkadaşı vardır || ilk doğduğumuzda | ee yürümeye başlarız konuşmaya başlarız || ya o zaman ilk dostumuz | gerekirse annemiz ve babamız diyebiliriz || onlar bize ilk başta dostluk yaparlar [bizlere birçok şeylere yönlendirirler || daha sonra [büyürüz [arkadaşlarımız olur | okullara gideriz || burda da herkezin içinde özel bir iki kişi vardır || işte bunlar [dosttur || [herkez] [bütün arkadaşlarımızdan ayırdığımız insanlardır bunlar || onlara karşı daha derin [eee duygulara sahibizdir || örneğin | [bi dost | bi..] başımız bi sıkıştığında [kötü hissettiğimizde kendimizi gidip herhangi biriyle konuşmayız || dostumuzu isteriz yanımızda | özel insandır o bizler için || bunlar bizim için önemli şeyler çünkü || bi duygu [bi düşünce [bi sevinç [hangisi olursa olsun önce dostumuz

olsun isteriz | yanımızda || bunlar | gerçekten insanlar için vazgeçilmez değerler || bizler mutlulukda | sevinçde hüzünde | ne olursa olsun | biriyle paylaşma isteğini | genellikle arkadaşlarımız ve dostlarımızla paylaşırız || ee bi dost olur | bi arkadaşlık olur | bi gün hata yaparız || gerektiğinde bizi affedebilen | her şeye rağmen bize kollarını yeniden açabilen insandır dostluk || bu arkadaşlarımız için | ne denir bilmiyorum ama | dostluk için | kardeş bile denir || yani kardeşlik dostluk demektir || bunları unutmamamız gerekir hiçbir zaman ve ne olursa olsun birbirimize karşı | anlayışlı davranmalıyız | özel günler olur | eee sorunlu günler olur | ama dostlar hep yanımızdadır || ne olursa olsun dostlar asla unutulmaz ||

Meraba ben ???, [??? İlköğretim Okulunun sekiz ??? sınıfında okuyorum || ee ??? ailece || annem ??? babam da ??? || kardeşim var şu anda üç ??? sınıfında okuyor ??? Okulu'nda || ee evde kendime ait bi çalışma odam var || ee spor dallarından | basketbolla ilgileniyorum || ee müzikden saz | bağlama ile ilgileniyorum || aynı zamanda | kitap okumayı | ders çalışmayı da seviyorum || ee şimdi dostlukla ilgili bi konuşma yapıcaz demişdik || gerçekten dostluk ve arkadaşlık birbirinden ayrı [kavra..] kavramlardır || dost dediğimiz insan düşüncelerimizi tamamlayabildiğimiz [birbiri..] ona bakdığımızda kendimizi bulabildiğimiz | yani | birbirimizi tamamladığımız..] ona bakdığımızda kendimizi bulduğumuz | onu gördüğümüzde sevindiğimiz kişilerdir || arkadaşlarımız ise | gene aynı şekilde | ama ona karşı [daha az | derin ya] daa az derinlikde duygular beslediğimiz kişilerdir || ee doslarımızla her çeşit sırımızı paylaşabiliriz || arkadaşlarımız ise biraz daha farklıdır | arkadaşlarımız bizden biraz daha uzaktadır || birçok [ee arkadaşımız vardır ama dost sayımız daha azdır || dost [ona güvene..] ona güvenebildiğimiz gerçekten onu sevebileceğimiz kişidir || ama arkadaşsa | işde konuştuğumuz muhabbetimizin olduğu kişilerdir || eee her zaman dostlara ihtiyacımız vardır || [bu gü..] bugünümüze kadar her zaman bize dostlarımız yardımcı olmuştur || [sev..] sevinçlerimizi paylaştıkça [ço..] çoğaltırız || ee üzüntülerimizi de | paylaştıkça azaltırız || o yüzden dostluklarımız bizim için çok değerlidir || eğer dostlarımız olmasaydı bugüne kadar her şeyi içimize atarak geliştirdik | ve sonuçta böyle bireyler olarak [karşı..] karşınıza çıkamazdık || işte bu yüzden [dolsa..] dostluklarımız çok önemlidir || her zaman dostlarımıza

değer vermeliyiz|| onlar bizim için bi sevinç kaynağıdır|| işde üzüntülerimizi azaltmamıza yardımcı olduklarından [onlar bizim için çok değerlidir|| her zaman yardımcımız olmaya çalışırlar | biz de onlara yardım etmeliyiz | onları hiç bi zaman unutmamalıyız|| [yardım.. yardım konusunda da işde] dostlarımız bizim için çok değerlidir||

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : Mustafa SARGIN

Doğum Yeri : Tokat

Doğum Yılı : 1975

Medenî Hâli : Evli

EĞİTİM ve AKADEMİK BİLGİLER

Lise 1988 – 1991 : Tokat Gazi Osman Paşa Lisesi

Lisans : 1993- 1997 : Muğla Üniversitesi Fen – Edebiyat Fakültesi Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü

Yabancı Dil : İngilizce

MESLEKİ BİLGİLER

1997 - 1998 : Milli Eğitim Bakanlığı İstanbul – Kartal Saffet Simavî İlköğretim Okulu'nda Türkçe Öğretmeni

1998 - 2002 : Milli Eğitim Bakanlığı Muğla – Merkez Denizova İlköğretim Okulu'nda Türkçe Öğretmeni

2002 – : Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü Araştırma Görevlisi